

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiadványi Árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1:30 K.
Nyilvántartás a hirdetések megállapított árak szerint.

Alapítója:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szurkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely

az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

A rokkantak Mikulása.

Idestova másfél esztendeje küzdünk a harctéren és itthon a Titánok erejével, spártai önfeláldozással nemzeti nagyságunkért, boldogulásunkért, az elkövetkező korok nyugalmaért, békéjéért.

A siker, a győzelem az egész nemzeté. A hős katonáké, akik fegyverrel, bátorsággal és hősiességgel a harctéren, derék polgárainké, akik áldozatkészséggel és munkával itthon szolgálták a haza szent ügyét. A jövő historikusa, a legendák költője irásának kimeríthetetlen forrását találja a másfél esztendő örökre megmaradó emlékeiben.

Az áldozatkészég csodálatosan szindus bokrétájában új szín jelenik meg ismét, amely a háborus poézis bájos költeménye lesz.

Az idei Mikulás ugyanis hadiszolgálatba lép, puttonyában az álomország tarka-barka holmial között az idén a harctéren megrokkant katonák számára is hoz ajándékot.

Az Augustia-alap szervezi a háborus Mikulást. Azzal a kéréssel fordul az ország közönségéhez, hogy az idén, amikor a hagyományos Mikulás ajándékot megvásárolja, gondoljon béna, sánta, kezellen, lábaltan, vak, nyomorék rokkant hőseinkre is, mert ezek önfel-

áldozása szerezte meg nekünk és gyermekeinknek a nyugodalmat Mikulást.

Nincs szó áldozatról. Fillérek azok, amelyek az idei Mikulás után ajándékot hoznak a rokkantoknak. Az Augustia Alap ugyanis 10 és 20 filléres művészi kivitelű Mikulás bélyeget bocsát ki azzal a céllal, hogy aki Mikulás ajándékot vásárol, ajándékát lássa el Miku-

lás bélyeggel. Tíz és husz fillér a kiadási többlet, amivel ajándékunknak történelmi értéket szerzünk és amivel hozzájárulunk a rokkant alap gyarapításához.

A Mikulás-bélyeg teljes jövedelmét az Augustia Alap a „Nemzet Háza” rokkant-otthon javára fordítja.

Az új balkáni háború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

A bolgárok Nisnél.

Szófia. A „Dewnik” tudósítója jelenti: A Knyazevác felől délnyugati irányban előrenyomuló bolgár haderő tegnap délnél elérte Nis külső erődítményeinek vonalát. Este felé megkezdődött Nis legszörnyesebb erődítményeinek bombázása. A Pirot irányából előrenyomuló bolgár csapatok is óráról-óra közelednek Nishez, ahol a szerbek, hír szerint, minden eddiginél nagyobb erőfeszítésre készülnek.

Megindult a dunai forgalom

Első municiószállítmány Bulgáriának.

Bukarest. Turn Szeverinből jelentik: Szombaton több osztrák-magyar vontatógőzös ment le a Dunán Bulgária felé municióval megrakott uszályhajókkal. A hajók, melyeket négy monitor kísért, Vidinben kötöttek ki, ahol azokat kirakták.

Orosz jegyzék Romániához a visszatartott munició miatt.

Berlin. A Tägliche Rundschauak jelentik Bukarestből: A múlt héten Románia és Oroszország között meglehetősen izgatott hangú jegyzékváltás volt. Oroszország annak a municiónak saját részére való kiadását követelte, amit Oroszország Romániában Szerbia részére

rendelt, de amit a bolgár-osztrák-magyar és német frontok egyesülése folytán Románia már nem szállíthatott Szerbiának. A román kormány elutasító választ adott az orosz jegyzékre. Az elutasítást a román ipartestületek is helyeslik, melyek tagjai a rendelt municiót készítették.

Repülőink Szaloniki fölött.

Konstantinápoly. Tegnap Szaloniki fölött egy német repülő jelent meg és egy óránál hosszabb időn át kémlelte az angol és francia csapatokat, majd sértetlenül visszatért kiindulási helyére.

Románia álláspontja.

Szófia. Az Est munkatársa előtt Radostlavov bolgár miniszterelnök Románia álláspontjáról az alábbi kijelentéseket tette:

— Románia végérvényesen elhatározta, hogy nem bocsátkozik meggondolatlan kalandokba. Románia mindig arra törekedett, hogy jóviszonyban legyen szomszédaival és a bolgár kormány reméli, hogy megtalálja a Romániával való teljes megegyezés alapjait.

A szerbiai hadifoglyok nyomorusága és szenvedései

Szófia. Üszkűbben az oda bevonult bolgár hadsereg nagyszámu magyar és osztrák hadifoglyot talált, kiket a szerbek az idő rövidsége miatt már nem tudtak továbbszállítani. A hadifoglyok

A III. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.



rettentő képet adtak szerbiai fogságuk történeléről. Fűtetlen barakkokban laktak és elpusztult bakkancsal helyett nem kaptak, úgy hogy hónapok óta mezítláb kellett lenniük. A szerbek bánásmódja is törhetetlen volt s nem ritkán éhséget is kellett szenvedniük.

Japán nem küld segítséget.

Rotterdam. Londonból jelentik, hogy tokiói távirat szerint Japán miniszterelnöke kijelentette, hogy Japán nem küldhet csapatokat az antant hatalmak segítségére. Japán egész arzenálját rendelkezésére bocsátotta szövetségeseinek s ennél többet tőle várni képtelenség.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A Scara mentén a cs. és kir. csapatok egy éjjeli támadást heves kézitusa után visszautasították. A kormini harc vonalon visszavertünk több erős éjjeli támadást. A Stripa mentén Bienevatól északra egy visszavert támadás után újból heves harcok fejlődnek. Az északkeleti hadszíntéren a cs. és kir. főparancsnokságnak alárendelt hadseregek október havi szákmánya 142 tisz, 26,000 főnyi légénység, 44 géppuska, egy ágyu, három légi jármű és egyéb hadianyag.

Olasz hadszíntér: Az olaszoknak tenger melléki arcvonalunk ellen október tizenharmadikán megindított és október huszonnyolcadikán friss csapatokkal megújított harmadik támadása már lankadni kezd. Tegnap az ellenség a doberdól fensik északi széle ellen nagyobb, több más helyen pedig gyengébb erővel még előretört, támadása azonban már nem általános. Az újból fellobbanó harc után az olasz hadvezetőség által nagy hangon előre bejelentett, a főarcvonalon legalább huszonöt gyaloghadosztállyal megkísérelt offenzíva a győzelem biztos tudatában harcoló csapataink rendíthetetlen falán megtörtött. A kéthetes Isonzó-csata fegyvereink győzelmével végződött. Hasonlóképen szilárdan kezükben tartják Tirol és Karinthia védői a háboru kitörése óta hősiességgel tartott állásukat. Október második felében lezajlott harcokban az ellenség legalább 150,000 embert vesztett.

Délkeleti hadszíntér: A nagy Moravától nyugatra fekvő területen a szövetséges haderők helyenkint heves utóvédharcok árán elérték Milanovától és Kragujevától délre és délkeletre emelkedő magaslatokat. Ma reggel hét és nyolc óra között a kragujeváci arzenálra és kaszárnyára kitűztük az osztrák-magyar és röviddel utóbb a német lobogót. Kövess tábornok német és, osztrák-magyar csapatainak eddigi összes szákmánya husz tisz, körülbelül hatezerhatszáz főnyi légénység, harminckét ágyu, kilenc géppuska, több mint harminc löszerkocsi, egy fényező, sok fegyver és sok üzérési löszér és nagyon sok gyalogsági löszér, ezenkívül negyvenöt régi vagy szétrobbantott ágyucsövet szákmányoltunk.

Höfer altábornagy.

A németek és bolgárok harcai:

Berlin. A nagylőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Champagneban a franciák Tahure mellett délután ellentámadást kezdtek; visszavertük őket. Butte de Tahure, amelyet csapataink október 30-án rohammal elfoglaltak, szilárdan kezünkön maradt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Dünaburgtól nyugatra és délnyugatra erős orosz támadásokat visszavertünk. Különösen a Swenten és Ilsen tó között volt heves a harc, amely ott egyes helyeken még tart. Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Baranowicstól keletre harc után visszavertünk egy orosz éjjeli támadást. Linsingen tábornok hadserege: A helyzet általában változatlan. Az ellenség ellentámadása Komarowtól északra sikertelen maradt, Bothmer gróf tábornok német csapatait Slemikowcennél a Strypa mentén Burkazowtól északra megtámadták. A csapatok még harcban állnak.

Balkáni hadszíntér: Folytattuk támadásunkat és elfoglaltuk a Grn-Milanovától délre emelkedő magaslatokat. Kragujevác irányában az ellenséget Patrovackaron és Lapanca szakaszon túl vetettük vissza, Kragujevác a németek kezén van. A Moravától keletre a szerbek szívós ellenállása dacára elfoglaltuk a Trivu novo hegyet. Néhány száz foglyot ejtettünk. Bojadjeff tábornok hadserege október 30-án utóvédharcok között az ellenséget általában a Planinice magaslatok (Krnjazenovától északnyugatra) Sorjigtól keletre (Bajapalánktól nyugatra) Vlastincetől keletre húzó vonalig követte. A német csapatok által október havában ejtett foglyok száma és az általuk októberben szerzett szákmány Mackensen tábornagy hadserege október tizenharmadikánál ötvenöt tisz, tizenegyezerkilencszázharminchét főnyi légénység, továbbá huszonhárom ágyu (nem említve azokat a régi ágyukat, amelyeket nagy számmal találtunk) és tizenhat géppuska.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Pilseni levél.

Magyar darabok a cseh színházban.

Annak, hogy jelenleg több magyar ezred állomásozik Csehország földjén, máris megvan az első értékes és hasznos következménye. A cseh irodalom és művészet vezetői, amelyek eddig bizony nagyon keveset tudtak a mi kulturális életünkről, kezdenek mind jobban és melegebben érdeklődni a magyar szellem ragyogó megnyilatkozásai iránt. Ennek első és egyben legfényesebb dokumentuma, hogy a pilseni cseh Nemzeti Színház, amely nagyságra és nivóra mindjárt a prágai után következik s elsőrendű, művészi kiválóságokat egyesít tagjai sorában; több magyar darab bemutatására készül, sőt egynek már ép a napokban tartotta meg a premierjét, példátlanul fényes siker mellett. Hollós Mátyás és Podiebrád fejedelem harcai óta valami végzetes és okatlan ellentét választott el bennünket a csehektől, amelynek egyik oldalán sem tudták magyarázatát adni. Amit a politika és a diplomácia évszázadokon át elmérgesített, azt most a magyar művészet hozza helyre, ragyogó alkotásaival s a cseh intelligencia minden szépért lelkesülő, megértő szeretetével karöltve.

Nem véletlen, hogy az október 26-án bemutatásra került darab a magyar színműirodalom egyik legragyogóbb alakját és sok dicsőséget szerzett hőst, Molnár Ferencet revelálta. Az ő „Farkas” című darabját mutatták be szerdán este a cseh Nemzeti Színházban s a hatalmas siker, amely az előadást követte, bebizonyította, hogy az igazgatóság jól választott. A ragyogóan színes cselekményű és izgalmas menetű darab nagyszerűen szellemes dialógusával egy csapásra meghódította a cseh publikumot, épúgy, mint Európa és

Amerika legnagyobb színpadjainak közönségét. A Farkas páratlan diadalmenetének egy újabb, tündöklő etappe-jához jutott s egyben utat nyitott a magyar dráma felé a cseh közönség szívéhez. Ezért különösen emlékeztető és nevezetes este nekünk ez a pilseni bemutatás, amely a magyar szellem hódító diadalutjának egy újabb, lángoló határköve.

A méltatásnál nem szabad megfeledkeznünk arról, aminek szintén oroszánrésze volt a sikerben: a tökéletes, minden reményt fölülmuló előadásról. A cseh művészek megható lelkesedéssel exponálták magukat a siker érdekében és megmutatták, hogy diadalmasan állják a versenyt Európa legnagyobb színpadaival.

A káprázatosan pazar kiállítás és a tökéletes finomságu rendezés szintén emelte a darab sikerét s meggyőzött bennünket arról, hogy a cseh művészi körök a legmelegebb szeretettel fordulnak irodalmi alkotásaink felé. Egyáltalán meglepő, hogy mennyire fáradozik az igazgatóság azon, hogy az ittlévő magyar katonák szórakoztatásáról gondoskodjék. Az előzetes programtól eltérően például nagyszabású opera-ciklust állítottak össze, hogy honfitársainknak bősz zenei élvezetet nyújtsanak, ha már a cseh nyelvű előadásokban, sajnos, nem gyönyörködhetünk eléggé. A premiér nagyszámu és előkelő közönsége zsufolásig megtöltötte a hatalmas színházat. Sorokban sok egyenruhás magyar is megjelent s azzal a meggyőződéssel távozt el mindenki, hogy nagyszerű és fölemelő művészi élménnyel lett gazdagabb. (— —)

HIREK.

A III. hadikölcsönjegyzés eddigi eredménye Nagykanizsán: 6 és háromnegyed millió. Azt jelentették tegnap a fővárosi lapok, hogy a harmadik hadikölcsön jegyzésének október 30-án lezárt első szakasza minden várakozáson felül eredményeket mutat, amennyiben az országos eredmény már eddig meghaladja az egy millárdot. A gyönyörű országos eredményt élénken szemléltetővé teszi az a nagy lelkeség, mely Nagykanizsán mutatkozik a harmadik hadikölcsönjegyzésénél. A kanizsai eredmény már most (csupán az első jegyzési időszak végén) lényegesen meghaladja úgy az első, mint a második hadikölcsön végeredményeit, annyira, hogy azt lehet jósolni, hogy a november 17-én lejáró III. hadikölcsön nagykanizsai jegyzésének összege nagyobb lesz mindkét előző kanizsai jegyzés együttes eredményénél, a 10 millió koronánál. Október 30-ig Nagykanizsán a III. hadikölcsönből 6 millió 729 ezer 200 koronát jegyeztek. Az I. hadikölcsönjegyzés nagykanizsai végeredménye 4.298.700 korona, a II. hadikölcsönjegyzés nagykanizsai végeredménye pedig 5.749.300 korona volt. Tehát a III. hadikölcsönjegyzés első időszaknak eredménye 2 1/2 millióval meghaladja az I. kölcsön teljes eredményét, s közel 1 millióval a II. kölcsön végösszegét. Az új hat és háromnegyed millió jegyzés az egyes nagykanizsai pénzügyintézeteknél a következőképpen oszlik meg:

a Pesti magyar kereskedelmi bank fiókja (a vidéki intézetek jegyzésösszegei nélkül) . . . 3.650,100.—
Nagykanizsai Bankkegyesület . . 1.100,000.—
(az intézet saját jegyzése 50 ezer K)
Nagykanizsai takarékpénztár . . 837,300.—
(az intézet saját jegyzése 400 ezer K)

Zalamegyei gazdasági tkptár . . .	996.000.—
(az intézet saját jegyzése 100 ezer K)	
Délzalai takarékpénztár	396.500.—
(az intézet saját jegyzése 200 ezer K)	
Néptakarékpénztár	284.300.—
(az intézet saját jegyzése 50 ezer K)	
az Osztrák-Magyar bank fiókja . . .	75.000.—
Összesen: 6.729.200.—	

A korábbi eredményekhez képest legnagyobb emelkedés mutatkozik a Pesti magyar kereskedelmi bank fiókjánál és a Nagykanizsai Bankkegyesületnél.

A kanizsaiak decemberi ujrásorozása. A 19—42 évesek ujrásorozásának részleteivel közöltük azt is, hogy november hó folyamán a 19—42 éves untauglichok közül csak 16 évfolyamot vizsgálnak meg, míg az a 8 évfolyam (az 1891. 1895—96. és 1873—77. évbeliek), melyek első sorozása már ez év folyamán (január—februárban) volt, csak decemberben kerül sor alá. Ma megérkezett a megyeházáról Nagykanizsa városához a decemberi ujrásorozások programja is, melynek Nagykanizsát érdeklő részlete a következők:

A 19—20, 24 és 38—42 éves untauglichok ujrásorozása Nagykanizsán december 10-től 15-ig fog tartani és pedig először a járásbeliek s aztán a kanizsaiak kerülnek sorra. December 10-én mennek sor alá a galambok, gelsel, hosszuvölgyi és légrádi körjegyzőségek községei, 11-én a kiskomáromi, murakeresztúri, nagybakónaki és sormási körjegyzőségek községei, (12-én vasárnap szünet) 13-án a szepetneki, sárségi és zalaszentbalázi körjegyzőségek községei December 14. és 15-én sorozzák a nagykanizsai untauglichokat és pedig 14-én a helybéli illetőségűeket s 15-én a Nagykanizsán lakó, de másutt illetőséggel bíró 19—20, 24 és 38—42 éves untauglichokat.

Gyilkosság a Magyar Királyban. Nagy riadalom verte fel tegnap este fél 9 óra tájban a Magyar-utca csöndjét. A Magyar Király vendéglőben egy 20-as honvéd tizedes vagy ötven ember szemeláltára egyetlen szúrásal megölte régi haragosát, egy másik 20-as honvédet. A Mindenszentek-estén tiltva volt a zene a kanizsai összes vendéglőkben. Hangos beszélgetéssel üldögéltek hát a Magyar Királyban is a rendes ünnepi törzsvendégek: tíz-tizenöt cselédleány és körülbelül ugyanannyi bakagyerek. Egyszer csak egy öreg népfőlkedő és egy másik asztalnál ülő fiatal honvéd a korcsmaszoba közepén termettek és egymásba kaptak. Csakhamar a vendéglő egész publikuma a civakodók körül termett, kiket mindenki csitítani akart. Pécsi Lajos 20-as honvéd szakaszvezető a fiatal honvédet karjánál megfogta, hogy megakadályozza a verekedést. Ekkor egy másik asztaltól odalépett Megla József honvédtizedes s egy hirtelen mozdulattal biciskájával Pécsi mellkasára sujtott, mire ez támoogyva összeesett. A megszuirt szakaszvezetőt a kapubejárat alá vezették, ahol néhány perc múlva meghalt. Az esetről azonnal értesítették egy rendőrkapitányságot, mint a 20. honvédezredparancsnokságot. Éjfél tájban Farkas Sándor százados vezetésével tisztli bizottság ment az eset színhelyére, ahol földerítették a történet részleteit a tanúk kihallgatásával, kiket a rendőrök együtt tartottak a Magyar Királyban. Már a kihallgatás közben ellindult egy honvéddőzár, hogy a gyilkos tizedest letartóztassák, de még ma délutánig se tudták megtalálni. Ugy látszik, tettének követke-

ményei elől megszökött. A gyilkos tizedes géppuskaosztalga volt beosztva, indulásra készen, a meggyilkolt szakaszvezető pedig az üdülőtelepen pikente ki láblövésének fájdalmait. Annyit megállapítottak már, hogy a két katonára régi haragosa volt egymásnak és csak az alkalomtól függött, hogy a tegnapi véres leszámolás megtörténjen. A meggyilkolt szakaszvezető temetése holnap délután lesz, előbb azonban a katonaeorvosok felboncolják.

Elrendelték a gabona-rekvirálást. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a kormány rendeletét, amely a gabona rekvirálását mondja ki. November 25-től kezdve a termelők, valamint a kereskedők és magánosok kötelesek a tulajdonukban levő gabona- és lisztkészleteket bejelenteni. December hó 25-ig a termelők és kereskedők eladhatják gabonájukat a haditermény részvénytársaságnak, a rákövetkező napon pedig megkezdődik a rekvirálás, amikor a mostani árnál 4 koronával olcsóbban fizetik meg a gabonát.

Kinyomozták a drávavásárhelyi postatolvajokat. Közöltük a minap, hogy Drávavásárhelyen a postahivatal kasszájából 2600 koronát elloptak. Ugy történt az eset, hogy midőn a postamester, özv. Szlovencsák Gézá néhányszor kiment a hivatalából, valaki, aki kileste, hogy hol van a kasszakulcs, ezalatt kinyitotta a pénztárt és a 2600 koronát abból elemelte. Az azonnal megindított nyomozásban a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírója is részt vett, aki az ottani csendőrség segítségével csakhamar megtalálta a tetteseket. A rendkívüli nagy leleményességgel bogozott nyomozással megállapították, hogy két 12 esztendő drávavásárhelyi fiú fosztotta ki a postapénztárt. Az elloptott pénzt egy Istállóban, kendőbe kötve majdnem hiánytalanul megtalálták. A korán elzúllott gyerekek ellen a megfelelő eljárás folyamatban van.

Minden földet be kell vetni. A miniszter leiratban hívta föl az összes zalamegyei előjáróságok figyelmét arra, gondjuk legyen rá, hogy a gazdaközönség minden földjét bevesse. A gazdák legyenek egymás segítségére és ott, ahol nem állna elegendő munkaerő rendelkezésre, a nőknek is segíteni kell a gazdasági munkákban. Különösen az államsegélyt élvező nőknek kell ebből a munkából kivenni a részüket, mert akiről bebizonyosodik, hogy ilyen munkaalkalmat megtagad, attól a hatóság megvonhatja a további segélyezést.

Adományok a Jóléti Irodának. A nagykanizsai Központi Jóléti Irodához legutóbb az alábbi hadijótékonysági adományok folytak be: A hadbavonultak családjai segélyezésére adakoztak: Kovács Antal havi 2.—, Knortzer György 2 havi 20.—, Szendrey Károly havi 2.—, Weiszberger Kálmán 2 havi 20.—,

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminiszter által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre
eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamattal.

Perneszy Istvánné 4 havi 8.—, dr. Lukács József 10.—, Kövesdy Boér Gusztávné 2 havi 15.—, Kovács Antal 2.—, Kaufmann Mór 5.—, Pusovszky Béláné havi 1.—, Kollay Lajos 5.—, Holfrichter Emma havi 5.—, Kertész József havi 2.—, Toch Miksa 2.—, Grosz Albertné havi 3.—, Boér Gusztávné havi 5.—, dr. Szabady Lőrinc 2 havi 12.—, Holfrichter Emma havi 5.—, Kovács Antal havi 2.—, Kertész József havi 2.—, Ármuth Sándor havi 5.—, Weiszberger Kálmán 2 havi 20.—, Pusovszky Béla 2 havi 2.—, Toch Miksa 5.—, Gillény Sándor 4 havi 20.—, Kertész József havi 2.—, Kovács Antal havi 2.—, Machanzker Ignác havi 10.—, Szendrey Károly 3 havi 6.—, Ármuth Sándor és fia havi 5.—, Holfrichter Emma havi 5.— kor. A rokkant katonák javára adakoztak: Wuszl Alajosné 3.—, Tizedes Ferenc gyűjtése: Bárány Józsefné —40, N. N. —20, N. N. —30, Olvashatlan —30, S. J. —20, Kovácsné —40, Weisz Emilné —20, N. N. —20, N. N. —20, Farkasné —60, Neufeld Ödönne —50, N. N. —50, N. N. —20, N. N. —40, Varga Mariska —50, E. V. —10, N. N. —40, N. N. —20, Tizedes Ferenc gyűjtése 534 korona.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasutl)-utcában van, a Főúttól a második házban **SZIVÓS ANTAL** műórás és látszerész új üzlete, ahol kítűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

November 2., 3-án, kedden és szerdán

A SZÁMÜZÖTT

erkölcs drámá 3 felvonásban.

A kényszerházasság

Dán vígjáték 2 felvonásban.

KINORIPORT, aktuális felvételek.
A SZINÉSZ, nagyon humoros.

Legközelebb kerül színre:
GÖRE MASCSA LAKODALMA

* Előadások hétköznapokon 6 és 9 órákor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órákor.

Elfogadok 2 fiatallembert teljes ellátásra.
Cím a kiadóhivatalban.

A nagykanizsai izr. hitközség
óvadékképes
pénzbeszedőt
keres. Pályázók jelentkezhetnek a hitközség titkári hivatalában.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletkönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 150 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

A hegyek közt

és a nagy sikokon, ahol véres homokban a világtörténelem sorsa dől el, hideg szél fúj, végig söpri a gránátoktól felturt földet, könnyet fakaszt hőseink szemeiben, amelyek mindig nyitva vannak, hogy éberem figyeljék az alattomos ellenséget. A sors még egy téli háborúval próbálja ki erőnket. Az Ithoni élet sok gondja és keserves küzdelem között sem szabad elfelejteni azokat, akik a mi jobb jövőnkért küzdenek és amikor elsuhan felettünk a hideg őszi szél, amikor mögötte a téli világ dermedése lopózik felénk, a magunk baja mellett figyelmünknek és szeretetünknek ott kell lenni fiainknál, akiket keményebben sújt a hideg, akiktől emberfeletti kitartást és erőt követelnek a szabad táborok, nedves lövészárkok hideg éjszakái. Tavaly, amikor határainknál folyt a nagy küzdelem, nyugtalanságunkban is első gondunk volt, hogy harcosaink el legyenek látva melegítő ruhákkal. A magyar asszonyok és leányok szívük forró érzésével himezték a ruhácskákat, amelyek a megfagyástól óvták a magyar hőseket. A hála sóhajai, a meghatódás könnyei köszönték meg a nemes munkát, melyért más köszönetet magyar nő nem is várt.

Azóta, hogy a kárpáti bérceknél újra csend lett, előlünk van az a csodálatos eredmény, melynek megvívásában a nehéz harcok első sorainál küzdtek testvéreink. Messze, igen messze üzték az ellenséget, amely a legnagyobb volt, mikor elindult és kicsivé törpült, nehéz, halálos csapásaink alatt. A küzdelemnek azonban nincs vége és újra téli hóban, fagyott kemény rögök felett találják a hideg éjszakák a magyar fiukat. És újra a magyar nők felé száll a katonák szava, hogy a hideg ne fogja

meg az erős kezeket, amelyek több mint esztendeje fegyvereket tartanak és pártatlan önfeláldozással verekednek az ellenségek egész világával.

Alkonyaton, ha a hegyek felől hideg szél suhan hozzánk, a magyar fluk sóhaját kell hallanunk. Sójajos üzene-

teket küldenek a magyar asszony- és leánytestvérekhez, akiknek kicsiny kezei is háborus szerszámot — a téli ruhácskák kötöttül kapják, hogy dolgozzanak harcoló véreinkért. Szabad kételkedni, hogy a magyar nők most is megértik a testvéreik kérő szavait?

Az új balkáni háború.

— A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

Nis bombázzák.

Szófia. A bolgár főhadiszállásról jelentik: A nyugati és délnyugati irányban Nis felé előnyomuló bolgár haderők mind nagyobb tért nyernek, noha a visszavonuló szerbeket fedező ellenséges csapatokkal igen véres utóvédharcokat kell folytatniok. A Knyazevác felől délnyugatra előnyomult bolgár csapatok tűzérége már tegnap óta bombázza Nis legészélső erődövének egyes pontjait.

Monasztir ellen.

Lugano. A Giornale d' Italia jelenti, hogy a bolgár seregeknek Velezből Monasztir felé (a szerb, albán és görög határszögletbe) való előnyomulása küszöbön van.

Monasztir -- Szaloniki elvágvá.

Köln. A Kölnische Zeitung jelenti Athénből: Szaloniki és a szerb határszél Monasztir között a vasuti összeköttetés két nap óta teljesen megszakadt.

Görög-bolgár megegyezés?

Visszavonják a görög csapatokat.

Rotterdam. A londoni Daily Telegraphnak táviratozza tudósítója Athénből: A görög hadvezetőség a mozgósított és a bolgár határon koncentrált görög csapatoknak a határról való visszarendelését határozta el. A görög csapatok egy része már elindult a görög-bolgár határról.

Németország jótállása.

Athén. A görög kormánytól Németország hivatalos bejelentést tett arra nézve, hogy jótállást vállal Bulgáriának Görögországgal szemben való korrekt magatartásáért.

Görögország fegyveresen lép fel az antantseregek ellen.

Szófia. A „Kambana“ jelenti Athénből: Görögország nem halandó tovább tűrni semlegességének az antant hadseregek által való állandó megsértését. A görög kormány immár eltökélt szándéka, hogy szükség esetén fegyveres erővel is elűzi az angol és francia csapatokat Görögország területéről.

Új offenzíva a Dardanellák ellen.

Berlin. A Vossische Zeitungnak jelenti Szófiából: Gallipoli félszigetre egy új angol tábornok érkezett, hogy a Dardanellák elleni új offenzívára előkészületeket tegyen.

Románia

elutasítja az antantot.

Zürich. A Züricher Zeitungnak jelenti Bukarestből: Elkészült a román kormány az antant minapi ajánlatára szóló válasza. A válasz feltételek nélkül visszautasítja a négyesantant javaslatát, noha ezek közt szerepel Besszarabia felajánlása is.

Békejelek (?)

Ellenséges politikusok találkozása.

Lugano. A milánói „Stampa“, Giolitti lapja, közli azt a feltűnést keltő hírt, hogy Bülow herceg, a volt római német nagykövét a svájci Luzernbe utazik, hol ugyanakkor több szomszédos állam politikai személyiségei is megjelennek és Bülow-val találkozni fognak.

Nagy orosz vereség a Prulhnál.

Csernowitz. A keletgalíciai fronton, a Szereth torkolatától északkeletre az oroszok tegnapelőtt meglepetésszerűen tervezett rettentő erejű támadást kezdték. A támadás azonban ellentámadásunkon megtört és az oroszok borzalmas pusztulásával végződött. A menekülő oroszok a hullák tömegét és rengetek zsákmányt hagytak hátra.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A Strypa-harcvonalon a harcok tegnap is egész nap tartottak. Az ellenség nagy haderővel támadott és Bieniavánál mélyen tagolt rohamoszlopokkal betört állásainkba, tartalékaink azonban gyors ellentámadással visszavetették, mely alkalommal elkeseredett utcai harcokban súlyos veszteségeket szenvedett. Itt 2000 oroszot fogtunk el. A Styr alsó folyásánál az oroszokat tovább szoritottuk vissza. Egy nagy löszerkészlet igénybevételével végrehajtott orosz ellentámadás összeomlott.

Olasz hadszíntér: Tegnap a görzi-szakaszon újra heves harc folyt, amelyben olasz részről több, a tiroli és karinthiai harcvonalonról odaírányított gyalogdandár is vett részt. Az ellenség ezeket az erősítéseket harcba állítva, Görznél minden áron át akart törni. A tegnapi támadások nemcsak a görzi hídról, hanem a Piava körül és Monte San Michele mindkét oldalán fekvő terület ellen is irányultak. Az olaszokat, akik az összes eddigieket messze felülmúló veszteségeket szenvedtek, visszavertük. A Podgora-magaslaton egyes árokterületek birtokáért még folyik a harc.

Délkeleti hadszíntér: Csapataink a montenegrói határon számos helyen támadásba mentek át. Elfoglaltuk Troglav és Orlovac határszéli magaslatokat s az Al. ovactól délkeletre és Bllecától északkeletre a Vardaron levő magaslati állást, amely a környéket uralja. Visegrádtól délkeletre az általunk elfoglalt vonalon visszautasítottuk a montenegróiak támadását. Kövess tábornok hadserege elérte a Pozegától északra lévő területet. Áthaladt a cacak—kragujeváci vonalon. Gallwitz tábornok hadserege Kragujevációl keletre és Jagodínától északra fekvő magaslatokon harcban áll.

Höfer altábornagy.

A németek és bolgárok harca.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az ellenségnek Butte de Tahure ellen intézett erős és meglepetés-szerű támadó tüzelésén és a Maas és Mosel közötti arcvonalon folyt élénk tűzvérségi harcokon kívül lényeges esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A Tucum—rigai vasutvonalától délre támadásunk tovább halad előre. Dünaburg előtt tegnap is heves harc folyt. Az oroszok ismételt erős támadásait véresen visszavertük. A Swenten és Isen tavak között a harcok még tartanak. Több mint 500 oroszot elfogtunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Újabb esemény nem történt. Linsingen tábornok hadcsoportja: Az oroszok megkísérelték, hogy előnyomulásukat Cartorijstól nyugatra széles arcvonalon és sűrű tömegekben intézett ellentámadással megállítsák. Legsúlyosabb veszteségek mellett visszavertük őket, mire mi folytattuk támadásainkat. Sienikóvcel mellett az oroszoknak átmenetileg sikerült Bothmer gróf tábornok csapatainak állásaiba behatolniok. Ellentámadásunkkal visszafoglaltuk árkaikat és több mint 600 oroszot elfogtunk. Magának Sienikóvcel helységnek legnagyobb részét elkeseredett éjjeli harcok után ma reggel rohammal ismét elfoglaltuk, miközben 2000 oroszot elfogtunk.

Balkáni hadszíntér: Cacaktól északra és északkeletre sikerült küzdelmek árán kijutnunk a Orn-Milanovációl délre elterülő hegyvidék-

ről a nyugati (Golijaska) Morava völgyéig. Cacak meg van szállva. A Kragujevációl délre emelkedő magaslatok el vannak foglalva. A Morava mindkét oldalán általában átléptük a Bagrdan-Despotovac vonalat. Bojadjieff tábornok nyugatra a Knyazsevác Sokobanja ut mentén a Bezdani magaslatokat, ugyancsak a Turia mindkét oldalán a Svrlijgtól keletre emelkedő magaslatokat és a Nisava völgyben Belapalankától északnyugatra áthaladt a Vrandolon.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —
elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamat mellett.

Nagykanizsa

és a harmadik hadikölcsön.

A kereskedő és iparosvilág jegyzésel dominálnak.

— Saját tudósítónktól. —

Valósággal szenzációs adatokat közöltünk tegnap a harmadik hadikölcsön nagykanizsai jegyzésének eddigi eredményeiről. Minden körben a legélénkebben tárgyalták a szinte nem várt eredményt, mely, mint tegnap kimutattuk, már most, két héttel a jegyzési terminus lejártá előtt meghaladja úgy az első, mint a második hadikölcsön nagykanizsai végeredményeit és arra a nem is merész következtetésre nyújt alapot, hogy a harmadik hadikölcsön jegyzéseinek végösszege Nagykanizsán el fogja érni mindkét előző hadikölcsön együttes eredményét, a 10 millió koronát. De minő kilátások lennének itt még csak akkor, ha a háborus helyzet szülte aránytalan jóvödelmek legfőbb részesei, a nagybirtokosok és a kisgazdák is úgy jegyeztek volna, ahogy azt tőlük várni lehetett! Mert azt talán mondani sem kell, hogy a két kanizsai banknál, a Pesti Magyar Kereskedelmi bank fiókjánál és a Nagykanizsai Bankegyesületnél, — melyek milliók tétéleikkel a harmadik hadikölcsön szenzációját produkálták, — nem a nagy földbirtok, sőt pláne nem a kisgazdák demonstrálták hazafias kötelességtudásuk teljesíthetőségét. Ahol a föld népének hadikölcsönjegyzése után kutathatunk, a takarékpénztáraknál majdnem visszaesérről lehet szó és ha a tegnap általunk közölt összegek nem jelentenek e részeken visszaesést, az csak annak tulajdonítható, hogy az egyes intézetek saját maguk olyan tekintélyes összeget jegyeztek, hogy ezzel meglehetősen ellensúlyozták az egyéb hiányokat.

Az említett két nagykanizsai bank hadikölcsönjegyzéseinek milliókat összeadó tábora majdnem kizárólag kereskedelmi és ipari vállalatokból, társulatokból, egyesületekből és

községekben áll, kik s amelyek teljes tudatában vannak annak, hogy jobb és biztosabb helyen nem lehet a pénz, mint a hadikölcsönkötvényekben. E reflexiókkal kapcsolatban érdekesnek tartjuk a harmadik hadikölcsön nagykanizsai eredményénél 50 százaléknál nagyobb részben szereplő banknak, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókjának mindhárom hadikölcsönről szóló összehasonlító adatait a kanizsai kereskedő és ipari világ mindegyre növekvő üzleti és hazafiul öntudatosságának illusztrációja gyanánt bemutatni. Az érdekes összehasonlítás itt következik:

A Kereskedelmi bankfióknál a harmadik hadikölcsönből a szombaton lejárt első időszak végéig 371 tételben összesen 3 millió 650 ezer és 100 koronát jegyeztek. (Ezen összegben nem foglaltatnak benn a bankfiók körzetébe tartozó s annak aláíró és gyűjtőhelyei gyanánt szereplő pénzügyintézetek jegyzései, melyek szombatig külön 2 millió 719 ezer 750 koronát tettek. Eszerint a bankfiók a jelenlegi kibocsátás első időszakában összesen 6 millió 369 ezer 850 koronát gyűjtött.) A bankfióknál a II. hadikölcsön első időszakában kizárólag Nagykanizsán 2,611.750 koronát jegyeztek, míg most 3,650.100 koronát, tehát 1 millió 38.350 koronával többet, mint júniusban. Végül még csak a bankfiók összes eddigi hadikölcsön-produkciójának számadatait iktatjuk ide:

Az I. hadikölcsönből ...	2,624.750 K-t
A II. " " " " " " " "	... 6,798.450 "
A III. " " " " " " " "	... eddig 6,369.850 "

vagyis összesen 15,793.050 kor.

összeget gyűjtött a Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja a monarchia gigászi küzdelmének költségeihez.

HIREK.

Háborus strófák.

Pasics levele a Timeshez.

Pasics, a szerbek „mindenható” minisztere levelet írt a Timesnek. Bepanaszolta az antant hatalmát, hogy igazán csunyaság, amit Szerbiával csináltak. Annyira csunya, hogy a lapokban kell szellőztetni.

Kedves jó Teimsz, kérem a nagy égre Reltentő, hogy mi megy itt most végbe. Az a hármas avagy négyes ántánt Velünk ugyan gyönyörűen kibántant. Ugy kibánt, hogy dicsőnőség, sőt botrány. Rém felháborítólag hatott rám, Bár a türelem végső fokálg Elmentem, ez nem megy így sokálg, Ezt tovább már nem hagyhatom abba, Muszáj végre kitenni a lapba.

Ne sajnáljon az ügyünkért pár szót; Küldje ide hamar Fényes Lászlót.

Timok, Vardar, Drina, Duna, Száva Nekünk ugyan készen van a csáva, Benn csücsülünk az egérfogóba, Jaj, ütött már az utolsó óra. S fád az angol, a francia lusta, Vizbe hagyott minket az Atyuska. Ellenség ül valamennyi Vácba S mi nem vagyunk másutt, csak a pácba. S a helyzetünk napról-napra szebb lesz, Hol a sajtó?, mely mindent leleplez. Megérdemel az esetünk pár szót, Küldje hamar azt a Fényes Lászlót.

Benn a svába Uj- s Ó-Szerbiába, Nagy baj, rá nincs óvszer, hiába.

Nem segít itt se muszka, se angol,
Ez az, ami teljesen lehangol.
Hajthatatlan maradt Pitt és Fox oh,
Nem használt ott semmiféle zokszó,
Sőt a parlamentben meg sem álltak,
Míg egész el nem parlamentáltak.
A reménynek egyre tápot adtak
S végül végleg agyontámogattak.
Erre bizony alig elég pár szó,
Hadd jöjjön már az a Fényes László.

Nem segít itt más már csak a Fényes,
Mert a helyzet igen-igen kényes.
Csak idejön s mindent megszemlél és
Tudja tüstént, hol a visszaélés.
És megírja, van tengernyi érve,
Nem bánom, ha mindjárt a nyílt-térbe
Meghurcolja, vágja, kiserkeszti,
Az antantnak vért kiserkeszti
És ez lesz csupán az antant veszte,
Ha a Fényes egyszer leleplezte.
Szánják hát ráuk azt a potom pár szót,
S jaj, küldjék hamar a Fényes Lászlót.

Zsekk.

Katonai kitüntetések. A hadvezetőség az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a vitézségi érem szallagján függő koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki Ádám Róbert m. kir. élelmezési főhadnagyot, a városszerzte ismert nagykanizsai kereskedőt. — Az ellenséggel szemben való hősi magatartásáért II. oszt. ezüst vitézségi érmét kapott dr. Balassa Miklós pécsi ügyvédjelölt, a nagykanizsai 20. honvédegyalozred zászlósa.

Készül az új villamos szerződés. Ismeretesebb azok a tárgyalások, amik legutóbb néhány héten át Nagykanizsa város tanácsa és a Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamosági r. t. között folytak a jelenlegi egyenáramnak forgó árammá való átalakítása körül, amit a vastag rézhuzalok hadicélokra való elreklválásának kikerülhetlensége tesz szükségessé. (A forgóáram részére ugyanis a jelenleginél sokkal vékonyabb vezeték megfelelnek.) A Franz r. t. a városnak régi föltételeit most mind elfogadta, úgy hogy immár semmi akadály nincs az órlási jelentőségű átalakításnak. A város és a cég között való tárgyalások teljes befejeztével a tanács szükségesnek találta a szerződés perfektuálása előtt a város régi villamos szakértőjének, Hollós József kir. műszaki főtanácsosnak meghallgatását. Evégből a tanács pénteki tanácsülésén kiküldötte Budapestre Székely Nándor városi mémmököt, aki Hollós Józseffel a szerződési föltételeket beható elemzés alá vette és tegnap este a szakértői véleménnyel hazaérkezett Nagykanizsára. Most már készül a forgóáramra vonatkozó végleges szerződés, melyet a jövő héten terjesztenek a képviselőtestület villamos bizottsága elé, s onnét a sürgősen egybehívandó városi közgyűléshez, melynek a városi érdekek szempontjából lehető legelőnyösebb villamos-szerződés elfogadására nézve lesz módjában határozni.

Lóhust Nagykanizsának. Árvay Lajos, Zalavármegye allspánja a pozsonyi katonai parancsnokság átirata alapján arról értesítette a minap Nagykanizsa város polgármesterét, hogy — tekintettel a mindinkább növekvő hushlányra és husrágaságra —, módot nyerhet a város arra, hogy különösen a szegényebb sorsu lakosság husszükségletének fedezésére, lóhust kaphasson. E célra a pozsonyi katonai parancsnokság körletében levő lókorházakból kislejtendő olyan lovak vehetők igénybe, melyek hadiszolgálatra alkal-

matlanokká válván, különben is lómészárosoknak lennének átadva. Hét ilyen hadilókorház van a pozsonyi parancsnokság körletében és pedig: Körmenden, Pápán, Sopronnémetiben, Alsókorompán, Czabán és Tarnócon, melyekből havonta száznál több untauglich és munkaképtelen lovat selejteznek ki. A városházán megfontolás tárgyává teszik az allspán által közölteket, mert valóban már kellene valami módot kitalálni arra, hogy a legszegényebb sorsu kanizsai lakosság is hozzájuthasson néha napján egy kis hushéléhez, ha mindjárt lóhust is az. Azt pedig nem hinnők, hogy éppen azok idegenkednének a lómészárszék tervének megvalósításától, akiknek érdekében az készülne, hisz mindenki tudja, hogy kivált a fővárosi virsli legnagyobb része lóhustból készül, s mégis naponta a legkisebbtől a legnagyobb urakig esznek virsli. Meg kell csinálni Kanizsán a lómészárszék, akkor talán nem kapunk minduntalan olyan panaszos leveleket, hogy a hatósági lómészárszékben csak protekciós embereket szolgálnak ki és hogy a valóban szegények csak a maradékokat kapják.

Az „Emberbarát” rekviemje. A Nagykanizsai Emberbarát Temetkezési Egyesület értesíti t. tagjait, hogy halottainak lelki üdvéért a felső templomban e hó 4-én (csütörtökön) délelőtt 8 órakor kezdődő gyászmisét mondani.

A kiszuperált katonák ujrászorozása. Sok vlla folyt arról, hogy a jelenleg folyó népfőlkeli ujrászorozáson a már valamikor besorozott és bevonult, sőt katonai szolgálatot végzett olyan katonák, kiket kiszuperáltak, — tartoznak-e most sorozáson jelentkezni. A vitát eldönti a nagykanizsai 20. népfőlkeli parancsnokságnak Nagykanizsa város tanácsához intézett mai átirata, melynek tartalma a következő: *Megjelenni tartoznak* a most folyó sorozáson mindazok a felülvizsgálaton elbocsátott népfőlkeli, kik a felülvizsgáló bizottságok által „népfőlkeli fegyveres szolgálatra nem alkalmasnak” osztályoztattak. — *Nem tartoznak megjeleni* a sorozáson a felülvizsgálaton elbocsátott volt katonák közül azok, kik a felülvizsgáló bizottságok által „mindennemű népfőlkeli szolgálatra alkalmatlannak” osztályoztattak s ennek alapján a népfőlkeli parancsnokságok által „Végelbocsátó levél”-lel láttattak el. Ehhez a rendelethez tartásuk magukat a holnaputáni és a szombati sorozást illetőleg a kiszuperált kanizsai katonák.

Koszorupótló adományok. A I. évi október hó 30-án elhunyt Kaufmann Mórné Iránti kegyeletről adakoztak: A gyászoló család 70—, Bayer Milán, Schwarzenberg család 20—20, Bayer Izsó, Kaufmann Mór és családja, Lendvai Samu és családja, Goldhammer Károly, Luslig család 10—10, Brück Sándor és neje, Vértes Antal és neje 5—5, Kaulmann Sándor, Spitzer Gyula és neje 3—3 koronát. Összesen 176 koronát. Az izr. szentegylet.

Főgimnázium, főreáliskola és női kereskedelmi tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészít Rucz Lajos tanár. Ugyanott *gépléstanfolyam*. Cím: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

CIMRE ÜGYELNI TESSÉK! mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutótól a második házban **SZIVÓS ANTAL** műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Szarvas szálloda
épületében, szép
üzlet helyiség
november 1-től

kiadó

Bővebbet: **FELDMANN JÓZSEF** követsdi.

Uránia MOZGOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

November 2., 3-án, kedden és szerdán

A száműzött

erkölcs drámá 3 felvonásban.

A kényszerházasság

Dán vigjáték 2 felvonásban.

KINORIPORT, aktuális felvételek.

A SZINÉSZ, nagyon humoros.

Legközelebb kerül színre:

GÖRE MASCSA LAKODALMA

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

A nagykanizsai izr. hitközség
óvadékképes

pénzbeszedőt

keres. Pályázók jelentkezhetnek
a hitközség titkári-hivatalában.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi megihitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehértanemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmegbizhatóbb beszerzési forrása a legelőkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhart-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lilliom-vásznakot, zsebkendőket és mindenemű fehértaneműket. ::

— A legfinomabb árak! —
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet ◉ Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:30 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegy-
zéseket elfogad és a jegyzések
megkönnyítésére

olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Szerbia katasztrófája.

A szerb hadsereg helyzete egyre kritikusabb lesz és bár a szerbek elismerésre méltó hősiességgel küzdenek, katasztrófájuk immár elkerülhetetlen. Előnyomulásunk tempója a kragujeváci győzelem után meggyorsult, főerőink utolértek a szerb centrumot és erősen szorongatják a nyugati Morava völgyébe hátráló szerbeket.

Ugyancsak a Moravához közelednek gyors tempóban a győzelmes bolgár csapatok is. A Morava egyetlen modernül megerősített hidővét, Szerbiának régi és háborús fővárosát, Nist már támadják a bolgár csapatok, egyes jelentések szerint a bolgár tüzérség már lövi Nis külső erődjeit. Egy francia jelentés céloz már arra, hogy a bolgár hadsereg néhány harminc és feles motoros űteggel is rendelkezik és a többi harcterek eseményeinek bizonyossága szerint ezzel a tüzérséggel szemben várak, még a legerősebb és legmodernebb erődök sem tarthatók. Nis ellenálló képességében tehát nem bízhatik a szerb hadvezetőség.

Azok a hírek, melyek arról szólnak, hogy az antant kétszáz ezer embert szállít partra Szalonikiben és siet segítséget nyújtani a szorongatott szerbeknek, már

akkor sem jelentenének sokat Szerbiára nézve, ha valóban igazoknak bizonyulnának. Már pedig az eddigi tapasztalat szerint a Szalonikiből világgá röpitett és az expedícióról szóló hírek sohasem feleltek meg a valóságnak, kevés a valószínűsége tehát annak, hogy most kivé-

telesen éppen a legnehezebben keresztelhető tervből legyen komoly valóság. Szerbia számára már csak az a lehetőség van, az, amit Pasics könyek között mondott el a szkupcsina legutóbbi ülésén: meghalni szépen, vagy megtörni alázattal.

Az új balkáni háború.

H Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Új bolgár sikerek.

Előnyomulás Monasztir felé.

Athén. A bolgár haderők Veleztől (Köprülütől) Monasztir felé irányuló offenzívájukkal tegnap elfoglalták a szerbeknek itteni legfontosabb stratégiai pontját, a Babuna-hegységet. A Monasztir felé előnyomuló bolgár seregek délnyugatnak, Prilep irányában törnek előre és a Velez-Prilep közti távolságnak több mint felét hátuk mögött hagyták. Prilephez Monasztir pedig alig 40 kilométer távolságra van. A déli szerb sereg zöme Monasztir mögé vonult vissza, tehát az itteni szerb haderő java része már az albán és görög határig szorult.

A bolgár jelentés.

Szófia. A „Dnevnik“-nek táviratozza haditudósítója: A bolgár hadsereg Veleztől délnyugatra előnyomulva megszállta Brisztát és közvetlenül Monasztirt fenyegeti. — A Szalonikiből elindított antantcsapatoknak Dolran és Gevgell között való csoportosítása egyre tart.

A Reuter-jelentés.

Rotterdam. Az antant hírszolgálatát végző Reuter ügynökség Szalonikiből a következőket jelenti:

A szerbek Üszkübtől 30 kilométernyire nyugatra a Kalkandele (Tetovo) fronton megállították a bolgárokat, sőt a Vranjától nyugatra fekvő területen új erősítésekkel ellenoffenzívába léptek a bolgár haderővel szemben.

Újra bombázzák

a bolgár partokat.

Athén. A „Hesztila“ című athéni lap közli, hogy az angol és francia flotta tegnap újból megkezdte Dedeagacs és Porto Lagos aegai tengeri bolgár kikötők bombázását.

Szófia. Az angol és franciaajók minden harmadik napon gránátosöt zúdítanak a bolgár tengerpartra. A bombázás Dedeagacsot ugyszólván teljesen elpusztította.

A görög fegyveres ellenállása

az antantcsapatokkal szemben.

Bukarest. A Searának táviratozzák: Az angolok a minap megkísérelték Kalkidike szigetén csapatok kihajózását, de a görög katonaság ezt fegyveresen megakadályozta. A görög helyőrség parancsnoka azzal indokolta eljárását az angol parancsnok előtt, hogy felsőbb helyről való utasítása van arra, hogy az antantcsapatok kihajózását akár fegyveresen is megakadályozza.

Várnában

oroszmegfigyelők dolgoztak.

Bukarest. Az „Univerzul“ az alábbi szenzációs felfedezést közli Várna bombázásával kapcsolatban:

A bolgár hadbírótság megállapította, hogy a bombázott városban orosz megfigyelők működtek, akiknek a Boris-félc

A III. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankiok magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.



angol gyártelepen szikratáviró állomásuk volt berendezve. Innét két orosz tengerészkapitány folytonos jelzéseket adott le a Várnát bombázó orosz hadihajóknak.

Hőser jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A stryamenti harcok még folynak. Az oroszok erősítéseket állítottak harcba. Bucactól északkeletre az oroszok egy támadása tűzünkben összeomlott. Bieniawától északra egész nap heves harc folyt Siemikowce község birtokáért. Osztrák-magyar csapatok a tegnapi jelentésben említett ellentámadása változó szerencsével folytatott küzdelem után a délutáni órákban azzal végződött, hogy az oroszokat elűztük a faluból és majorból. Éjjel új orosz erők támadtak, úgy hogy néhány házcsoportot újra elvesztettünk. Ma tovább folyik a harc. A Linsingen tábornok vezérlete alatt álló osztrák-magyar és német haderőből alakított áttörő csoport Blelgownál (Cartorijstól nyugatra) betört az oroszok főállásába; 5 tisztet és 660 főnyi légénységet elfogtunk és három gépfegyvert zsákmányoltunk.

Olasz hadszíntér: Az olaszok megszakítás nélkül folytatják Görz ellen irányuló erőfeszítéseiket. A Plava-harcvonalon bezárólag a doberdól fensik északi szakaszáig tegnap újra igen nagy haderő támadott. Mindenütt visszavertük. E harcvezetésen több olasz ezred létszáma felét veszítette el. Ma éjjel után egy kormányozható léghajó Görz városára számos bombát dobott le.

Délkeleti hadszíntér: A Szerbiában küzdő szövetséges haderő egy osztrák-magyar hadoszlopa bevonult Uzicébe. Más cs. és kir. csapatok Cacaktól délre és délkeletre állanak harcban. A Cacaktól Kragujevárcra vezető úttól délre, a Kragujevától délkeletre, valamint Jagodínától északra és északkeletre fekvő magaslatokon osztrák-magyar és német csapatok támadásai az ellenség legszivósabb ellenállása dacára mindenütt tért nyernek. Kragujevárcban 6 ágyut, 20 ágyucsövet, 12 aknavetőt, néhány ezer puskát, sok löszert és egyéb hadianyagot zsákmányoltunk.

Höfer altábornagy.

A németek és bolgárok harca.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Nem volt jelentősebb esemény.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Dünaburg előtt az oroszok folytatták támadásaikat. Illuxtnál és Garbunovkánál visszavertük őket. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan. Linsingen tábornok hadcsoportja: Az Oginsky csatornánál visszavertük az Osaritsli szillp ellen intézett ellenséges támadást. A Lisow—cartorijski ut mindkét oldalán az oroszokat újlag további visszavonulásra kényszerítettük. Öt tisztet, 660 főnyi légénységet elfogtunk. Bothmer gróf tábornok csapatai Sinikowce északi részében még harcolnak.

Balkáni hadszíntér: Uzice meg van szállva. A cacak—kragujeváci uton áthaladtunk. A Morava mindkét partján az ellenség még macacsul ellenáll. Kövess tábornok hadseregének német csapatai tegnap 850 szerbet ejtettek foglyul és négy ágyut zsákmányoltak. Gallwitz tábornok hadserege az utolsó két napon 1100 szerbet ejtett foglyul. Bojadjeff tábornok mindkét oldalon visszavetette az

ellenséget. Négy ágyut zsákmányolt. Knyazsewától délnyugatra folytatta az üldözést. A bolgár csapatok elfoglalták a Svrlijiski hidtőt, átérték a Svrlijiski Timokot és a Ples hegyén áthatoltak. A Nisava völgyében előnyomult csapatok tulerőnek támadása elől kitértek. A Belapalánkától nyugatra emelkedő Bogow hegyet szilárdan tartják.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamattal.

A 43—50 éves

Iparos és kereskedő népfőkelőkkel való kedvezményes elbáns.

— Saját tudósítónktól. —

A negyvenhárom-ötven évesek hadkötelessé nyilvánításakor országsszerte megindult az akció, hogy a besorozott kereskedők és iparosok a hadseregben a polgári életben viselt társadalmi fontosságuknak és egyéni értéküknek megfelelő elbánságban részesüljenek. A nagykanizsai és zalamegyei érdekek képviselőiben a soproni kereskedelmi és iparkamara is részt vett az országos mozgalomban, melynek eredménye gyanánt az Országos Ipartestület még június elején fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben fölhevítta a miniszter figyelmét arra, hogy ezekben a korosztályokban nagy számban vannak vezető állásban levő egyének, akiknek elvonása közgazdasági kárt okoz s akiknek katonai szolgálatra való alkalmazásánál tehát helyénvaló a méltányosság. A fölterjesztésben az Országos Ipartestület előterjesztette egyes iparágak speciális kívánságait és azt a kérelmet intézte a miniszterhez, hogy azok a 43—50 éves népfőkelésre kötelezettek, akiknek nincs meg a formai minősítésük az önkéntességi jog elnyeréséhez, akik azonban szorgalmukkal és tehetségükkel tisztességet szereztek maguknak a társadalomban, — kivételes elbánságban részesüljenek.

A miniszter most válaszolt a fölterjesztésre és értesítette az egyesületet, hogy a honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel történt megállapodás után elrendelte, hogy a 43—50 éves népfőkelők, akik az egyévi önkéntesi kedvezményhez megkivánt tudományos képzettséget nem tudják igazolni, akiknek azonban személyes képességeik, közéletben vagy hivatásukban végzett szolgálataik és elért társadalmi állásuk azt bizonyítják, hogy az átlagnál magasabb képzettséggel bírnak, a katonai szolgálat tartama alatt kivételes elbánságban fognak részesülni, nevezetesen: közönséges kaszárnyal (tábori) munkák végzése alól mentesek lesznek és ha a szolgálat lehetővé teszi — engedélyezhető lesz részükre az is, hogy a laktanyán kívül lakhassanak. A

kivételes elbánságra igénnyel bíró népfőkelésre kötelezettek külön ismertető jelzéssel fognak elláthatni.

A kedvezményt csak a bevonulás után lehet és pedig szóbelileg folyamodni. A kedvezményre vonatkozó részletes intézkedések csak külön rendeletben fognak megjelenni. A kedvezményt csak az 1865—1872-iki születésű népfőkelők nyerhetik el, tehát azok, akik az 1915. évi II. t.-c. alapján váltak újból hadkötelessékké.

A válasz közli továbbá, hogy az egyesületnek azt a kérését, hogy az önálló építő, közműves és ács mesterek műszaki csapatokhoz osztassanak be, megfelelő rangfokozattal, a miniszter nem teljesítheti, mert ez katonai szempontból lehetetlen.

Olyan általános intézkedést sem tehet, hogy az önálló iparosok gyárakba hadiszolgálatra ne legyenek kirendelhetők, mert ez veszedelmeztel a löszert és felszerelési anyagok biztosítását, de méltánylást érdemlő esetekben a honvédelmi miniszter a kereskedelmiügyi miniszter véleménye alapján az illetők mentesítése iránt intézkedni fog.

HIREK.

Kanizsai kereskedő házajándéka egy rokkant katonának. A háboru utóbbi hónapjaiban az igazi hazafiságnak és a hazafiúi nagy áldozatkészségnek több klasszikus megnyilatkozását jegyezték fel a magyar lapok. Különösen az elpusztult kárpáti falvak felépítésére irányuló akció mozditotta meg a magyar sziveket és nemcsak városokról és vármegyékről tudunk, melyek egy-egy egész kárpáti falu újraépítésére vállalkoztak, hanem nagyvagyonu magánosokról is, akik szinte anyagi erejükön felül áldoztak a szent célért. Azoknak száma sem jelentéktelen Magyarországon, akik a háboruban megrokkant, vagy munkaképtelenné vált katonának adták oda vagyonuk kisebb, vagy nagyobb hányadát. Ezek között első helyen áll a nagy emberbarát, Szemere Miklós, aki egy egész uradalmát ajánlotta fel ilyen célra. Most végre Nagykanizsán is feljegyezhetünk egy hasonló esetet. Goldmann Ignác nagykanizsai gabonakereskedő a nemesérzésű kezdeményező, aki a zalamegyei Nagykapornakon levő, s neki 1/4 részben tulajdonát képező házat, illetőleg ezt a negyedrésznél tulajdonát felajánlotta egy, a világháboruban megvakult, vagy egyébként munkaképtelenné vált katonának. Zalavármegye allspánjához intézte Goldmann Ignác nemes ajánlatát, melynek egyetlen kikötése az, hogy a házajándékban csak az részesíthető, aki a háboru előtt Nagykapornakon vagy ahhoz közel fekvő valamelyik helységben mint gazdasági konvenciók cseléd szolgált, vagy ezen községekben mezőgazdasági munkás volt. A szükséges információ beszerzésére nézve is szab némi irányítást Goldmann Ignác ajánlata, mely a nagykapornaki községi birót, a jegyzőt és Korein József ot-tani lakost jelöli meg, akik az adományra legérdemesebb rokkant katonát meg fogják nevezni. Remélni merjük, hogy Goldmann Ignác kitünő példáját Nagykanizsán mások is követni fogják.

Bezárták a keszthelyi gazdasági akadémiát. A háboru az ország egyik legrégebb gazdasági iskoláját, az egykor híres keszthelyi „Georgikon” is kikezdte. A folyó tanévben a keszthelyi gazdasági akadémiának mindössze 22 hallgatója volt. A földmívelésügyi miniszter kénytelen volt így körülmények között az intézetet bezárni és a kevés számú

hallgatókat a magyarvári és a kassai akadémiához átutalni. Az iskola bezárása Keszthelyen nagy meglepetést keltett s most deputációba készül a város a földművelésügyi miniszterhez. Aligha lesz ennek eredménye, mert a keszthelyi akadémiának ma majdnem több tanára van, mint növendéke.

Koleragyanus katonák a kanizsai járványkórházban. Tegnap este 10 órakor egy katonavonat érkezett a nagykanizsai állomásra s a vonat katonai parancsnoka azzal a jelentéssel sietett az állomási inspekciós tiszthez, hogy a vonaton, annak egyik „36 ember 6 ló” felírású kocsjában hányási és egyéb kolerára emlékeztető tünetek között megbetegedett egy katona. A jelentésről azonnal értesítették az állomáson tartózkodó vöröskereszteslegyeleti főorvost, dr. Szekeres Józsefet, aki intézkedett, hogy a beteg katonát és öt társát, kik vele közvetlenül érintkeztek, leszállítsák a vonatról s azt a kocsit, melyben ezek utaztak, fertőtlenítés céljából azonnal lekapcsolják. Egyben értesítették dr. Goda Lipót városi tisztiorvost, hogy a vonatról leszállított katonáknak a járványkórházba való szállításáról gondoskodják. Ez csakhamar megtörtént s a koleragyanus beteg katonát a járványkórházban gyógykezelés alá vették s váladékait ma megvizsgálás céljából felküldték a pozsonyi bakteorológiai intézetéhez, vele érintkezett öt társát pedig a járványkórház melletti barakban szállították, ahol 5 napi megfigyelés alatt lesznek.

Istentisztelet. Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 5-től kezdve további intézkedésig d. u. 1/2 órakor fog kezdődni.

Az apa tragikus halála. Még a mai nagy tömegpusztulások idején is megdöbbenéssel kell megállni Árvay Bélának, Zalavizlecsapoló társulat vizmesterének valóban tragikus halálcsatánál. A Keszthelyen lakó érdemes vizmester 14 éves leánykája néhány héttel ezelőtt álfuszban megbetegedett. A derék apa ápolta a legnagyobb önfeláldozással, míg nem a ragály leánykájától reá is áttért. A leány ekkor már a gyógyulás útján haladt s mikorra körülbelül teljesen meggyógyult, mult pénteken, apja a föle kapott betegségben meghalt. A nagy csapástól mélyen sujtott család iránt egész Keszthely népe a legmélyebb részvétellel van, aminek a szerencsétlen apa temetésén impozáns kifejezést adott.

Felmentették a rigyáci erdőort. Mult év novembere óta tegnapig nem volt esküdtszéki ciklus a nagykanizsai törvényszéken. Csodálatosképpen egy egész éven át nem volt egyetlen egy ügy sem, mely miatt a kanizsai esküdtszéket össze kellett volna hívni, míg nem ezt a szeptember hónapban Rigyácon történt gyilkosság elkerülhetlenné nem tette. Emlékeztetes, hogy Varga József rigyáci erdőort Rigyác község közepén lelőtte Tóth Szárny Márton rigyáci gazdát, ki őt vasvillával le akarta szurni. Az eset előzményei szintén ismeretesek e lap olvasói előtt. Röviden ismételve azokat, az erdőort Urnapkor a mezőn dolgozni látta Tóth Szárny feleségét, akire emiatt ráprilitott. Ettől fogva az asszony férje folyton fenyegette az erdőort, mivel végre szeptember 7-én le akart számolni, de a támadás a támadó életébe került. Tegnap tárgyalta dr. Kenedi Imre kir. táblabíró elnöklété alatt a rigyáci esetet a nagykanizsai kir. törvényszék, mint esküdtbíróóság. A közvédat Fischer Imre főllgyész helyettes képviselte, a védelmet pedig dr. Miklós Dezső ügyvéd látta el oly sikerrel, hogy védőbeszédére Varga József erdőort jogos önvédelem alapján az esküdtbíróóság fölmentette.

A Balaton veszedelme. A balatoni villatulajdonosok, kik között számos nagykanizsai is van, néhány hét óta aggasztó jelenséget tapasztalnak. A Balaton napról-napra emelkedik, annyira, hogy a déli part egész területét, csaknem a déli vasut töltéséig husz-harminc centiméteres vízréteg borítja el. A víztükör emelkedése a nyár óta már hetven centimétert tesz ki helyenként. A partmenti szép parkok víz alatt állanak és a vizmosástól a fák tövestől szakadtak ki a földből. A villatulajdonosok attól félnek, hogy ha ilyen magas vízállás mellett fagy be a Balaton, akkor a szélnyomásra elinduló jégtáblák a Balaton egész déli kulturáját, a partokat és szőlőtelepeket valósággal legyalulnák. Minthogy a Balaton a nemzeti fürdővágyonak integráns része és a világháború folyamán ez a vidék a fürdőzés szempontjából rendkívül jelentőséget nyert, illetékes helyen is meg kellene hallani a Balaton melletti elhangzó feljajdulást. Több száz ház áll a somogyi parton vízben s a villatulajdonosok csónakokat tartanak, mert csak így juthatnak küszöbükől az országutra, legelőbb ideje volna tehát, hogy azt a technikai hibát, amit a Sió medrének szabályozásával kapcsolatban elkövettek, helyrehozzák.

Főgimnázium, főreáliskola és női kereskedelmi tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészít Rácz Lajos tanár. Ugyanott gépiás-tanfolyam. Cim: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

Miért drága a hus? Többször rámutattunk már arra, hogy a marha árának folytonos drágulásában milyen nagy részük van a különböző közvetítőknek, akik az állattenyésztő és husiparos közé ékelődnek s minden utonmódon illetéktelen hasznot szednek a maguk javára. Egy kanizsai mészáros, a közvetítők túltengéséről a következő jellemző történetet beszélt el:

— Egy vidéki mészárosmester, — B. M. egy beteg marhát vásárolt, melynek levágását megtiltotta az állatorvos. B. olyan marhakereskedőtől vásárolta a marhát, aki állandóan jár a falvakba az állattenyésztőkhöz. Az eladó elismerte, hogy a marha beteg, de kijelentette, hogy ő a marhát szokásától eltérően nem egyenesen az állattenyésztőtől vásárolta. Mikor aztán tovább kutatták a dolgot, kiderült, hogy az a marhakereskedő, akitől B. a marhát megvette, a tizennegyedik kézről kapta a marhát, amely már hetek óta forgalomba volt. Azt is kiderítették, hogy mennyiért vette az első vevő s hogy mennyire emelkedett ára a tizenöt kézen keresztül. A marha eredeti eladási ára 420 korona volt, míg B. már 1260 koronát adott érte. A tizenötödik közvetítő kezében tehát már 820 koronával volt drágább a marha ára, mint az első kézben. És ez nemcsak nálunk van így, hanem az egész országban és a fővárosban is. Ezért fizeti a közönség olyan drágán a húst.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cim a kiadóhivatalban.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert ezakls a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibán és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 250

Novem. 4., 5-én, pénteken-szombaton

A balett csillaga
Drámai életkép 3 felvonásban.

A cimzetes férj
vigjáték 2 felvonásban.

LUSITANIA, aktuális természeti kép.
A HAJÓS KAPITÁNY, humoros,
Legközelebb kerül színre:
Göre Marcsa Lakodalma
nagy vigjáték 3 felvonásban.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szarvas szálloda
épületében, szép
üzlet helyiség
november 1-től
kiadó
Növebbet: FELDMANN JÓZSEF kávészól.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő
fehémemű raktáram
mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felrissittem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lilliom-vásznakat, zsebkendőket és minden-memű fehémeműket. ::

A legfinomabb árak!
A legmegbízhatóbb olcsó árak!
Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.
Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**
Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Használjunk Hadisegélybélyegyet!

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletkönyv gyár

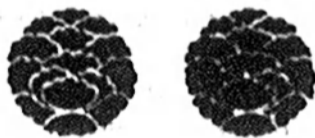
NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bnnkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os
magyar nemzeti

hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegy-
zéseket elfogad és a jegyzések
megkönnyítésére

olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

A váltópénzláz.

Különfajta ragadós betegség terjedt el a nép között a háboru kezdete óta, ami jóformán még a koleránál is veszedelmesebb, mert ez ellen már van oltószert. Ellenben mindenféle ragadós nyavalyánál veszedelmesebb most a váltópénzláz. Ez még az egészséges embereknek is ártalmára van és az egész ország sanyalódik tőle.

Nincs elegendő váltópénz. Tudatlan, értelmetlen emberek felhalmozzák és elrejtik. Harisnyaszárba, ócska cizmába, fazékba, szalmazsákba dugdossák és rajta ülnek, ki nem adják a forgalomba. Ebből áll a betegség, melyet egyesek okatlan kapzsisága és zsugorisága következtében az egész ország lakossága megérez.

Placokon, bevásárlásoknál fennakadások, kellemetlenségek vannak az aprópénz hiánya miatt. Nem tudunk váltani, visszaadni. Gyárakban, gazdaságokban, munkások hetibéréinek, napszámjainak kiadásánál, sőt még a katonaságnál is „lénung“ (zeold) fizetéskor, állandó a bosszankodás: nincs elég váltópénz.

Az államkincstár hiába veret és hoz forgalomba bármennyi új 2, 5, 10, 20 fillérest vagy ezüst koronást, hamarosan eltűnik megint, mert a félkegyelmű pénzgyűjtők a fényes új érmeiket még inkább maguknál tartják. A nagyközönség megint csak ott van, ahol előbb: váltópénz nélkül.

Ezen a bajon segített, rendeletet adott ki a kormány, melyben a közgazdasági hatóságok útján felhív és felkér minden értelmes, tekintélyes embert: világosítsák fel a népet, hogy az aprópénz elrejtésével önmaguknak is, meg az országnak is mennyi kárt tesznek, s a közforgalomban minő sok nehézséget, kellemetlenséget okoznak.

Ha pénzülosleg van a háznál, be kell tenni a takaréka, bankokba, postatakarékpénztárakba. Ott jó helyen van. Onnét el nem vész, onnét el nem lopják s még kamatot is fizetnek érte. Ha már egyes házaknál nagy garmadával áll az ilyen eldugott váltópénz, be kell vinni a legközelebbi adóhivatalba, vagy postatakarékpénztárba, ott majd adnak érte bankpénzt, amin aztán lehet föl-

det, jószágot venni, adósságot fizetni stb. Ezeket kell, hogy tekintélyesebb polgáraink apróra megmagyarázzák a köznépnek. De nem elég mindezeket csak egyszer elmondani. Valahány összejövétel, alkalom adódik, mindannyiszor beszéd tárgy legyen. Bele kell verni az emberek fejébe, hogy minő nagy balgaság, minő országos hiba és veszedelem a váltópénz elrejtése.

Az új balkáni háború.

— Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

A görög kormányválság.

A ma reggeli lapoknak világszerte feltűnést keltő híre volt az, hogy a görög képviselőházban a katonai javaslatok tárgyalásánál az antantpárti Venizelosz-párt képviselői leszavazták az antantellenes Zalmisz-kormányt. Az egész világ érdeklődését magára koncentráló görög ügy további fejleményeiről az alábbi legújabb táviratok szólnak:

A Zalmisz kabinet lemondott

Athén. Zalmisz miniszterelnök ma délelőtt megjelent Konstantin király előtt és benyújtotta a kabinet lemondását. A Venizelosz-ellenes sajtó hangoztatja, hogy a kamara feloszlatásának kell következnie.

A bécsi görög követ az athéni eseményekről.

Bécs. Griparisz, Görögország bécsi követe ma délelőtt Az Est bécsi tudósítója előtt az alábbi közléseket tette:

— Hivatalosan még nincs tudomásom a kormány iránti bizalmatlansági nyilatkozatról. Az igaz, hogy nincs más választás Konstantin király részére, mint vagy Venizeloszt bíznai meg kormányalkitással, vagy feloszlatni a görög kamarát.

Feloszlatják a kamarát.

Athén. Beavatott helyről közlik, hogy Zalmisz lemondását Konstantin király nem fogadja el, hanem fel fogja oszlatni a görög képviselőházat.

Szerbek ellenállása a bolgárokkal szemben

Szaloniki. A Veleztől Monasztir felé előretörő bolgár haderőt a szerbek nagy erőfeszítésekkel igyekeznek feltartóztatni. Habár a Babuna-szorost a bolgárok megszerezték, a szerbek tegnap délután

a bolgárok óriási erejű támadásával szemben megtartották Prilep előtti állásukat.

A franciák és angolok harcai Délszerbiában.

Rövidtávirat a Vardar-völgyben.

Szaloniki. A Szalonikiből észak felé elindult francia csapatok és a bolgárok között Geggell és Doiran között, a Vardar völgyében egész napon át elkeseredett harc folyt, melyben különösen a bolgár tüzérség vett élénken részt.

Szünet Valandovónál.

Berlin. A Berliner Tageblattnak jelentik Szófiából: A valandovói harcokban majduem teljes szünet állott be. Minden jel arra mutat, mintha az angolok és franciák lemondtak volna minden további komoly akcióról.

Új angol csapatok.

Szaloniki. A Szalonikiben kihajózott francia katonaságnak nem lesz többé, mint eddig, oly sok zugolódásra oka amiatt, hogy az angol hadvezetőség kíméli csapatait és hogy tulnyomóan nagyobb számmal alkalmaztak franciákat a balkáni expedícióban. Néhány nap óta ugyanis tekintélyes angol haderő érkezése van folyamathan Szalonikiben és már több helyütt, ahol eddig franciák állottak, ma már tulnyomó részben angolok vannak. Az angolok egyébként a görög—szerb határ mentén húzódó front déli részén állanak s ugylátszik, a franciáktól külön akarnak harcolni.

A román képviselők a román királynál.

Bukarest. Bratianu miniszterelnökkel azt az óhaját közölte Ferdinánd román király, hogy a parlament összehívása előtt magához kérelmi a román képviselőház pártjainak vezetőit, mert meg

akarja tudni tőlük, hogy támogatják-e a kormány politikáját. Nem akarja ugyanis túrni, hogy egyesek kétes kalandokba keverjék az országot. Annyi már most is megállapítható, hogy a román képviselők túlnyomó része támogatni fogja a kormányt eddigi politikájának folytatásában.

Höfer jelentése.

Budapest, (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Az ellenség folytatta a Strypa-harcvonal ellen intézett támadásait. Két zászlóalj lövészárka előtt 500 orosz hullát temettek el. A Cartorijstól nyugatra tegnapi lezajlott harcokban egy mindkét hadsereg csapataiból összeállított hadtest összesen öt orosz tisztet és 1117 löny legénységet fogott el és tizenegy gépfegyvert zsákmányolt.

Olasz hadszíntér: Az olaszoknak a görzi hídfő és a szomszédos szakaszok elleni támadásai még tartanak. Tegnap leghevesebb rohamokat a Sagra, Podgora-magaslatok és a Monte San Michele ellen irányították. Az ellenséget újra mindenütt visszavertük. A Podgora-magaslatokon egyes árkok birtokáért még folyik a harc.

Délkeleti hadszíntér: Trebinjétől keletre a montenegrói határmenti hadállások ellen támadásunk folyamatban van. Kragujevac vidékén és Jagodínánál megtörtük a szerbek ellenállását. Az ellenség visszavonul. A Kövess tábornok hadseregéhez tartozó osztrák-magyar csapatok Pozsegán keresztül nyomultak elő. Az Uzicétől és Visegrádtól keletre küzdő csapatok közt létrejött az összeköttetés. Căcaktól délnyugatra visszavertük az ellenséget a völgy fölött uralkodó magaslatról. A német csapatok bevonultak Jagodínába. A bolgárok egy hadosztal Boljeváciig nyomult elő. Zajecártól délnyugatra egy másik elfoglalta a Nistól északkeletre fekvő Lipnica hegyet. A bolgárok támadásai Pirottól délnyugatra tért nyerne.

Höfer altábornagy;

A németek és bolgárok harcát.

Berlin, A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Massijestől északra csapataink rohammal elfoglaltak egy harcvo-nalunk közelében lévő francia árkot 800 méter kiterjedésben. Az árok védőinek legnagyobb része elesett.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Dünaburg előtt még tovább tart a harc. Az oroszok különböző pontokon megismételték támadásaikat. Mindenütt visszavertük őket. Garbunowkánál különösen jelentékeny haderőt vetettek harcba és ilyen szenvedték legsúlyosabb veszteségeiket. Linsingen tábornok hadserege: Az oroszok tegnap reggel megkísérelték, hogy Kuchok-Wola falun rajtüssenek. A helységbe benyomult osztagokat azonnal ismét kiverik. Bothmer gróf tábornok csapatai Sinikovec faluban és a falu mellett még tegnap is harcoltak. A helység harcban ejtett foglyok száma 3000-re emelkedett. Az oroszoknak a helységtől délre intézett támadása összeomlott.

Balkáni hadszíntér: Csapataink az ellenség szivós ellenállásával szemben a Koslenik hegyvidék (Kraljevótól északra) mindkét oldalán előnyomulnak. Innen keletre a Zakuta—Vik—Pselica—Jagodina vonalat általában átléptük. A Moravától keletre hátrál az ellenség. Csapataink követik, 650 szerbet elfogtunk. — Bojadjeff tábornok hadserege elfoglalta Vol-

konjét és Boljevácot (a Zajecvár—Paraclni ut mentén) és rohammal elfoglalták a Kalafátót. (Nistól tíz kilométerre északra)

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamat mellett.

Látogatás a fronton.

A szigetvári főbíró a lövészárokba ment a fiához.

Hihetetlenül hangzó dolgot közölnek a legutóbbi kaposvári lapok. Hegyessy János szigetvári főszolgabíróról szól a történet, aki nem kisebb dologra vállalkozott, mint hogy a fronton, a lövészárokban meglátogatta a fiát, aki aktív százados. A főszolgabírónak sikerült a frontra jutnia s ott a véletlen folytán még egy ütközetben is részt vett és pedig oly eredménnyel, hogy egy kozákot küldött a másvilágra. A rendkívüli történet részletei ezek:

Hegyessy János, a szigetvári járás főszolgabírája föltette magában, hogy fiát, Hegyessy Géza 52. gyalogezredbeli századosát a harctéren fölkeresi s amit egyszer a szigetvári főszolgabíró elhatároz, azt meg is valósítja, ha török, ha szakad.

Azon a címen, hogy családi ügyben, életbevágó kérdésben személyes megbeszélni valója van a fiával, megkapta az engedélyt s arcképes igazolványt, mindenféle hatósági és katonai okmányokkal felszerelve, hogy a fiát a harctéren meglátogathassa.

Hegyessyt a harctéren a lövészároktól mintegy öt kilométernyire bocsátották s itt kellett a fiát bevárni, akiért elküldtek. A százados csodálatosképpen meg volt lepve, amikor az édes atyját az ágyudörgésben megpillantotta. Allig tudott szóhoz jutni s nem tudta mire vélni a látogatást. Csakhamar megnyugtatta Hegyessy János a fiát, hogy hála Istennek semmi baj sincs otthon, „az édes anyád csókoltat fiam és hát eljöttem, hogy lássalak.”

Amint kibeszélték magukat, jelezték, hogy bucsuzni kell, mert „jönnek a kozákok!” Nem volt erő és hatalom, hogy az öreg Hegyessyt visszatartsák. Erőnek-erejével elment a fiával a lövészárokba. A támadás megindult. A kozákok nyomultak előre. Hullott a srappell-szilánk s a lövészárokba is lecsapódott belőle egy csomó. Közvetlen a főszolgabíró mellett agyonvágott egy bakát a lövedék.

Hegyessy János, a kitűnő vadász, aki gyermekkorától kezdve forgatta a fegyvert, a haldokló katoná mellől fölkapta a Manlichert s a lovasközdök közül egyet leölt. A mint a legénységi sortűzek után visszafordultak a még megmaradt kozákok és elmenekültek,

Hegyessy János kibujt a lövészárokból s az általa leölt kozák kardját magához vette s visszatérve engedelmet kért, hogy azt emlékül meg is tarthassa.

A főszolgabíró zsákmányának, a kozák kardjának sok nézője akad már s különös érdeklődéssel hallgatják a főszolgabíró háborus élményeit. Akármilyen halandóval ez sem eshetett volna meg, mert „civil”-t nem bocsátanak a lövészárokba; csak egy Hegyessy Mukinak sikerült civilben kozákra vadászni, aki polgári állásában egy járás vezető főszolgabírája, s akinek a személye teljes bizalmat parancsol.

Ha valaki megérdemli, a szigetvári főszolgabíró is rászolgált bátorságával a vitézségi éremre.

HIREK.

A városok élelmezése.

A belügyminiszter kijelentése.

(Saját tudósítónktól.) Megírtuk, hogy a magyar városok kongresszusa a közlelmezési kérdések rendezése ügyében a kormányhoz emlékiratot intézett. A belügyminiszter a fölvetett kérdésekről beható eszmecserét folytatott, melyek során a felvetett javaslatok egy részére nézve a legközelebbi időre kormány, illetve törvényhozási intézkedéseket helyezett kilátásba, míg a javaslatok másik részének sürgős tanulmányozását ígérte.

Nevezetesen közölte, hogy a legközelebbi időre tervbe van véve a szalonna és a zsr országos maximálása, esetleg eladási kényszerrel, míg a többi fontosabb élelmi és háztartási cikkre nézve ilyen rendszabálynak leendő alkalmazását fontolóra fogja venni.

Hasonlóképpen meg fogja fontolni a buza kiörlési százalékának a kenyérliszt szaporítása érdekében való megváltoztatását.

A tejkérdésre nézve, melynek megoldásánál a helyi viszonyokat tartja döntőnek, teljesen szabad kezet hajlandó adni a városoknak. Kilátásba helyezte az élelmszerüzemekkel foglalkozó intézetek hatósági felügyelet alá helyezését és a büntető rendelkezéseknek kiterjesztését és súlyosbítását.

Végül kijelentette, hogy nem zárkozik el az elől a kívánság elől sem, hogy a városok megfelelő módon közvetlen kapcsolatot nyerjenek a belügyi kormány közlelmezési működésével. Egyáltalán a legnagyobb készséggel hajlandó támogatni a városokat a közlelmezés súlyos feladatának megoldásában.

Halls István tanácsos nyugdíjazása. Nagykanizsa város érdemes községbírája és árvaszéki elnöke, Halls István városi tanácsos a jól megszolgált nyugdíjba készül. A minap adta be a város tanácsához nyugdíjazás iránti kérvényét, mely fölött a városi képviselőtestület fog végső fórum gyanánt dönteni. A tanácsi javaslat előkészítéséhez szolgáló véleményezés céljából ma délután fél 6 órakor a képviselőtestület nyugdíjválasztmánya ülést tart, melyen kizárólag Halls István nyugdíjazási kérvényével foglalkoznak.

A legújabb kanizsai regruták. Az egész város érdeklődésétől kísérve folyt ma délelőtt a Polgári Egylet nagytermében a 21—37 éves nagykanizsai hadkötelesek ujratorozása. A sorozáson katonai és polgári vegyesbizottság működött. A katonai elnök egy tüzérőrnagy, a polgári elnök pedig dr. Pihádi Viktor kir. közjegyző volt, a katonai orvos dr. Bartha Miklós segédorvos, a polgári orvos pedig

dr. Rácz Kálmán városi tisztiorvos s a közigazgatási hatóságot dr. Sabján Gyula polgármester képviselte a sorozáson. A ma délelőtti besorozott kanizsaiak közül ideiktaljuk az alábbi közismertebb neveket: Dr. Miklós Dezső és dr. Gross Dezső ügyvédek, Strém Ottó kereskedő, Szigeti Kálmán gyáros, Keömlives Ferenc bizt. tisztviselő, Kaiser Ernő sörgyári tisztviselő, dr. Fenyves Ferenc tanár, dr. Knsusz László bírósági joggyakornok, Arnstein Sándor, Petrics László és Gyulai (Grünfeld) Béla jogszigorlók, Polin Lajos adóügyi jegyző, Stern Andor magánzó, Vermes Géza, Flesch József és Arnstein Adolf magánhivatalnokok, Gross Ernő marhakereskedő, Ungár Sándor vendéglős, Welsz Lajos fuvaros, Gumilár Mihály, Perger Béla és Szondy Aladár törvényszéki hivatalnokok, Krausz Vilmos kereskedő (Kisfaludi és Krausz cég), Buksz József borhéli, Brunslcs József kereskedő, Magyar Lajos cipész, Berghofer Gyula nyomdász, Jaberics Károly asztalos, Wéber Mór, Maschanker Jenő, Kaulmann Károly és Pfeifer Sándor kereskedősegek és Major János próbarendőr.

Halálos baleset a kanizsai pályaudvaron. Három nap óta mint hadiszolgáltatásra kirendelt munkás dolgozott a nagykanizsai teherpályaudvaron Fehér József Teleky-ut 41. sz. alatt lakó napszámos. Fehér tegnap este a hadsereg részére Nagykanizsa környékén bevásárolt marháknak a vasúti kocsiokba való berakása körül foglalatostkodott. A marhabarakáshoz a pályaudvaron egy épített lejtős emelvény szolgál, Fehér épp az emelvény fala mellett, a sínknél állott, midőn munkástársai egy waggont toltak oda, a waggon és a fal között azonban allig egy arasznyi hézag volt, amit Fehér előre nem látott, s így háttal és mellkasával a waggon és a fal közé szorult. Hirtelen jajeszékelt, társai a kocsit nem tudták már megfékezni s a szerencsétlen embert csak percek múlva tudták rettentő helyzetéből összetört mellkassal kiszabadítani. A mentőkocsin a közkórházba szállították, de itt, mielőtt kihallgathatták volna, még az éjszaka meghalt. Nős, családos ember volt.

Levelezőlap Nisből—Nagykanizsára. Egy nagykanizsai származású fővárosi magánhivatalnok, aki mint honvéddadapród még tavaly decemberben sebesülten szerb hadifogságba került, legutoljára egy október 14-ikén Nisben feladott levelezőlapon tudatta Nagykanizsán lakó szüleiivel, hogy jól érzi magát és mindenről tudomással bír. A levelezőlap, melynek szövege magyar nyelvű, október 30-án ért Nagykanizsára, tehát két hét alatt tette meg az utat a szorongatott szerb fővárostól Nagykanizsáig. E levelezőlapból az is kitűnik, hogy október 14-én a hadifogoly osztrák-magyar katonatisztek még Nisben voltak. Azóta nyilván már elvitték őket onnan.

Az emberlétő mibáldi malom. Egy borzalmasan összeroncsolt kezű asszonyt hoztak be a minap a közeli Miháldról a nagykanizsai közkórházba. Özv. Lamm Józsefné, a miháldi vizimalom tulajdonosa, a szerencsétlen, akit aközben ért a baleset; amint leányának halállal végződött szerencsétlenségét akarta elhárítani. A 17 éves Lamm Terézi ugyanis, amint a malomban a fogas-kerekek között foglalatostkodott, a kerekek a szoknyájánál fogva maguk közé rántották és egész testét egy fellemerhetetlen, véres hústömeggé marcangolták. A leány segélykiáltásaira odarohant az anya és leányát a kerekek közül kirántani próbálta, de hasztalanul és oly szerencsétlenül, hogy a fogas-kerekek az ő jobb kezét is elkapták és össze-vissza marcangolták, Midőn végre valaki

megállította a gyilkos malmot, a leánynak már darabokra tépelt holtteste volt csak a kerekek között, az anya pedig rettentő sebelvel ájultan feküdt a malomban. A szerencsétlenül járt leány holttestét a csurgói kir. járásbíróóság kiküldöttének jelenlétében szedték ki a kerekek közül, a boldogtalan anyát azonban nyomban beszállították a kanizsai közkórházba, ahol Sdghy János, a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírója kihallgatta az eset körülményeire nézve. A miháldi malomnak Lammné már a negyedik áldozata volt. Néhány évvel ezelőtt egy molnárlegényt végeztek ki ugyanezek a fogas-kerekek, aztán rövidesen a molnárt magát, Lamm Józsefet, s most annak nagy leányát pusztították el és sulyosan megsebesítették özvegyét. A szerencsétlen asszony állapota a rengeteg vérvesztés következtében meglehetősen reménytelen.

Adományok a kanizsai Vöröskeresztnek. A nagykanizsai Vöröskereszt egyletnek legutóbbi adományoztak: Grosinger József 2 K, Poszovecz Mária 4 K, Fleischner Miksa esküdtzéki napidíj 4 K, Weiss Ignác október havi adománya 10 K, a soproni kereskedelmi és iparkamara gyűjtéséből 978 K 10 fillér, ujnépi Elek Ernő templomadománya 500 K, Leitner Ödön koszorupótló adománya Leitner Gáspár elhunytával 10 K, Berkes Lajos koszorupótló adománya Günsberger Jónás elhunytával 20 K. — A mindenszentek elszájtás és világlátás megváltására adtak: Szanvéber József 10 K, özv. Sarkady Tituszné 10 K, Köhler Gyula 10 K, özv. Hajdu Sándorné 30 K, Vizlendvay Sándor Duzsnak 50 K, Gajek Józsefné Sopron 25 K. — A vak katonáknak adakoztak: özv. Sarkady Tituszné 10 K, Vizlendvay Sándor Duzsnak 50 K, Szakonyi család mindenszentek megváltás címén 12 K. — A bolgár Vöröskereszt részére adományoztak: Szanvéber József 10 K, ujnépi Elek Ernő 200 K.

Az őszi mezeli munkák biztosítása. Több ízben emlékezünk meg azokról az intézkedésekről, a melyeket a földművelésügyi miniszter tett a mezőgazdasági teendők ellátása érdekében. Most a napokban is megjelent e tárgyban egy rendelete, mely szigorúan megtagyja a falusi népnek, hogy előbb a saját földjét, azután a többi falubellét munkálja meg. A megtorlást is kilátásba helyezi. Ha a mezőgazdasági munkák végzésére felmentett katonáról van szó, rögtön behívják, ha pedig segélyezett lthonhagyottak vétenének e megtagyás ellen, megvonják tőlük a segélyt.

A Központi Jóléti Iroda kimutatása. Vak katonák részére adakozott: Viola Józsefné 3 K. — Hadbavonultak családjai segélyezésére adakozott Kollay Lajos Julius, augusztus, szeptember, október hóra 20 K. — Harctéri katonák karácsonyára adakozott Kollay Lajos 5 K. — Az október 30-iki hangversenyen fellőfizettek: Löwenfeld N.-né 1 K, N. N., N. N., N. N. 50—50 fillér, Toch Miksa 1 K.]

Feloldó szerkesztő: Gürtler István.

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis ■ Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemiék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Uránia MOZDOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Novem. 4., 5-én, csütörtökön-pénteken

A balett csillaga

Drámai életkép 3 felvonásban.

A cimzetes férj

vígjáték 2 felvonásban.

LUSITANIA, aktuális természeti kép.

A HAJÓS KAPITÁNY, humors,

Legközelebb kerül színre:

Göre Marcsa Lakodalma

nagy vígjáték 3 felvonásban.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Egy boltiszolga
Jó fizetéssel felvétetik
Bród és Wéber varrógép-
üzletében Erzsébet-tér 14-15.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy bécsi utamról már visszatértem s alkalmam volt a legdivatosabb, leg-
kalapokat
elegánsabb olcsó áron beszerezni. — A legszebb
női kalapok nagy választékban; —
raktáron gyönyörű
legdivatosabb fátyolok.

Gyermekkalapok már 3—4 koronáért kaphatók, felnőtteknek pedig már 8 koronától feljebb. Gyászkalapokban és divatos szörmekalapokban, valamint menyasszonyi fátyolokban és koszorúban állandóan nagy raktár.

Különösen felhívom a t. hölgyközönség figyelmét szörmemankálásra. :: Elvállalok szörme-sapka, boa és máll átalakításokat a legszebb kivitelben.

Tisztelettel **ROTH LAURA**
Városház-palata. aöl-dívatkalap üzlete.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebben: FELDMANN JÓZSEF akadémia

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet ◉ Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 150 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely

az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

előleges kamat mellett magas előleget nyújt.

Az utolsó órák.

Herceg Eszterházy tízmillió koronájától kezdve le az utolsó zsellérember ötven koronás jegyzéséig minden hadiköltvény azt hirdeti, hogy a magyar nemzet nemcsak fegyverrel akarja megvédeni az ellenséget, hanem pénzzel is győzi. De csakugyan győzni is kell ám pénzzel, mert e nélkül nincs végső diadal. Ha pedig nincs diadal, akkor nincs áldásos béke. Erre kell tehát törekednünk. Katonáinknak a győzelemre. Nekünk itthonmaradottaknak pedig a majdnem eljövendő békés idők gyümölcsöző napjainak előkészítésére. Katonáink megtették és megteszik a maguk kötelességüket. Tegyük meg mi is, itthonmaradottak a magunkét.

A harmadik magyar nemzeti hadikölcsön középse ideje gyönyörű szépen zárul. Remélnünk kell, hogy az utolsó hét még fokozottabb mértékben meg hozza azokat az áldozatokat, amiket a haza érdeke kíván. Tulajdonképen nem is áldozatról van szó. Csak kevés, józan elhelyezkedéséről önmagunknak. Akinek főlős pénzecskéje van heverőben, vagy amit szerzett valaki akárki, kivételesen ezekben a háborús időkben mindenki fektesse bele hadikölcsönbe! Ez a jelszó közöttünk, itthonmaradottak közt. És ez nem üres jelszó. Nem

olyan, mint amint szoktak régebben beszélni korteszasztalokról. Ez maga a tiszta valóság. Ez szinigazság. Aki 97 K 40 fillért jegyez, 100 koronát kap vissza és hat percentes kamatot a tejejébe.

Ezt kell megérteni mindenkivel. Ezt kell a szájukba rágni mindazoknak, akik még tán most sem értik, hogy mi az a nemzeti hadikölcsön. És azt is meg kell nekik magyarázni, hogy a németek 26 milliárdot jegyezték a maguk hadiköl-

csönére. Ne maradjunk tehát mi sem a németek mögött. Ez a magyarázás mindazokra vár, akik a néppel közvetlenül érintkeznek.

Herceg Eszterházy tízmilliót adott. Adjanak csak ezeket, százakat azok, akik nem hercegek, akik csak magyarok. Ebben az utolsó órában mindenki száljon magába és gondolja meg, hogy pénzt kell adni a győzelmes hadseregnek. De amit adunk, visszatérül busás kamatokkal. Ezt kell meggondolni.

Az új balkáni háború.

— Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

Nis elfoglalása.

Ma délelőtt jelentette a Zalai Hírlap fővárosi tudósítója az örvendetes hírt, hogy Nist, Szerbia második fővárosát a bolgárok elfoglalták. Nagykanizsa közönségével egy főúti üzlet kirakatában közöltük a várvavárt eseményt, melyről szószerint ezt jelentette a miniszterelnöki sajtóiroda:

Szófia. A bolgár távirati ügynökség kora reggel jelenti: Egy bolgár hadosztály bevonult Nisbe.

A legújabb és legnagyobb jelentőségű bolgár diadalról ma délután ezt telefon jelentést vettük:

A bolgárok Nisben.

Szófia. A bolgár főhadiszállásról hivatalosan jelentik november hó 4-éről: A Zajecártól délnyugati irányban előnyomuló bolgár haderő Aleksinacnál elérve a belgrád—nisi vasutat, tegnapelőtt bevonult Supovac városába és folytatta előnyomulását délre, Nis felé. Egy másik bolgár sereg Knyazevác irányából közelítette meg Nist, melyet kelel, északkeletl és északi oldalán kezdtek egyszerre bombázni a bolgár nehézágyuk. Teljes 24 órai elkeseredett küzdelem után a bolgároknak sikerült Nisbe behatolnuk, ahonnan avédők legnagyobb része elmenekült. Nisben az ott nagy-

számmal élő bolgárérzelmű lakosság örömrivalgással fogadta a bevonuló bolgár katonákat. Nisben a bolgárok mindössze 2 ágyut, de annál nagyobb mennyiségű municiót és 400 foglyot szereztek.

(A fentebb említett Aleksinac szerb város a béigrád-nisi vasutvonalon Nistől 30 kilométernyire van. Viszont a mai Hőferjelentés szerint általunk tegnap elfoglalt Paracin Aleksinactól mindössze 50 kilométernyire fekszik s így a belgrád-nis-szófiai vasutvonalból — aminek megszerzése az egész szerbiai háború legfőbb célját képezi, — már mindössze csak 50 kilométernyi rész van a szerbek kezén. Nem kell különös jóstalentum annak megállapításához, hogy három nap alatt Belgrád és Szófia között nem lesz ellenség. A szerk.)

Nagy küzdelem az angol-francia csapatokkal.

Szaloniki. A bolgár-görög határszéll Strumicától délre tulnyomó számu angol és francia csapatok vettek fel harcot a legdélibb bolgár haderővel. Tegnap 48 órai óriási csata után a bolgárok szuronyrohammal visszaszorították az antantcsapatokat, melyek súlyos veszteségeket szenvedtek.

Szófia. A Krivolác—Wielicka—Lava vonalon a bolgár csapatok eredményesen harcolnak a franciákkal.

A III. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.



Francia vereség Rabrovónál.

Berlin. A Tägliche Rundschau jelentő Szófiából: A bolgárok Strumicától délre, szerb területen fekvő Rabrovóhoz közel áttörtek a franciák állásait és a franciákat visszavonulásra kényszerítették. A bolgár nehéz tüzérség Krivolác erődítményeit bombázza.

Elvágjuk

a szerb visszavonulás útját

Sajtóhadiszás. A nyugatszerbiai fronton operáló német haderő jobb szárnya Uzicétől délre elvágással fenyegeti a szerbek felé való visszavonulásnak útját. A helyzet a szerbekre nézve igen komoly.

A görög kormányválság.

Athén. A görög kormányválság nem látszik megoldhatatlannak. Konstantin király a kamara pártvezérélt kihallgatásra magához kérlette.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A Siemikowce körüli harcok tegnap egész nap tartottak és azzal végződtek, hogy az oroszokat a községből és Stripa nyugati partjáról teljesen elűztük. Ujabb 2000 orosz esett fogságba. Az ellenség Rafalovkától nyugatra betört állásainkba, de egy ellentámadás visszavetette. A harcok még folynak. Egyébként északkeleten az orosz tüzérség a harcfront számos pontján fokozott tevékenységet fejt ki.

Olasz hadszíntér: A tegnapi nap a görzi szakaszon is csendesebben telt el. Délután a görzi hídfő egyes szakaszai és a doberdől fensík északi része heves tüzérségi tűz alatt állottak. — Az olaszok egyes előretörései tűzünkben összeomlottak. Éjjel az ellenségnek Zagora ellen irányított hat támadását vertük vissza.

Délkeleti hadszíntér: Az Orjen szakaszon küzdő csapataink tegnap átkaroló támadással rohammal elfoglalták a montenegrói védőcsapatot és nagy részét elfoglalták. Trebinjétől keletre is több határszéli magaslatot foglaltunk el. Avtováctól délre előretolt osztagaink a tulerőben levő ellenség elől néhány ellenséges földön levő hadállásból kivonultak. Kövess tábornok hadserege a szerbeket Alviljénél és Cacaktól délre a hegységbe szorítja vissza. E hadsereg német csapatai Kraljevóhoz közelednek. A Gruza völgytől keletre fekvő magaslaton előnyomuló osztrák-magyar csapatok visszavetették az ellenség utóvédét. Gallwitz tábornok hadserege bevonult Paracínba. A bolgár első hadsereg is halad előre.

Höfer altábornagy.

A németek és bolgárok harcai.

Berlin. A nagyjóhadiszállás jelentő:

Nyugati hadszíntér: Le-Mesniltől északkeletre egy kis árkot, amelyet a franciák megszállva tartottak, ma éjszaka megtisztítottuk az ellenségtől. Az angol főparancsnok, French tábornagy egy hivatalos táviratban a következőket állította: „A Loos melletti harcokban résztvevő hét német zászlóalj veszteségei lajstromából kitűnik, hogy veszteségük állományuknak körülbelül nyolcvan százalékára rugott.” Ez az adat teljesen koholt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy

hadseregcsoportja: Az oroszok tekintet nélkül rendkívül nagy veszteségekre, folytatták hiábavaló támadásaikat. Budkától keletre támadásunk tovább halad. Komarovtól északra több orosz ellentámadást visszavertünk. Bothmer gróf tábornok csapatainál támadásunk a Siemikowce egy részét megszállva tartó oroszok ellensikerrel járt. Megint 2000 fogoly került kezünkre.

Balkáni hadszíntér: A Moravica völgyben birtokunkba vettük az Arilje melletti magaslatokat. Cacaktól délre áthaladtunk a Felica Planino gerincén. Csapataink visszavetették az ellenséget a Kottenik hegyvidék mindkét oldalán és üldözés folyamán elérték a nyugati Murava északi partját. Kraljevo felett és alatt 1200 szerbet fogtak el. Oruzától keletre Gallwitz tábornok hadserege az ellenséget a Godacica—Santraovaci vonalon vette vissza. A Lugaivirtól délre rohammal elfoglalta a magaslatokat és a Mórava völgyben megszállotta Cuprija Tresnjevica és Paracln helységeket, 1500 szerbet fogtak el.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által — kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamattal.

Az új Cinka Panna, az 51-es női szanitéckáplár Nagykanizsán. Egy éven át két harctéren.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap és tegnapelőtt egy igen érdekes nő vonta magára az egész utcánjáró Nagykanizsa népének érdeklődését. Egy valódi világháborús specialitás volt az, aki nő léte, mindössze 16 évvel és testi terjedelemben alig 120 centiméterrel olyan tevékenyen és annyi bravúrral vett részt a nagy háború küzdelmeiben, hogy ez akármelyik vitézségi érdemmel dekorált férfinak is becsületére válna. A forsrifos zöldes-szürke gummivászonruhába öltözött, karján a vöröskeresztes szallagot viselő hős kislány egy baranyamegyei gazdálkodónak egyetlen gyermeke, aki szülői beleegyezéssel elment a harctérre önkéntes ápolónőnek s már háromszor megsebesülve-került el onnét, ahol még tavaly télen önkéntes káplárrá léptette elő parancsnoksága. Lehetetlen részletes leírást adni Flory-Bognár Mariskának erről az egy esztendejéről, — egy több kötetes regény anyaga lenne az, — s ezért csak a lehető legrövidebben vázoljuk az érdekes leányt, a XX. század táborozó Cinka Pannájának, hiteles pecsétekkel tarkított naplója alapján feljegyzett rendkívüli esetét.

Flory-Bognár Mariska a háború kitörésének első napján elhatározta, hogy ő ott lesz a harctéren, mint egykor Cinka Panna a kurucok táborában dolgos két kezével, szolgálni

a szent háború nagy ügyét. Egy hét se tellett bele s már kirmánkodta édesapjától az ehhez való beleegyezést. Ezzel az írással hazuról egyenesen Eszékre utazott, hol eleinte csodálkozással fogadták ajánlkozását, de aztán beutalták egy katonai kórházba, ahol egy hónapon át tanulta a kötözés mesterségét. A szükséges tudománnyal lelkészülve már mult év október havóban a boszniai Bjelinán át Szerbiába került, hol először a komáromi 6-os tüzérezredhez osztották be szanitécszolgálatra. Egészen a frontig merészkedett és ott mint sebesülthordozó gyakran golyózáporban segítette a Hilfsplatzra a megsebesült katonákat. Vakmerősége következtében mult év november hó 9-én Valjevónál egy gránátzilánk a lábán súlyosan megsebesítette. Eszméletlen állapotban került ekkor egy kórházvonaton Budapestre, ahol a Bethlen-utcai hadikórházban ápolták. Nem volt azonban türelme teljes gyógyulását bevárni és december első napjaiban már megint Szerbiában volt, ahol kereste ezredét. Arangyelovácnál végre ráakadt az ezredre, ahol megérkezése után nyomban önkéntes szanitéc tizedesnek nevezték ki. Alig volt azonban itt pár napig, megkezdődött az emlékezetes visszavonulás s Belgrádon át menekült Szerbiából.

Bécsbe került ekkor, ahol bemutatták a hadsereg egészségügyi főfelügyelőjének, Ferenc Szalvátor főhercegnek, akitől szép elismerő okiratot kapott. Ismét a főhadiszállásra küldték, ahonnan nyílt parancsral a IV. hadtesthez irányították Oroszlengyelországba. Ott töltötte azután az egész mult telet több tábori kórházban, szakadatlan ápolónői munkában. Főleg Petrikow környékén volt néhány kórházban, majd a székesfehérvári Hindenburg-ezredhez, a 69-esekhez beosztva a híres Hindenburg-faluban töltött egy hónapot. Midőn itt a tavasz elején új, nagy harcok kezdődtek, Flory-Bognár Mariska a Hilfsplatzon, a szabad ég alatt, alig 3 kilométerrel a front mögött kötözte a sebesülteket. Kötözés közben érte bal karján egy srappellszilánk. Sebével ismét Budapestre került, ahol a központi klinikán 3 hétig gyógykezelték, majd türelmetlenül, ismét félig gyógyultan visszautazott az északi harctérre, ezuttal Novo Radomskba.

Utközben Bécsben megfordult öfelsége kabinetirodájában is és Paai gróf, a király hadsegéde, fényképét öfelségéhez juttatta. A fényképet öfelsége megtartotta, amiről a Flory-Bognár Mariska birtokában lévő alábbi szövegű eredeti okirat tanuskodik. A kabinetiroda pecsétjével ellátott írás szószertint így hangzik:

„Ő császári és apostoli királyi Felső Flory Bognár Mariska egyéves önkéntes tizedes részéről a legalázatosabban előterjesztett, nevezett tábori egyenruhában ábrázoló fényképet legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott s legfelsőbb hálójának jeléül neki egy, a legmagasabb kezdőbetűkkel ellátott arany-nyakéket gyémántokkal adományozni méltóztatott, amelyet lovag Marguthy ezredes ur személyesen kézbesített. Wien, 1915. III. 24. Karl Graffius Secretär.“

A gyönyörű királyi ajándékkal most már boldogan utazott új állomáshelyére, az orosz-lengyelországi Novo Radomskba, ahol az egyik Feldspítáiban dolgozott ez év július 26-ig. Fagyott lábával és a szakadatlan munkától keletkezett szívbajával most már lehetetlen volt tovább a harctéren maradnia és az orvosok parancsára Marlenbadba ment magát gyógykezeltetni, ahonnan további kurára Franzensbadba, majd Karlsbadba utazott. Október elején aztán Pilsenbe került ezredhez, a székesfehérvári 69-es Hindenburg-

ezredhez. Pilsenben egész sereg kanizsai fiúval ismerkedett meg, s első kérdése volt a sorok írójához, hogy ismeri-e Gács Demetert, mert ő nagyon jól ismeri. Október hó végén kérésére az 51. gyalogezredhez helyezték át, de mielőtt új helyét elfoglalta volna, néhány napi szabadságot kapott, hogy hazautazhasson látogatóba szüleivel. Így jutott tegnapelőtt Nagykanizsára, honnét tegnap utazott tovább Baranyába.

HIREK.

Az antánt.

V. Nikita.

Fekete hegyek sunyi cárja
Lefőzöd az egész világot;
A míg egyszer beült a béke,
Birkatürellemmel kivárod.
Felhuzatsz egy-két öreg ágyut
Nagynéha a Lovcsen hegyére
S onnét nézed, hogy a szomszédnak
Patakokban ömlik a vére.
Számolod az arany csikókat
Miket neked a börze ellett
És nemsokára Dárius léssz
A nagy világpusztulás mellett...

VI. Kara. Petár.

Obrenovics Sándor véres árnya
Kíséri őt egy életen keresztül
S most a világfelforgató vihar
Kitépi a családfáját tövestül.
A nemezis jár folyton nyomába,
És fojtogatja őt acélkezével;
Sasszárnyakon közeleg az idő,
A mikor a bakó előtt letérdel.
A Kara Petár fekete lelke
Eljut majd őt megillető helyére —
Fekete ország s fekete király
Együtt kerül a pokol fenekére!

Nagy Lajos.

Kapoll Pál kettős kitüntetése. Pilsenből vesszük az értesítést, hogy a Zalai Hirlap hadi krónikásait, a vitézi bravurjairól ismeretes Kapoll Pál 48-as szakaszvezetőt (aki a polgári életben a letenyel Andrassy-féle uradalom erdésze) egyszerre két vitézségi éremmel is tüntették ki. Érdemének hosszú időn át nélkülözött elismerése tehát most bőségesen pótolva van. A II. oszt. ezüst és a bronz vitézségi érmeiket kapta meg Kapoll Pál. Az ezüst érmet a I. év június havában a Dnyeszter-menti csatákban teljesített vitéz magartásáért, a bronzérmet pedig március 20-án a kárpáti csatákban véghezvitt bravurjáért kapta Kapoll Pál, kinek szakaszában eddig nyolc vitézségi kitüntetés van, köztük Ladosics János káplár, murakirályi fiú és Horváth János hosszufalusi legény.

A kanizsai új regruták. Ma volt a második és utolsó napja a nagykanizsai 21—37 éves untauglichok ujrászorozásának. Ma a Nagykanizsán lakó idegen illetőségű hadköteleseket sorozták. A ma besorozott, legújabb kanizsai regruták seregéből közülük az alábbi ismerős neveket: Hegedüs Pál, a Magyar-Francia titkára, Pollák M. Emil gabonakereskedő, Krajcsovics József kiskanizsai kántor, Stampf Zsigmond kereskedő, Wiener Géza, a Franz r. t. tisztvisele, Fried József aranyműves, Goldberger Károly utazó, Sárközi Dezső cigányprimás, Klausz Béla főpincér és Weltner Zsigmond nyomdász.

Kanizsai élelmiszeruzsorások megbüntetése. Ma megint volt egy alapos nagytakarítás a rendőrkapitányságon. Dr. Krátky István rendőrfőkapitány elé ismét felvonult néhány kanizsai élelmiszerplóca, kik példás büntetéseket kaptak. A mai előadás főszereplője L. F. nagykanizsai pékmester volt, aki nemcsak 5 fillérért árulta a zsemlet 4 fillér helyett, hanem még a törvény szerinti 40 gramm helyett is mindössze 30 grammot adott s így kétszeres bűn terhelt. A tárgyalás előtt a főkapitányhelyettes próbavásárlást is eszközöltetett a pékmester üzletében s mind az öt zsemle, amit így vettek, alig 30 gramm súlyú volt. A pékmesterre, aki védekezni sem tudott, 100 korona pénzbüntetést szózott a főkapitányhelyettes. Az elítélt felebbezett, de még megéri, hogy a 100 koronát 200-ra emelik fel. — Két kiskanizsai menyecskét is elítéltek ma délelőtt piaci uzsoráért. Az egyik a tejföl deciliterjéért 20 fillér helyett 24 fillérért akarta árulni, a másik pedig egy tojásért 14 fillér helyett 16-ot kért. A két jeles kiskanizsai honleányt 10—10 korona pénzbüntetésre ítélte a főkapitányhelyettes.

Az I. sz. nőegylet gyászünnepélye. A nagykanizsai I. sz. jótékony nőegylet elhunyt alapító tagjai emlékére holnap, vasárnap d. e. 11 órakor az I. sz. templomban gyászünnepélyt rendez. A nőegylet elhunyt alapító tagjainak száma 76.

A harmadik hadikölcsön és Nagykanizsa. A harmadik hadikölcsönjegyzés első időszakának zárultával sem lohadt semmivel Nagykanizsán a jegyzési kedv és a jól kifizetődő hazafias áldozatkészség. Ennek bizonyosága az alábbi legírsebb lista, mely a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál az utóbbi napokban eszközölt nagyobb jegyzéseket tartalmazza. Ezek a következők: Zalaszentgrót és Vidéke takarékpénztár r. t. saját tárcája részére jegyzett 300,000 K (más jegyzéseken kívül), Sárszentmiklósi uradalom 50,000 K (újabb jegyzés), Eppinger Izidor sörlerakatos és kolbászgyáros Kőrmend 40,000 K, Heltai József ker. tanácsos 15,000 K (más jegyzésen kívül), Breiner Adolf Zákány 5,000 K, Radó Gyula fánagykereskedő, Kotor 5,000 K, Neufeld Henrik bornagykereskedő Nagykanizsa 5,000 K, Dombó György magánzó Nagykanizsa 4,000 K, Schilhan János Dv. főfelügyelő, fűtőházi főnök 3,300 K (újabb jegyzés), Goldhamm Károly a Király Söröződe r. t. igazgatója 3,000 K (korábbi jegyzésen kívül) Dr. Ney Hugó orvos Nagykanizsa 2,000 K, Szabó István bankszolga Nagykanizsa 2,000 K, Biró és Paleka sörnagykereskedők Zára 2,000 K, Fischer és Bäder vaskereskedők Nagykanizsa 2,000 K, Kohn Lipót Dv. mezőny-felvigyázó Nagykanizsa 2,000 K, Kohn Ferenc Dv. főraktárnok Nagykanizsa 2,000 K, Grosz Ignác Koprivnica kereskedő 2,000 K (korábbi jegyzésekkel 15,000 K) Koprivnicai gőzmalom r. t. Koprivnica 2,000, (előző jegyzések 10,000 K,) Domány Ármán felső ker. iskolai tanár tanítványai 1,200 K, Springer Ilonka magánhivatalnoknő 1,000 K, Heltai Jolán 1,000 K, Heltai Beáta 1,000 K, Muth Nelly 1,000 K, Eberhardt Béla kegyesrendi tanár 500 K, Pusófszky Gyuri 200 K, Pusófszky Böske 200 K, Forbáth Harry gimn. tan 200 K és Bród Andor főgimn. tan. 100 K.

Ma este katonahangverseny. A Központi Jóléti Iroda javára ma este a 12. Landwehrenekar nagyszabású hangversenyt rendez a Centrál kávéházban.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

A szerbiai hadifoglyok Oroszországban. Most, hogy szerbiai új offenzívánk megindult, igen sok érdekelt aggodással gondolt arra, mi történik még szerb hadifogságban levő hozzátartozóival. Bizonytalán igen sokakat meg fog nyugtatni a „Hadifoglyokat gyámoltó és tudósító hivatal” alábbi értesítése. Kolma József tengődi illetőségű, 17. honvédgyalogezredbeli katona még a múlt év őszén szerb hadifogságba került. Még júliusi dátummal Nisből írt hozzátartozóinak, de ez a levél csak egy hónappal ezelőtt jutott kézbe. Most aztán a „Hadifoglyokat gyámoltó és tudósító hivatal” minden kérelem nélkül arról értesítette a tengődi plébánost, hogy Kolma József 38 éves, 17. honvéd gyalogezredbeli katona orosz fogságban Tjumenben (Tobolsk) tartózkodik s egészséges. — Ugy látszik ebből a közlésből, hogy Szerbiában előre megérezték a nagy földrengést és hadifoglyokat idejekorán Oroszországba szállították.

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

Egy boltiszolga
jó fizetéssel felvételik
Bród és Wéber varrógép-
üzletében Erzsébet-tér 14-15.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Magyar zsáner film bemutó!
November 6., 7-én, szombaton és va-
sárnap kerül színre

Göre Martsa
Lakodalma

falusi vigjáték a magyar nép életéből
merítve 3 felvonásban

HARCZERŰ MUTATATVÁNYOK és
MÉRKÖZÉSEK, aktuális katonai sport
kép 3 felvonásban.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet ◉ Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti
hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegy-
zéseket elfogad és a jegyzések
megkönnyítésére

olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az esteledő esztendő

novemberét írván, csendes bänkódással nézünk ki a szürke ablakokon a halk dörögű őszbe, a téli alomba boruló világba, melyre a nagy tragédiák fájdalma vonja a nehéz időkben fekete fátylát. Ezen a nagy novemberen vissza száll gondolatunk a régi novemberekre, amikor e tájon már láttuk a karácsony első heroldjait, a piciny játékszereket, a gyerekszobák ajándékos díszét. Gondos apák, akiknek egyetlen gyönyöre a családi élet volt, egyetlen vigasza az otthon és a kis gyerekek, ilyenkor már a Mikulás, meg a karácsony meglepetéseiről gondolkodtak, ahányszor munka után haza tértek, az ölkébe hajló kicsiny angyalok örömen tanakodtak. Régen, a novemberi estéken, ahogy a hideg szél bolond táncokat lejtett a háztetőkön, bekopogtatott az ablakokon, megrázta az ajtókat és futott tovább szeszélyes táncdal a szomszédhoz, ahol a kéményen át fűtyülte valcerjét, a családi fészek melegebb és kedvesebb volt, kis sziget, ahová a munkás élet keserű küzdéséből menekültek.

... És ahogy most, a borzalmak esztendejének alkonyatához értünk, fáj a szívünk ha rá gondolunk a csendes évek régi novemberére, a régi őszi esték zenés heroldjaira, amelyek fűtyülő széllel jelentették, hogy közel a fehér szakállu bundás öreg, a tél. A fészkek-ből most kiverte az élet az apát, férjet, testvért szomorúan simogatja a kicsiny fűrtös fejeket, a sápadt anya, busan, fáradtan suhan a gondolat a végtelenbe, keresni a hiányzót, a távollévet, aki messze mezőkön viaskodik ellenséggel és hideg széllel s óvja tőlük az elhagyott otthont. A nehéz tél, a hideg, a küzdelmek bejelentője-e még az a november is, vagy fűtyűs szél szavá-

ban már a vidáman érkező jövő adja-e üzenetét? Titok minden, mintahogy nem sejtettük a borzasztó katalizma érkezését nem tudhatjuk, hasztalan kutatjuk mi hozza meg a végét. Jó volna meglesni a novemberi éjszakák hideg viharainak beszédét, mit rikoltanak, mikor

talán épen a mienktől jönnek gyors szárnyakon és bekopogtatnak aklakainkon? Mit mondanak? Honnan jönnek, hová futnak? Elviszik-e fáradt sóhaj-tásainkat vissza a lővészárkokhoz, hogy álomba csókolják testvéreinket?

Az új balkáni háború.

A Magyar Távirati Iroda és Híradó Est mai táviratai.

Nagy harcok

a franciákkal és angolokkal

Rotterdam. A Reuter ügynökség jelent Szalonikiból: Valandovónál nagy tűzharcok folynak a bolgárok és a francia-angol csapatok között, melyek az utóbbi napokban nagy erősítéseket kaptak. A bolgárok balszárnya bekerítő mozdulatokat tett s ezért a francia jobbszárnyat vissza kellett vonni. Itt több órás harcban az ellenség igen nagy veszteséget szenvedett. Az antantszeregek Valandovo környékén azért nem kezdenek nagyobb szabású offenzívába, nehogy a harc a görög határ közvellen közeléig terjedjen ki.

Csapataink új összeköttetése a bolgár főhaderővel.

Szófia. A német és osztrák-magyar seregek tegnap már harmadik helyen jutottak közvetlen összeköttetésbe a Szerbiában harcoló bolgár főhaderővel. A Morava völgyében a belgrád—nisi vasutvonal mentén Paracsinig előnyomult németek keleti irányban, a bolgárok pedig ugyanekkor Zajecsártól nyugati irányban vették két tűz közé az itt álló szerb haderőt, melynek ellenállását megtörték és egyesültek egymással. A Paracsin—nisi vasuti vonalrész ellen most már a német, osztrák-magyar és bolgár csapatok együtt törnek előre délnyugati irányban és együtt fogják a legrövidebb időn belül megalkotni Zimovynak Szófiával való közvetlen és akadálytalan vasuti összeköttetését.

Három visszavonulási útjuk van a szerbeknek.

Szófia. Katonai forrásból közlik: A vert szerb seregeknek mindössze már csak három visszavonulási vonal áll rendelkezésükre. E vonalak: 1. a Kraljevó—novipazári, 2. a Krusevác—novipazári és 3. a Leskovác—Prisztina vonal. Az utóbbit a Kumanóvótól és Vranjától északnyugat felé előretörő bolgár seregek minden jel szerint már egy-két nap múlva el fogják vágni. A szerbek

főerejüket ezen a harmadik vonalon fogják szembeállítani a bolgárokkal, hogy még egy utolsó erőfeszítésre próbálkozzanak.

Görög--angol összeütközés.

Újabb angol erőszak megállítására.

Szaloniki. A Szalonikiben kihajózott angol csapatok megkísérelték a Szalonikiből Dedeagacsba vezető vasuti vonal megszállását, de azt a görög katonaság megakadályozta. Már már fegyveres összeütközésre került a sor a görögök és angolok között, midőn az angol parancsnok engedélyt és lemondott szándéka végrehajtásáról.

Hol van Petár?

Nem lehet élelmezni a szerb sereget

Berlin. A Lokalanzeigernek jelentik Genfből: Ferrari olasz tábornok, aki tegnap érkezett Rómába Montenegrből, azt a kijelentést tette, hogy a szerb hadseregnek Montenegrón át való élelmezése majdnem teljes lehetetlenség. Azt is közölte a tábornok, hogy Péter szerb király a montenegrói határhoz közel lévő Novipazár városában tartózkodik.

Bolgárok Gallipolin.

Konstantinápoly. A bolgár-török testvériségnek mindennél beszéde-sebb dokumentumát jelenti az a hír, hogy tegnap 1500 főnyi bolgár sereg érkezett Gallipoli városába és innét továbbindult a dardaneliai harctérre.

Negyedmillió orosz utrakész.

Bukarest. Odesszából jelentik, hogy ott 250,000 főnyi orosz sereget koncentráltak, melyek várják a Bulgáriába való indulás parancsát. (Meggyőződésünk, hogy a bolgár Várnában és Burgosban is várják a negyedmillió orosz, megfelelő számu parti ágyúkkal, tengeri aknákkal, tengeralattjáró hajókkal és ami a fő, néhány bolgár katonával. A szerk.)

A bolgár zsákmány.

Szófia. Diplomáciai forrásból jelentik, hogy a bolgárok által Szerbiában zsákmányolt 100 vasuti mozdony közül 45-öt az antant, ajándékozott Szerbiának. A mozdonyokon kívül a bolgárok két dunai monitort és 45 olyan ágyut is zsákmányoltak, melyekkel a szerbek mérges gázbombákat lőttek.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Visnlovcyktól délkeletre a Stripa mentén és Budnótól északnyugatra csapataink erős orosz támadásokat vertek vissza. Visnlovcyknál ez volt a hetedik támadási kísérlet, amelyet az oroszok a legutóbbi négy nap alatt a harcvonal e szakasza ellen intéztek. Északkeleten egyébként nincs újság.

Olasz hadszíntér: A helyzet változatlan. Az ellenség minden arra irányuló kísérlete, hogy San Marínó szakaszon állásainkat áttörje, meghiúsult.

Délkeleti hadszíntér: A montenegróiak megkísérelték, hogy a tőlük a legutóbbi napokban elfoglalt hadállásokat visszavegyék. Támadásaik meghiúsultak. A Moravica völgyben előnyomuló osztrák-magyar hadoszlop a Ivanjicától északra fekvő magaslatok ellen intéz támadásokat. Cacakfól délkeletre az ellenséget Glogovacki Vrhon túl vetették. A németek Kraljevó elfoglalásakor 130 szerb löveget zsákmányoltak. A Gruza torkolatától délkeletre küzdő cs. és kir. csapatok tegnap 500 szerbet fogtak el. Gallwitz tábornok hadserege harcok közt Krusevától északra elérte a nyugati Morava völgyét.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Újabb esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja: Rigától délnyugatra és délre az oroszok több részleges támadását visszaverték. Dünaburg előtt Illuxnál és a Swenten és Ilsen tó között az ellenség támadásai meghiúsultak. November 5-éről 6-ára virradó éjjel az oroszok a Swenten tótól északnyugatra éjszakai rajtaütéssel benyomultak állásainkba. Tegnap kivetítettük őket. Lipóti bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan. Linsingen tábornok hadcsoportja: Cartorysktól északnyugatra egy visszavert ellenséges támadás alkalmával 80 oroszot elfogtunk és egy géppuskát zsákmányoltunk.

Balkáni hadszíntér: Az osztrák és magyar csapatok az ellenséget a Gracina-magasiatról visszaszorították és a nyugati Morava völgyében Slatinán túl nyomultak előre. Kraljevó két oldalán kikényszerítettük a folyón való átkelést. Itt 130 ágyut zsákmányoltunk. Kraljevótól keletre az osztrák és magyar csapatok előre nyomultak és 481 embert elfogtak. Csapataink közvetlenül Krusevác előtt állnak. Gallwitz tábornok hadserege tegnap több mint 3000 szerbet elfogott, egy új angol tábori ágyut, sok tele löszerkocsit, két élelmezési vonatot és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányolt.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A bolgár jelentés.

Szófia. (Hivatalos).

A megvert ellenséges hadsereget az egész fronton üldözzük. Az ellenség nagy sietséggel vonul vissza. A Nisavától északra operáló csapataink közel jutottak a Morava völgyéhez Parascin és Aleksinac között. Cuprijától északra Vjaska falu közelében csapataink közvetlen összeérkezésbe jutottak az észak felől előnyomuló német csapatokkal. Nist délután három órakor bevettük. A visszavonuló ellenséget erőiesen üldözzük. A Morava vidékén operáló csapataink behatoltak a leskováci síkságra. A Rigómezőn offenzívánk az egész vonalon tovább halad előre. Prilepnél, Krivolaknál és Strumicánál az angol-francia offenzívát megállítottuk. Az ellenséget visszavertük, nagy veszteségeket okoztunk neki, számos foglyot ejtettünk és meg nem állapított mennyiségű hadiszert zsákmányoltunk.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —
elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz befizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamat mellett.

A kanizsai favágók a nyolcadik rangosztályban. Vágassunk lá! villamos körfűrészsel.

Jogvégett, vagy mérnöki oklevelet szerzett állami tisztviselő szolgálata 20. éve után érheti el azt, hogy 10 korona napidíja legyen, külső munkák végzése alkalmával. Kedvező előlépési viszonyok szükségesek, hogy ezt 45—50 éves korban elérhesse. A kanizsai tűzifavágók gárdájában ezt minden 18 éves, irástudatlan siheder elérheti, mert 10—12 koronában állapították meg 4 köbméter tűzifa felaprításának árát. Egy erőteljes és szorgalmas favágó 6—8 órai munkaidő alatt felaprít egy öl fát. A jószívű, megszorult polgárok, — ha kell, — fizetnek többet is, 12—15 koronát. És ezzel az összeggel már kilépnek a favágó urak a tekintetes urak fizetési fokozatából s arany hidon beszélnek a VII. rangosztály nagyságos ural csoportjába.

Legjobban jellemzi a kanizsai favágókkal való tarthatatlan állapotokat az a jelenet, melynek a kanizsai favágóbörzén, a Deák-tér melletti fasorban voltunk a minap tanui. Odamegy egy kanizsai közismert urlember az egyik favágóhoz és megkérdi:

— Mennyiért vág fel egy öl fát?

— Tizenöt korona aprítás nélkül, — hangzik a rövid, de energikus válasz.

A tájékozatlan érdeklődő még a következő kérdést is fel merészli tenni:

— Nem lenne az egy kissé drága?

— Magának? Magának csak husz koronáért vágom föl.

S itt már nem használ sem szép szó, sem fenyegetés, sem ígérgetés, sem kapacitálás: marad a szentül kimondott árnál.

Egy másik ur az jobban járt. Annak sikerült egy carussól tiszteletdíj fejében rávenni a favágó urak egyikét arra, hogy a fa felvágásának cselekményével házatájának dobhártyáit megtisztelje. A favágó ur másnap késő délelőtt — mert nagy ur ám a favágó ur — megjelent; de a fa alapos megszemlélése után a következő szent és megváltozhatatlan kijelentést tette:

— Nem vágom fel a fát. Nem lehet, nem passzol a fűrészemhez. Nagyon göcsöcs — szólt és távozott.

Ezeket a dolgokat valamiképp segíteni kell. Örülünk, hogy maga a város, a hivatalos város, megtalálta a módját a segítségnek, habár nem közölte azt még Nagykanizsa publikumával. Mindenki láthatta a közelmúlt napokban a városház főbejárata alatt azt a hajókötelynyi vastag villamos kábelt, mely a kapu fölötti utcai vezetékől létrák és ládák tetején át az udvarra vezetett be, ahol egy körfűrész villamos motorjának hajtására szolgált. A korszóli szállított villamos áram segítségével négy nap alatt két munkás a városnak vagy 30 öl tűzifáját vágta fel.

Ez a 20—30 méternyi szigetelt vezeték bármelyik utcában felszerelhető a villamos vezetékre s az Nagykanizsa városának minden egyes házába bevezeti az áramot. S két ilyen körfűrész két hónap alatt az egész város közönségének tűzifáját felaprógná. Mindenkinek érdeklődésébe ajánljuk a villamos fűrészeket, amiket ha nem rendszeresítenek Nagykanizsán, a favágó urakhoz legközelebb deputációba mehetnek segítségért és irgalomért könyörögni a nyomorult város kluzsorázott lakói.

HIREK.

Előléptetések a 48-asok és 20-as honvédek tisztikarában. November elsejével őfelsége úgy a közös hadseregben, mint a honvédségnél rendkívül nagyszámu tiszt előléptetéseket eszközölt. A nagykanizsai két gyalogezredben is számos avánzsma történt ez alkalommal. A 48. gyalogezrednél ezredessé léptette elő őfelsége Grans Cécil alezredes; őrnaggyá: Schuller Alfréd kapitányt; kapitányokká: Semp Sándor és Poppovics Emánuel főhadnagyokat és főhadnagygyá: Fleckenstein Ferenc hadnagyot. A 48. gyalogezred tartalékos tisztjei közül főhadnagyok lettek Michl József, Andrejevics Gottfried, Gács Ferenc, Beilfried Gottfried, Brandlhofer Rudolf, Vizekelti Béla, Blum Simon és Füllinger Dezső hadnagyok. — A 20. honvédgyalozred tényleges tisztikarában alezredes lett Bugsch Aladár őrnagy (a jelenlegi ezredparancsnok), őrnagyok: Kovács Gusztáv és Török Tivadar, százados: Zob Elemér főhadnagy, főhadnagyok: Loór Tivadar, Rajháty Ferenc és Mayer László. A 20. honvédgyalozred tartalékában hadnagyok lettek az alábbi zászlósok, akik az 1913—14. évben voltak egyéves önkéntesek: Horváth Gábor, Pintér Lajos, Szabó Béla, Tamándi József, Kiss József, Bódog Ferenc, Felgi Pál és Ballkó Ferenc.

Katonai kinevezések. A novemberi előléptetések során őfelsége alezredessé nevezte ki a nagykanizsai 5. számú lovasatőbizottságnál működő Teschenberg Rudolf dragonyos-őrnagyot és őrnaggyá a nagykanizsai keretmenteleposztály vezetőjét Molnár István honvédhuzár századost.

Dr. Neumann Ede — az Országos Rabblegyesület elnöke. Az Országos Rabblegyesület a minap tartotta Budapesten két évi szünet után első közgyűlését, melynek egyik legfontosabb tárgya az elnökválasztás volt. A Rabblegyesület elnökévé dr. Neumann Ede nagykanizsai főrabbit választották meg, amiről a magyar zsidóság kitűnő orgánusa, az „Egyenlőség” a következőket írja:

A nagyérdemű Schnitzer Ármán halálával megüresedett elnöki székbe az egyesület egyhangú szeretettel emelté az eddigi alelnököt, Neumann Ede doktort, a rabbiszeminárium első végzett növendékét, a nagykanizsaiak tudós papját, az Országos Rabblegyesületnek fennállása óta legerősebb oszlopát, szervezőjét és fejlesztőjét. A választás, amily magától értetődő, ép olyan szerencsés. Olyan férfi került vele e nagyjelentőségű erkölcsi testület élére, ki nemcsak a magyar rabbikar képviselőjére alkalmas, hanem kiváló emberi és tudományos képességeivel méltó módon tudja kifelé reprezentálni egész felekezetünket és az egész magyar zsidóságot. Tekintve a sok, súlyos feladatot is, mely a közel jövőben a magyar zsidóságra szakadni fog, megnyugvással látjuk lelkész karunk élén Neumann Ede doktort, kinek szervező és propagatív tehetségére elsősorban a Rabblegyesületnek mulhatlanul szüksége lesz.”

A magyar rabbik közgyűlése hódoló táviratokat küldött öfelségéhez, gróf Tisza Istvánhoz és Jankovich Béla kultuszminiszterhez. Öfelsége kabinetirodájától válaszképpen ma délelőtt dr. Neumann Ede Nagykanizsán az alábbi szövegű táviratot kapta:

„Ö cs. és apostoli kir. Felsége az Országos rabblegyesület közgyűlésének hódolatát megelégedéssel fogadta és az egybegyűlt magyar rabbik királyi és hazafias érzelmei ezen megnyilvánulásáért legkegyelmesebben köszönetét kifejezál méltóztattik.

Legfelsőbb parancsra Daruváry”

Bsküvő. Tegnapelőtt, szombaton vezette oltárhoz Orbán Lajos klasszebeni főgimnáziumi tanár (a nagykanizsai főgimnázium volt tanára) Jäger Ilonkát. A házasságkötés tanul Jäger István és Joszifovics Millvoj voltak.

A kanizsai vállalatok adótárgyalása. Két nap óta Nagykanizsán tartózkodik Pásztor Károly zalaegerszegi pénzügyi titkár és az adókvető bizottsággal Nagykanizsa városában és annak adóillető körzetében lévő nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek rendes adóját tárgyalja. A bizottság elnöke Unger Ulman Elek, tagjai pedig Welsz Tivadar, Scherz Richárd és Horváth István városi adóellenőr. A bizottság szombaton és ma a Nagykanizsa városában levő, holnap pedig a környéken lévő nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját tárgyalta, illetőleg fogja tárgyalni.

Milliók jegyzés a hadiköcsönre. A Franck Henrik fia pótkávégyáros cég, melynek tulajdonát képezi a nagykanizsai Patria pótkávégyár is, — értesülésünk szerint eddigi milliók jegyzésén felül a III. magyar hadiköcsönből is egy millió koronát jegyzet.

Márciusban vonulnak be a 42—50 éves népfőkelők. Mióta befejezést nyert a 42—50 éves népfőkelők sorozása, azóta állandóan izgatta a közönséget, hogy mikor vonulnak majd be a legöregebb népfőkelők. Sokan abban a föltevésben voltak, hogy már az idén meg fog történni a behívás. Ez a tudat rengeteg zavart idézett elő. Sokan siettek elvégezni az őszi vetéseket, mások elhagyva minden munkájukat, nagyszabású készülődéseket tettek a bevonuláshoz. De sokan voltak

már eddig is olyanok, akik még, bár nem tudták a bevonulási időpontot, felmentés vagy bizonyos ideig szóló szabadságoltatás iránt kérelmeztek. Most, mint hivatalosan értesülünk, ezeknek az öreg népfőkelőknek a behívása az eddigi tervek szerint legkorábban márciusban fog megtörténni. Március előtt semmi esetre sem hívják be őket. A behívás ideje márciusnál csak később, de hamarabb nem következhetik be.

A kanizsai napszámszükségletek összerírása. A rendőrkapitányság rendeletet adott ki, melyben Tancsics Béla kataszteri nyilvántartót, továbbá Károlvics József, Plánder György és Hegedűs György kültanácsosokat felhívják, hogy gyűjtsenek adatokat arra nézve, kik azok a kanizsai gazdák, akik nem képesek mezőgazdasági munkájukat saját erejükkel elvégezni és az illetőknek mily kiterjedésű ingatlanra nézve hány kézi és hány lószámszámra és mely időre volna szükségük. Ugyanezen alkalommal összelrandók a Nagykanizsa város területén levő összes fogattulajdonosok annak kitüntetése mellett, hogy a fogattulajdonosok szoktak-e fuvarozással foglalkozni.

Iparosokat keresnek Belgrád részére. A meghódított Belgrádban máris hozzákezdtek az elpusztult épületek újból való fölépítéséhez, de sok nehézséget okoz különösen az üveges, asztalos és cserepes iparosok hiánya, akik 5—6 korona napilért kapnak. Jelentkezni a helyi hatóságoknál lehet. Csak hogy allgha akadhatnak jelentkezők, mivel ilyen iparosokban most mindenütt hiány van és akik a katonakoron tul vannak, vagy alkalmatlanok, azok ennyit itthon is megkeresnek. Csak azért irtuk meg az esetet, mivel ebből megállapítható, hogy a meghódított területen megindultak már az építkezési munkálatok is.

Irodista és irodistalányok kerestetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havl 80 korona fizetéssel, — Irodistalányok pedig szép írással havl 20 korona fizetéssel felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Elfogott szökevény oroszok. Alsólendváról közlik: Tegnapelőtt estefelé az alsólendvai vágóhid közelében két orosz katonát fogtak el a pásztorház lakói. Az oroszok egy csomó szalma alá voltak elrejtözve. Mikor rajtuk ütöttek, valaki elszaladt a közeli pénzügyőri laktanyába és segítséggel hívta a pénzügyőroket. A szökevényeket behozták az alsólendvai csendőrszre, ahol kihallgatták őket. Az oroszok — névszerint Njegucza Simlon 30 éves besszarábiai és Serhejo Alfonzi 26 éves nowolnuzhko-i illetőségű gyalogosok — egy hónappal ezelőtt szöktek meg egy felsőausztriai fogolytáborból s azóta bujdosnak. Nappalra mindig elrejtöztek valahová s csak éjjel folytatták utjukat, de hogy hová, azt maguk sem tudták, mert teljesen ismeretlenek voltak ezen a vidéken. Azt mondják, haza akartak menni a családjukhoz. Alsólendváról Nagykanizsára kísérték őket.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Két pár lóra szolgáló
Istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert ssakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer elcsón, gyorsan — felelősnégre kijavít. —

Uránia MOZGOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 250

November 8., 9-én, hétfőn és kedden

A belzebub leánya
Életkép 3 felvonásban.

A réz király
vigjáték felvonásban.

AZ INDIÁN HŰSÉG, amerikai dráma,
MESSTER HÉT, hadi aktuálisok.

Előadások hétköznapiokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Bükkfaszén
holnaptól kezdve ismét kapható
Strém Károlynál
Sugár-ut 20.

Szarvas szálloda
épületében, szép
üzlet helyiség
november 1-től
kiadó

Övebbet: FELDMANN JÓZSEF kővésnől.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy bécsi utamról már visszatértem s alkalmam volt a legdivatosabb, leg-elegánsabb **kalapokat** olcsó áron beszerezni. — A legszebb **női kalapok** nagy választékban; — **legdivatosabb fátyolok.** raktáron gyönyörű

Gyermekkalapok már 3—4 koronáért kaphatók, felnőtteknek pedig már 8 koronától feljebb. Gyászkalapokban és divatos szőrmekalapokban, valamint menyasszonyi fátyolokban és koszorukban állandóan nagy raktár.

Különösen felhívom a t. hölgyközönség figyelmét szőrmemunkáimra. :: Elvállalok szőrmesapka, boa és muff átalakításokat a legszebb kivitelben.

Tisztelettel **ROTH LAURA**
Városház-palota. női-dívatkalap üzlete.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította: .
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bnnkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

előző kamat mellett magas előleget nyújt.

Közigazgatási tisztviselők a hadikölcsön érdekében.

A pénzügyi kormányzat az a nagy nemzetgazdasági és pénzügypolitikai jelentőségű törekvése, hogy a hadikölcsönbe elsősorban az otthonládáflában, szalmazsákban, harisnyaiban rejtgetett és gyümölcsözetlenül heverő tőkék vonassanak be: a nép hivatali és társadalmi vezetői részéről országszerte teljes megértésre és lelkes felkarolásra tált. A vidéki jegyzések rendkívül kedvező alakulása egyenesen arra vezethető vissza, hogy a tesaurált pénzeket egyre jobban sikerül rejtkehelyeikről elcsalogatni és közgazdasági életünk vérkeringésébe visszavezetni. Azok az egyre szaporodó híradások, hogy számos helyen a kis emberek részéről ezekre menő olyan jegyzés történik, amelyekre az otthon rejtgetett pénzekből teljesítik a befizetést: hatalmas perspektívát nyitják meg a nemzeti népvagyonosodás jövőndő alakulásának. Ha a jegyzéseknek ez a nagyon biztató tünete állandó marad a jegyzési terminus utolsó hetében is és a jó példa, a lelkes agitációtól támogatva, országszerte magával ragadja a még tartózkodó és bizalmatlan kistőkéseinket, akkor a harmadik hadi-

kölcsön nemcsak fényes számszerű sikerre tarthat biztosan számot, hanem hitelműveleti és közgazdasági szempont-

ból is jelentős hatással lesz jövő fejlődésünkre.

Az új balkáni háború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Menekülnek a szerbek.

Bécs. A Reichspostnak jelentik Szófiából: A Nis és Úszkub között 150 kilométeres vonalon megvert szerbek legnagyobb része Prisztina felé menekül. A járhatatlan utakon a szerb tüzérség legnagyobb része elakadt. A német, osztrák-magyar és a bolgár seregek által elfoglalt területek lakosságának nagy része leirhatatlan kétségbeesésben e yült menekül a szerb kegyetlenségével, mellyel teljesen összekeveredett. Nem tudja senki, hogy hova és meddig mennek és mi sors vár rájuk.

Bekerítik a szerbeket?

Bukarest. A szentpétervári Ruszkoje Szlovónak jelenti szerbiai haditudósítója; A szerb tábori tüzérségnek eddig már több mint a negyedrésze elpusztult és a szerb hadsereget az a veszedelem fenyegeti, hogy Gallwitz német és Bojadjeff bolgár tábornoknak Nyugat-Szerbiában déli és északi irányban folyó hadműveleteikkel bekerítik és elvágják úgy Montenegroba, mint Albániába való visszavonulásuk útját.

Az albánok fegyverkezése Szerbia és Montenegro ellen.

Lugano. Az olasz lapok egybehangzó jelentéseket közölnek arról, hogy Albániában kitört a forradalom és a muzulmánok nagy előkészületeket tesznek, hogy megtámadják a szerbeket és montenegrókat. A jól felfegyverzett albán bandák három főcsoportba gyülekeznek, melyek egyike a szerbiai Mitrovica és Novipazar, a másik Cetinje, a harmadik pedig Durazzo ellen akar vonulni. Az albánok lázadása különösen azért lehet

veszedelmes, mert azzal Szerbiának és Montenegroinak a tengerrel való minden összeköttetését elvágják. A középalbánnal Elbasszánban az albánok több szerb és montenegrói kereskedőt megöltek.

Albánia velünk.

Lugano. Milanói lapok jelentik: Esszad pasa, az albán felkelések vezére felszólította Montenegro, hogy vonja vissza csapatát Szkutariból, mert különben fegyveres erővel fogja azokat Szkutari elhagyására kényszeríteni. Egyidejűleg arra nézve is intézkedett, hogy az összes albán kikötőket elzárják az antant hatalmak hajóit elöl.

Éhinség előtt

a szerb sereg.

Sajtóhadiszállás. A szerb hadseregnek már csak Montenegro felé van visszavonulási útja, de ha százezer főnyi szerb sereg lepi el Montenegro, akkor éhinség fenyegeti majd nemcsak a szerb sereget, hanem Montenegro egész lakosságát is. A szerbeket csak Olaszország élelmezhetné, ez azonban a tengeren könnyen megakadályozható. Arról szó sem lehet, hogy a szerbek egyesülhessenek a délen operáló antantseregekkel, mert a köztük álló bolgár haderő állörhetetlen.

Befejezték a szalonikii csapatszallítást.

Lugano. A Secolo jelenti Szalonikiból: Tegnap véget ért az angol és francia expedíciós seregek partraszállítása. Az utolsó hajóval megérkezett a

A III. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely
jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

Földközi tengeri flotta parancsnoka Roberts admirális. A Szalonikiben kihajózott antantcsapatok létszáma 70.000 ember.

Veszteségeink — csekélyek.

Nincs szerb tüzéség.

Berlin. A berlini lapok jelentik, hogy a német és osztrák-magyar seregnek mostanában Szerbiában szenvedett veszteségei elenyészően csekélyek és a sebesülések legnagyobb részét egészen könnyű természetűek. Ennek oka abban rejlik, hogy a szerb hadsereg tüzéségének legnagyobb része — főleg a municióhiány folytán — akcióképtelenné vált.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Sapanownál az Ikwa mellett, a Kormin pataknál és Cartorijsktól nyugatra az orosz támadásokat vertük vissza. Egyéb ujság nincsen.

Olasz hadszíntér: A délnyugati arcvonalon tegnap is általában csend volt. A doberdól fensík északi szélén csapataink tegnap ismét az ellenség egyes támadásait verték vissza. Col di Lana körül heves harc folyt. Délután a hegycsucs az olaszok birtokába került. Este csapataink egy ellentámadással visszafoglalták. Az ellenség tüzésége tüzelést kezdett Riva déli arcvonala ellen.]

Délkeleti hadszíntér: A Moravica völgy mindkét oldalán előnyomuló osztrák-magyar hadoszlopok visszavetették az ellenséget Ivanjicétől északra fekvő magaslati állásaiból. Kövess gyalogsági tábornok hadseregének német csapatai a Kraljevótól délre fekvő magaslatokon harcolnak. A folyón lefelé Trestplknél csapataink harccal erőszakolták ki az átkelést a megdagadt Moraván. A Krusevác városától keletre fekvő magaslatok Gallwitz tábornok birtokában vannak. A bolgár hadsereg sikeres előnyomulásában elérte a Leskovác körüli medencébe kivezető utvonalakat.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyhadiszállás jelent:

Nyugati hadszíntér: A Vogézekben Celles-től északkeletre csapataink megszálltak egy ellenséges aknáölcserit, ezzel kapcsolatban kézigránátokkal és aknákkal folytatott élénk közelharcok fejlődtek. Hilsenristen elragadtuk az ellenségnek egy kiszögelt árok részét. Immelmann hadnagy tegnap Doualtól nyugatra a hatodik ellenséges repülőgépet lőtte le, köztük egy angol bristol kétfedelűt, amely három géppuskával volt felszerelve.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja; Rigától délre és délkeletre továbbá Jakobstadtlól nyugatra a mitau—jakobstadtl vasut két oldalán és Dünaburg előtt az oroszok erős tüzéségi előkészítés után jelentékeny erőkkéi támadták, támadásaikat részben súlyos veszteségek mellett visszavertük. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Lényeges esemény nem történt. Linsingen tábornok hadcsoportja: Cartorysktől északnyugatra az oroszok támadásai eredménytelenek maradtak. Három tisztet és 271 főnyi légénységet elfogtunk.

Balkáni hadszíntér: Az osztrák és magyar csapatok elérték Ivanjicát és ettől hét kilo-

méternyire északkeletre a Vienácot (896 méter). Német csapatok Kraljevótól délre emelkedő magaslatokat támadják. Kraljevó és Krusevác közt öt helyen állítottuk a nyugati Moravát, Krusevácot már november hatodikáról hetedikére virradó éjszaka megszálltuk. Több mint 3000 sebesülten szerbet elfogtunk és 1500 sebesültet találtunk a kórházakban. Hadizsákmány amennyire eddig megállapítható, 10 ágyuból, sok löszerből és hadianyagból, valamint tetemes álelmezési készletből áll. A déli (Binacka) Morava völgyében áthaladtunk Praskovcen.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamat mellett.

Höfer-illusztráció.

„Egy orosz támadás tüzünkben összeomlott”
Egy kanizsai tiszt élményei.

Plasztikusan, szinte hajszálnyi pontossággal s a végletekig szemléltetően írta le egy 20-as honvédtiszt ismerősünk az oroszok egy erős támadásának lefolyását. Négy nap eseményeit foglalta a legprecízebb naplóba, szinte percről-percre követe az események minden újabb mozdulását. A rendelkezésünkre bocsátott, valóban izgatón érdekes harctéri naplót az alábbiakban közöljük:

Első nap.

Reggel 8 órakor. Szép tiszta napos idő, de igen hideg.

8 óra 15 perc. Egy huszonnégyes gránát csap a földözék mögé s az ott levőket lenyomja a légnyomás a földre.

8 óra 40 perc. Eddig 92 nehéz gránát jött. Rémséges. Kétszer estem el, az orrom vére megeredt.

8 óra 45 perc. Egy rajföldözék betemetve.

9 óra. Két rajföldözék szétrombolva, 1 ember meghalt, 10 sebesült, 6 eltemetve, de kiásva nincs semmi bajuk. Eddig 110 nehéz gránát.

9 óra 15 perc. Óriási gránáttűz, percenként 15. A földözékem csupa föld, kődarabokkal telve. Látni nem lehet a füsttől az egész rajvonalon. Minden ember halálsápadt és zöld színű. A füst gyomorémelygést okoz. Bámulatomra ott van mindenki a helyén puskájával a kezében.

9 óra 30 perc. Az orosz gyalogság ezer lépésre ért. Nem látjuk a nagy füsttől. Mondják telefonon, a drótakadály feldulva.

9 óra 45 perc. Irtozatos srappnellűz. Mozdulni sem lehet. A kis macskámát meglőtték.

10 óra. A gyalogság most bujik előre a füstből. 500 lépésről. Az ágyutűz elhallgat, s csak gránátokkal lönek, percenként egyet.

10 óra 5 perc. Embereim orkányszerűleg kezdik a lövöldözést. Az orosz levágódik s a s.

10 óra 45 perc. Egyetlen muszka sem mozdul. Már már füllig beásva.

11 óra. A tüzelést beszüntetem. Füllig hasogató jajgatás hallatszik az oroszoktól át. Egyes lövések.

Délután 2—4-ig újból erős tüzéségi tűz, csakugy repülnek föld és fagerendák.

3 óra 10 perc. Az orosz tüzéség elég rosszul lö, mert 27 földözékből ily rettenetes tüzeléssel csak ötöt tett tönkre. Csak úgy várjuk a sötétséget, mint a megváltást. Sok ember, köztük magam is hány a mérges gázoktól, mert oly sok lövedék robbant közvetlen közelünkben.

Este fél 5 óra. Újból rettenetes srappnellűz. Szerencsére kissé hátrább megy. Biztos most kuszik előre az orosz rajvonat.

Fél 6 óra. Koromsötét. Eső, viharos szél. Látni, dacára a világító lövedékeknek és gránátoknak semmit sem lehet. Állandó erős tüzet kezdünk a drót alá. Pillanatnyi tűzszünetekben beszédet is hallani. A lövöldözés annál erősebb részünkről. A muszka kézi gránátot dob ide, de nem tudja a földözékig elhajítani.

12 óra. Most már tudom, hogy egészen a drótig ásták elő magukat. Szakadattanul erősen lövünk. Eddigi veszteségünk csak 1 halott 10 könnyű sebesült.

Éjjel 2 óra. A tüzet beszüntetem. Halotti csend pár percre. Rémséges nyögések és hörgések hallatszanak. Újból erősen tüzelünk.

Második nap.

Reggel 4 óra. Virrad. Az előttünk levő látvány borzalom. Az orosz földözék a drótnál. Irtozatosan ronggyá lőtt hullák lógnak a dróton, mintha rá lennének akasztva. Egy csomó lóg itt 25—30 lépésre előttünk.

Reggel fél 5 óra. A gazok folyton ásnak az orrunk előtt. Csak a lapátot látni, amint a földet kidobja. Már két sor drótot tönkre tettek. Célzott, nyugodt egyes tűz.

Fél 6 óra. Alig tudtam lenyelni egy falatot, pedig tegnap reggel óta nem ettem semmit. Csak száz cigarettát szívtam el.

8 óra. Minden ást szétlőttünk s csendben vannak. Tüzéségük mögénk lö, hogy esetleges erősítések ne tudjanak előre jönni.

Fél 9 óra. Csönd az egész vonalon.

9 óra. Elöttem egy orosz sapkát lenget s kidugja a fejét. Meg akarja magát adni. Kilenzig 12 orosz hason átesuszott, mire tüzéségük pár gránátot épen ide lead s erre nem mernek jönni.

Este fél 5 óráig ájtott az én századomnál 23, a jobbról levőnél 60, akiket egy borzalmas harceszköz áthajtott. A foglyok közül 2 megörlött, 2 meghülyült mert mindig nevet, beszélni nem tud, csak makogni.

Este egynegyed 6 óra. Sötétség. Újból kezdjük az erős tüzelést a drótra.

9 óra. Igen erős gránát és srappnellűz, de szerencsére hátrább az állásunknál. Bámulatos, eddig veszteségem nincs más csak egy ember, könnyű sebbel.

10 óra. Rettenetes állati üvöltés. Az orosz a drótnak esett. A világító rakéta ötszörös erőt mutat. Mindent megsemmisítő orkányszerű gyorstűz. A golyók a dróton csapkodnak. Acélhüvelyük megreped s az ólom kifreccsen belőle. Még visszafelé is csap. A kézi gránátok repülnek fölünk. Én magam 15-öt dobtam ki. Nappali fény a világító rakétáktól. Nem látszik mozgás.

11 óra. Állandó egyes tűz. Néhány kézi gránátot dobnak ki.

Harmadik nap.

Reggel 4 óra 20 perc. Csend csak nyögések előttünk. 3 sebesült orosz kuszik be és

vizért könyörög s mondja, hogy az élő pár ember elmenekült. A járőr óvatosan kicsuszik s konstatálja.

5 óráig nem látni orosz.

7 órakor kimegyek s még látni is borzalom a hullahekatombakat, ami itt van. Erre nem jó az a kifejezés, „az orosz támadás tűzünkben összeomlott” hanem egy kaszasuhintás s mindennek vége. Gyorsan elássuk a 3 méter órlási lyukba, amit nehéz ágyuknak vágunk, a hullatömeget, s a drótunkat kijavítjuk.

Este 6 óra. Minden sima. Minden olyan, mint ma két napja volt. Ki ludná azt, hogy hol fekszenek a szerencsétlenek. Most 4 órát alszunk felváltva egymást, hullaszerűleg.

Negyedik nap.

Reggel szép napos idő. Semmi. Csend. Csak a sok megszámlálhatatlan lyuk s az iszonyu fejszakgatás emlékeztet az átélt borzalmakra. Háromszor 24 óra alatt csak 4 órát aludtam. Hát ilyen egy igazi harc.

HIREK.

A pécsi kir. ítélőtábla új tanácselnöke. A hivatalos lap legutóbbi száma közölte, hogy őfelsége Chudovszky Géza, a rózsahegy kir. törvényszék elnökét a pécsi, ítélőtáblához tanácselnökké kinevezte. Chudovszky, aki javakorabeli ember, bírói működésének javarészt a büntető bíróságoknál töltötte. A pécsi ítélőtábla területén egy ízben már működött, amikor Szegszárdon volt kir. ügyész. Az új táblai tanácselnök hivatalát még e hó folyamán elfoglalja.

Pálffy Alajos második vitésségi kitüntetése. Ill. Pálffy Alajos erdőmérnököt, Pálffy Alajos nagykanizsai hercegi erdőmester középiskolai fiát, a 20. honvédegyalozred zászlósa parancsnoksága nemrég a bronz vitésségi éremmel tüntette ki. Nem tudjuk, miért kapta a kitüntetést, de hogy arra igen alaposan rászolgált, azt mindenki tudja, aki ill. Pálffy Alajos egyéniségét csak némi ismeri. Tegnap arról kaptunk hivatalos jellegű értesítést, hogy ill. Pálffy Alajos zászlósa a minap másodszor is kitüntették, ezúttal az I. osztályú ezüst vitésségi éremmel. Ennek a kitüntetésnek eredetéről azt közli forrásunk, hogy arra szeptember 28-án egy oroszokkal tele falu ellen intézett roham vezetésével szerzett érdemet Pálffy erdőmester kiváló fia. Értesítésünk szerint ill. Pálffy Alajos zászlósa pár napja Nagykanizsán tartózkodik, ahol lövés sebének utókuráját tartja.

Emlékkünnepély az izr. templomban. Jeleztük a minap, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor az izraelita templomban a Nagykanizsai izr. jótékony nőegylet elhunyt alapító tagjai emlékeztére díszes emlékkünnepélyt rendeznek. Nagy és előkelő közönség jelenlétében folyt le az ünnepély, melynek főpontját dr. Neumann Ede főrabbi emlékbeszéde képezte. A magasan szárnyaló szónoklat megemlékezett a jótékony nőegylet eddigi működéséről és ennek keretében különösen az alapító tagok eredményes áldozatkészségéről. Könnyeket fakasztó szép beszéde végén a nagy idők parancsolta fokozott buzgóságra és tevékenységre kérte a nőegyletet. — Az ünnepély után a nőegylet választmánya özv. Vidor Samunéval az élén megjelent dr. Neumann Ede főrabbi lakásán s megköszönték neki a maradandó hatású gyönyörű szónoklatot s egyben gratulálták az Országos rabbi-egyesület elnökévé való megválasztásához.

A Jóléti Iroda csalója. Érdekes tárgyalás lesz a napokban a nagykanizsai rendőrkapitányság előtt. Egy bevonult 20-as honvéd sógornője a hadisegély körül csalással van vádolva a következő alapon: A katonának először a felesége, majd ennek halála után a sógornője vette fel a nagykanizsai Központi Jóléti Irodától a rendes hadisegélyt egészen a múlt hó elsejéig. Ekkor kiderült, hogy a katonát, aki után a család hadisegélyt kapott, március 16-tól egészen szeptember 16-ig (tehát teljes féléven át) szabadságon volt Nagykanizsán, mely idő alatt nem járt volna a családnak a hadisegély. A szabály az, hogy a katonák szabadságolását ily esetben be kell jelenteni a jóléti Irodának. Ezt azonban a csalással vádolt sógornő elmulasztotta és így hat hónap alatt 184 koronához jutott jogtalanul az állam pénzből. Egyébként nem ez az első eset, amikor a jóléti Irodát ily módon becsapták.

— Rendelés a munkásbiztosítóban. A nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár vezetősége ezúton értesíti a pénztár tagjait, hogy a rendelés intézet — további rendelkezésig — hétköznapokon nemcsak reggel 7 órától 8-ig, hanem déli 12 órától 1-ig is nyitva van. Vasárnap és ünnepnapokon déli rendelés nincs.

Forró napok Turkesztánban. A tavaly télen orosz fogságba került 20-as honvédek közül többet a perzsa-orosz határon levő Turkesztánba vittek. Onnét a foglyok egyike, egy kanizsai közművesegéd igen érdekes tartalmu levelezőlapot írt most egyik turkesztáni fogolytáborból. A levelezőlap közli, hogy Turkesztánban órlási a hőség. Hogy a nagy meleggel szemben valahogy védekezzenek, majd egész nap fürödnek és hideg teát isznak. Egyebekben, a melegtől eltekintve, elviselhető a sorsuk.

Halálos szerencsétlenség a kőbányában. Sümegről írják: Nagy Márton csabrendeki 63 éves kőfejtő munkást a sümegi kőfejtőnél egy szikla fején találva agyonütötte. A halálos szerencsétlenség részletei ezek: Puska Mihály kőfejtő, ki a robbantást vezette, megadta a jelzést a területéről való eltávozásra. Az összes munkások eltávoztak a robbantás környékéről, csupán Nagy Márton nem, aki egy szikla mögé állt. A robbanásnál egy szikla szilánk fejére esett és súlyosan megsebesítette. Nagyot azonnal beszállították a sümegi kórházba, azonban utközben már halott volt. A megejtett orvosrendőri vizsgálat után megállapította, hogy a szerencsétlenséget saját maga vigyázatlansága okozta, mire az eljárást megszüntették.

Nagy baromfilopás a Petőfi-utcában. Keserves sirással jött ma reggel a rendőrkapitányságra Horváth Mihályné Petőfi-ut 63. szám alatt lakó földmivessasszony és azt panaszkolta, hogy az udvarán levő baromfiutrechből az éjszaka 14 darab nagy jércéjét és egy kakasát ellopták. Nem kisebb, mint 70 korona kárt jelentett be, ami a körülményekhez képest nem is mondható túlzásnak. A rendőrség a nyomban megindított nyomozással konstatálta, hogy a baromfiutrec körül vérvonások vannak, tehát a tettes az ellopott tyukokat részben mindjárt ledölte. A rendőrség már nyomában van a tettesnek, aki a tett színhelyén bünyelet hagyott el.

Elvesztett sertés. A Teleky-ut felé levő erdő közelében f. hó 3-án egy 1-1/2 éves göbedlszno elveszett. A megtaláló, vagy a nyomravezető illő jutalomban részesül. Esetleges közlések a rendőrségnél adandók le.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatosan egy csinosan berendezett ozsonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1:20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert esakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Bükkfaszén

holnaptól kezdve ismét kapható

Strém Károlynál

Sugár-ut 20.

Uránia MOZGOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 240

November 8., 9-én, hétfőn és kedden

A belzebub leánya
Életkép 3 felvonásban.

A réz király
vigjáték 2 felvonásban.

AZ INDIÁN HŐSÉG, amerikai dráma,
MESSTER HÉT, hadi aktuálisok.

Előadások hétköznapokon 8 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Két pár lóra szolgáló
Istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

Szarvas szálloda
épületében, szép
üzlet helyiség
november 1-től

kiadó
Rövebben: FELDMANN JÓZSEF kővéssé.

Adakozunk a Hadisegélynek!

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletkönyv gyár

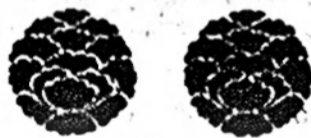
NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Nygya szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csangery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegy-
zéseket elfogad és a jegyzősek
megkönnyítésére

olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Holló természete

van az éjszakának, ha a nyugtalanság elűzi az álmot és a szőke hajnal ébredéséig minden nap orozva nyul a nyugalom és türelmesség piciny, filigrán arany-ékszeréhez. Mindegyiküknek van valakije ott künn a lövészárkok között, a történelem nagy kertjében, ahol vért vet és életet arat a pusztulás. Mindegyikünk elbocsátott valakit, aki hozzá volt nőve a szívünkhöz és amikor a kötelesség elhívta, könnyek és vágyak között téptük le, hogy utnak engedjük a veszedelmekbe. — Az árban, amelynek sodrása tizenöt hónap óta vezet, mindig több és több a gyász és rombolás, minden órában megdobban a szívünk, hol jár valakink, aki úgy hiányzik itthon a tűzhelynél, melynek lángjai hidegek már hosszú hónapok óta. Az események dühörögve rohannak, seregeink szédületes iramban sietnek a győzelem vérviharos útjain és az idő, amely a nehéz érzések és nyugtalanságok kálváriáját járhatja velünk, közeledik a másfélesztendő állomáshoz.

Alig néhány napja annak, hogy tizenöt hónapját elértük a háborúnak. A békeségben is hosszú idő alatt az erőknek és áldozatoknak olyan horribilis tömeget vetettük a küzdelem serpenyőjébe, amiről azelőtt sejtésel se lehettek a jövő jósainak. Tizenhatodik hónapja vajudik a világ és ezalatt nem volt a föld hátán senkinek egy igazán boldog, nyugodt pillanata. A háboru szörnyű meduzafejét már a pusztulás óriási hekatombárról nyújtja az ég felé. És az ég még milyen messze van, hogy meghallgatná a sok imát, amely a nyugalmat könyörgi vissza a fáradt világnak. Tudjuk mi a kötelességünk, nem teszünk, nem is tehetnénk másképp, mint amit mindnyájunk közös ezmeje és érdeke parancsol. Aldoztunk és áldozunk, ha kell a végte-

lenségig, hogy végre is kieroszakoljuk a békét, melynek ellenségeink a gyllkosai. Győzelmünk ekéje a lengyel-orosz síkok után a szerb földbe szánt mélyen és a barázdákat azért nyitjuk, hogy a rögből a békevirág pattanjon életre. Odaát, ahol csalódások és vereségek poklán tanulták megismerni erő-

inket, még nem akarják látni, hogy győzelmünk sebesen rohanó vonatját nem tudják megállítani. Tovább kell hát menniök a végzetük útján és a mi csapásaink most azért olyan súlyosak, hogy felébresszük a győzelmi biztatások mákonyos álmából a megtévesztett, megcsalt népeket.

Az új balkáni háború.

==== A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. ====

A nisi és leskováci hadizsákmány.

Új bolgár sikerek.

Szófia. A bolgár főhadiszállás hivatalosan közli: A Zajecsártól és Knyazeváctól nyugatra küzdő bolgár seregek elkeseredett küzdelem után végleg megszállták a Morava balpartját és elfoglalták Razanjt (Paracsintól 30 kilométernyire délre és Krusevációl keletre, a belgrád-nisi vasút mellett).

A Nisben szerzett hadizsákmány 102 ágyúra, a szerb foglyok száma pedig 10,000-re emelkedett, azonkívül 10 lokomotívot, 2 szikratávirót és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. — A tegnap elfoglalt Leskovácsban a hadizsákmány 24 vasúti mozdony, 54 személyszállító és 234 teherwaggon, 82 waggon olaj és 10 waggon patron volt.

Pasics segélykiálltása.

Szaloniki. Pasics szerb miniszterelnök Szalonikibe felhívást küldött, melynek vége így hangzik: „Jöjjetek sietve Macedoniába és segítsétek rajtunk.”

Az antantvezér tanácsa:

„Gyors visszavonulás Albániába.”

Szófia. A Szalonikiben kihajózott antantseregek parancsnoka, Szarrail tábornok azt az utasítást adta a szalonikii szerb konzulnak, közvetítse a szerb vezérkarhoz azon üzenetét, hogy a szerb hadsereg a lehető leggyorsabban vonuljon vissza Albániába.

Angol tüzérség Szerbiában.

Szaloniki. Tegnap és tegnapelőtt nagy számú angol tüzérség indult utnak Szerbia felé. Szalonikibe tegnap a tengeren ismét új szállítmány érkezett, mely 5000 főnyi angol gyalogágból és igen nagy mennyiségű hadiszertől állott.

Francia expedíció Valonában

Lugano. A milánói Stampa jelenti, hogy legközelebb francia csapatokat fognak kihajózni a adriai albán tengerparton, az olasz kézben tartott Valonában, honnan a franciák Elbasszanon és Ochridán át mennek Dél-Szerbiába.

A szerb érsek — hadifogoly.

Szófia. A bolgárok Nisben elfogták Szerbia érsekét, akit hadifogolynak nyilvánítottak. Az érseket megfelelő tiszteletben részesítik és Szófiában egy kólostorba internálták.

Görögország.

Marad minden a régiben.

Lugano. A Stampa jelenti Athénből: Tegnap volt az új görög kormány első minisztertanácsa, melyről mindössze annyi szivárogt ki, hogy a görög kormány politikája nem változott meg, illetőleg ugyanaz marad, mint ami a Zalmszkormány politikája volt.

Skuludisz nyilatkozata.

Athén. Skuludisz, az új görög miniszterelnök a »Patriosz« munkatársa előtt kijelentette, hogy az új kormány csak akkor fog a kamarában bemutatkozni, ha már biztos lesz ott a többsége.

Görögország — semleges.

Páris. A párisi görög követ közölte a francia külügyminiszterrel, hogy Görögország ragaszkodik az antanthatalmakkal szemben való jóindulatu semlegességéhez és a görög földön partraszállított antantseregekkel szemben továbbra is barátságos magatartást tanúsít.

Bagdad -- elesik ?

Berlin. Rotterdamon át érkezik a londoni lapok azon híre, hogy Bagdad közeli eleste és angol kézre jutása várható. Berlinben nem tulajdonítanak nagy fontosságot a hírnek, mert az Európá-

ban (Szerbiában) a közel jövőben felzabáló erővel csakhamar vissza lehet foglalni Bagdadot.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Jazloviectől északra, a Stripa alsó folyásánál és Cartorijsktól nyugatra, a Stry mellett az oroszok támadásait visszaverték. Egyéb újság nincs.

Olasz hadszíntér: A helyzet változatlan. Több támadást, amelyet az Isonzó-harcvonalon Zagora ellen, a Dolomitokban a Col di Lana ellen és a Sief-nyereg ellen intézett az ellenség, visszavertünk.

Délkeleti hadszíntér: A montenegrói határon a helyzet változatlan. A Szerbiában küzdő császári és királyi csapatok egyike megszállotta Ivanjicát, egy másik csoport visszavetette az ellenséget az Ivanjica—kraljevo ut mentén levő magaslati állásából. Német csapatok elűzték az ellenséget Kraljevótól délre levő elsáncolt állásaiból. Trsteniktől délre zászlóaljaink harcban állanak. A Krusevác vidékén küzdő német hadosztályok déli irányban nyomulnak elő. A bolgárok elfoglalták Leskovácot.

Höfer, altábornagy.

A németek és bolgárok harca.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Jelenteni való esemény nincs. A franciáknak arra irányuló kísérleteit, hogy a Hilsenfirsten tőlük elragadott árok-részt visszahódítsák, meghiúsítottuk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja; Rigától nyugatra és délre, Jakobstadtól nyugatra és Dünaburg előtti az oroszok támadásait tegnap is minden eredmény nélkül folytatták. November 7-ről 8-ra virradó éjszakán ellenséges osztagok Dünaburgtól nyugatra behatoltak elől fekvő állásunk egy keskeny részébe. Csapataink ellentámadással ismét visszavetették őket és egy tisztet és 372 főnyi legénységet fogtak el. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Az éj folyamán különböző helyeken járőrharcok voltak. Linsingen tábornok hadcsoportja: A Stry mellett Komarowtól északra sikeres ütközetben 376 oroszot elfogtunk.

Balkáni hadszíntér: Kraljevótól délre és Krusevácotól délre az ellenséget utóvédállásából kivetették. Csapataink folytatják az előrenyomulást. A déli Morava balpartján rohammal elfoglaltuk a Gjunis mellett emelkedő magaslatokat. A kruseváci zsákmány mintegy ötven ágyura (közülük tíz nehéz), a loglyok száma pedig több mint hétezerre emelkedett. Bojadjeff tábornok hadserege november 7-én este Alexinctől északnyugatra, valamint Nistől nyugatra és délnyugatra elérte a déli Moravát és a délről előnyomuló más bolgár segrészekkel együtt elfoglalta Leskovácot.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a **6%-os III. hadikölcsönre**

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamat mellett.

HIREK.

Háborus strófák.

Román a pékboltból.

Mivel hogy a gyomrom nagyon korgott,
És restelni kezdtem már a dolgot,
Beléptem egy pékboltba seblen.
Csak a pék volt ott és én, mi ketten.
Csak mi voltunk, mert kenyér csak rég volt.
Jaj színdültig üres volt a pékbolt.
S hogy valaha pékbolt lehetett e
Helység, csak pár svábbogár sejtette.

S szólt a pék, a drága pék,
Elkésett ön mára rég.

Jaj korábban mért nem kel fel,
Ki korán kel, kenyeret lel,
Mert minél kevésbbé frissebb
Az esélye annál kisebb.

S ha kenyér kell, jó darab,
Keljen csak fel jókorabb.

Elmentem a pékhez másnap reggel,
Vártak már ott egy egész sereggel.
Utcát, teret tisztáig végig értek
Lassankint egész az égig értek.
Löktem, tülekedtem tolakodtam,
Nem mondhatom, hogy tulajlakottan.
S mire bejutottam a pékboltba,
Egy sült ökröt is megettem voltam.

S szólt a pék, a drága pék,
Itt ez a kis maradék.

Volt még egy csipet kenyere
Talán mint a féltenyere

S biztatott: Korábban sokkal!

Mért nem kel a kakasokkal.
Ha kenyér kell, jó darab
Keljen fel csak jókorabb.

Vásároltam egy kitűnő vekkert
Amelyik már pilymallatkor felkelt.
S a hajnal még alig, hogy derengett,
Az utcákon egy pár lump merengett,
Szép amellsziszínű volt az égbolt,
Egy-két kakas épen kukorékolt.

„Itt az idő, most vagy soha” — szóltam,
S megjelentem legott a pékboltban.

S szólt a pék. Így a pék:
Itt van ez a kifli vég.

Ma már nem volt olyan lusta,
Azért jár e kifli csutka
Nézzé milyen szép fehér,
Félig meddig már kenyér
Mert kenyér most, jó darab,
Nincs későn, se jókorabb.

S másnap, másnap már le sem feküdtem,
A pékbolt előtt tanyám felültem,
És álmatlan vártam, virrasztottam

A kenyér szükségétől riasztottan.

S mihelyt rés nyílt az ajtón egy csöppnyi Szerencsém volt elsőnek betörni.

A helyzet: már a főnnebb is vázolt

Jött a pék és valamit a tenyerembe mázolt.

Jó ég tudja, hogy mi volt?

Cékla volt, krumpli volt,

Vagy csiriz volt vagy kovász volt,

Enyv volt tán vagy kullimász volt?

Bármí volt, nem volt csak gyéren.

S minden volt csak ép kenyér nem.

S épen nem volt jó darab

S most végsőt vonaglik ajkam.

Kenyerüljenek meg rajtam

Minél, minél jókorabb.

Zsekk.

Uj rend Nagykanizsa közéletmezésében. Többszöri közlésünkben ismeretes, hogy a kereskedelmi miniszter mily jelentékenyen redukálta Nagykanizsa város lisztigényét megállapítását. Összesen 360 waggon gabona bevásárlására kért a város engedélyt s ebből a miniszter mindössze 250 waggont engedélyezett. Ez a kellemetlen meglepetést keltő miniszteri rendelet egészen új és igen szigorú intézkedések foganatosítását teszi szükségessé, hogy Nagykanizsa város népe a jövő termésig zavartalanul élelmezhető legyen. A napokban polgármesteri hirdetmény fog megjelenni, mely hivatalos megállapítást fog tartalmazni arra nézve, hogy a Nagykanizsa részére engedélyezett 250 waggon gabonából kiörlendő liszt a város élelmezésére csak a legnagyobb takarékoskodás és a liszt kivételének megakadályozása mellett lesz lehetséges. Bejelenti a polgármester a város közönségének, hogy az esetleges zavarok és különösen a visszaélések elkerülése céljából valószínűleg *kénytelen lesz a lisztutalvány-rendszer behozatalát elrendelni*. Ennek előkészítése végett az 1915. november 15-től felmerülő szükséglet összeírását rendeli el a polgármester, aki a plakátok megjelenésével egyidőben kérdőíveket fog a város minden egyes családjához kihordatni, melyeken a legrövidebb idő alatt be kell mindenkinek jelentenie, hogy hány tagból áll a családja, *mennyi és minő lisztet tart havonta igényt* és melyik kereskedőnél szándékozik azt beszerezni. Mindenkinek *kukoricaszükségletére* nézve is tartalmaz kérdőpontot a kibocsátandó bejelentő lap. Aki pedig maga nem hiszli, az 1916. december 31-ig való *zsirszükségletét* is bejelentheti ugyanezen a kérdőíven. A hatóság ugyanis a város közönségének 1916. december 31-ig az igásállatok, baromfiak és sertések tartására és az utóbbiak hizlalására szükséges kukorica beszerzéséről, valamint a közönség zsirszükségletéről is gondoskodni akar. A bejelentő íveken arra vonatkozólag kötelező nyilatkozatot is alá kell írnia mindenkinek, hogy a bejelentett liszt, kukorica és zsirmennyiségeket mindenki a polgármester által megállapítandó árért készpénzfizetés mellett átveszi.

Dr. Czirbusz Géza jubileuma. A nagykanizsai főgimnázium egykori, nem is olyan régi tanáráról, az országos, sőt európai hírű tudósáról, dr. Czirbusz Gézáról felfedezték, hogy a minap érte el tanári pályán való működésének negyvenedik esztendejét. Csendes visszavonultságban, elbujva a nyilvánosság elől lépte át a tanári működés negyvenedik esztendejét. Czirbusz Géza, kinek számtalan szípkázó mondása kering szállólige gyanánt Kanizsán, a piarista rend kebelében kezdte meg tanári hivatását, még pedig Kecskeméten. Az 1875-ik esztendő őszén kezdte tanítani az iljúságot s tanítja még ma

is lankadatlan szorgalommal, energiával, ötletességgel. Ez utóbbi tulajdonságáról híres volt mindig, óráit meghintette szellemének csillogásával és bármelyik gimnáziumban űlt a tanító-asztal elé, ő lett a legnépszerűbb, legszeretettebb professzor. Ötletességéről, szellemes mondásairól még ma is bokrértára való beszédet tudnak mondani a volt tanítványok, kiknek lelkébe belevésődött a professzor szellemes arca, érdekes, meleg, patlogó beszédje. Czirbusz tanár, aki mintegy 15 évvel ezelőtt volt Nagykanizsán, ahol három éven át tanított, alig hogy elkerült innét, egyetemi tanárrá avanzált és a híres Lóczy távozása után a geográfia rendes professzora lett a budapesti egyetemen. Az elméleti geográfia mellett a gyakorlati geográfia tanításának híve s mint ennek tudósa, nem egyszer vetett fel érdekes problémákat, melyeknek megoldásával véres harcok jártak és járnak. Mialatt tanította a tudományt, szemét mindig Magyarországra fordította s a nemzeti geográfia fogalma tanítása nyomán szinte beidégződött hallgatóiba. Tudományos munkássága ezen a csapáson haladt s még emlékezünk nagy művére, „Magyarország a XX. században”. A tudós professzor jubileumán nem volt ünneplés s a megemlékezésnek is csak most jött el az ideje, amikor pályatársai elárulták, hogy Czirbusz Géza dr. negyven éve professzor...

Keszthely új térparancsnoka. Keszthelyről jelentik: Keszthely katonai térparancsnokát, a városszerzte nagy népszerűségnek örvendő Mays Elemér őrnagyot a honvédelmi miniszter Keszthelyről elvezényelte és helyébe Budapestről várbogya *Bogyay Kornél* 2. honvédhuszárezredbeli őrnagyot helyezte Keszthelyre.

Irodista és Irodistalányok kerestetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havi 80 korona fizetéssel, — irodistalányok pedig szép írással havi 20 korona fizetéssel felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban.

A kanizsai gazdák rézgállicszükséglete. Noha még éppen elég messze vagyunk a szőlőpermetezés idejétől, a jó gazda gondossága már most törődik azzal, hogyan lehet ezt a kérdést, mely az elmúlt nyáron oly nagy probléma volt, sikeresen megoldani. Nagykanizsa város tanácsához átiratot intézett a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület és azt az ajánlatot tette, hogy a kanizsai gazdák jelentsék be együttesen pontosan megállapítandó rézgállicszükségletüket, — a Gazdasági Egyesület meg fogja azt szerezni. Arról azonban nincsen szó, mibe fog kerülni az így szerzendő gállic, — „olyan áron, ahogyan lehetséges lesz” — mondja az átirat. E kérdéssel kapcsolatosan a városi képviselőtestület erdő, legelő és mezőgazdasági bizottsága a minap ülést tartott, melyen többen azt indítványozták, hogy Nagykanizsa városa szerezzé be a kanizsai gazdák jövő évi rézgállicszükségletét. A kérdés fölött nagy vita indult meg, melyben végre is *Ujváry Géza*-nak az az álláspontja győzött, hogy a város azért nem szerezheti be a kanizsai gazdák rézgállicszükségletét, mert a háború végével a rézgállic, mely ma nyolcszoros áron is alig kapható, ismét olcsó lesz s ha addig a háború véget ér, — amit mindenki biztosan remélni mer, — a város nyakában maradna a rengeteg rézgállic, vagy azt számítása szerint legalább 60,000 korona kár mellett tudná csak átadni a gazdáknak, hacsak nem akarná a város a gazdák százait per utján az eredeti áron való átvételre kényszeríteni. Ezért tehát

a Gazdasági Egyesület ajánlatánál maradtak, melynek kérdőívei már a legközelebb nyilvános aláírásra lesznek kitéve a rendőrkapitányságon és a kiskanizsai városházán.

Telefonkemelők lesznek a rokkant katonák. Karöltve dolgozik az egész hálás társadalom a rokkant hősekért, kiknek érdekében a honvédelmi miniszter a minap az alábbi tartalmu, igaz emberi szellemtől áthatott rendeletet bocsátotta ki és küldte meg Nagykanizsa városához. A rendelet szerint a kereskedelmi miniszter a háboruban rokkanttá vált katonáknak mielőbbi keresetképesse tételét a maga részéről is előmozdítani kívánja és ezért az oly béna lábu, vagy lábukat vesztett katonáknak, akik végleg rokkantaknak tekinthetők, harminc évesnél nem idősebbek és legalább négy középiskolai képzettséggel bírnak, kellő kiképzés után a magyar királyi posta- és távírdaintézménynél a távírdai és távbeszélő kezelés terén állásokat szándékoznak biztosítani. A kereskedelmi miniszter Ily módon Budapest területén 60, a pécsi postaigazgatóság területén pedig 30 egyén elhelyezését biztosíthatja. (És hasonlóan 30 egyén nyer elhelyezést a többi postaigazgatóságok területén is.) A zalamegyei és általában a pécsi kerületbe tartozó jelentkezők kiképzés végett három hónapi távirdal és távbeszélő tanfolyamra Pécsre lesznek beidézve, ahol vizsgát tesznek és mint díjnokok lesznek kinevezve. E vizsga letétele után legkésőbb hat hónap múlva alkalmuk lesz a postai szakból gyakorlati szakvizsgát tenni, mely képesítés után igényjogosultságot nyernek segédtiszt kinevezésre. A kezelő kezdő évi javadalmazása 1100 korona és szabályszerű lakpénz és az elérhető legmagasabb állás javadalmazása a legmagasabb fizetési fokozatban 3800 korona évi fizetés és szabályszerű lakbér.

Tilos a magánosok gabonavásárlása. Zalaezerszegről írja tudósítónk: A kereskedelmi miniszter ma a következő táviratot intézte Zalavármegye alispánjához: Minthogy az eddigi tapasztalat szerint a közvetlen gabonavásárlás eredményre nem vezetett, sőt előmozdította a készletek elrejtését, a kormány a közlelemzés zavartalan menetének biztosítása érdekében a közvetlen gabona vásárlás határidejét ujjólag nem hosszabbította meg és ugyanezen cél szolgálatában november első napja után a gabona vásárlási jogosultságot kizárólag a haditermény részvénytársaságnak tartotta fenn, feladatává téve, hogy a gabonavásárlási engedélyt nyertek gabona és lisztészükségletének ellátását minél zavartalanabban biztosítsa. Ennélfogva az engedélyezett és közvetlenül a termelőktől meg nem vásárolt gabonamennyiség beszerzése ezután kizárólag a haditermény részvénytársaság útján történhet.

Hírdmények a Jóléti Irodának. A nagykanizsai Központi Jóléti Irodának legutóbb adakoztak: A katona özvegyek és árvák részére: N. N. 10 koronát. A vak katonák részére: Blau Henrik 2 K., Gál Dezsőné 2 kor. A bolgár vöröskereszt részére: A Déli vasut hadi-kocsi rendezőse Fekete Alajos utján 30 koronát. A nov. 6-iki hangversenyen felléptettek: Mayer főhadnagy 1:50, N. N. 1:50, Fischer N. —50, N. N. —50, H. —50 fillért.

Szerencsétlenség a tapolcai állomáson. Tapolcáról jelentik: Süle Ferenc vasuti kocsi rendező hétfőn este oly szerencsétlenül végezte dolgát a tapolcai vasuti állomáson, hogy egyik kezefeje két kocsi ütközője közé került, melyek kezét összeroncolták, A sze-

rencsétlen ember kezét még Tapolcán amputálták és a súlyos beteget a keszthelyi kórházba szállították.

Elveszett sertés. A Teleky-ut felé levő erdő közelében f. hó 3-án egy 1—1½ éves göbedlő elveszett. A megtaláló, vagy a nyomravezető illő jutalomban részesül. Esetleges közlések a rendőrségnél adandók le.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórán és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszerélcson, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Bükkfászen

holnaptól kezdve ismét kapható

Strém Károlynál

Sugár-ut 20.

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 249

November hó 10-án szerdán

A győztes, vagy az erősebb

társadalmi dráma 3 felvonásban.
A CSALFA SZERELMESEK, bohózat.
AZ ÉRTÉKES KUTYA, humoros.

Augusztia főhercegnő
ő Fensége mint ápolónő
természethű felvétel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szarvas szállada

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Növebbet: FELDMANN JÓZSEF kérésre.

Egy jó házból való fiu

könyvkötő

tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet ◉ Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

☛ **hirdetéseket jutányosan felvesz.**

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz. hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Virághullás Bulgáriában.

A szörnyű zivatar, mely a nyájas flamand síkságon épuj végigszántott, mint a pusztá lengyel mezőkön s a Kárpátok bérécn csakugy megdőrdült, mint a Balkán sziklái között, elért immár Bulgária békés lankáira is. A Szredna Gora mesebeli rózsái, melyek beárasztották úde leheletükkel a festői szépségű sík mezőket, a szelíd lelkű emberek életét s a verőfényes, madárdal-os eget, bomló szirmokkal rázták fejüket a vihar felé, hogy kimélje őket.

Az élet azonban ugy akarta, hogy a bolgár rózsák épuj megérjék a virághullást, akárcsak a magyar muskátlik, mint a 'lrolli gyopár és ciklámen', vagy a germán, mezők buzavirágai.

A nemzetek halálos virághullásában együtt hullatta vérét a német polgár a magyar paraszttal s a közös védelem oltárán áldozta vitézei javát a török muzulmán is; az áldozat azonban nem volt elég, szüksége volt a szomszjas földnek a bulgár hegyoldalak virágaira is, hogy a vérrózsák bibora megválthassa a ml halottaink életáldozatával egvűtt a nagy győzelmet s a közös boldogulást.

A magyar Vöröskereszt, amely oly bámulatos munkával győzött a golyó-ütötte sebek fájdalma fölött, segítsen

most a bánatdulta bolgár családok szomorúságain, adjon új életet a letört rózsáknak s vegye testvéri szeretetébe a bolgár sebesült hősokeket is, mintha a mieink volnának.

A sok áldozat után ez az újabb áldozat csak fölmagasztosítja az adako-

zókat, hisz minden fillér, mely utnak indul a bolgár sebesültek kórházal felé, azt a nagyszerű jövőt szépíti meg, amely új virágokat nyit a letarolt kertekben s az új tavasz szellőjársával a muskátlik illata édesen ölelkezik majd a Szredna Gora rózsáinak zsendülő illatával.

Az új balkáni háború.

— A Magyar Távirati Iroda és Híradó Est mai táviratai. —

A szerbek élethalálharca.

Óriási erőfeszítések az egész fronton.

Sajtóhadiszállás. A napok óta rendszeretlen menekülésben visszavonuló szerbek tegnap végre megállottak és minden képzeletet meghaladó ellentállást fejtenek ki őket üldöző seregeinkkel szemben. Az összeszorított szerb hadsereg tömörültségének teljes erejével igyekeznek bennünket feltartóztatni. Az Ivanjicától délnyugatra sikeresen előrehaladó osztrák-magyar csapatok a rendkívül megerősített Glogovac hegy magaslatainak elfoglalása és áttelepése után összeköttetést nyertek a Kraljevótól Novipazar felé előretörő német haderővel.

A feltartóztathatlan bolgárok.

Újabb nagy hadizsákmány.

Szófia. A bolgár főhadiszállásról hivatalosan jelentik november 9-ről: A bolgár haderő az egész közép és jobb szárnyon folytatja a megvert ellenség üldözését. A Morava balpartján napról napra újabb és újabb szerb városok jutnak a bolgárok kezére. A legutóbbi két nap hadizsákmánya e városban a következő volt: 4 gyorstüzelő tarack, 7 gépfegyver és igen nagy tömeg gyalogsági puska, továbbá 4 nehéz és 5 könnyű fényszóró, azonkívül 800 fogoly — Aleksinac mellett a vasuti vonalon 400 vasuti kocsi, Brzdelnicánál (Leskováctól 15 kilométerre) pedig 10 vasuti

mozdony és 450 waggon (köztük 15 értékes hadianyaggal dusan megrakva) jutott a bolgár sereg kezére.

Már Egyiptom védelmére készül az angol.

Hága. Beavatott londoni forrásból közlik, hogy a tegnap tartott angol minisztertanácson százezer főnyi hadseregnek a legsürgősebben Egyiptomba való küldését határozták el.

Az első angol-bolgár csata.

Szaloniki. A szerbek segítségére felvonult angol csapatok és a bolgár haderők között f. hó 6-án, szombaton volt az első ütközet. O- és Uj-Szerbia között négy nap óta minden összeköttetés megszakadt.

Uj francia segítség.

Szaloniki. A franciákat Dél-Szerbiában ért nagy veszteségek pótlására Szalonikiból tegnapelőtt 25.000 francia gyalogos indult el, kiket mind a Prilepet védő Babuna-szoroshoz rendeltek az ottani francia állások megerősítésére.

Uj képviselőválasztások Görögországban.

Rotterdam. A londoni Daily Chronicle jelentí Athénből: A görög képviselőház feloszlításáról és az új választások kiírásáról szóló királyi dekrétum holnap fog megjelenni. A görögországi új képviselőválasztások december hó 12-én lesznek.

A III. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos
aláírási hely
jegyéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankiok magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.



Légett a legnagyobb angol municiógyár.

Rotterdam. Anglia legnagyobb municiógyára Bellehembem kigyuladt és légett. A gyár 800 munkása közül csak alig néhány menekült a halálból.

Bol a szerb kormány?

Genf. A párisi szerb követ megerősítette a francia lapok azon közlését, hogy a szerb kormány Monasztirba a szerb-görög-ibán hármasszögletbe tette át székhelyét.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Keletgaliciában, a Stripamentl harcvonalunk ellen intézett támadások balsikere óta újra csend uralkodik. Cartorijsktól nyugalra az oroszok egy áttörési kísérletét német és osztrák-magyar csapatok heves harcok között húsították meg.

Olasz hadszíntér: Az olasz tüzérség tegnap általában újra élénkebb tevékenységet fejtett ki. Az ellenségnek a Podgora-hadállás déli része, a Zagora, a Plavai-szakasz és a Col di Lana elleni támadásait visszavertük. A Nabresinára ledobott repülő-bombák több polgári állású egyént, köztük egy asszonyt és három gyermeket öltek meg.

Délkeleti hadszíntér: Kövess tábornok hadseregének osztrák-magyar csapatai Ivanjicától délnyugatra elfoglalták az erősen megszállott Okolista-magaslatot és az Eldovistén, a Jelca-Planina déli nyulványán egy több egymás mögött fekvő lövészárokból álló hadállást rohammal vettek be. Kraljevótól délnyugatra német csapatok az Ibar mindkét partján nyomulnak elő. Krusevációl délnyugatra elérték az Alexandrovác körüli területet. A bolgárok az ellenséget Nisnél és Alexinacnál a déli Morava partjára vetik vissza.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyhadiszállítás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Lényeges esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja; Rigától nyugatra megállítottuk az oroszoknak Kaemern elleni előretörését. A Jakobstadtól nyugatra támadásra induló jelentékenyebb ellenséges erőket visszavertük. Egy tisztet és 117 főnyi legénységet elfogtunk. Dünaburg előtt az oroszok tegnap tüzérségük élénkebb tevékenységére szorítottak. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Ujabb esemény nem történt. Linsingen tábornok hadcsoportja: Az oroszok egy áttörési kísérletét Rudkánál és ettől északra megállítottuk. Ellentámadásunk az ellenséget visszavetette állásába.

Balkáni hadszíntér: Az üldözés mindenütt derekasan előrehalad. A kruseváci hadiszákmány 103 csaknem általában modern ágyúból, nagy tömegű löszerből és hadianyagból áll. *A miniszterelnökség sajtóosztálya.*

A bolgár jelentés.

Szófia. A főhadiszállítás jelenti:

November 5-től 8-ig kétségbeesett ellenséggel vívott elkeseredett harcok után végleg elfoglaltuk a Morava jobbpartját, valamint Alexinac, Razanj, Nis, Leskovác és Lasonice városokat és megkezdjük a folyón való átkeletet. Az ellenséget üldözzük nyugati irányban.

Nis környékén a következő zsákmányt számláltuk össze: 102 ágyú, 10,000 fogoly, tíz mozdony, egy léggömb, két rádióállomás és más hadianyag. Leskovácnál 24 mozdonyt, teherkocsit hadianyaggal és élelmiszerral, 82 olajos kocsit és 10 löszeres kocsit zsákmányoltunk. Szövetségesünk a nyugati Morava jobb partját érték el és szakadatlanul üldözik az ellenséget déli irányban. Krusevác vidékén 5000 foglyot ejtettünk, azonkívül a város kórházában 1500 sebesültet találtak és nagyszámu mozdonyt, sok vasuti kocsit, nagymennyiségű élelmiszert és löszert zsákmányoltak.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamattal.

Léderer Henrik, volt 20-as honvédőrnagy — a Mária Terézia rend jelöltje.

Az északi háború egyik legnagyobb bravúrja.

— Saját tudósítónktól. —

Sokan emlékeznek még Nagykanizsán Léderer Henrik volt 20-as honvédőrnagyra, aki több évet töltött városunkban, hova mint százados jött s mint alezredes távozott innét. Talpig katonának ismerte mindenki, de hogy mennyire az Léderer Henrik, ez csak most, a világháborúban, annak is a legutóbbi szakaszában, a keletgalicai nagy harcok alkalmával derült ki. Röviden jellemezve Léderer Henrik bravúrját: lehetséges, hogy e bravúr nélkül az oroszok áttörték volna keletgalicai frontunkat. Még rövidebben jellemezve e bravúrt: annak fejében a Mária Terézia rendre, a legmagasabb és csak igen kivételes esetekben adott katonai érdemrendre van Léderer Henriknek biztos kilátása.

Mielőtt hiteles tudósítás alapján közlünk Léderer Henrik ragyszerű teljesítményének részleteit, még csak az ő személyéről kell annyit megjegyeznünk, hogy Léderer Henrik a világháború elején ezredes és egyik honvédezred parancsnoka, majd dandárparancsnok lett s e minőségében hajította végre az orosz háború egyik sorsdöntő katonai bravúrját, melyről az alábbi tudósítás szól:

Már akkor, mikor a németekkel egyesülve Lemberget, majd utánna Brodyt visszahódítottuk, szélitiben-hosszában azt mondták orosz foglyaink, hogy az előttünk levő orosz sereg kényszerítő okok miatt a határig vissza fog ugyan menni, de a határon, illetőleg a határtól nem messze meg fog állni. Így is történt. Bejutottunk már Oroszországba, be is fészkeltek itt magunkat, de az orosz, — ígéretéhez hűen, — nap-nap után mind na-

gyobb erővel támadott bennünket, igyekeztünk visszanyerni Muszkaország elfoglalt részét és ha lehet, Galiciát is.

Szeptember 19-én D...-nél az ott beásott gyenge osztrák-magyar csapatokat óriási túlerővel megtámadta a muszka. Tüzérsége ismét felébredt lethargikus álmából, felvonultatván nehéz ágyúinak és táborig tarackjainak zömét, melyeket e célból mind erre a frontrésze koncentrált.

A túlerő ellen már majdnem hátrálni kellett.

Léderer ezredes brigád-parancsnok, aki akkor a megtámadott és erősen veszélyeztetett csapatokhoz közel állott dandárával, azonnal felismervén a helyzet kritikus voltát és az esetleges dunajewi áttörésnek az egész frontot érintő igen kedvezőtlen következményeit, *legfelsőbb parancs nélkül, saját kezde- séből, saját dandárával és a hírtelen összegyűjtött szomszédos osztályokkal saját felelősségére három oldalról való bekerítésre ellentámadást intézett a túlerőben levő ellenség ellen s véresen visszaverte őket.*

Böhm-Ermolli hadseregparancsnok személyesen szállította fel Léderer ezredesnek, hogy adja be a folyamodványát a Mária Terézia-rend elnyeréséért és öfensége Károly Ferenc József trónörökös is személyesen gratulált neki páratlan haditeljesítményéhez. E nélkül talán az egész hadsereg frontja meginoghatott volna. Léderer brigadéros iniciatív beavatkozása balul is üthetett volna ki. A felelősség őt terhelt volna, mert parancs nélkül, saját akaratából járt el.

De Léderer ezredesben — kinek egyik nagybátyja a Mária Theresia-rend lovagja volt — kiváló taktikai érzése azonnal megérlette a döntő elhatározást. És ezt a habozás nélküli merész, de dicső tett követte.

A jövő hadi történelmében az eddig viselt háborúhoz viszonyított mérhetetlenül nagy frontok és nagy operatív egységek folytán az egyes csaták és ütközetek leírásánál, illetve méltatásánál alkalmasint a hadosztályok lesznek a legalsóbb fokú egységek. De a Léderer-brigád, nagytehetségű, hős parancsnokának személyéhez fűzve, kivételesen bizonyára mint külön taktikai egység fog szerepelni.

HIREK.

Az antant.

VII. Operett-náció.

Kormányod híres hadüzenetje
Híába volt óh portugál!
Szerep neked vlg operettben
S csupán a színpadon dukál.
Ott a helyedet híven megállod
Hol a fonákon kacagni kell;
S híres nemzeti ambíciódnak
Tulontul elég ilyen siker.
Aesopus ökrét látja a béka
S ugyan mi lenne a sorsa más?
Isméltődik a béka meséje:
Tragikómikus szétbukkanás...

VIII. Öngyilkos nemzet.

Kothurnust hord a balga belga
És végig játsza a tragédiát
S az antant jóakaratóból
O lesz a vándor koldusdiak.
Ő tartja mellét, ő tartja hátát
S a szövetségért vért ő csapol;
S majd Belgiumban nem marad épen
Palota, kunyhó, félszer, akol.
Szegény nyomorék! Mit kap majd érte
Hogy antantéknak dobta magát?
Hosszu időn át érezni fogja
Saját fial hullaszagát.

Nagy Lajos.

Fonyó László — csendőrszázados. A novemberi katonai előléptések során történt kinevezések közül nem hagyhatjuk említés nélkül Fonyó Lászlókat, a nagykanizsai csendőrszázadosparancsnokság néhány évvel ezelőtt volt vezetőjének csendőrszázadosává való avatását. Fonyó László 1912-ben mint csendőrhadnagy került Nagykanizsára, ahol csakhamar főhadnaggyá lépett elő, s egy év múlva Szombathelyre került, az ottani járásparancsnokság élére. Szokatlanul gyors előléptetése bizonyára azoknak a kiváló tulajdonságoknak méltó elismerése, amiknek Fonyó László oly nagy mértékben részese volt. Az új csendőrszázados egyébként a harctéren teljesít csendőrtiszti szolgálatot.

Kereskedelmi és Iparkamaráink központja. Az ország vidékének kereskedelmi és Iparkamarái nélkülözik azt az összekötő és keretbefoglaló szerveit, mely közérdekű működésüket összefoglalja, egységessé és nyomtatékosná tegye, s mely nélkül az egyes kamarák még oly buzgó működése is erőtlenné, széteső és csak helyi jellegű. Hasonló a helyzetük a vidéki közgazdasági élet üzleti téren mozgó egyéniségeinek, a kiknek az ország fővárosában, hol minden érdekszál összefut, nincs egy fix érintkezési pontjuk, egy találkozó otthonuk. Mindezen segítő, — értesülésünk szerint — a vidéki kamarák a maguk és érdekeltjeik számára a fővárosban egy „Kamarai Központ” létesítését tervezik, mely hivatalviteli részében az ország kamaráinak egy egyesítő szerve lenne, társas függelékében pedig a vidéki Ipar és kereskedelem korifeusainak otthona. Kettős irányban ez a tömörülés épp oly szükséges, mint jelentőséges, irányadó országos szerephez segíti a vidék kart-karba kapcsoló értékelt és kifejlődésében messze mutató távlatát veti elének ezen a téren is az új Magyarország minden téren mélyebb és szervezettebb köztevékenységet igénylő jövődjének. A tervet az ország hat legnagyobb kamarája vetette fel. Megvalósulásának számottevő akadályai nincs s így a központ a jövő év elején megalakul.

Nem kolerások a járványkórházban megfigyelt katonák. Mintegy 10 napja közöltük, hogy a nagykanizsai állomáson egy katonavonatról koleragyanus megbetegedés miatt leszállítottak egy pestmegyei honvédet és két társát s azokat a járványkórházba szállították megfigyelés végett. A beleg katona már a harmadik napon teljesen egészségesnek mutatkozott, társai pedig egyáltalán nem lettek betegek, de azért még az előirt 5 napi vesztéző letelte után is a járványkórházban kellett őket tartani, mindaddig, míg a pozsonyi bakteorológiai intézetnek váladékuk vizsgálatáról szóló jelentése meg nem érkezik. Tegnap végre ez is megjött s mint előrelátható volt, azt tartalmazta, hogy mindhárom katona váladékának vizsgálata *negatív* eredményt mutatott, vagyis, hogy egyikük sem kolerás. E távirat folytán a három megfigyelt katonát ma reggel elbocsátották a járványkórházból s azok a hajnali vonatok egyikével már el is utaztak ezredük után a harctérré.

Irodista és Irodistalányok kerestetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havi 80 korona fizetéssel, — Irodistalányok pedig szép írással havi 20 korona fizetéssel felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban.

A kóbor kutyák irtása Nagykanizsán. Hetek óta mind több és több panasz érkezik a rendőrkapitánysághoz arról, hogy Nagykanizsán az utcákat valóságos ellepték a kóbor kutyák, melyek különösen éjszakánként ve-

szedelmessé válnak, amikor nem egyszer megtámadták már a magános járókelőket. A sok panasz, — no meg a belügyminiszter rendelete, mely arról szól, hogy az egész Dunántulon ijesztően nagy számban grasszálnak a veszett kutyák s ezért a kutyák között rendet kell teremteni, — arra indították a nagykanizsai rendőrkapitányságot, hogy a városi gyepmesterrel alapos razzitát tartasson a kanizsai kutyatársadalomban. Ezentúl tehát jó néhány héten keresztül rendszeres kutyafogdosás lesz a kanizsai utcákon, amikor a kutyajegy nélküli kutyákat irgalmatlanul elpányvazzák és viszik a gyepmesteri telepre, ahol befejezik kártékony pályafutásukat. A kanizsai kutyarazzitákhoz csak annyi szavunk van még, hogy a gyepmester embereinek nem szabad beérniök azzal a véletlen eredménnyel, amit csak úgy az utcákon portyázva elérnek. Van akárhány olyan éjszakai csavargó eb a városban, s ezek a legveszedelmesebbek. — amelyek naphosszat biztos menedékben húzódnak meg és csak este kezdik meg körutjukat. A rendőrkapitánysághoz érkezett számtalan panasz között akárhány van, melyek konkrét adatokat szolgáltatnak erre nézve. Ilyen állandó éjszakai veszedelmet képviselnek Práger mézárósnak a Kazinczy-utca közbiztonságát minden éjszaka a végtelékig veszélyeztető nagy komondorai, melyek ha nem is marnak meg mindenkit, de különösen éjszakánként a vasutról érkező idegeneket vésszes üvöltésükkel halálra rémítik. S ez így megy naponta, 100 lépésnyire a városháztól.

Álláskövetítés a kanizsai rokkant katonáknak. Zalavármegye alispánjának leirata alapján közli Nagykanizsa város tanácsa annak az országos akciónak részletét, mely a munkanélküli rokkant katonák munkaközvetítését tűzte ki céljául. Az akciót Budapesten az Országházban székelő „Rokkantügyi Hivatal” intézi, de oda a Nagykanizsai Központi Jóléti Iroda készséggel elközvetíti a kanizsai rokkant katonák kívánságait. A rokkant katonáknak, ha az országos Rokkantügyi Hivatal révén megfelelő álláshoz akarnak jutni, a következő kérdésekre kell feleletet adniok:

1. A rokkant katona neve, születéshelye és éve.
2. Csapatteste és rangfokozata.
3. Családi állapota, gyermekei száma és ezek közül hány keresetképes?
4. Állandó lakhelye és jelenlegi tartózkodási helye.
5. Katonai szolgálatból mikor lett véglegesen elbocsátva?
6. Rokkanságának milyenségi foka.
7. Mi volt a polgári foglalkozása és tudja-e azt továbbra is folytatni?
8. Mint rokkant valamely foglalkozásra nyert-e kiképzést és mire?
9. Milyen munkára vállalkozik, illetve milyen állást óhajt?
10. Milyen fizetési igényel vannak?
11. Milyen az iskolai képzettsége, anyanyelve és minő más nyelveket beszél még?
12. Mennyi a rokkantsági járuléka és egyéb pótdíja és hogy elbocsátása óta volt-e már s kinél alkalmazva, minő fizetéssel.

Az érdekeltek bizalommal keressék fel a városház I. emeletén lévő Központi Jóléti Irodát.

Elveszett sertés. A Teleky-ut felé levő erdő közelében f. hó 3-án egy 1-1½ éves göbbedisznó elveszett. A megtaláló, vagy a nyomra vezető illő jutalomban részesül. Esetleges közlések a rendőrségnél adandók le.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett oszondó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona oszonda 50 fillér, egy hideg vacsora 1*20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer elcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cim a kiadóhivatalban.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefont 259

Novem. 11., 12-én csütörtökön-pénteken

Vasut az Océán alatt
szenzációs dráma 5 felvonásban
A kórista leány vigjáték.

Szombaton és vasárnap kerül színpadra:

ROKAMBOL
IV. RÉSE bűnügyi és apacsdráma.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

Bükkfaszén

holnaptól kezdve ismét kapható
Strém Károlynál
Sugár-ut 20.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF kívánsárral.

Egy jó házból való fiú

könyvkötő

tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet ◉ Üzletikönyv gyár

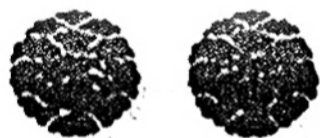
NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgönycim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

Társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 150 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

első kamat mellett magas előleget nyújt.

Dolgozzon mindenki.

Rendkívül nagyfontosságú rendeletet küldött tegnap a földművelésügyi miniszter Nagykanizsa városához. A nemzeti feladatok megnövekedett fontosságát kiemelve arra mutat rá a háborús idők szülte és éppen nem sablonos szűrkeségű miniszteri rendelet, hogy a gazdaközönység ez évben mennyi igyekezettel és odaadással iparkodott eleget tenni annak a kötelességének, hogy a földeket megművelje. A most meginduló munkaszezonban kétszeres feladatot vár ezen a téren mindenkire, mert a munkaerő lényegesen megcsappant, az igás állatok száma nagymértékben apadt s ezenkívül a kedvezőtlen időjárás is akadályozta az őszi munkálatok elvégzését. Sok ennél fogva még ma is a bevétel nélküli föld.

Elsősorban a közhatóságokra és a vidéki vezető értelmiségre vár a feladat, hogy a népet és a gazdaközöniséget meggyőzzék arról, hogy minden embernek, legyen az férfi, nő, vagy gyermek, szorgosan és fáradhatatlanul kell a hiányzó erőket pótolni és senkinek közömbös vagy renyhe viselkedést tanúsítani nem szabad. A gazdasági aktivitásukat kell kifejteniük, hogy senki kötelessége teljesítését el ne mulassza. A gyengébbek és korosabbak nem azért maradnak lúthón, hogy sopánkodjanak és nagyrészt az állam részéről nem azért részesüljenek segélyben, hogy minden jóval megáldott szántóföldjük hirtvány gyomok melegágyai legyenek.

Necsak a saját szántóföldjét művelje meg mindenki, hanem a saját munkájának befejeztével és halasztható teendőinek félretételével más mezőgazdasági munkában is segítkezzen. Ha nem törtenék ez meg, a hatóság minden esz-

közzel igyekezzenek ennek a hadiszolgáltatásról szóló törvény alapján érvényt szerezni s a miniszter hajlandó fogatos járművet és megfelelő igás állatot is rendelkezésre bocsátani.

Ha a felmentett gazdáról van szó, aki ezt a fontos kötelességteljesítést megtagadja, úgy a felmentés visszavonására nyomban meg kell tenni a szükséges lépéseket, ha pedig az illető államsegélyben részesül, be kell az államsegélyt szüntetni. A szabadságolt katona

tevékenysége ebből a szempontból szigorúan ellenőrizendő.

A hatóságok állítsanak egy bizalmi férfit, aki határjárás útján nézzen utána, hogy hol van megmunkálatlan föld és ki nem teljesíti kötelességét. Egyetlen embernek vagy igának sem szabad tétlenül maradnia.

A hatóságok és szaktestületek teljes buzgósággal lássanak hozzá, hogy a rendeletnek minden tekintetben érvényesítettessék.

Az új balkáni háború.

A Magyar Távirati Iroda és Híradó Est mai táviratai.

A bolgárok Prisztinában.

Ma délelőtt vettük a legújabb, órlási jelentőségű bolgár sikerről szóló táviratot, melyet már a fő-utli kirakatok útján közöltünk. Így szólt ez a távirat:

Budapest. A bécsi »Reichspost«-nak jelenti szófiál levelezője, hogy a bolgár lovasság bevonult Prisztinába. A hír megerősítésre szorul. (Magyar Távirati Iroda.)

(A Távirati Irodának ez a fentartással közölt híre, ha igaz, nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy az észak és északkelet felől, az osztrák-magyar, német és bolgár hadseregek által szorongatott szerb főhaderőnek Albánia felé való visszavonulási vonala teljesen el van vágva. Prishtina habár nincs egészen Szerbia határszélén, sokkal északabbra fekszik, mint Albánia legészakibb csúcsa és így a szerb visszavonulás részére csak egy út van nyitva, az, amelyik Novipazáron át Montenegróba vezet. A szerk.)

Új bolgár sikerek.

A franciák és angolok visszaverése.

Szófia. A bolgár főhadiszállás hivatalosan jelenti: A franciákkal és angolokkal szemben álló déli bolgár haderő ma nagy sikereket ért el. Sikertült végérvényesen megakadályozni az angolok és franciák azon kísérletét, mellyel a Vardar balpartjára akartak átjutni. A nagy elszántsággal küzdő bolgár seregek az egész Vardarszakaszon visszaszorították és menekülésre kényszerítették az antantseregeket, melyeket a bolgárok üldöznek.

A többi frontrészekén az általános helyzet változatlan. A szerbek az egész bolgár fronton folytatják visszavonulásukat és a bolgárok mindenütt erélyesen üldözik őket. A hadiszákmány is óráról-órára növekedőben van.

Szerbia nem békül.

A francia miniszterelnök nyilatkozata.

Genf. Párisból jelentik: A francia szenátusnak egyik albizottsági ülésén Briand miniszterelnök a következő kijelentést tette:

— Szerbia dacára azon helyzetnek, melynek elébe néz, semmi körülmények között nem fog külön békét kötni. Ha a szerb kormány és hadsereg nem tartja magát tovább Szerbiában, el fogja fogadni Olaszország felajánlott vendégbarátságát.

A pétervári szerb követ kijelentése.

Stockholm. Szentpétervárról táviratoznak: Szerbia szentpétervári követe illetékes helyen azt a kijelentést tette, hogy Szerbia nem fog ellenséggel külön békét kötni.

Az olasz és francia fronton a szerbek.

Lugano. Rómából jelentik: A Jagodina-tól délre üldözött szerb csapatok egy része már Montenegróban van, de ezek itt nem fognak megállni, hanem tovább mennek az Adriáig és Antivári valamint az albániai San Giovanni di Medua kikötőkben hajóra szállnak és vagy az olasz vagy a franciaországi harctérre mennek. A Kraljevációl délre üldözött szerb haderő Novopazáron és Mitrovicán át igyekszik minél gyorsabban Montenegróba menekülni.

A monasztiri francia konzul segélykérése Sarrallhoz.

Lugano. Rómából jelentik: A „Secolo“-nak táviratozza tudósítója Szalonikiból: A monasztiri francia konzul ismételt segítséget kért a szerbek részére Sarrall tábornoktól, a Szalonikiben partra-tett antantseregek parancsnokától. A

konzul kétségbeesetten jelenti, hogyha idejében nem jön a segítség, Monasztir város bolgár lakossága fellázad. A tábornok válaszában türelemre inti a konzult, kinek kérését egyelőre teljesíthetennek mondja.

A menekülő szerb kormány.

Szaloniki. A szerb kormány, mely legutóbb Mitrovicában székelt, tovább menekült délre és Krusevóba tette székhelyét

Az új görög képviselőválasztás.

Rotterdam. A Reuter-ügynökség közli Athénből: Megjelent a görög kamara feloszlátásáról szóló királyi dekrétum, mely az új képviselőválasztásokat november 19-ére írja ki.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Cartorijsktól nyugatra az oroszok egy támadását vertük vissza. Rafalowlkától nyugatra osztrák-magyar csapatok német űtegek tüzelésének támogatása mellett az ellenséget a Styrhez vetették vissza. Egyébb újság nincs.

Olasz hadszíntér: Az olaszok megújították Görz elfoglalására irányuló erőfeszítéseiket. A harmadik Isouzó csatát követő szünet ideje alatt tartalékokat állítottak be a hárevonalba és újabb csapatokat vontak össze a görzszakaszon. Tegnap több órán át tartó heves tüzérségi előkészítés után a Plavától általános támadásba kezdtek. A bátor védelmezők újra részben tüzeléssel, részben kézitusában az összes támadásokat az ellenség legsúlyosabb veszteségei közt verték vissza. Az olaszok támadó kedve az estére kitért viharban erre a napra végleg lelohadt.

Délkeleti hadszíntér: Trebinjétől keletre a montenegróiak egy erős támadását visszavertük. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. Uzicétől délre előnyomuló osztrák-magyar csapatok tegnap Nova város irányában az ut felét megtették. Ivanjicától északkeletre az ellenséget a Ceremno-nyergen levő több állásából vetítettük ki. Kövess tábornok német hadosztályai a szerbeket a Stolovi Planina területén szorítják vissza. Trstenikben 1000 szerbet fogtunk el. Vrnjackabanjában a szerbek egy tábori kórházat, amelyben ezer sebesült és liszt volt, hagyták vissza. Gallwitz tábornok hadserege Brustól északkeletre és a Jastrebac hegység déli lábainál harcol. A bolgár csapatok Aleksinánál átkelnek a Moraván.
Hofer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az arcvonal több helyén tüzérségi, valamint élénk akna és gránát tevékenység volt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja; Kemmernél (Rigától nyugatra) tegnap visszavertünk három támadást, amelyet orosz hajók tüzelése támogatott. Bassenmundennél (Rigától délkeletre) egy ellenséges támadás tűzünk miatt nem került kivitelre. Kisebb ellentámadásunkkal több mint 100 orosz elfogtunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan. Linsingen tábornok hadcsoportja: Az osztrák-magyar csapatok a német tüzérség támogatása mellett kiverték az oroszokat Kosciuchnowkától, valamint az ahhoz délre csatlakozó állásaikból hét tisztet és több mint 200 főnyi legénységet fogtunk el.

Balkáni hadszíntér: A szerbek üldözése a nyugati Moravától délre emelkedő hegységben jól halad előre. Több mint 4000 szerbet elfogtunk.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —
elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamattal.

HIREK.

Most mindenhol főznek.

Reggel, amikor elindulok hazulról, a kapuban a házmesternével találkozom: mutatja milyen szép kenyeret dagasztott, ami ritkaság ebben az időben. A partejok is odacsodólnak mind és van nagy megbeszélés, hogy mit hogyan kell csinálni, mit hogyan nem kell csinálni, hogy a mai lisztinséges időkben sikerüljön a kenyér.

Az utcán az első ember, akivel találkozom, a legjobb barátom. Csomagot visz és ragyogó szemmel mondja!

— Tojások. Tojások! barátom. Én vettem. Csak nem tudom, ma adjam-e mindjárt oda a feleségemnek, vagy tegyem el karácsonyi ajándéknak?

Bemegyek a bankba, a tisztviselők a terem közepén éppen konferenciáznak, micsoda alapon és formában szerezhetnének maguknak lisztet? Amíg ők konferenciáztak, addig a felek sem tehettek mást, mint „megbeszéltek.”

— Bizony drága minden. És még csak nincs is ez a minden. Az embernek mi mindent kell megenni. Mi például a múlt héten megtettük a feleségem összes slafrockjait.

— A slafrockjait?

— Igen. Nagyon régi vacsoránk volt az Erdäpfel im slafrock. Krumpelit nem kapni, hát legalább a slafrockot ettük meg.

A borbélyhoz megyek beretválkozni. Hát nem szappanoznak be, hanem egy darab kenyeret dörögölnek az arcomhoz.

— Mi az — kérdem — miért nem szappanoznak?

— Szappannal ebben a drága időben? — felelik. Hogyisne! Négyeszer ára van most annak. De ez a kenyér olyan szappanos, hogy megenni úgy sem lehet, hát ez is csinyál elég habot, ha odadörögöljük.

Találkozom egy hölgyismerőssel: alig akar szóba állani velem.

Szaladok haza, főzni. Ma nagy nap van, hus van. Bécsi szelet.

— Bécsi szelet citrommal, ugy-e?

— Nem Antracén-tentával. Citrom nincs, de ez is megadja az izt.

Találkozom egy másik hölgyismerőssel; alig akar elengedni:

— Az istenért, szerezzen nekem darát. Nagyon szépen kérem. De biztosan!

A trafikban arról trafikálnak, mint kell prézlit csinálni, ha nincs száraz péksütemény. Az újságos boltban valaki azt a tanácsot adja, sok sajtot kell enni, az táplálóbba még mint a hus. A hus új vitát indít, a dán husról akadémikus jellegű megbeszélések folynak, az étel, a főzés mindenütt a téma. Kifáradva és megéhezve végre hazatérek délben és az előszobából látom, hogy a konyhasparhert hideg, nincs is benne tűz.

— Mi az, hát nem főztök? — kérdem ijedten.

— Ki főz ebben az időben otthon? — feleli a cseléd.

No lám, most mindenhol főznek és nekem el kell mennem a vendéglőbe ebédelni.

Aida.

A kanizsai déllvasutasok dekorálása a hadiköltöztetésekkel. Tegnap délelőtt tüzte fel a Déllvasut igazgatóságának kiköltötte, Pogány Sándor dv. főfelügyelő a nagykanizsai fűtőház vezetőinek és néhány alkalmazottjának mellére azokat a hadiköltöztetéseket, amiknek adományozásáról néhány héttel ezelőtt megemlékeztünk. Tekintettel a vasutasok állandó nagy elfoglaltságára, a nagyobb szabású ceremóniát mellőzték a ritka aktusnál, de annak bensősége és mély ünnepi hangulata minden külsőség nélkül is a legnagyobb volt. Pogány Sándor főfelügyelő rövid, de eszmékben gazdag beszéddel adott értékes tartalmat az ünnepi aktusnak. Vázolta azt az óriási feladatot, amit a vasutak és vasutasok a háboru szolgálatában teljesítettek s aminek méltó elismerését jelentik ezek a kitüntetések. Beszéde végén feltűzte a kitüntetettek a díszes keresztet és érmeket, melyek a következők voltak: Schilhan János főfelügyelő, fűtőházi főnök a Ferenc József rend lovagkeresztje, Barta Pál mérnök, fűtőházi alldnök és Perger Róbert mérnök az arany érdemkereszt, Kohn Lipót és Péter Lajos mozdonyfelügyelő, valamint Gulyás Károly és Sommer Ferenc főmozdonyvezető a koronás ezüst érdemkereszt, végül Scheiber József mozdonyvezető, Tuskés Sándor és Dezsényi József mozdonykezelő pedig az ezüst érdemkereszt. — Ma délelőtt pedig a nagykanizsai állomási kitüntetett tisztikar és személyzet dekorálása volt. Ezt Koller Ede főfelügyelő végezte, aki szintén nagyhatású beszéd kíséretében tüzte helyükre a kitüntetéseket. És pedig Kaiser József állomástőnöknek a koronás arany érdemkeresztet, Bölcsey Benő forgalmi hivatalnoknak az arany érdemkeresztet, továbbá Simkó József főkalauznak és Fekete József főkoesimesternek a koronás ezüst érdemkeresztet, Pintér Pál váltóörnek, Gáspár József kocsirendezőnek, Tör Lajos és Berke Lajos kalauzoknak pedig az ezüst érdemkeresztet. Ugyanezen alkalommal vették át kitüntéseiket a murakereszturi, murakirályi és berzencei állomástőnökök is.

A névtelen elesettek arcképei a kanizsai főszolgabírósnál. A négy világtájon dúló rettenetes emberpusztulásban igen sokan estek el a becsület mezején, akiknek személyazonossága nem volt lellismerhető és így a névtelen hősök, katonák és polgári egyének, vagy az ellenség által legyilkolt polgári lakosok nevei mindazidélre nem kerülhettek bele a veszteségi lajstromokba. Sokan nem tudnak így elhunyt szeretteik sorsáról bizonyosat. Ezért a hadvezetőség az ismeretlen katonai holttestekről és a hadsereg kíséretében elhalt ismeretlen polgári személyekről fényképcsoportokat és részletes személyleírást készített, amiket minden közigazgatási hatóságnak

megküldöttek, hogy minden érdeklődő megnézhesse azokat. Nagykanizsa városa, nem tudjuk csak tévedésből-e, nem kapott ilyen fényképeket, azonban mégis megérkeztek azok Nagykanizsára és pedig a nagykanizsai járás főszolgabírói hivatalába, ahol a fényképeket és a személyleírást a hivatalos órák alatt bárki megnézheti.

Székesfehérvár és az élelmiszeruzsora. Radikális intézkedésekkel vetett véget Székesfehérvár város tanácsa az ott is erősen lábrakapott élelmiszeruzsorának. Székesfehérvárott a pékek hetek óta nem sütöttek zsemlyét és kenyert, a hentesek pedig nem árultak zsírt, mert a hatóság a közönség kluzsorázása miatt többeket megbüntetett közülük. A városi hatóság válaszképpen erélyes intézkedéseket tett folyamatba, hogy a lehetetlen állapotokon segítsen. Előkészítette a városi pékműhely felállítását, mire a pékek újból megkezdték üzemüket és tegnap óta már kifogástalan süteményeket sütnék, melyek darabját a megszábot 4 filléres áron árulják. A zsiruzsora legyűrése céljából a polgármester a belügyminiszter felhatalmazása alapján eltiltotta a zsír és szalonna kivitelét a városból, kivéve a bebizonyítottan katonai intézetek részére történő szállításokat. Azonkívül megállapította a zsír és szalonna maximális árát s kimondta, hogy a vevő magasabb ár fizetése esetén a többletet hat hónapon belül visszakövetelheti s az árba minden mellékszolgáltatást be kell számítani, melyet a vevő a vételáron felül adott vagy ígért. A maximális ár túllépését 2 hónapig terjedő elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

Emeletről lezuhant iskolásgyermek. Nagy riadalom keletkezett tegnap délután 4 órakor a városház udvarában. Az volt a riadalom oka, hogy a városházban a rendőrkapitánysággal közös folyosón lévő ideiglenes iskolának egyik tanulója a lépcső karfáján lecsuszva akart az emeletről lejutni, miközben egyensúlyt veszve lezuhant. *Török Nándor* bádógosmester Lajos nevű 9 éves fia volt a szerencsétlenül járt gyermek. A szerencsétlenségben azonban a hagyományos szerencse is szerepelt és pedig az, hogy éppen akkor akart a lépcsőn felmenni *Oszeszy Márta*, a rendőrkapitányság tisztviselőnője s a lezuható gyermek először öbelé ütődött s így csak mérsékelt sebességgel ért le a cemenkövezetre. Mindazonáltal fejét a homlokán egy ládában úgy megsértette, hogy a sebet több ötéssel varrta össze a gyorsan odahívott dr. *Goda Lipót* rendőrorvos. Először azt hitték, hogy a gyermek igen súlyos sérülést szenvedett, de aztán kiderült, hogy nagyobb baj nem történt, s így a bepólyázott fejű fiú saját lábán ment el a kórházba, ahol ápolják.

A felügyelet nélkül csavargó kanizsai orosz foglyok. Már hetek óta mindennap észlelhető jelenség Nagykanizsa utcáin, hogy az itt, különböző ipari vállalkozásoknál és építkezéseknél nagy számban alkalmazott orosz foglyok egyedül vagy párosával, de minden kísértő vagy felügyelet nélkül csavarnak a város utcáin, a korcsmákba is bemennek és leisszák magukat. Dr. *Sabján Gyula* polgármester ma az orosz hadifoglyokat alkalmazó vállalatokhoz intézett átiratában ezt a hadászati és államrendészeti szempontból türethetetlen dolgot megtiltja és közli velük, hogy ha ez állapotok meg nem szűnnek, a katonai parancsnoksághoz tesz jelentést és indítványozni fogja a hadifoglyoknak a fogolytáborokba való visszarendelését.

A Déli Vasuti munkások drágasági pótléka. A Déli Vasut igazgatósága drágasági pótlékot engedélyezett a munkásoknak. Rendkívüli ideiglenes napibér-pótlékot kapnak az állandó és ideiglenes kézművesek ipari képzettségű munkások és pedig Budapesten és Fiumében napi 30 fillért, a többi szolgálati helyen, így Nagykanizsán is, napi 20 fillért. Azok a munkások és munkásnők, akiknek legalább két gyermekük van, ezenkívül napi 10 fillért, akiknek négy, vagy ennél több gyermekük van, napi 20 fillér külön pótlékot kapnak. A törvényes és törvénytelen gyermekek között nem tesznek különbséget.

Csökkeni fog a husinség? Állítani nem merjük, de remélni igen. Híre jár, hogy az utolsó hetekben a Romániával szomszédos határterületekre igen jelentékeny marhaszállítmányok érkeztek, még pedig a vasuti szállítóeszközök igénybevétele nélkül. Az élőállatok importja még folyamatban van és kilátás van arra, hogy az elkövetkező hetekben is igen tetemes mennyiségek kerülnek magyar területekre. Így talán nem megalapozatlan az a reménység, hogy a kínálat erősödése folytán a husárok már közelebb csökkenni fognak. A husárok leszállítása egyébként már azért is igen valószínűnek látszik, mivel a Szerbia területén harcoló katonaság élőállattal a helyszínen történő rekvirálás révén bőségesen el van látva és így tetemes mennyiségek szabadulnak föl a belföldi fogyasztás ellátására.

Irodista és Irodistalányok kerestetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havi 80 korona fizetéssel, — Irodistalányok pedig szép írással havi 20 korona fizetéssel felvételnek. Cim a kiadóhivatalban.

Adományok a Jóléti Irodának. A nagykanizsai Központi Jóléti Irodánál legutóbb az alábbi, különböző rendeltetésű jótékony adományok folytak be. És pedig: A hadsegélyző céljaira adakoztak: *Toch Miksa* 5.—, *Samuelli Erzsike* gyűjtése 2'90, *Weörös Sándorné* 2'— kor. A népszerűtlenek: *Toch Miksa* 7'— kor. A gyermekvédelmi alapra: *Toch Miksa* 5.—, *Mátyás István* 2.—, a nagykanizsai pályaudvari m. kir. mozgó-posták tisztj és szolgáló személyzete 209'45. A harcoló katonáknak cigarettára: *Dukász Dávid* 5.—, *Toch Miksa* 5.—, *Mutyánszky Irén* gyűjtése *Muracsány* 37'20 kor. A kanizsai hősök síremlékére: *Leitner Ernőné* 10.—, *N. N.* 10.—, özvegy *Kerber Pálné* 1.—, *Gürtler István* 6.—, dr. *Lukács József* 2.—, *Rendőrségi hivatal* 7'10, *Állami polgári isk. 1./a. osztálya* 3.— kor. A vak katonák részére: *Toch Miksa* 5.—, özv. *Práger Béláné* 40.— kor. A Fehér Kereszt részére: *Toch Miksa* 2.—, *Wellák József* 10.—, *Kis Péter* 2.—, *Dreven Lajos* 20.—, *Toch Miksa* 5.—, *Strém Károly* 50.——*é*kor. A Vörös féléhold részére: *Zerkowitz Lajos* 100.—, *Welsz Izidorné* 20'—*é*kor. *Az* elesett katonák özvegyei és árváijavára: *Fehér Sziv* egylet 60 koronát adott.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Két pár lóra szolgáltató
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cim a kiadóhivatalban.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉKI mert csakis a **Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutótól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszeret olcsón, gyorsan — felelősnégre kijavít. —**

Urania MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefont 209

Novem. 11., 12-én csütörtökön-pénteken

Vasut az Ocean alatt
szenzációs dráma 5 felvonásban
A kórista leány vigjáték.

Szombaton és vasárnap kerül színre:
ROKAMBOL
IV. RÉSZÉ bűnügyi és apacsdráma.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

Bükkfaszén
holnaptól kezdve ismét kapható
Strém Károlynál
Sugár-ut 20.

Szarvas szálloda
épületében, szép
üzlet helyiség
november 1-től
kiadó
Bővebbet: **FELDMANN JÓZSEF** kévésnél.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy bécsi utamról már visszatértem s alkalmam volt a legdivatosabb, leg-
kalapokat
olcsó áron beszerezni. — A legszebb
női kalapok nagy választékban; —
raktáron gyönyörű
legdivatosabb fátyolok.

Gyermekkalapok már 3—4 koronáért kaphatók, felnőtteknek pedig már 8 koronától feljebb. Gyászkalapokban és divatos szőrmekalapokban, valamint menyasszonyi fátyolokban és koszorúkban állandóan nagy raktár.

Különösen felhívom a t. hölgyközönség figyelmét szőrmemunkáimra. :: Elvállalok szőrmesapka, boa és muff átalakításokat a legszebb kivitelben.

Tisztelettel **ROTH LAURA**
Városház-palota. női-divatkalap üzlet.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletkönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda.

41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyenlőre 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 130 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegy-
zéseket elfogad és a jegyzések
megkönnyítésére

előző kamat mellett magas előleget nyújt.

Ne higgyünk

a híreknek, amik a hazugság szárnyain, kőszán, gazdátlanul röpködnek, amiket forró fantázia, ideges türelmetlenség, hlu reménykedést találnak ki és bocsájtanak utra. Nem szabad a jövő eldőlését azokra a hírekre alapítani, amik ellenséges országok és népek belső forrongásáról, erejének, kitartásának, akaratának ellankadásáról jönnek. Lehet, hogy igazak, lehet, hogy hazugok, lehet, hogy van valami bennük a valóságból, lehet, hogy az álmok és vágyódások aranyhíméből szőtték csillogó szálait. Könnyelműség volna ezekben bizni, bűn volna enyhíteni a mi erőfeszítésünkön csak azért, mert abban bizakodunk, hogy odaát ugyis gyöngülnek. A mi sikerünk eddig is a mi erőnk dus talajából nőtt ki, ezután is a mi energiáknak kell táplálni a jövő sikereit.

Itt van előttünk a valóság, a szerb háboru. Volt idő, amikor el akarták hitetni velünk, hogy Szerbia elzüllött, nincs katonája, nincs élelme, nincs ágyuja, nincs municiója és már össze van téve a keze, hogy békét kérjen. Szerencse, hogy hadvezeiőségünk nem a kőszá hírekre, hanem a valóság ismerésére alapítja terveit. És e tervek

egymásután hozzák a nagy eredményeket. Ezekben és a mi erőnk teljes megfeszítésében kell keresnünk a végső

megoldás kulcsát és forrását. Az dönti el a jövőt, hogy erőnket meddig tudjuk feszíteni?

Az új balkáni háboru.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai távirata.

Növekszik a bolgár hadizsákmány.

Szófia. A bolgár főhadiszállás hivatalosan jelenti: A Morava nyugati partján sikeresen haladnak előre a bolgár hadsereg hadműveletel. A Krusevációl 12 kilométernyire keletre, a nis-belgrádi vasutvonalon fekvő Djunisz város pályaudvarán tegnap a bolgár csapatok 5 gőzmozdonyt és 106 löszerrel zsúfolt vasuti kocsit zsákmányoltak. Odébb délre Aleksinac pályaudvarán 100 vasuti kocsi volt a hadizsákmány, melyek legnagyobb része szintén löszerrel volt megrakva.

Német ultimátum készül Romániához. Carp szenzációs nyilatkozata.

Bukarest. Romániának egykori miniszterelnöke, *Carp Péter*, aki régi poltikájához híven az egész világháboru alatt is Ausztria-Magyarország és Németország mellett propagandát fejtett ki, tegnap *Ferdinánd román király több órási kihallgatáson fogadta*. *Carp Péternek az »Adeverul«* mai számában szenzációs nyilatkozata jelent meg, mely a következőket tartalmazza:

— Románia legkésőbb december havában akcióba fog lépni. Akkor lesz ennek ideje érkezett, amikor Németország befejezte legutóbb kezdett balkáni hadműveletelét és zavartalan összeköttetésbe jutott Konstantinápolyal. A központi hatalmak óriási sikerei a Balkánon csatlakozásra kényszerítik Romániát. A román akció megkezdése előtt Németország ultimátum for-

májában ily értelmű javaslatot fog Romániához terjeszteni, aminek legfőbb célja az, hogy Németország, mielőtt az új balkáni helyzetből folyó további akciókba belekezdene, teljesen tisztába jöjjön Románia végleges álláspontjával. Ez az álláspont azonban immár nem lehet kétséges.

Görög készülődés.

Feszült a viszony az antantcsapatok és a görögök között.

Lugano. A római Corriere della Serának táviratozzák Szalonikiből: A legutóbbi napokban igen jelentékeny görög csapatokat vontak össze Szalonikiben. E csapatok létszáma mintegy 200,000-re emelkedett. Az angol-francia és görög tisztek viszonya igen sajtáságos. Nem üdvözlik egymást és majdnem mint ellenségek tekintenek egymásra. A szalonikii lakosság legnagyobb része határozottan németbarát, ami még viszályba teszi az antantcsapatok helyzetét Szalonikiben.

Olaszország és a balkáni ügy.

Stockholm. Szentpétervárról jelentik, hogy az orosz kormány egyik tagja Rómába utazott, hogy nyomatékos eszközökkel ve ye rá Olaszországot a balkáni akcióban való részvételre.

Orosz erőfeszítések

Rigánál és Dünaburnál.

Berlin. A keleti hadszíntérről jelentik, hogy az oroszok vehemens támadásai Rigánál és Dünaburnál szabályos időközökben ismétlődnek. Oriási embertö-

A III. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos
aláírási hely
jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.



megek és rengeteg munció igénybevételével folynak e támadások, melyekben az oroszok veszteségei borzalmas méretek. Az orosz munció, valamint az ágyuk és a fegyverek legnagyobb része amerikai és japáni eredetű.

A képviselőház összehívása.

Budapest. A magyar képviselőház elnöksége november hó 30-ára összehívta a Házat, mely több sürgős törvényjavaslatot fog leírni.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Kartorysktól északnyugatra folyó harcokban tegnap négy tisztet és 230 főnyi legénységet fogtunk el. Sapanovnál több éjszakai támadást vertünk vissza. A Putilowka harc vonalunk mögött a 407-es számú orosz gyalogezred egy tisztjét fogtuk el, aki osztrák-magyar egyenruhában átlapodzott vonalainkon. hogy kémkedjék. Tisztek által vezetett osztagaink megállapították, hogy a Kermín patak mellett Garajnovkától délre levő orosz csapatok sebesülteinket felkoncolták. Itt csapataink osztrák-magyar egyenruhába öltözött orosz figyelő őrszemekre is bukkantak.

Olasz hadszíntér: Aránylag csendes éj után tegnap délelőtti az olasz tüzserég heves tüzelése az egész harcvonalon megújult. Az ellenség gyalogsága ezután újra szakadatlanul támadta a görzi hídfőt és a doberdói fensíkot, melynek szilárdan csapataink birtokában vannak. Az ellenség előretörését Zagoránál és a Orsic-szakaszon éppúgy végződtek, mint a főtámadás. Az olaszok a Dolomit harcvonalon a Col di Lana csucsán támadtak még sikertelenül.

Délkeleti hadszíntér: Az üldöző harcok egész harcvonalon folynak. A német csapatok az Ibar völgyében rohammal elfoglalták Kogutovécot és a kétoldalról emelkedő magaslatokat. Gallwitz tábornok hadserege a Jasztribac hegység csucs vonalához közeledik. Az újabb zsákmány itt 1400 fogoly, 11 löveg, 16 löszerkorszi és egy hidszerelvény vonat. A bolgár hadsereg az egész harcvonalon klerőszakolta az átkelést a Moraván.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Újabb esemény nem történt. Két angol kétfedeles repülőgépet légi harcban lelőttünk, egy harmadik arc vonalunk mögött leszállni kényszerült.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy és Lipót bajor herceg tábornagy hadcsaportjai: Lényeges esemény nem történt. Linsingen tábornok hadcsaportja: Azon német csapatok, melyek tegnap korán reggel a Kovel—Sarni vasutól délre egy orosz támadást visszavertek, ez alkalommal négy tisztet és 230 főnyi legénységet elfogtak.

Balkáni hadszíntér: Az üldözést folytattuk. A Kraljevó—Tresteniki vonaltól délre eső hegygerincen áthaladtunk. A Rasina-völgyben Krusevától délnyugatra csapataink Dupci-ig nyomultak előre. Odább keletre elérték Ribaret és a szoroson mellette fekvő Ribarska Banja-t. Tegnap több mint 1700 foglyot ejtettünk és 11 ágyut zsákmányoltunk.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamat mellett.

A kanizsai földek nincsenek felszántva és bevetve. Fuvarrádnny és egyebek.

— Saját tudósítónktól. —

Ilyenkor, november közepe táján ha valaki kísértátt Nagykanizsa városnak akár csak a legközelebbi környékére is, utja mindenütt a leggondosabb mező munkának nyomai között vezetett. Csak imitt-amott volt látható egy-egy parlagon hagyott földsáv, melynek megmunkálását gazdája tavaszra hagyta, de amerre a szem csak elláthatott, mindenütt a frissen szántott barázdák milliói vibráltak a szemlélő előtt. Nem így van ez most, a nagy 1915-ös év novemberében. Most a kanizsai határ lankáinak tulnyomó többsége a gondozatlan sivárság szomorú képét mutatja, s csak imitt-amott van egy-egy megmunkált tábla, melyből tavasszal majd az acélos buza sarjadzik. Az arány körülbelül éppen a fordítottja más esztendőknél. Mielőtt kutatnók ennek a szomorú és fölötté aggasztó jelenségnek okait, még csak azt a szakszerű közlést írjuk ide, hogy azért nem maradhat tavaszra az őszi szántás-vetés, mert az összes gabonaneműek közül éppen a buza az egyetlen, melyet már ősszel el kell vetni s amelynek csirál kell, hogy a földben teleljenek. Ha nincs őszi vetés, úgy a következő nyáron nincs buza-termés, nincs kenyér, nincs pénz, nincs élet. Mert „a buza az — élet, a buza minden”, — mondja Bródy Sándor nagyszerű szindarabjában, a Tanítónőben.

Nagykanizsa város erdő, legelő és mezőgazdasági bizottságának minap tartott ülésében hivatalosan konstatálják, hogy a Nagykanizsa város határában levő s az őszi-vetés alá kerülő szántóföldeknek 80 százaléka még megműveletlen, vagyis a kanizsai (elsősorban a kiskanizsai) gazdák csak 20 százaléka erejéig végezték el a halaszthatlan őszi szántás-vetési munkát. Egyben azt is megállapította a bizottság, hogy ennek legfőbb oka az igavonó állatok (lovak és marhák) hiányában rejlik. Mindjárt az orvoslásra nézve is hozott a bizottság javaslatot. És pedig az, hogy a városi tanács tegyen jelentést ez állapotokról Zala-vármege alispánjának és keressék meg az iránt, hogy nyújtson módot a gazdaközönségnek arra, hogy a szükséges igavonó állatokat igénybe vehesse. Az el nem rekvirált lovak nagy- és kiskanizsai tulajdonosai ugyanis legnagyobb részben a jól kifizetődő téglá- és egyéb fuvarozást üzik és csak alispáni rendelet alapján kötelezhetők mezőgazdasági munkák végzésére. További javaslata a bizottságnak még az, hogy a tanács a nagykanizsai

fuvardíjakat és az igavonószámdíjakat maximalja, hogy a mező munkára kirendelendő fogattulajdonosok érdekei is egyensúlyban legyenek a kényszerkirendeléssel.

Lehet, hogy igaza van a város mezőgazdasági bizottságának, mikor a kanizsai őszi munkák stagnálásának egyik oka gyanánt az igavonó erő hiányát állapítja meg. — de, hogy a kanizsai földek nagyrésze műveletlenül áll, ennek legfőbb oka az, hogy a kiskanizsai s egyáltalában a falusi népnek, a parasztnak tulsok pénzüke van. A mai gazdasági konjunktúrák olyan mértéktelen pénzbőséghez juttatták Nagykanizsán is a kiskanizsaiakat, — egész Kiskanizsa népét, — amint az a soha még csak gondolni sem mert volna. Kezdődött ez már tavaly ilyenkor a hadisegély kiosztásánál, hiszen emlékezhet rá mindenki, hogy egyenesen a hadisegély megvonásával kellett akkor a kiskanizsai asszonyokat fenyegetni, hogy dolgozzanak. Tavasztól kezdve, amikor megkezdődött a gabonarekvirálás, a lefoglalt kocsik, lovak és marhák vételárának kifizetése, annyi pénzhez jutott a paraszt, hogy nem kellett sürgősen eladni terményeit, hanem volt ideje azok visszatartásával mind nagyobb árakat kisorsfolni belőlünk, szegény fogyasztóktól, akik reájuk voltunk és vagyunk szorulva.

De eredményezett ez a nagy pénzbőség a termelőszórán kívül egy másik nem kevésbé veszedelmes következményt is: a paraszt kényelemszeretét. A paraszt (Kiskanizsán csak úgy mint egyebütt bárhol) akkor dolgozik csak, amikor a viszonyok arra rákényszerítik. Ezt a tételt, — bármily vehemensen utasítják is vissza az agrárius körök, — a háborús gazdasági viszonyok igazsággá avatták. A kanizsai kaszárnyaépítők és a tüzifa nélküli didergő városi lakosság ezrei jól tudják, hogy ma minő áráért lehet csak fuvarost kapni és pedig egyszerűen azért, mert a kiskanizsai polgártárs inkább lustálkodik otthon, sem hogy egy egész napi munkájával 10—15 koronát keressen.

Nagykanizsa város erdő, legelő és mezőgazdasági bizottsága, habár az okok felderítésénél némi hézagot hagyott, mégis teljes eredménnyel kecsegtető orvoslását találta ki a kanizsai parlagon hagyott földeknek (amiket egyébként még decemberben sem késő felszántani és bevetni), amikor az alispántól a közérő kirendelésére kért felhatalmazást.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefona 250

Novem. 13., 14-én szombat-vasárnap

ROKAMBOL

IV. rész bünygyi dráma 4 fejeletben
A GRÁCZI NAGYNÉNI vígjáték 1 felv.
KIRAADULÁS A SZAJNÁN természeti kép, HADI-HIRADÓ, aktuális felvétel.

Hétfőn és kedden ASTA NIELSEN fel-
léptével kerül színpadra:

A KÓBOR LEANY

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órákor.
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

Használjunk Hadisegélybélyegét!

HIREK.

A Békástól erdő irtását megengedte a miniszter. Részletes ismertetést közöltünk nemrég Nagykanizsa város tanácsának azon nagyszabású tervéről, mellyel az idei télen várható kanizsai tűzifainég elhárítását célozza. A terv az, hogy a récsel országút mentén lévő Békástól erdőből 70 holdnyi területet az üzemtervektől eltérőleg ki fognak termelni és az így nyerhető 1200—1500 ölnyi tűzifával, mely a közeli Békástól erdőből könnyen beszállítható, tavasz végéig a legszükségesebb tűzifával a városban mindenki ellátható lesz. Ma délelőtt megérkezett a földművelésügyi minisztériumtól a Békástól erdő soronkívüli, azonnali fakitermelését jóváhagyó határozat, melynek folytán a tanács, illetőleg Csizgaházy Antal városi erdőmester sűrűsösen intézkednek, hogy az erdőirtás, amint lehetséges, azonnal megkezdődjék. Ezzel még néhány hetet várni kell, amíg t. i. a tél beálltával a nedvkerlenség a fában megszűnik. Az így vágott őfák ugyanis sokkal gyorsabban kiszárad. A ma a nagy munka lebonyolítását illeti, erre nézve két lehetőség van. Ha a tanács talál megfelelő helybéli vállalkozókat, akik a 70 hold kirtását méltányos feltételekkel elvégzik, ugy ezt a módot választják, de ha nem így lesz, akkor a város orosz hadifoglyokkal fogja a munkát elvégeztetni, amihez 30—40 hadifogolyra lenne szükség. A fa befuvarozásának kérdését egészen új és önálló ötlet szerint véli megoldhatónak dr. Sabján Gyula polgármester, amiről azonban még nem lehet nyilvános közléseket tenni.

Női pincérek a Centrálban. Ismét egy háborús specialitással gazdagodott Nagykanizsa. Ma délután a Centrál kávéház vendégei nagyot néztek, amikor egy fess nő állt eléjük és segítette le róluk a téllkabátot, majd kifogástalan stájer dialektusban azt a kérdést intézte hozzájuk, hogy mit óhajtanak, feketét-e vagy kapucnert, csészében, avagy pohárban. Szóval, a feminizmus Nagykanizsán is megnyert egy útközvetet s amit ezer röpirat, száz deputáció és egy élő kultuszminiszter se tudott valóra váltani, az egyetem falai után a nagykanizsai Centrál kávéház kenyérkereső porondja is megnyílt a nők előtt. Mondani is felesleges, hogy a férfi pincérekben való óriási hiány idézte elő ezt a változást, mely egyelőre még csak a kísérlet stádiumában tart. Épp ezért kilgazitjuk mindjárt e közlemény címét is, mely többesszámban beszél a Centrál szálló női nemű kiszolgáló személyzetéről. Egyelőre ugyanis mindössze egy női kiszolgáló alkalmazottja van a Centrál kávéháznak, akit az élelmes tulajdonosok csak kísérletképpen alkalmaznak s ha a kísérlet bevált, akkor lehet szó a Centrál hiányzó férfit személyzetének az új alapon való teljes pótlásáról.

Amerikai zsr Aradon. Az Österreichische Handels- und Industrie-Aktiengesellschaft ajánlatot tett Arad városának préselt amerikai sertés-zsírra. Az osztrák társaság 3 korona 30 fillérért hajlandó a préselt zsr kilóját adni. Az ajánlatot Arad város közéleti bizottsága tárgyalás alá vette. — Mi pedig azt javasoljuk, hogy néhány hét múlva Nagykanizsa város előljárósága intézzen hivatalos kérdést Arad városához, kapott-e az amerikai zsr után és mint vált az be az alkalmazásban.

Vasúti katasztrófa a sífok—kaposvári vicinálison. Rövid időközben immár a második nagyobb vasúti szerencsétlenség történt a sífok—kaposvári vicinálison. Tegnapelőtt délelőtt 9 órájában két motor a nyílt

pályán nyilván valamelyik állomás mulasztásából összeütközött. Két vasúti alkalmazott és öt utas súlyosabban, kilenc utas és egy alkalmazott pedig könnyebben megsebesültek. A kaposvári forgalmi főnökség az ügyben megindította a vizsgálatot, mely hivatva lesz kideríteni, hogy a vasúti szerencsétlenségért kjt terhel a felelősség.

Ma este katonahangverseny. Teljesen új programmal teszi fölötté vonzóvá a 12. Landwehrzenekar ma este a Központi Jóléti Iroda javára a Centrál kávéházban rendezendő valóban nagyszabású hangversenyét. A zenekarátoknak végre ismét egészen magasrendű zenél élvezetben lehet részük. A katonazenekar ma esti nagyszerű műsorának csak három pontjáról teszünk említést, melyeknek pusztán címei minden kommentárnál szebben beszélnek a ma esti hangversenyéről. E három műsorszám a következő: Fucsik: A gladiátorok bevonulása. Diadalmi induló, — Gounod: Faust-walcer, — Schreiner: Travlata-fantázia.

Jövő béten kezdődik az adóvégrehajtás. A jövő hét hétfőjén, 15-én lejár a nagykanizsai adófelvétel 1915. évi negyedik évnegyedének határnapja és 16-án már késedelmi kamatokat és behajtási illetékeket szed az adóhivatal. Jövő keddig tehát már csak azért is ajánlatos lesz a hátralékos adókat befizelni, mert akkor a városi végrehajtók is megkezdik működésüket és a legrövidebb időn belül minden hátralékos adófelvételnél foglalást eszközölnek, ami fölöttébb megdrágítja az amugy is mindig sokallott adót.

Tűzoltók kerestetnek Nagykanizsára. Több ízben megemlékeztünk már a nagykanizsai hivatásos tűzoltó személyzet létszámának a háború következtében való rendkívüli lepadásáról. Ma már összesen csak három hivatásos tűzoltója van Nagykanizsa városának, ami valóban aggályos jelenség. Mivel ez így nem maradhat, a nagykanizsai tűzoltóparancsnokság ma az alábbi pályázati hirdetményt bocsátotta ki:

A nagykanizsai önkéntes tűzoltó testület a hadbavonult tűzoltók helyére egyenlőre ideiglenes minőségben tűzoltói szolgálatra alkalmas egyéneket felfogad. Ezen helyekre pályázni óhajtó egyének az órtanya helyiségében e hó 30-ig jelentkezhetnek s az egyéb feltételekre vonatkozólag ott értesülést szerezhetnek. A mászó osztály tagjai pótlására lévén különösen szükség s így csak oly egyének pályázhatnak, kik a magas létrán és az emeletes házak tetején való működésre vállalkozhatnak. Ily minőségben szolgált tűzoltók vagy kőművesek, ácsok, cserepesek és villanszerelők előnyben részesülnek.

Elrendelték a szánkók összeírását. Zalaegerszegről írja tudósítónk: A honvédelmi miniszter november 6-ikán kelt és Zalavármegye törvényhatóságához intézett rendeletével elrendelte az összes teher-, személy- és kézi-szánkók összeírását. A szánkókat a hadvezetőség céljaira rekvirálni fogják. Az átvétel helyét és napját később fogják megállapítani.

Adományok a Jóléti Irodának. A nagykanizsai Központi Jóléti Iroda kezdeményezésére különböző hadijótékonyági célokra újabban a következők adakoztak: A háborúban megvakult katonák részére: Özv. Gyenes Dezsőné 5.—, Elsinger Aladár 10.—, Helsler József 10.—, Fischl Fülöp 10.—, Koszorupótló adománya 10.—, Nagykanizsai Bankegyesület 50.—, Lipsits Márton 2.—, Wollák Jenő 2.—, Gyűjtőszekrényből 13.29, Feldmann József 50 K, Toch Miksa 4.—, Bergstein Lipótné 10.—, Klein Józsefné 10.—, özv. Brusek Ferencné

6.—, Toch Miksa 2.—, Remete Gézné 20.—, Mathea Károly 10.—, Löwenfeld Joachim 30.—, Wollák József 10.—, Száry György 5.—, Brónyay Lajos 10.—, Nagykanizsai áll. elemi iskola tanítótestülete 60.—, Weisz Tivadár 200.—, Zerkowitz Lajos 100.—, Reichenföld Ede 20.—, Kalmár Henrik 4 K. — Töltőszerdahely közegben a vak katonák javára rendezett füsttelen nap bevétel: Prosznyák István —20, Ribarica Márton —30, Kanizsai István —08, Dobos N. —30, Kobra Rénus —10, Lukács Rénus —10, Sabján Márton —10, Nikló György —20, Megyimoren Rénus —20, Dobos Rénus —20, Megyimoren Vince —20, Mihálles István —20, Mihovics István zugsfűher —20. — Hadbavonultak gyermekeinek felruházására Skopál Lajos a harctérről 30 K.

Az Érdekes Újság háborús albumából most jelent meg tizenkét gyönyörű képpel a harmadik sorozat. Az első két sorozatnak oly nagy sikere volt, hogy a füzeteket az országban hamarosan szétkapkodták. Miután a képek oly érdekesek és szépek, hogy vetelednek a legművészelebb festményekkel, ennek a sorozatnak is még lesz nagy népszerűsége. A tokba foglalt tizenkét képből álló harmadik sorozat ára, szállítással együtt 2 korona és megrendelhető Az Érdekes Újság kiadóhivatalánál, V., Vilmos császár-ut 78.

Felelős szerkesztő Görtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert esakta a Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadi emlékek-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cim a kiadóhivatalban.

MILHOFFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarúsltó

szerencsesorsjegy árudája

Zrinyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerencseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	„	80.000	„
60912	„	70.000	„
87851	„	25.000	„
55565	„	20.000	„

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az 1. oszt. huzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1.50 K
Játéktervek és huzási lajstromok ingyen.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdeféseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

arsadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság mint hivatalos aláírási hely az adómentes III. 6%-os magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

első kamat mellett magas előleget nyújt.

Két nap még

és újra egy diadalmas csatát nyerünk: a harmadik hadikölcsön óriási diadalát. Most már kétségtelen, hogy a harmadik hadikölcsön sikere mindkét előzőt messze felülmulja. Míg ellenségeink sorait a széthuzás és csüggedés bomlasztja, addig a mi győzelemben vetett hitünk mindig nagyobb és nagyobb lesz.

Orlást az ut, melyet az első hadikölcsön óta megteszünk. Dicsőségteljesek azok a közbeeső állomások. Gorlice, Przemysl, Lemberg, Varsó, Breszt-litovszk, mind beszédes stációl a szövetségesek mindig előretörő seregeinek. A második hadikölcsön óta egy félv telt el. E félv minden napja győzelemről beszél. Azóta fult saját vérebe a machiavellizmus áruló nemzete, azóta fagyott meg ajkalkon a sacro egoismo förtelmes jelszava, azóta roppant ketté az angolok és franciák semmi vért sem kímélő offenzívája. A második hadikölcsön idején az olaszok vették kezükbe a halálharang kötelet, amelynek csöndítését nekünk szánták. A halálharang azóta is vígan cseng az ő és társaik vonagló teste felett.

A második hadikölcsön óta egy félv telt el. Azóta gazdagabbak lettünk ezer szent reménnyel. Azóta megszorodott szövetségeseink száma, de azóta az entente sorából halva dőlt ki a hős kis Szerbia, melynek utolsó halálhőrgései most teszik nyugtalanná az entente mérgekeverőinek éjszakáit. A második hadikölcsön óta összeölelkezett a nyugat a kelettel, a Belgrád—Nis—Szófia-i express a mi katonáink hősiességével megtisztított országokon újra zavartalanul fut keresztül.

De beszélhetnénk a törökökről, az entente-színház Dardanella-felvonásáról,

arról a sápadt rekegésről, mely az ő torkukra forrasztja a szót. A lázas félelem vesz erőt idegeinken. Nagy közöttük a jövő-menés, válság, kétségbeesés, a régi kormányok napok alatt vénekké válnak s az újak már halva születnek.

E dicsőséges időkre esik a harmadik hadikölcsön kibocsájtása. Amikor mi állunk az ellenség országainak földjén s leghatalmasabb ellenfelünk is tehetetlenül hever mocsaraiban.

Kell, hogy a jegyzés utolsó napjaiban azok is áldozzanak, akik eddig nem tették: Kell, hogy mindenki megértse: a mi diadalainkat köteleiség tudásunknak áldozatkészségünknek köszönhetjük s nem lehet közöttünk olyan, aki nem vesz részt az áldozatból.

Az utolsó napok előreláthatólag még emelni fogják a jegyzések hatalmas összegét s a kibocsájtás e nagy sikerével újra tanúságot teszünk soha sem apadó erőnkéről.

Az új balkáni háború.

Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Döntő ütközetre készülnek Uj-Szerbiában.

Stockholm, A szentpétervári Birsvija Wjedomosti jelenti a szerb harctérről: A szerbek a Prizrend-Gostivar-Babuna vonalon döntő csatára készülnek, melyet a Kalkandelen Üszküb és Velez felől déli irányban előretörő bogár haderőkkel fogunk megvívni. A szerbek helyzete itt fölötte veszedelmes, mert a frontot számos helyen nagy hegyek szakítják meg anélkül, hogy a seregrészeket megfelelő utak kötnék össze. A déli szerb sereg egyetlen reménye az, hogy bőséges angol és francia segítséget fog kapni.

Üszküböt akarják a szerbek visszafoglalni

Lugano. Az olasz lapok jelentik, hogy f. hó 14-én, szombaton a szerbek rendkívül heves támadást kezdték a bolgárok ellen az Orna folyó mindkét partján. Bojovics szerb tábornok minden igyekezetének célja Üszküb visszafoglalása. A bolgárok Üszküb körül az utóbbi napokban igen nagy erősítéseket kaptak.

Az északi szerb haderő körülkerítése előrehalad.

Sajtóhadiszállás. Az Ivanjlca felől Cervena Gorán át előnyomuló osztrák-magyar és német haderő már közvetlenül a novipazári szandzsák határáig jutott, úgy hogy már alig néhány kilométer választja el a szerb visszavonulás egyik fő útjától a Novipazárból Montenegroba vezető műttől. A szerbek néhány nap óta fokozott igyekezettel folytatják visszavonulásukat, miközben utóvédjeikkel rendkívül nehéz harcokat keil vívnunk. Gallwitz tábornok hadseregének nyugati szárnya már csak 18 kilomé-

ternyire van a szerbek második fővédelmi vonalától. A keleti szárny pedig a olgár haderővel való együttműködésben folyton rövidíti a frontot.

Az antantseregek célja és rendeltetése Szerbiában.

Lugano. Szalonikiből jelentik: Most már megállapítható, hogy Szalonikiben kihajózott angol és francia seregeknek eredeti és fő rendeltetésük nem az, hogy Szerbiát segítsék, hanem hogy előkészületeket tegyenek a minél nagyobb erővel megvívandó balkáni téli hadjáratához. Ezzel áll összhangzásban Sarrail francia tábornok az a parancsa is, mellyel a szerbek folytonos visszavonulását rendelte el.

A török kamara megnyitása

Szabad az út Berlin-Konstantinápoly között

Konstantinápoly. Hosszu szünet után tegnap kezdte meg a török kamara új ülészeit, melyet V. Mohamed szultán nyitott meg trónbeszéddel. A szultán köszönetét fejezte ki a Dardanellák hős védőinek, mellyel az ozmán birodalom ősi ellenségeinek félszázados vágyát hiusították meg. Magasan szárnyaló beszédében a szultán kijelentette, hogy Berlin és Konstantinápoly között szabad az út és isten áldását kérte a német, osztrák-magyar, bolgár és török szövetségesek további győzelmeire.

A bolgár hadizsákmány.

Szófia. Egy bolgár vezérkari tiszt közlése szerint a bolgárok eddig összesen 25,000 szerb hadifolyót szereztek és 200-nál több szerb ágyut zsákmányoltak.

Éhinség Uj-Szerbiában.

Athén. Az a kritikus helyzet, mely a szerbekre nézve az annak folytául állott elő, hogy a bolgár hadsereg O- és Uj-Szerbiát egymástól elvágtatta — már mindinkább kezdi éreztetni hatását. Mint Monasztirból jelentik, az Uj-Szerbiában harcoló szerb seregek, valamint Dibra, Ochrida és Krusevo szerb városok lakossága három nap óta valósággal éhinséget szenved. Az itteni szerb hadseregnek Albánián keresztül vezető hadtápvonalaiiban az albán bandák rengeteg zavart okoznak.

A pápa elhagyta a Vatikánt.

Lugano. Rómából táviratozzák a világtörténelmi jelentőségű XV. Benedek pápa tegnap elhagyta a Vatikánt és a Monte Pián levő Szent Anna templomba ment. (Negyven év óta, amikor megtörtént a szakítás az olasz állam és a Vatikán között, tegnapi nem hagyta el pápa sem rezidenciájának területét.)

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Cartorijstól északnyugatra fekvő ellenséges állásba betörtünk és 1500 oroszot fogtunk el és négy géppuskát zsákmányoltunk. Rafalovkától a Szapanovnál lefolyt kézigránát harcokon kívül a gyalogsági tevékenység az egész arcvonalon szünetel.

Olasz hadszíntér: Már az új csata kezdetekor elmondották az olasz hadifoglyok, hogy Görz városát ha nem sikerül elfoglalni, össze fogják lövöldözni az olaszok. Tényleg már a nagy harcok első napjaiban számos lövedék hullott a városra. Tegnap az ellenség nehéz tüzérsége a megvilthatatlan hídfőn keresztül hevesen bombázta Görzöt. Ezáltal az olaszok eredménytelen támadásai löképpen a duerdől fensik északi része ellen irányultak. A Monte San Michelétől északkeletre arcvonalunk egy része átmenetileg az ellenség kezére került. Este ellentámadással teljesen visszafoglaltuk. Az olaszok valamennyi előretörését véresen visszavertük. A Monte Dei Sel Busitól délre fekvő szakasz előtt, valamint a görzi hídfő előtt már ágyutűzünk meghusított minden támadási kísérletet. Több repülőgépünk bombázta Veronát.

Délkeleti hadszíntér: Kövess tábornok hadserege sikeres hegyi harcokban tovább halad. A visegrádi csoport heves harcok után az alsó Lim területéhez küzedett. A Javor felé vezető uton a kragjerglew—sanacz magaslatot, az Ibar völgyében a Planinca hegyhát északi lejtőjét értük el. A felső Rasina területén a vert ellenség Brusán és Plocán át visszavonult. A hadsereg a harcokban tizenhárom tisztet és 1200 főnyi légénységet ejtett foglyul. A Gallwitz hadsereg az ellenséget a Toplica völgyébe szorítja vissza. Csatlakozólag a bolgár haderők mindenütt előrehaladnak.

Höfer, altábornagy.

A németek és bolgárok harca.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Ujabb esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy és Lipót bajor herceg tábornagy hadseregei nál a helyzet változatlan. Linsingen tábornok

hadseregei: Podgacénél (Cartorijstól északnyugatra német csapatok betörték az oroszok állásába. Ezerötszázötvenöt oroszot elfogtak és négy géppuskát zsákmányoltak. A Kovel—Sarni-i vasúttól északra az oroszok támadásával az osztrák-magyar csapatok vonalát előtt meghusították.

Balkáni hadszíntér: Kövess és Gallwitz tábornokok hadseregei az ellenséget részben makacs harcokban az egész arcvonalon ismét visszavetették. Tizenhárom tisztet és 1760 főnyi légénységet elfogtak és két ágyut zsákmányoltak. Bojadjieff tábornok hadserege a német csapatokhoz csatlakozva előnyomulóban van a déli Morava felől.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által
— kijelölt hivatalos aláírási hely —
elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamat mellett.

HIREK.

A halál utcája.

Rigától Lodomériáig
Egyetlen roppant ulca kanyarog.
Oroszokból az út egyik fala,
Szemben velük németek, magyarok.

A rombolás ekéje villan ott.
Amerre ez a gyilkos ulca megy.
Alatta vértől iszamos a föld
S fölötté egyre nő a hullahegy.

És nő a hegy a messze nyugaton,
Árad a vér délen és keleten.
A véres út kígyózik mindenütt
És csupa vér a világegyetem.

Szétmorzsol mindent Irgalom nélkül
Embert, vetést, műhelyt és várfalat...
És végig dul az Oceánon is,
Mint egy borzalmas, új Golf-áradat.

Az örjögő bálhoz vad muzsikát
Ember-csinalta ágyuk torka zeng.
A földről, mint az üldözött leány
A csillagokba menekült a csend.

Roppant zsák-ulca. Vége-hossza nincs.
A föld körül fut és két oldalán
Ott retteg a föld minden nemzete,
Pusztul, elvérzik, sorvad mindahány.

Te egyetlen bátyádat sratod,
Én legdrágábbik jóbarátomat.
Neki apját, öccsét gázolta le
A vágató, gigászi gyászvonat.

És van-e élő, aki nem zokog?
És van-e porta, melynek gyásza nincs?
S fölsebzett életünkre balzsamul,
Mely megvilgasztal, van-e dráva kincs?

Nincs enyhítő ír. Kínzott életünk
A gyász örök, zord Hosszunapja lőn,
De szenvedésben egygyé forradott
Az egész föld e vérkeresztelőn.

Német, magyar, angol, szerb, francia,
Kultur nép és a szenegál barom:
Testvérek lettünk mind, testvéreim,
S keresztiszülőnk a vér, a fájdalom.

Még együtt így nem gyászolt a világ,
Mióta az örök nap fent lebeg.
Még együtt így nem éreztünk soha
Ml, megkorbácsolt, siró nemzetek.

Ez kellett, jöjjön... ez a borzalom,
Hogy újra hívjuk az ember fiát.
Egyetlen csodaváró, rettegő
És gyászoló nagy nemzet a világ.

Az eleven ulca egyszer megáll,
Egy csodaszülő, áldott reggelen...
S ahogy a nap a vértengerre tűz,
Tündöklő, új szivárvány megjelen.

Fegyvert-elhánnya, mámoros mohón
Szétbomlanak az ádáz sorfalak...
S ölekezzen, (mindnyájan-emberek),
Fölhujjongung az égi híd alatt.

Gács Demeter.

Kitüntetett 48-as főhadnagy. Boskowitz Ernő cs. kir. 48-ik gyalogezredbeli tartalékos főhadnagyot, a Marcalli általános takarékpénztár igazgatóját, aki közel egy év óta az orosz harctéren küzd, öfelsege a tartalékos tisztek által elérhető legmagasabb vitézségi kitüntessel, a hadléklíményes katonai érdemkereszt III. osztályával tüntette ki az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és kiválóan eredményes magatartásáért. Boskowitz Ernő Nagykanizsán végezte középiskolai tanulmányait (négy gimnáziumot és a felsőkereskedelmi iskolát) és itt számos ismerőse és jóbarátja van, kik szívből örülnek nagyértékű kitüntetésének.

Gyászrovat. Ma reggel hosszas szenvedés után meghalt Nagykanizsán Orbán István állami tanító, városi képviselő 47 éves korában. A nagykanizsai tanító kar egyik legtalentumosabb, igazán a pedagógusi pályára született tagját vesztette el benne. Halálában ld. Orbán János városi képviselő fiát, Orbán József városi levéltáros és ilj. Orbán János takarékpénztári hivatalnok pedig fivérüket gyászolják. Temetése holnap kedden délután 4 órakor lesz.

Nagykanizsa burgonyaszükséglete. Mióta a burgonya havonta növekvő maximális árról szóló érthetetlen kormányrendelet megjelent, egyszerre mintha csak elválták volna a burgonyának Nagykanizsára való behozatalát. Amilyen szomorú jelenség ez, épp annyira természetes is. A termelőknek, kik már fölig vannak tömve pénzzel, nem sürgős eladni burgonyájukat, melyet minél tovább tartanak vissza, annál magasabb árat kapnak érte, mert hónapról-hónapra mind magasabb maximális ára van, a burgonyának megállapítva. Még az egerszegi vármegyeházán is észrevették ennek a rendeletnek beláthatatlanul káros következményeit és Árvay Lajos alispán elhatározta, hogy bármilyen eszközzel segít Zala vármegye fogyasztóközönségének burgonyaléségén. Nagykanizsa városához is megérkezett körrrendeletében arra hívja fel a tanácsot, hogy sürgősen jelentse be nála Nagykanizsa város burgonyaszükségletét. A bejelentés megtörtént és pedig 40 waggon burgonyában állapították meg a városházán Nagykanizsa

város közönségének a jövő évi termésig való burgonyaszükségletét. Kíváncsian várjuk, honnan és hogyan szerez Árvóy Lajos alispán a fentebb vázolt lehetetlen állapotok mellett, megfelelő áron az egész megye részére elegendő burgonyát. — Itt említjük meg, hogy a nagykanizsai rendőrkapitányságnak sikerült 5 waggon igen jó minőségű burgonyára nézve ajánlatot beszereznie, melynek métermésszája 13 koronába kerülne. Magától értetődik, hogy az ajánlatot szó nélkül elfogadták, s nem sokára kapható lesz a városházán a 13 filleres hatósági burgonya.

Orosz vöröskeresztes hölgyek Zalamegyében. A belügyminiszter értesítése szerint a közeli napokban dán és orosz vöröskeresztes hölgyek érkeznek Zalamegyébe, hogy itt a fogoly-viszonyokat tanulmányozzák. Zalamegyében a 20,000 hadifogolyt számláló zalaegerszegi fogolytáborot szemlélik meg a vöröskeresztes orosz hölgyek, akik Szentpétervárról indultak el s már bejárták Németországot, Ausztriát és Magyarország nagy részét is.

Öngyilkos cseh katona. Tegnap délután a Csengery-ut 54. számú házban agyonlőtte magát Tomes Ferenc 20 éves, csaszalai illetőségű 12. Landwehr tisztiszolga. Az életunt fiatal katona lakásadóknak, Gergely József vasuti lakatosnak duplacsövű vadászpuskáját a falról elcsente és a háznak egy félreeső helyére vonult, ahol srétes tölténnyel szíven lőtte magát. A vadászfegyver óriási döbbenésére összefutottak a házbellek, de a tisztiszolga már élettelen holttest volt. Azonnal értesítették az öngyilkosságról a rendőrséget, honnan Czulek József rendőri hivatalnok ment ki a helyszínére, valamint egy Landwehr ezredorvos, de ezek is csak a már rég beállt halált konstatálhatták. Az öngyilkos holttestét társai hordágyon a Sugár-utí tartalékkórház bonctermébe szállították, hol felboncolják. Az életunt fiatal cseh katona végzetes tettének okát pontosan nem lehetett megállapítani. Csak annyit tudnak róla, hogy ideérkezésének első napja óta szinte buskomor és a végletekig zárkózott volt. Az utóbbi napokban nagy sereg levelet írt, de ezeket mind elküldötte s nála egy sor írást nem találtak. Az ezredparancsnokság táviratilag értesítette az esetről az öngyilkosnak Csehországban lakó szüleit.

Országos mozgalom az élelmiszerek kivitele ellen. A magyar termelők egy részének valósággal perverz gondolkodásmódjára vall az az igyekezet, hogy fölös termékeiket, noha az egész országban nagyszerű árat lehet elérni, mindenáron Németországba és Ausztriába akarják exportálni. Különösen a hűvelyeseket, hagymát, zsirt, vaját stb. szállítják ki nagyobb mennyiségben. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara most fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, a melyben jelentést tesz arról, hogy hazai termelők sürűn zaklatják a kamarát azon külföldi cégek jegyzékéért, a melyek a fentemlített élelmicikket nagyobb mennyiségben hajlandók átvenni. A kamara panaszosan jegyzi meg, hogy bár kötelessége a kérdéses ködök felek rendelkezésére állani, a fenforgó viszonyokra és az általános drágaságra való figyelemmel kívánatosnak tartja a kormány oly irányú rendelkezését, amely a legfontosabb fogyasztási cikkek kivitelét eltiltja, esetleg erős korlátozást rendel el, vagy pedig a kivittelt csak egyes, megokolt esetekben engedi meg. A kolozsvári kamara ezt a helyes alapon nyugvó és céltudatos fölterjesztését megküldötte az összes kamaráknak és ipari és kereskedelmi érdekképviseleteknek és nincs

kétségünk abban, hogy valamennyien teljes erejükkel támogatni fogják az okos mozgalmat. Az élelmiszerek kivitelére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a belföldi fogyasztást az egész vonalon biztosítani tudjuk, mert különben a folyton fokozódó drágulás rettenetes arányokat fog ölteni.

Irodista és Irodistalányok keresetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havi 80 korona fizetéssel, — Irodistalányok pedig szép írással havi 20 korona fizetéssel felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban.

Gyilkosság Kerkabarabáson. Alsólendvártól közlik velünk: Folyó hó 11-én, csütörtökön gyilkosság történt az alsólendvai járásban levő Kerkabarabás községben. A délelőtti órákban Kovács György barátai földműves trágát vitt a mezőre, ahol összetalálkozott Szabó Mihállyal. A két ember között ott a mezőn nézeteltérés támadt valami felett s a veszekedés hevében Szabó egy kapával úgy fejbe vágta Kovácsot, hogy az még aznap délután belehalt sérülésébe. Pénteken kiszállt a helyszínére Sztanovszky Nándor csesztregi körorvos és Toplak István baksai aljegyző, akik a rendőri hullavizsgálatot ejtették meg. Az esetről jelentést tettek a zalaegerszegi ügyészségnek és az alsólendvai járásbírósnak.

Nagy áresések. Végre már ilyenekről is lehet beszélni. Balkáni diadalmas térfoglalásunknak stratégiai eredményein felül a fogyasztó publikum millióit érintő áldások hatása is rövidesen jelentkezni fog. Ha egyszer rendes forgalmunk megindul Bulgáriával és Törökországgal, sok, eddig megfizethetlen élelmi és egyéb cikk ára fog a normálisra alászállni. Például a *bárdnybőrök*, melyekből a bekecskek készülnek és melyeknek ára a rendes árnál 3—400 százalékkal volt magasabb, a megnyílt behozatal következtében egyszerre leesik a régi árra és a spekulánsok, akik már a magas áron nagy készleteket vásároltak össze a még magasabb áruk reményében, alaposan rá fognak fizetni az elhibázott spekulációra. A *dó* ára lényegesen leszáll és nem tarthat sokáig, rövidesen meg fogja találni az utat hozzánk a *bolgár tojás* is, mivel ott milliószámra várnak a tojások a kivitelre. Bulgáriának mindig jelentékeny volt a tojás kivitele, különösen Svájcba és Angliába és mivel oda most nem szállíthatnak a termelők, készleteiket a monarchiába és a német birodalomba fogják elszállítani. Olcsóbb lesz hamarosan a *ló* is, nem is szólva az *élő marháról*, melynek fogyasztása a belső területen lényegesen csökkent és most már a katonaság részére sem kell szerb területre utánpótlás, mivel ott elegendő marhát rekvirálhatnak a szerbektől, akik amugy sem tudták már, mit csináljanak nagy állatállományukkal, melyet most kedvük szerint értékesíthetnek. Szóval, mint a kétségen kívül közeledő béke előhírnöke rövidesen várható az élelmi piacokon is a normális állapotok visszatérése, az angolok kiéheztetési tervének a csődje.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert esakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kltánó hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszert és látszart olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Adakozzunk a Hadseregélőzőnek!

Két pár lóra szolgáló
Istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cim a kiadóhivatalban.

Uránia MOZGOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Novem. 15., 16-án, hétfőn és kedden

Asta Nielsen
a világ első és legnagyobb filmtragika
felléptével kerül színre:

A KÓBOR LEANY
drámai színjáték 3 felvonásban.

A pesti menyasszony, nevetelő vigiáték.
A műtömmő, humoros. Téli képek
Svédországból, természeti felvétel.

Szeroán és csütörtökön kerül színre:
A 14, SZAKASZ

Műadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

MILBAFFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarúsító

szerencsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerencseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	"	80.000	"
60912	"	70.000	"
87851	"	25.000	"
55565	"	20.000	"

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. huzása: dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1'50 K
Játéktervek és huzási lajstromok ingyen.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF kévésndi.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet ◉ Üzletikönyv gyár

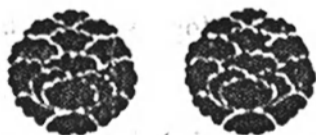
NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági naplajap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyúttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

első kamat mellett magas előleget nyújt.

Az Aranyszarvíg

fut már napok mulva egy sínpár Hamburgtól végig a nagy német birodalom országain, a mi kincses Alföldünkön, a leigázott Szerbián és a szövetséges bolgár és török földeken. Vonatok futnak majd e sínpáron és viszik velünk küzdő testvéreinknek iparunk termékelt és hozzák vissza nekünk kelet kincseit. A nagy test, amely Közép-Európa védelmére egybeforrt eddig érzésekben és akaratban, most geografilag is egygyé lett, eltűntek a határvonalak és kezét nyújtva egymásnak, megyünk a közös célok nagyszerű diadalai felé.

Idegen nevek, szerb hegyek és városok nevelt hozta hetekig a táviró, egyik szerb város után a másik falaira szökent győzelmi zászlónk. Boldogan örvendtünk e sikeraken, igyekeztünk megtanulni e soha nem hallott neveket, gonddal, aggódással kiértük harcoss testvéreinket a hegyek közt, melyek minden sziklacsucsát vérrel kell megvívni, minden követ vér és szenvedés árán kell elszakítani. Most hallottuk az idegen nevek után először a jelentőségében alig felfogható eseményt: szabad az út Konstantinápolyig. Ez a hír már a mi nyelvünkön van, a jelentőségét

értjük, tudjuk és képzeletünk tekintetével kíséjük a végtelenbe nyúló hosszú sínpárt le az Aranyszarvig és onnan tovább Kisázsia, Suez, Egyiptomig, ahol talán dicsőségünk végállomása vár a diadal káprázatos színelvel.

A vonat, amely napok mulva elindul Hamburgból Konstantinápoly felé, viszi

a mieinket, az erőnk és öntudatunk büszke szimbolumait végig a leigázott ellenség és a testvér-szövetségesek földjein a győzelmek kicsiny állomásain keresztül talán a háboru vége, talán a leggonoszabb intrikus, az angol világuralom szíve, a már ingadozó bálvány ledöntése felé.

Az új balkáni háboru.

Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratal.

A franciák nagy veresége Dél-Szerbiában.

A növekvő bolgár hadizsákmány.

Szófia. A bolgár főhadiszállásról f. hó 14-1 kelettel az alábbi hivatalos jelentés érkezett:

A hadműveletek reánk nézve az összes frontrészekben a legkedvezőbb alakulnak. A Nistól nyugatra fekvő Prokuplje közelében csapataink a következő hadizsákmányt szereztek: 480 láda tüzérségi municiót, 220 láda gyalogsági municiót, rengeteg mennyiségű különböző hadiszert, közté 16 pontont és hidfelszerelést.

A Karasu folyó nyugati partján ellentámadásunk a franciákat rendkívül nagy vereségeik mellett a folyó keleti partjára vetette vissza. Ellenállhatatlan erővel támadó csapataink a bolgár nemzeti himnuszt énekelve elfoglalták a franciáknak hatalmasan megerősített állását.

Előre a Szandzsákban.

Sajtóhadiszállás. Kövess és Gallwitz tábornokok seregei állandóan rohamos előnyomulásban vannak déli Szerbia felé. A nyugati balszárny már a novipazári szandzsák területén nyomul előre diadalmasan Visegrád felől. Ugy látszik, hogy a szerbek helyzete óráról-órára mindinkább kétségbeesítővé válik.

Monasztirt kiűritették.

Szaloniki. A szerb—albán—görög háttárszögletben fekvő Monasztir városát a szerbek kiűritették.

Olasz-német hadüzenet várható.

Zürich. A Züricher Zeitungnak jelentik Milanóból: Az olasz kereskedők mind nagyobb számban szakítják meg Németországgal való összeköttetésüket. Olaszország és Németország között a mihamarábbli hadüzenet elkerülhetetlennek látszik.

Románia végleg semleges.

Bukarest. Egy román képviselő az alábbi kijelentést tette Az Est bukaresti tudósítója előtt:

— Románia nagyarányu rekompenzációk ellenében végleg lekötötte semlegességét. Az egész román nemzet látja Bratlanu érdemét, aki politikájával több százezer ember életét megmentette.

A Bratlanu kormány megingathatlan.

Bukarest. A román konzervatívparti képviselők gyűlésén a román politikai élet egyik vezetője, Marghillomán a következőket mondotta:

— A Bratlanu kabinetet csupán egy Carp—Marghillomán kabinet válthatná fel, de Bratlanu állása megingathatlan.

Nyugaton döntésre készül a német haderő.

Lugano. A Corriere della Sera jelenti Párisból: Az összes jelek arra mutatnak, hogy a németek a nyugati fronton végső nagy dön-

A III. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankilok magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.



tésre készülnek. Az orosz harctérről újabb igen nagy megerősítéseket vittek a franciaországi német frontra. Ugy látszik, a telet nem tekintik a németek akadálynak és már most végső csapást készülnék mérni Franciaországra.

Három olasz hajót elsüllyesztettünk.

Trieszt. Tegnap délelőtt egy osztrák-magyar tengeraljáró a montenezgrói partok közelében torpedólovással elsüllyesztett három olasz teherhajót, melyek a Montenezgróba menekülő szerbek részére élelmiszert szállítottak

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A Cartorijsk melletti harcok tegnap teljes sikerre vezettek. A megvert ellenséget a Styr folyóba a folyón át visszavetették. Az ellenség sietős visszavonulásában az összes elvesztett helységeket felgyújtotta. Ezzel a Cartorijsk körüli vívott négy hetes szivós és dicső harcok éppúgy az oroszoknak eredeti állásaikba való visszatéréséhez vezettek, mint az annak idején az orosz csapatok részéről annyira reményteljesen indított átörési kísérletek a Stripa menti Slemkencánál. A tegnap bejelentett zsákmány gyarapodott. Egyebekben nem történt jelentős esemény.

Olasz hadszíntér: Az ellenség támadó tevékenysége az Isonzó arcvonalon tegnap talán a zuhogó eső miatt láthatóan csökkent. A doberdói fensík szakaszán ellenben hevesen tovább folyt a harc. A Monte san Michele északi lejtőjén az olaszoknak ismét sikerült nehéz tűzérési tűz által ütött résen állásunkba behatolni. Nagy ellenséges erőket, amelyek este ezen betörési helytől északra a támadást kezdték, véresen visszavertük. Ezután ellentámadásunk következett és az ellenségnek rendkívül súlyos veszteségeket okoztunk. Az olaszoknak a Monte Dejsei Busi ellen intézett erős támadása is összeomlott, csakúgy mint valamennyi korábbi támadás. Görz bombázásával az olaszok eddig ötvennyolc polgárembert megölték, ötvenet megsebesítettek és mintegy háromszáz házat és csaknem az összes templomokat és kolostorokat súlyosan megrongálták. Egyik repülőrajunk Veronára újabb számos bombát dobott.

Délkeleti hadszíntér: Összes hadseregeink üldözik az ellenséget, amely csak egyes helyeken fejt ki ellentállást. Visegrádi csoportunk a montenezgróiakat a Limen túl visszavetette és elérte Sokolavicet, valamint az ettől keletre emelkedő magaslatokat. A Kövess hadsereg ismét 850 szerbet ejtett foglyul és két géppuskát zsákmányolt. A Topolica völgyben elértük Prokupljét.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Ecurietől északnyugatra egy 300 méternyi kiszögellő francia árkot heves harc után elfoglaltunk és állásunkkal egyesítettük. Az arcvonal többi részén nem volt jelentős esemény.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Smorgon vidékén az oroszoknak egy résztámadása súlyos veszteségeik közt állásunk előtt összeomlott. Lipót bajor hercegtábornagy hadserege: Nincs újság. Linsingen tábornok hadserege: Csatlakoz-

zólag a Podgacienél az ellenséges vonalba történt betöréshez, német és osztrák-magyar csapatok tegnap az orosz hadállásokat a Styr nyugati partján egész kiterjedésükben megtámadták. Az oroszokat visszavetették, a nyugati partot megtisztítottuk tőlük.

Balkáni hadszíntér: Az üldözés mindenütt tovább halad. Tegnap összesen 8500 hadifoglyot és 12 ágyut szállítottak be, köztük a bolgár csapatok mintegy 7000 embert és hat ágyut.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

mint a m. kir. Pénzügyminister által — kijelölt hivatalos aláírási hely —

elfogad jegyzéseket

a 6%-os III. hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében, 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1—2 évi időtartamra, 6% kamat mellett.

Jön a tél.

Levél a 20-as honvédek frontjáról.

Lövészárok, november elsején.

...Nos és aztán egyszer csak bekövetkezett az is, amiről — még a viharos május-szeptemberi nagy offenzívánk idején — annyit ábrándoztunk, bekövetkezett a végleges, nagy beásás...

Csend, nyugalom, szinte nyárspolgári élet, alig hallani puska lövést és szenzációszámra megy, ha néha megszólal egy ágyú. Egy szép napon megjött a hadosztályból a parancs: itt maradunk télre, tessék mindent a legalaposabban kiépíteni. Titokban azt is megsugárják, hogy erre mifelénk csunya kiellenetek szoktak lenni, úgy dolgozzunk, hogy ne valljuk munkánknak kárát. Micsoda sürgős-forgás indult meg egyszerre! Itt maradunk télre? Hisz akkor nemcsak muszáj, de célszerű is dolgozni. Idő van elég, anyag van a hátunk mögötti faluban több is, mint kellene, elő a mesteremberekkel, az ácsok összeállítják az épülő téli szállásokat, hogy kályha kerüljön beléjük, arról gondoskodik a szakaszbeli kőműves, a felírásokat majd megrajzolja a másik szakaszbeli szobapiktör, a többi ember pedig neki a falnak rekvirálni, deszkát, gerendát, ablakot, ajtót, téglát, mindent ami kell, aztán gyeptéglát vágni, szalmát szerezni, egy sürgős-forgás lett egyszerre a század, megállj muszka, csak addig ne gyere, míg készen nem leszünk, aztán meg jöhetsz! Méregetnek, tervezgetnek, egyszerre csak elkezd ám épülni, szépülni a stellung, egymásután tűnnek el a régi, kezdetleges földzések, tetszetős és masszív lövdőlás épül, ellenáll az még egy kisebb fajta gránátnak is, mögötte pedig egymásután készülnek el a svarmdekungok, vastag gyeptégla védi őket srappellétől, esőtől. Meglesznek a dekungokban a kályhák is, hideg van, befűtenek és élvezettel nézik kívülről a kéményen át vékonyan szűrőnköző füstöt. Barátságosan morog a kályha, kellemes meleg árad szét a dekungban, — no ezt akkurátusan megcsinálta a kőműves, de van is becsülete, már a másik századhoz

is hívják kályhát csinálni. Olyan otthonias hangulat keletkezik egyszerre, körülülk a kályhát, nézik a tűz játékát. Hej emberek, jöhet most már tél, nem ijedünk meg tőle. És rikoltozni kezdenek jókedvükben, mikor egy szép reggel észreveszik, szállnkózik ám a hó, egyszerre csak kihat oda fent az égből Jézus urunk selyem dunyhája és hull, hull a hó...

Nem soká tart, hamar elolvad, de eshetik már akármennyi, kézen vagyunk, rendes meleg fűthető, szellőztethető dekungok várják a telet, csak úgy ragyog minden a tisztaságtól, rendtől, hogy pedig el ne tévedjen a járattlan, táblák mutogatják hol az első, második, harmadik raj, merre vannak a szakaszok. Bájosak (s ami fő, kényelmesek) a tisztai lakások, a Piroska villa, Etus lak, Margit lak. Kis kert van előttük, virág nyílik az ablakban, hja legényemberek laknak erre-felé s tudja Isten, a virágos ablak talán csak egy másik virágos ablakra akar emlékeztetni, mely mögött egy kékszemű kis leány várt valamikor valakire...

Jóképű krumplicöldek feküdtek a szakasz körül, furta az emberek oldalát a sok veszendőbe menő krumplic, nem lehet azt megfagyni engedni, be kéne takarítani emberek a krumplic! Jó lesz azt majd megsütni téli esteken, meg aztán mindig el kell a menázi mellett is a jó főtt krumplic. Nem sokat tönődtek, neki láttak, tele szedtek három vermet krumplicival, nem kell hát félni bennünket az éhhaláltól sem, van krumplic elég, kibírjuk akár március végéig vele!

Tellenek-mullanak a napok, egyre hosszabbak lesznek az esték, egyre hidegebben fujnak a szelek, itt van már a Mindenszentek is és karácsony sincs már messze, vajjon meghozza-e a békét a karácsony? Tanakodnak rajta, elgondolkodnak felette, adja Isten, hogy ne verje fel a karácsony csendjét puskaropogás, halálhörgés, mosolyogjon még az ég is a békeséges emberiségre... N. J.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Nagyjelentőségű tárgysorozat.

(Saját tudósítónktól.) Holnapután, csütörtök délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart Nagykanizsa város képviselőtestülete. A holnaputáni városi közgyűlés 15 pontból álló tárgysorozatán egész sereg súlyos városi, úgy szerepel, melyek jelentőségét az alatt következő címek önmagukban is eléggé magyarázzák. A közgyűlés teljes tárgysorozata a következő:

1. A város közönségének jegyzése a harmadik hadikölcsönből.
2. A Mercur vasművek r. t. ajánlata Csenyery-utli gyártelepének kártalanítás ellenében leendő áthelyezése tárgyában.
3. Az épülő gyalogsági laktanya mellett létesítendő uttest céljaira szükséges ingatlanok és a fenmaradó telekterjedékek tárgyában kötött adásvételi szerződések bemutatása.
4. Az épülő gyalogsági laktanya telkén eszközölt kultúrás bejelentése.
5. A v. közkórház 1915. évi költségvetése.
6. A f. évre pótlólag kiutalt 9000 K rendőrségi államsegély felosztása.
7. Tanácsi javaslat az általános tisztújítás tárgyában. (A tisztújítás újbóli elhalasztásának indítványozása. A szerk.)
8. Halis István árvaszéki előadó tanácsos nyugdíjazása.
9. Az árvaszéki előadói teendők ellátása tárgyában tanácsi javaslat.
10. Haba Pál és neje Zsohár Beatrix nagy-

kanizsai lakosok József Főherceg-utl Ingatlanak megvétele tárgyában kötött szerződés bemutatása.

11. A Kárpátokban feldult falvak ujjaépítésére indított gyűjtés céljaira nyújtandó adomány.

12. Az ügyvédi kar által néhai Oszterhuber László táblabíró emlékére tett alapítvány alapítólevelének kiegészítése.

13. Az ingatlanok átruházása után szedhető pótlilletékről alkotott szabályrendelet kihirdetése.

14—15. Illetőségi ügyek.

A zalai katonák karácsonya. Ismeretes nálunk is az országos jelszó: karácsonyra mindent a katonáknak! A nagykanizsai Központi Jóléti Iroda, mely már tavaly mindent elkövetett, hogy a harcoló zalamegyei hősök a lövészárkok ridegségében is érezhessék a karácsonyi megemlékezés melegét, az idén fokozott buzgósággal lát munkához, hogy a harcoló zalamegyeieknek és a kanizsai katonakórházak lakóinak ideai karácsonyát valóban feledhetetlenné tegye. Több fejezetre osztó nagy program keretében teszi tökéletessé ezt a munkát a Jóléti Iroda. E programnak egyelőre csak egészen rövid vázlatát közölhetjük, de már az is bőséges reményt nyújt arra, hogy az akció valóban fényes eredményekkel fog zárulni. Mindenekelőtt az egész Zalavármegyére kiterjedő gyűjtést rendez a Jóléti Iroda, továbbá a katonazenekar közreműködésével *karácsonyi hadibazárt* és *karácsonyfaünnepélyt* rendez. Ehhez munkatársakul a főgimnáziumi ifjúságot nyerte meg a Jóléti Iroda. A Polgári Egylet összes termelében a karácsonyfa ünnepély keretében nagy látványos előadás lesz, melynek abszolút sikerét Adorjáné *Mayersberg* Frida közreműködése biztosítja. A zalamegyei katonák és a kanizsai sebesültek megajándékozásán kívül az elesettek árváinak és a kanizsai hadbavonultak szegény gyermekei közül 100 fiúnak és 100 leánynak felruházása, valamint az összes kanizsai hadbavonultak gyermekeinek karácsonyi akciójának programját, melynek részletes ismertetését legközelebb csijük sorra.

Nagykanizsa és a hadikölcsön. Még egy nap van hátra a harmadik hadikölcsön jegyzési terminusának lejártáig, de máris megállapítható, hogy két héttel ezelőtt tett jóslásunk, mely arról szólt, hogy a harmadik hadikölcsön eredménye Nagykanizsán minden eddig tapasztalt áldozatkészség mértékét meghaladja, — valóra válik. Az utolsó napokban a kiscgazdák és kisiparosok is tudatára ébredtek a jól kamatozó hazafiul kötelességnek, aminek bizonyosságául szolgálnak a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál* a legutóbbi 3 nap alatt eszközölt jegyzések, melyek a következők:

Majder Albert mészáros Csáktornya 25,000 K. (korábbi jegyzésével 40,000 K), Csáktornya nagyközség jegyzése a Csáktornya vidéki tp. utján 18,000 K, Fuchs Lipótné Budapest 20,000 K, Zalalövői Uradalom, Weinberger Ferenc Zalalövő 20,000 K, Cs. Jenő 20,000 K, Horváth László körjegyző Becsehely gyűjtése 12,000 K, Deutsch Adolfné Barcs 10,000 K, Fodor Gyula cs. és kir. 96. gy. ezredbeli hadnagy 10,000 K, Millényi Gyula Nagykanizsa 10,000 K, Danitz Sándor Strldóvár 10,000 K, Krauthakker József Strldóvár 10,000 K, Pártos Károly 10,000 K, Korentsy István Petrivente 10,000 K, Ország Kata Nagyréce 6000 K, Singer Lajos Perlak 6000 K, Elsinger József és neje Zalaszentbalázs 5000 K, Rudolf v. Teschenberg alezredes 5000 K, Zimmermann András Bánfihegy 4000 K, Kalser József Nagykanizsa 4000 K, L. Buchwald

Zürich 3000 K, Gerdár Nándor Nagykanizsa 2000 K, Domány Ármin tanár Nagykanizsa 2000 K, Vastagh Györgyné Sormás 2000 K, Németh István Somogy-Csurgó 1100 K, Szondy László főjegyző Zalaszentbalázs 1100 K, Vajda Stell 1100 K, Grünfeld Mancsi 1000 K, Láng Anna Füzvölgy 1000 K, Gelssl Viktor építőmester Nagykanizsa 1000 K, Domaföldy Jánosné Nagykanizsa 800 K, Várady Lajosné Nagykanizsa 600 K, Stenzel Károlyné Nagykanizsa 500 K, Kele Margit Nagykanizsa 500 K, Vajda Albert 500 K, Hallossy Erzsébet Nagykanizsa 500 K, Heissig Károlyné Nagykanizsa 500 K, Kovács Miklós Nagykanizsa 400, Gál Gyuláné Nagykanizsa 400, Nagykanizsai Patronage 400 K, Nagykanizsai Ipartestület menházalap 400 K (korábbi jegyzéssel együtt 8000 K), Bukovits Katalin Nagykanizsa 300 K, László József Nagykanizsa 250 K, Muth Nassy további 300 K.

Az adók mérséklése. Zalaegerszegről írja tudósítónk: A pénzügyi kormány rendelete értelmében a pénzügyigazgatóság körrendeletet bocsájtott ki, amelyben tájékoztatja a közönséget, hogy kiknek és mily esetekben van igényük adóelengedésre. E szerint a házbéradó törlése bármikor kérelmezhető, ha a ház tényleges birtokosa bérlőjének a házbéradó egészben, vagy részben elengedte. A törlés alapjául a ház tényleges birtokosa által kiállítandó bélyegmentes nyilatkozat szolgál, melynek blankettája az adóhivatalnál kapható. A ház tényleges birtokosa a nyilatkozatot minden egyes bérlőre külön-külön köteles kiállítani és a nyilatkozaton lévő záradékot az előjárásig, illetve adóhivatal által igazoltatni. A kérvényeket a pénzügyigazgatóságnál kell benyújtani. A harmadosztályú keresetadó mérséklése csak abban az esetben kérhető, ha az adózó fél igazolja, hogy a másodosztályú keresetadónak 1914—16 évekre jogerősen megállapított alapja az adózónak katonai szolgálatra történt behívása folytán legalább ötven százalékkal csökkent. Az ilyen adó-mérséklésre vonatkozó kérelmeket az érdekeltek legkésőbb 1916. január végéig tartoznak a pénzügyigazgatóságnál benyújtani.

A malommunkások felmentése. Zalaegerszegről jelent tudósítónk: A kereskedelmi miniszter leiratban kereste meg Arvay Lajos alispánt, hogy az alábbi rendelkezéseket közölje Zalavármegye malomtulajdonosával: A hazai malmok üzemük fenntartására az utóbbi időben gyakran kérik katonai munkások kiállítását. Minthogy a kérelmek ujabban már nem teljesíthetők, a honvédelmi miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a malmok bevonult és a mögöttes országrészekben lévő népfelkeltői szolgálatot teljesítő malom-alkalmazottak, a legkivételesebb és külön méltányolást érdemlő esetekben korlátolt időre visszaadásának. Az ily irányú kérelmek, rendes fölmentési javaslat alakjában a keresk. miniszterhez intézendők. Megjegyzik azonban a miniszter, hogy csakis magyar honosok menthetők föl.

Orosz foglyok halálos végű verekedése. Muraszombatból jelentik: Zsidány községben tartózkodó két orosz fogoly a napokban ittas állapotban összeveszett. Veszekedés közben az egyik orosz Balaso Vazil nevű társát hat helyen hasba szurta. Balaso néhány óra múlva meghalt. A gyilkos foglyot letartóztatták.

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert esakls a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kltünő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszeret és látszeret olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Két pár óra szolgáló
Istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

Uránia MOZGOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 230

Novem. 15., 16-án, hétfőn és kedden

Asta Nielsen
a világ első és legnagyobb filmtragika
felléptével kerül színre:

A KÓBOR LEANY
drámai színjáték 3 felvonásban.

A pesti menyasszony, nevetelő viglák.
A műtömmönő, humoros. Téli képek
Svédországból, természeti felvételei.

Szerován és csütörtökön kerül színre:
A 14. SZAKASZ

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor.
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

MILHOFFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarustó

szerencsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonnan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerencseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	"	80.000	"
60912	"	70.000	"
87851	"	25.000	"
55565	"	20.000	"

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. huzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1'50 K

Játéktervek és huzási lajstromok ingyen.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbel: FELDMANN JÓZSEF követsdi.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyilvántartott hírdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
az adómentes III. 6%-os

magyar nemzeti hadikölcsönre,

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

előző kamat mellett magas előleget nyújt.

Montalan királyok

bolyongnak idegen földeken, utánuk vert hadseregük, amely a kétségbeesés utolsó erőfeszítésével fut a hazai földről idegenbe. Előttük és mögöttük a sötét gond . . . A belgák királya eladta függetlenségét és mikor a német áradat ellepte, egy egész világ nem tudta országát megvédeni. Szerbia az orgyilkosság törével állt lesben idegen aranyak csengésével, orosz izgatás mákonyával zsibbasztva el lelkiismeretét. A tört már kiűztük kezéből és rettentő csapásoktól vérezve fut ki a maga országából ez a nép is.

Viruló országok hosszú békéjének gazdag termését tarolta le a másfél éves háboru, melynek démona még nem akar pihenni, még nem elégette meg a borzalmakat.

A háboru zaja ma talán harsogóbb, mint valaha volt. Az elkeseredés, amely a harcosokat tüzei, az energia, amelyet a tusakodásba vetnek, mintha fokozottabb, a végsőkig fokozott volna. Az a tűz-e ez, amely utolsó lobbanása előtt még églig érő lángot ad? Nem lehet jóvendőlni, csak óhajtani. Még az sem adhat tápot a jóslásnak, hogy amíg a harctereken az ágyuk borzalmas dübörgése zug, az országok szive egdobban és szelid érzések hangja csendül

ki a népek szavából. A francia lapok hetek óta békéről elmélkednek. Szavukból még kicsendül a grand nation büszke önérzete, de a betük között kuszlik, mint alattomos kígyó a vágy, amely nyugalomra áhítozik.

Amíg a háborutól végig nem szántott földek felett csendes halk szárnycsatogással végigrepül a békegalamb, hadaink mennek előre diadalmasan, hogy teljessé tegyék a nagy munkát, mely a világnak visszaadja a békét. Ki tudja, talán a montalan királyok és futó hadseregek után baktató sötét gond mögött suhan a megváltó, melynek ott, azon a földön kell fellámadnia, ahol megölték?

Az új balkáni háboru.

— A Magyar Távirati Iroda és Híradó Esti táviratai. —

Nagy bolgár győzelem a Babuna hegynél.

Szabad az út Monasztir felé.

Lugano. Szalonikiből jelentik, hogy a bolgároknak sikerült az egyesült szerb és francia seregek által Veleztől délre oly szívós makacssággal tartott Babuna hegynél végleg megtörni az ellenség ellenállását és a szerb visszavonulás útját is részben elvágni. A bolgár győzelem fölöttán megnyílt az út Monasztir felé és tegnap óta a bolgár seregek özönlének Prilep irányában.

Menekülnek Monasztirból.

Athén. A bolgárok legutóbbi sikere immár kétségessé tették Monasztir város sorsát és a város népe napok óta menekül részint nyugatra Albániába, részint délre, Görögországba. A szerb miniszterek családjukat tegnap a görög határszéli Florinába küldötték. A monasztiri polgári lakosság menekülésével együtt megkezdődött a dél-szerbiai szerb haderő rohamos visszavonulása is. A visszavonuló szerbek az időjárástól súlyosított terepviszonyok következtében nehéz tűzértségüknek legnagyobb részét elvesztették.

Előre a Szandzsákban.

Sajtóhadiszállás. A nyugatszerbiai fronton egyesült német és osztrák-magyar haderő a Lim folyótól délre a novipazári szandzsák területén szünet nélkül kergetti maga előtt a mind lany-

gással végigrepül a békegalamb, hadaink mennek előre diadalmasan, hogy teljessé tegyék a nagy munkát, mely a világnak visszaadja a békét. Ki tudja, talán a montalan királyok és futó hadseregek után baktató sötét gond mögött suhan a megváltó, melynek ott, azon a földön kell fellámadnia, ahol megölték?

habb ellenállást kifejtő szerb és montenegrói csapatokat és a szerb visszavonulás útját óráról-órára mindjobban fenyegeti az elvágás veszélyével.

Mi a balkáni cél?

Nem Konstantinápoly, hanem Szaloniki.

Lugano. A Corriere della Sera című olasz lap írja: Az osztrák-magyar csapatok balkáni hadműveletének célja nem Konstantinápoly, hanem Szaloniki elérése. Az a tervük, hogy az ottani görög haderővel együttműködve körülférjék az antantseregeket, melyeket ilyenformán új Szedán fenyeget.

A szerb menekülők százezrel Montenegróban.

Szaloniki. A menekülők végtelen sora huzódik a Szerbiából Montenegróba vezető két fő útvonalon, a mitrovičiai és a raska—novipazári utakon. A szüntelen esőzés rendkívül megnehezíti a menekülők útját, kik közül már több százezeren megérkeztek Montenegróba. A menekülők között főleg a kenyérhiány rettenetes. A francia-szerb bank, mely a háboru előtt Belgrádban volt s azóta már négy helyre költözködött, utban van Szkutari felé.

Petár a fronton.

Lugano. Rómából jelentik: Téves az a hír, mely szerint Petár szerb király Olaszországban tartózkodik. Petár király

A III. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfők magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.



súlyos betegsége dacára állandóan katonái között, a fronton van s úgy látszik, mintha csak a halált keresné.

Bresciát bombáztuk.

Zürich. Ró nából jelentik, hogy tegnapelőtt két osztrák-magyar repülő jelent meg Brescia olasz város fölött (a Milano—Verona vonalon és számos bombát dobott arra. A bombák 8 halálesetét és 10 súlyos sebesülést okoztak.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Grosz hadszíntér: Nincs vjág.

Olasz hadszíntér: A doberdói fensik északi szakasza tegnap is a legmakacsabb harcok színhelye volt. A Monte San Michele körüli hadállásokért mindkét oldalon éjjel-nappal folyik a harc. E hegy északi lejtőjén az olaszok ismételtén behatoltak harcvonalainkba, de az esti órákban sikerült az ellenséget csaknem teljesen elűzni. A San Martino szakaszon is folynak még közelharcok. A görzi hídfő előtt az ellenségnek egy a Podgora magaslat ellen intézett támadását visszavertük.

Délkeleti hadszíntér: Gorazde mellett a montenegrói határon csatározás folyik. A szerb hadszíntéren az üldözés mindenütt előrehalad. Osztrák-magyar csapatok elérték Uvac vidékét, a Cigota Planinát és a Javor magaslatokat. Kövess tábornok egy német hadosztaló a Kraljevóból Novacazarba vezető út mindkét oldalán előnyomulva birtokba vette Uscest. Az odább keletre előnyomuló osztrák-magyar csapatok Baicónál áthaladtak a Raska Kursunjaja-1 uton és rohammal elfoglalták a Lucak hegyen (Babicától keletre) levő szerb elsáncolt állásokat. Ott a védőcsapatokat (három lizt és száztíz főnyi legénységet egy gépfegyverrel) elfogtuk. A német és bolgár hadosztályok észak és kelet felől Kursuljához, több utvonalon csomópontjához közelednek.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagydohadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A franciák háromszor is megkísérelték, hogy a november 15-én Ecuriertől északkeletre tőlük elvett árkot ismét visszafoglalják. Valamennyi kísérletük meghiúsult. Az arcvonal többi részén a különböző szakaszon folyt tűzérési és akna-harcokon kívül lényeges esemény nem történt. Az ellenséges tűzérési több ízben lőtte Lenst, az október 22-től november 12-ig terjedő időközben a lakosság közül harminchárom halott és ötvenöt sebesült esett a lövés áldozatául. Katonai kárt nem okozott.

Keleti hadszíntér: A helyzet az egész arcvonalon változatlan.

Balkáni hadszíntér: Az üldözés erőteljesen halad előre. Tegnap több mint 1000 szerbet fogtunk el, két gépfegyvert és három ágyut zsákmányoltunk.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

A hadisegély és a drágaság.

Föl kell-e emelni a hadisegélyt?

— Saját tudóslónktól. —

Miskolc városa nemrég mozgalmat indított a hadisegélyek fölemelése érdekében. A legtöbb város. ezek között Nagykanizsa is, azt a nézetet vallja, hogy fölösleges a hadisegély emelése, mert a havi járandóságok csekély volta miatt ezideig alig panaszkodtak. Kétségtelen, hogy a hadisegélyesek legtöbbje némán ülri sorát s inkább koplal és nélkülöz, sem hogy bárkinek is rimánkodják néhány koronányi emelésért, de nincs egy se a kanizsai hadisegélyezettek között, aki százszor ne érezte volna annak az örületes nagy problémának terhét, amit a hadisegélyből való megélni akarás jelent.

A kormány, amikor a hadisegélyezés kulcsát megállapította, két föelvre tekintett. Az első föelv ez:

— Ha az állam minden hadbavonult katona családjáról úgy akar gondoskodni, hogy ezek, tekintetbe véve a háboru folytán előálló mértéktelen áremelkedést, a nekik adandó összeggel meg tudjanak élni gond nélkül, ez bizonyára legalább annyiba fog kerülni, mint hat hónapi hadviselés. A kenyérkeresőjüket nélkülöző családoknak tehát nem föltétlen megélhetést, hanem csak a megélhetést megkönnyítő bizonyos alapot kell biztosítani. Ez az alap a személyenkénti és naponkénti hatvankét fillér.

A második föelv ez volt:

— Minthogy a napi hatvankét vagy hetven fillérrel az állam már adott alapot a könnyebb megélhetésre, a hadisegélyes asszonyoknak munkát kell vállalniok. Így egyrészt a nyomor is elkerülhető, másrészt pedig a harctéren lekötött s lithon hiányzó munkaerő, ha nem is teljesen, de legalább részben pótoltni fog.

Ez a két föelv a háboru folytán helyesnek bizonyult s tudjuk, hogy vannak családok, melyek most sokkal jobb sorsban élnek, mint amikor a férj, az apa lithon volt. Különösen a sokgyermekes családok ezek, ahol sok hatvankét fillér sokra megy s ezt még jócskán kiegészíti az anya, esetleg valamelyik másik családtag keresete. — A legtöbb családnál így van ez s panaszokat tényleg nem hallunk.

Rendszer, vagy elv, bármilyen jónak is bizonyult a gyakorlat folyamán, sohasem lehet hiba nélkül. Talán éppen általános helyességének következménye az, hogy vannak s a jelen esekben elég tekintélyes számban vannak, akikre a fönti rendszer sehogy se illik rá. A sok közül csak egy esetet kapunk ki, melyet néhány sorban itt elmondunk.

Nagykanizsán, a Magyar-utca végén, egy udvari szobában, — amely a szoba cinevezését onnan nyerte, hogy valamikor tehénistálló volt s most kipallózták, — egy hadbavonult családja lakik. A férj orosz fogoly. A család napi 1 korona és 60 fillér hadisegélyt kap, ami egy hónap alatt 48 koronát tesz ki. Ehhez az asszony is keres 20 koronát. Vagyis, havi 68 koronából négyen élnek, ha ez egyáltalán életnek nevezhető. A 68 koronával pedig egy kis számítás után nagyon furán járunk.

Mindenekelőtt lakásért fizetnek tizenkét koronát. Mivel pedig a lakást fűteni is kell, erre is elmegy ugyaneannyi, ha nem kétszer ennyi. Két gyermek iskolába jár, egy kevés ruha, cipő, néha egy-két fűzet, vagy más valami is kell s ha nagyon jóhiszeműen szá-

mlunk, egy hónapi élelemre marad a családnak 30, azaz harminc koronája. Még kenyérré is kevés.

Nem írjuk le ríktó, vagy komor színekkel, hogyan él ez a család, nem sorolunk fel még néhány esetet, hogyan él Nagykanizsán sok ilyen család. Ezzel fölösleges munkát végeznénk. A nyomor színei mindenütt egyformák s a hadisegély mindenütt 62 fillér.

Miskolc körirata fölött nem lehet csak egyszerűen napirendre térni. Ha a köriratnak nincs is mindenben igazsága, egyben bizonyára van, hogy a hadisegélyek körül valami újabb intézkedést kell tenni. Egyes eseteket is figyelembe kell venni s ezekre is föl kell hívni a kormány figyelmét.

HIREK.

A Mercur-gyár ügye a városi közgyűlésen. A holnapi városi közgyűlés tárgysorozatán szerepel ismét a három évvel ezelőtt leégett nagykanizsai Mercur gépgyár ügye. Sok herce-hurca folyt a gyár újraépítésének engedélye körül, amit a város a gyár régi helyére nem akart megadni. A tanács javaslatára egyik tavaszi közgyűlés a gyár kisajátítását határozta el. Ez ellen a részvénytársasági vállalat felebbezett, de még meg se érkezett a felsőbb fórum döntése s máris új ajánlattal fordult a városhoz. Most már engedett a vállalat eddigi merev álláspontjából és hajlandó a város más pontján is felépíteni a gyárat. Ajánlatában 50,000 koronát kíván a Csengeri-úti telek és az el nem pusztult épületek megváltási fejében és 20,000 koronát az áthelyezés folytán a gyár üzemszünetének kártalanításáért és az áthelyezési költségek fejében. Mindezekben fölül természetesen első sorban városi ingyen telekre reflektál a vállalat, mire nézve már előzetesen a Pátria pótkávégyárral szomszédos területet ajánlta fel a város a Mercur r.-i.-nak. Ma délután 6 órakor tárgyalja a képviselőtestület pénzügyi bizottsága a Mercur r. t. ajánlatát, mely fölött a holnap délutáni városi közgyűlés lesz hivatva dönteni. Értesülésünk szerint a tanács mindenben akceptálja a Mercur r. t. ajánlatát és azt a pénzügyi bizottság is egész terjedelmében elfogadhatónak, sőt a város érdekében lévőnek fogja találni.

Gyászrovat. Ma délelőtt hosszas szenvedés után 31 éves korában elhunyt Nagykanizsán Olasz Károly könyvkötőmester, a Schless Antal utóda cég üzletvezetője. A kanizsai iparosvilág egyik legrokonszenvesebb s legképzettebb tagját gyászolja halálában.

Adományok a kanizsai Vöröskeresztnek. Két nap óta elvitathatatlanul és kézzelfoghatóan is itt a tél. Leesett az első hó, mely még csak el se olvadt, hanem mintegy mementóul itt maradt, hogy figyelmeztessen mindenkit, mi a kötelessége azokkal szemben, akik hóban-fagyban, azva-fázva, életüket és egészségüket feláldozva küzdenek önegyedév gígászi harcaiban az lithommaradott vagyonokért. Itt a tél, fűteni kell a kórházakat, a katonakórházakat. A tartalékkórházak fűtésének gondját ellátja a mindenható állami gondoskodás, de ki gondoskodik a Vöröskereszt-egyesület kórházairól? A kanizsai Vöröskereszt-egyesület pénze már rég elfogyott és már egész áldásos működését be kellett volna szüntetnie, ha időnként nem nyert volna tápot a helybelli közönség áldozatkészségéből. Ennek az áldozatkészségnek most fokozott mértékben kell megnyilatkoznia, mert fokozottak a feladatok is, amiket a Vöröskereszt-egyesületnek végeznie kell. Legutóbb az alábbi adományok

folytak be a kanizsai Vöröskereszt-egylet pénztárába: Eperjessy család mindenszenteki sírdíszítés megváltásáért 20 K., Hofrichter Emma hadikölcsön szelvény 6.—, Krátky Józsefné 2.—, Blau Lajos és neje fiuk halálának évfordulója alkalmával 100.—, Prack András murakereszturi állomásfőnök gyűjtése 8.47, Hefter-cukorkaüzlet pörslöye 3.63, Drogéria pörslöye 4.07, nagytrafik pörslöye 5.13, Unger Ullmann Elek pörslöye 9.03 korona. A vak katonáknak: Krátky Józsefné 2 korona.

Garázdálkodó polgárőrök. A nagykanizsai polgárőrség tiszteletreméltó és kiválóan hasznos intézményét nem először kompromittálta vasárnap este az intézménynek két tagja, Metz József és Csányi János, kiknek alaposan kifogásolható működése annál súlyosabban esik a latba, mert mind a ketten Nagykanizsa városnak közhivatali állásban levő alkalmazottai, akiknek az egész polgárőrség előtt minta és példa gyanánt kellene szolgálnok. Az történt vasárnap este, hogy a két polgárőr szolgálati útjában puskákkal felfegyverkezve betért a Magyar- és Arany János-utcák sarkán lévő Mácsovics-féle vendéglőbe és ott inni kezdtek. (Ők ezt nevezik polgárőri szolgálatnak.) Már a második liter bornál tartottak, amikor betért a vendéglőbe Berghofer Gyula nyomdász és Vas Károly lakatossegéd. Utóbbi hóna alatt néhány lécdarabot szorongatott, amiket utcában talált és fölvev, hogy földanyagnak hazavigye. A polgárőrök Vas Károlyt kérdőrevonták a lécdarabok eredetére nézve. Eközben a két beszélt polgárőr azzal fenyegette meg őt, hogy letartóztatják. A nyomdász ekkor közbeszólt, de csak ennyit mondott: „Abhoz joguk van”. Most már az utóbbinak támadtak neki a lelkiismeretes polgárőrök és a megjegyzés miatt szintén letartóztatással fenyegették meg. Midőn pedig ez ellen a nyomdász tiltakozott, nekiestek és puskatussal, ököllel és cipősarokkal felváltva oktatták ki a polgárőri rend és tapéntat misztériumából. Miközben imígy klebrudálták a nyomdászt a korcsmából, az utcán a sárba vágták, majd a kellő oktatás után fölránccigálták és bekísérték a rendőrkapitányságra. Majdnem mondani is felesleges, hogy a kapitányságon a szolgálattétő tizedes a tényállás felderítése után azonnal szabadonbocsátotta a nyomdászt, aki másnap reggel nyomban panasztételre jelentkezett a kapitányságnál. Egyelőre csak becsületsértés, idegen ingó rongálása (az inzultált nyomdász lönkretejt ruhájáért) és hivatalos hatalommal való visszaadás miatt folyik a két tulbuzgó polgárőr ellen eljárás. Az eddig kihallgatott tanúk mind egyértelműen a fenti tényállást erősítették meg. A tanúkihallgatások után az ügy aktált a rendőrkapitányság a kir. ügyészséghez teszi át.

Elfogták a „Bömbölő Piku-t.” Alsólendva vidékének rémét, klt Bömbölő Piku néven ismernek e lap olvasói, a minap hetekig tartó hosszú hajszá után elfogták az alsólendvai csendőrök. A bandita ötszöri szökése után megint csak szülőföldjén, az alsólendvai vidéken bujkált és éjszakánként a legvakmerőbb betöréseket követte el az ottani falvakban. Katonaruhában, oldalfegyveresen, baltaival járta az éjszakák sötétjében a falvakat s azok jámbor lakói, ha véletlenül összetalálkoztak vele, a világért sem merték volna elfogni és csendőrkézzre adni, annyira félték tőle. A csendőrség pedig szinte tehetetlen volt a banditával szemben, mert ha egyik éjjel Petesházán kóborolt, már másnap éjjel Rédcisen követett el betörést. A napokban az alsólendvai csendőrség bizalmas uton arról érte-

sült, hogy Bömbölő Piku néhány nap óta Hármasmalomban egy padlásán tölti az éjszakát. Aznap este a csendőrség három embere megjelent Hármasmalomban és a jelzett ház padlásán, a szénában aludva, megtalálták a banditát, akit megbilincselve még aznap este bezárástoltak Alsólendvára. A bandita lelkét rengeteg sok bűntény terheli ujabban is, melyeknek azonban csak egy igen csekély része jutott eddig napfényre. Ahova Bömbölő Piku (vagy rendes polgári nevén Fehér Miklós) betört, onnan elvitt minden elvihetőt, pénzt, ételmeit, ruhát stb. s a lopott dolgokat valószínűleg orgazdánál helyezte el. A banditát szombaton Alsólendváról Nagykanizsára szállították, ahol átadták az illetékes katonai hatóságnak.

Rendelet a malomtűzek megakadályozására. Zalaegerszegről írja tudósítónk: Zala vármegye alispánjához a belügyminisztériumtól igen fontos rendelet érkezett a malmokra vonatkozólag. A magyar malmok gabona- és lisztkészlete, továbbá a működési képességének a megóvása, most sokszorosán rendkívül fontos dolog, ezért a kormány közli a rendeletét, melyet az iparfelügyelőkhez intézett a malomtűzek megakadályozásáról és megelőzéséről. Szigorú rendőri tűzvizsgálatnak és sokszoros fölügyeletnek kell gondoskodnia a malmok biztonságáról. A tűzvizsgálatok sűrűn tartandók s nemcsak a malmokra kell kiterjeszkeznük, hanem minden, a közelükben levő nagyobb épületekre is. Közrendészeti szempontból a hatóságok kötelesek állandó jegyzéket vezetni ezekről a vizsgálatokról és tapasztalatokról.

Állnak újra van a harctéren és mégis él. Szigetvárról írja tudósítónk: Nicsovics Ottó orvosnövendék, hadapród, kiről néhány héttel ezelőtt a harctérről az a jelentés érkezett, hogy az orosz fronton több más társával együtt elesett, édes atyjához Moszkvából és Tseljabinskból (Ázsiá) küldött értesítés szerint nemcsak él, hanem jól van és egészséges. Érdekes, hogy Nicsovics Ottó harctéri ismerősei azt is megírták, hogy Nicsovics egy általuk megnevezett községben a templom mellett van eltemetve s fejefáján neve is rajta van. A dolog — mint utólag kiderült — úgy történt, hogy egy hasonló kinézésű elesett hadapródott Nicsovicsnak kéztek s mint ilyen temették is el.

Uj napilap Budapesten. A háborúval kapcsolatos különleges sajtószolgálat egy új és minden formájában eredeti politikai napilapot teremtett meg Budapesten. Az új lap első száma november 20-án este fog megjelenni, homlokán egy egészen sajátos, szinte szokatlan címmel: *8 órai Ujság*. A lap címe egyúttal jelzi tehát az új vállalkozás programját is: a késő esti órákban lesz ez a lap a közönség lelkes, szolgálatkész, mindig jól értesült ujságja. Egyelőre Bécében, Berlinben, a semleges Svájcban és a Balkán fővárosaiban lesznek a „8 órai Ujság” nak tudósítói, akik expressz-távíratok útján közlik a „8 órai Ujság” révén a magyar közönséggel a legfrissebb híreket. Az új lap legfontosabb kötelességének azt tekinti, hogy *mindig igazat írjon*, hogy becsületesen és gyorsan szolgálja ki a közönséget a „8 órai Ujság” egyes számának ára 6 fillér, felelős szerkesztője: dr. Nadányi Emil.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Házmesternek,
tiszteletes házaspár felvétetik.
Cím a kiadóhivatalban.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszerész ólcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

MILHOFFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarustó

szerecsesorsjegy árudája

Zrinyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerecseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694 számmal	400.000	kor
47334	80.000	„
60912	70.000	„
87851	25.000	„
55565	20.000	„

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. húzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 K., negyed 3 K., nyolcad 1.50 K. Játéktervek és húzási lajstromok ingyen.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF kívánságl.

Uránia MOZGOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

Novem. 17., 18-án, szerdán-csütörtökön

A 14. szakasz

drámai életkép 4 felvonásban.

A MEGLOPOTT PÉNZHAMISÍTÓ, vígjáték. GYERMEK SZÉPSÉGVESZÉNY humoros. TŰZIFA SZÁLLÍTÁS, természeteredeti felvétel.

Pénteken és szombaton kerül színre:

A POKOL VITORLÁSA

főszereplő: ELSE FRÖLIGH

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapon az első előadás 2 órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet ◉ Üzletikönyv gyár

◉ **NAGYKANIZSA** ◉

◉ **CSENGERY-UT 7. SZÁM.** ◉

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgönycim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

☛ **hirdetéseket jutányosan felvesz.**

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz kordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1.50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-pocmda Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A katonák karácsonyáért.

A belügyminiszter kérése Zalamegyébe.

Gyönyörű ideát pendített meg a honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatala akkor, amidőn kérő szóval fordult a társadalomhoz: tegye a szeretet valódi ünnepévé szent karácsonyát a családjuktól elszakított és a becsület mezején harcoló hősöknek. A hadsegélyző hivatal lelkes felhívását már közöltük lapunkban. E felhíváshoz csatlakozik most a belügyminiszter körrendelete, mely szószerinti szövegében így hangzik:

Vége felé jár a nehéz megpróbáltatásokban, de ragyogó győzelmekben is gazdag esztendő. Néhány hét választ el bennünket karácsony szent ünnepétől, amelyet hős véreink most már másodszer lesznek kénytelenek szeretteiktől távol, a harcmezőn eltölteni.

Az idei szent estén sem gyullad föl számukra a karácsonyfa apró gyertyáinak barátságos lénye és nem melegedhetnek övéik körében a nyugodt házi tűzhely mellett. Csillagok világa, lobogó tábortűz mellől száll a küzdő hősök gondolata itthon hagyott családjaik felé.

Mindnyájan tudatában vagyunk annak, hogy hű szövetségeseinkkel vállalva küzdő katonáink ellenállhatlan vitézségének és törhetlen kitartásának köszönhetjük azokat a csodával határos eredményeket, amelyek egyre közelebb hoznak bennünket a végső győzelemhez és annak nyomán fölvirradó, békés, szebb jövőhöz.

A szeretet ünnepének kedves alkalmával mutassuk meg hős katonáinknak, hogy a hazafias hála és szeretet legmelegebb érzésével gondolunk rájuk. Egyesüljön egy nagy családdá az egész magyar társadalom és igyekezzék távollévő véreink szent estéjét a harctéren mindenütt lehetőleg meleggé, kedvessé, emlékezetessé tenni.

Ez a nemes gondolat indította együttes akcióra a honvédelmi minisztérium hadsegélyző osztályát és a Vöröskereszt Egylet szeretetadomány-osztályát, melyek céljukul tüzték ki, hogy karácsony estéjén harctéren küzdő katonáink mind-egyikét szeretetadományokhoz juttassák. Gondolat megvalósításához az említett két intézmény a társadalomtól várja a szükséges anyagi eszközöket. E célból országos gyűjtést tettek folyamatba.

E szeretet jegyében született akció megérdemli a legszélesebbkörű támogatást. Arra kérem tehát a törvényhatóságot, karolja föl e gyűjtés ügyét azzal a hazafias buzgalommal, amely a háborús jótékonykodás terén eddig oly fényes eredményeket mutatott föl.

Főlöszleges volna törvényhatóság és a községek anyagi hozzájárulását is kérem, mert jól tudom, hogy a törvényhatóság, amennyiben e célra igénybevehető fedezettel rendelkezik, önszántá-

ból is siet áldozatot hozni minden hazafias és emberbaráti ügyért és tudom azt is, hogy a megfelelő pénzalappal rendelkező községek is követik ezt a példát.

Az új balkáni háború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Prilep a bolgároké.

Tul a Babunahegyen.

Szófia. A bolgár főhadiszállásról jelentik: Közel két heti elkeseredett küzdelem után a bolgár haderőnek sikerült a szerbek és franciák által óriási erőfeszítésekkel védett Babunahegyet és az ahhoz tartozó fontos stratégiai pozíciókat elfoglalni és ezzel megnyitották az utat Prilep és Monasztir felé. A szerb és francia sereg maradványai a Cezna völgyében Monasztir irányában vonulnak vissza. Az őket üldöző bolgár haderő tegnap délután elfoglalta Prilepet és tovább nyomult előre Monasztir felé.

(Prilep városa éppen fele úton van Velez és Monasztir között. Azt már rég megállapították a szaktudósítások, hogy Monasztir előtt az egyetlen védelemre alkalmas pozíció a Babuna hegy. Ennek elveszte Monasztir sorsát is megpecsételi és így egy-két nap kérdése csupán, hogy egész Dél-Szerbia Monasztirrel együtt a bolgárok kezén lesz. A szerk.)

A szerbek Albániában.

Lugano. Durazzóból jelentik Rómán keresztül. A szerbek helyzete a szerb-albán határon igen komoly. Az albán kereskedők nem fogadják el a szerb pénzt. Durazzóban a bolgárok bevonulását várják. Két szerb tábornok tegnap Durazzóba érkezett, hogy az Albániába visszavonuló szerbek elhelyezésére előkészületeket tegyenek. Elbasszanba nagy albán csapatok mentek a helyőrség megerősítése végett.

Sebesültek Szalonikiben.

Athén. Szalonikiből jelentik, hogy oda tegnap 40 waggon angol és francia sebesült érkezett a délszerbiai harcterről.

„Szerbia menthetetlen.”

Lugano. Az olasz lapok ma mind egyértelműen megállapítják, hogy Szerbia menthetetlen és teljes megsemmisülése elkerülhetetlenné vált. A szerbek részére nem marad más, mind beletörődni a megváltoztathatlanba.

Görög—bolgár egyezés.

Rotterdam. A londoni Central News közli az alábbi szenzációs adatokat: Konstantin görög király elárulta Szerbiát. Görögország még október hóban titkos egyezményt kötött Bulgáriával, melyben arra kötelezte magát, hogy nem támogatja az antantseregeket, a ennek ellenében Bulgária segíti Görögországot albániai aspirációinak érvényesítésében.

Orosz csapatok elindulása Odesszából.

Athén. Tegnap reggel Odesszából a Fekete tengeren délkeleti irányban öt orosz csapatszállító hajó indult el. A hajók utjának célja ismeretlen.

A cár vitézségi kitüntetése.

Koppenhága. Szentpétervárról jelentik: Ivanow tábornok, a cár hadsegédje Carszkoje Szelóba érkezett, ahol Miklós cárnak a IV. osztályu Szent-György rendjelet tüzte fel. A cár azon önfeláldozó és bátor magatartásának elismerésül szolgál ez a kitüntetés, mellyel az orosz frontnak legelőlvő állásalba merészkedett éppen akkor, midőn azokat a németek a leghevesebben ágyúzták.

Tiz olasz hadtest pusztulása az Isonzónál.

Genf. Az utóbbi napok óta ismét tömegesen szöknek át az olasz katonaszökevények Svájcba. Az olaszok elmondják, hogy az Isonzónál legutóbb vívott offenzívában legalább 10 olasz hadtest vett részt. Az olaszok veszteségei borzalmasak voltak. Az ütközetből csak minden harmadik ember hozta vissza életét.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalosa)

• Orosz hadszíntér: Nincs újság.

Olasz hadszíntér: Tegnap a görzi szakaszon nem voltak nagyobbarányú gyalogsági harcok. Az előző napokhoz arányitva az olasz tüzéség is lényegesen kisebb tevékenységet fejtett ki. A helyzet az egész délnyugati harcvonalon változatlan. Tegnapelőtt egyik repülőgéprajunk Brexiára bombákat dobott. A repülőek erős tüzvést figyelhettek meg több helyen. Az összes repülőgépek rendben érkeztek vissza.

Délkeleti hadszíntér: A Szandzsák határán küzdő osztrák-magyar csapatok az utolsó montenegrói utóvédeket is visszavelették a Limen túl. A szerbek üldözése mindenütt iglyik. A Sijntea felé előnyomuló osztrák-magyar hadoszlop kiűzte az ellenséget a Javor-tól északra levő szivósan védelmezett hegyi állásából. Kövess tábornok német csapatai tegnap este Raakától fél napi járásra voltak. Kursumljaban utcai harcok fejlődtek ki.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállítás jelenté:

Nvugali hadszíntér: A harc vonal elcsigelt nontjain folyt tüzéségi és aknabarcoktól eltekintve semmi lényegesebb újság nem történt.

Keleti hadszíntér: Az orosz torpedórombolók tegnap lötték a Kurland északi csucsán lakó Belragge; és az attól délayugatra elterülő vidéket. Egyébként a helyzet változatlan.

Balkáni hadszíntér: A hegységben az üldözés tovább halad előre. A szerbek sehol sem voltak képesek emeltésre méltó ellenállást kifejteni. Több mint 2000 logoly, egy géppuska és két ágyú maradt kezükön.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

MILHOPFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarcsító

szereposorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az újonan kezdődő sorsjátékra

kiyáló szereposzámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	"	80.000	"
60912	"	70.000	"
87851	"	25.000	"
55565	"	20.000	"

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. húzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 R. negyed 3 R. nyolcad 1'50 R. Játéktervek és húzási lajstromok ingyen.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

Nyolc millió. Nagykanizsa és a III. hadikölcsön.

— Salát tudósítónktól. —

Ha a fővárosi lapok ma a boldogság mámorában jegyezték fel, a harmadik magyar hadikölcsön két milliárdot meghaladó eredményét, úgy mi jogos büszkeséggel és lokálpatriotizmusunk dagadó érzésével hirdetjük, hogy ebben a legvérmesebb reményeket is meghaladó pazar országos eredményben Nagykanizsa város a szerep, melynek nagysága Nagykanizsánál sokkal nagyobb városoknak is igaz büszkeségére szolgálhatna. Nyolc millió koronát meghaladó összeget jegyezték Nagykanizsa város népe a harmadik hadikölcsönből, mely három, vagy négy milliárd lehetne, ha országszerte mindenütt ennek arányában mutatkozott volna a hazafiul áldozatkészség. Mellékes, hogy e nyolc millió koronás eredménynek több mint a fele egyetlen egy intézethez, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjához fűződik, sőt, hogy egyik másik helybéli pénzügyintézetnél még csökkenés is mutatkozik az első két hadikölcsön számadataihoz képest. A lényeg az, hogy míg az első két hadikölcsönből együttvéve mintegy 10 millió koronát jegyezték Nagykanizsán, a harmadik hadikölcsön nagykanizsai jegyzésének összege egymagában megközelíti ezt a kétfős eredményt. Pontosán: 8 millió 140 ezer és 50 korona a harmadik hadikölcsön kizárólag nagykanizsai jegyzésének összege. Olyan eredmény ez, mely méltán sorakozik azokhoz az eredményekhez, amiket puskával és szuronnal a két nagyszerű kanizsai gyalogezred, a 20-as honvédek és a 48-as bakák vívtak ki a harcstereken. A kanizsai hadikölcsönjegyzés és a kanizsai bakák acélos izma egyaránt döntő tényezőkké váltak a világháború sorsának intézésében.

Az a felemelő áldozatkészség, mely a nyolc milliós kanizsai hadikölcsönjegyzés eredményét létrehozta, az egyes nagykanizsai pénzügyintézetnél a következőképpen oszlik meg:

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál kizárólag nagykanizsai felek 4,369,550 koronát jegyezték a harmadik hadikölcsönből. (A bankfiók vidéki újabb jegyzésének különösszegezését l. alább.) Ezzel a kanizsai bankfiók az első hadikölcsönnél elért nagykanizsai eredményének háromszorosát produkálta, a második hadikölcsönnél elért eredményét pedig több mint 40 százalékkal haladta túl.

A második a sorrendben a Nagykanizsai Bankegyesület, mely szintén minden elismerést megérdemlő eredményt produkált. A Bankegyesület ugyanis a harmadik hadikölcsön nagyszerű eredményében 1 millió és 200 koronával szerepel, mintegy 50 percenttel haladván meg a II. hadikölcsönnél produkált eredményét.

A Nagykanizsai Takarékpénztár 1 millió 114 ezer 850 koronás eredménye is méltán sorakozik az első helyekre.

Sorrendben a negyedik helyen a Délzalai Takarékpénztár áll 488,350 koronás eredménnyel.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár publikuma 486,000 koronával gyarapította a III. hadikölcsönt, míg

a Néptakarékpénztárnál eszközölt jegyzések összege 320,800 koronát tesz.

Végül az Osztrák-Magyar Bank nagykanizsai fiókjintézele következik, ahol 160,500 koronát jegyezték.

Mindaz együttvéve teszi a 8,140,050 koronát, amit kizárólag Nagykanizsán jegyezték.

Külön feljegyzést kíván azonban a hatalmas összeg, amit a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjához annak vidéki jegyzési helyei azállítottak be s amit szintén itt kell regisztrálni, mert azok végösszegében szintén Nagykanizsa nevéhez fűződnek. Ez összegek a tegnap estig érkezett bejelentések szerint szintén 4,104,350 koronára rugnak, amihez hozzáadva a bankfiók mostani kanizsai jegyzésének összegét, s 4,369,550 koronát, a bankfiók ez alkalommal összesen 8,473,900 korona jegyzést produkált, vagyis Nagykanizsáról ilyenképpen összesen 12 millió 244,430 korona hadikölcsön kerül a két milliárdos országos eredménybe. Tekintettel arra, hogy ebből a 12 és egy negyed millióból több mint $\frac{2}{3}$ rész a Kereskedelmi bankfiók produkálta, lehetetlen, hogy az elismerés záslalát mélyen meg ne hajtsuk a fiók és főnökének, Forbdt Arturnak nagyszerű agilitása és alkotó képességét előtt.

Érdemes és kiválóan érdekes lenne mindhárom nagykanizsai hadikölcsönjegyzés eredményének összehasonlító összegezése, de erre már csak holnap kerül a sor.

HIREK.

Bevonulás: december 6-án.

A legújabb bevonulási hirdetemény.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszegről jelenté tudósítónk: A honvédelmi miniszter tegnap újabb behívási hirdeteményt küldött meg Zslavarmegye alispáni hivatalának. Ezerint a legújabb besorozott népfőkelők egy része, valamint a hadi szolgálatra kötelezett munkások, (ez utóbbiak sz 1873—1897. korosztályból) december 6-án tartoznak bevonulni. Ity a népfőkelési szolgálatra kötelezettek közül mely évfajambelleknek kell bevonulniok december 6-án, azt a honvédelmi miniszter később és leírata szerinti táviratilag fogja közölni a vármegye alispánjával, aki viszoni az egyes községeknek már szétküldött és kitöltetlen születési évfolyamu hirdeteményekre leendő rávezetés végett ugyan-csak táviratilag fogja közölni a behívott korosztályok számát.

A bevonulási hirdetemény különben teljes szövegében így hangzik:

A népfőkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. illetőleg az 1915. évi II. törvényekk alapján történt behívása folytán az évben született, továbbá a népfőkelésnél vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevett) de ezen szolgálataiból időközben elbocsátott összes 1873—1897. évi születésű egyének (munkások, halcsárok stb.), ha a megtartott népfőkelésre bemutató pótszemlén népfőkelési fegyveres szolgálatra alkalmassnak találtattak 1915. évi december hó 6-án — amennyiben névszerint felmentve njncsenek — a népfőkelési igazolványlapon feltüntetett m. kir. honvédkiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfőkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Ez a rendelkezés kiterjed a Magyarország területén besorozott osztrák állampolgárokra is.

Az önkéntes behívás folytán besorozott egyének szintén december 6-án kötelezettek bevonulni. A bevonulók erős lábbelit, avdagskőzt, tisztító eszközt, gyapju alsóruhát és lehetőleg gyapju harlanyát (kaptát) hozzanak magukkal. A bevonulás napján elfogyasztott

élelemért 1 K térítési összeg jár. A bevonuláskor a néplőkelési igazolványi lap tulajdonosa vasutakon 3-ik osztályon ingyen utazik. az igazolványi lap azonban a vasúti pénztárnál kóval a vonatindulás előtt lebélyegzendő.

A be nem vonuló néplőkelőket karkötéssel vezetik elő. A néplő, honvédségbe, vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként bevonuló néplőkelő csapatotestet maga választja, bevonulása után azonban csak azon csapatotesthez kérheti felvételét, ahova beosztását nyerte a sorozáson. Az újvidéki közös hadsereghez beosztottak Pécsre, az újvidéki honvédséghez beosztott néplőkelők pedig Szabadkára kötelesek bevonulni a 6-ik honvédelmi vezérőrnagy vezetésében.

Készülnek a kánizsai listatulványok. Kellő megvilágításban ismertették már dr. Sabján Gyula polgármesternek minap kibocsátott hirdetését, mely a listatulványrendszernek Nagykanizsán való behozatalát helyezi kilátásba, s mindenki listaszükségletének bejelentésén kívül kukorica és zsiradékbejelentésére is felhív. A felhívást és az ahhoz tartozó kérdőívet a város minden egyes lakója már napokkal ezelőtt megkapta, sőt a legtöbbet kitöltve be is szolgáltatották azt a rendőrkapitányságnak. Két nap óta nagy apparátussal megkezdődött a bejelentések osztályozása és a bejelentett családi adatok valódiságának megállapítása. Ezt a nagy munkát a Központi Jóléti Iroda vállalta és ezt délutánonként a kórház osztályában a Bogandeder-palotában lévő helyiségében az osztályvezető *Samuel Ottóné*, továbbá a jóléti iroda önkéntes hölgymunkatársai, *Székely Júlia* és *Rózsi*, *Fodor Júlia*, *Dobó Erzsébet* és *Grüpfeld Manca*, valamint *Singer Béla* végzik. A bejelentett igényeket minden bejelentés alapján úgy redukálják, hogy mindenki részére fejenként és havonként 4 kg. kenyérlisztét, 2 1/2 kg. lőzöllisztét és 1 1/2 kg. finom lisztet (összesen tehát 8 kg-ot) állapítanak meg és az így kilgázított bejelentéseket az üzletek szerint csoportosítják. E munka során már több esetet tapasztaltak, hogy némejek dupla bejelentést (két íven két különböző üzletnél) tettek. Természetesen ez a turpisság eredményre nem vezet és az egyik bejelentést megsemmisítették. Vannak ívek, amelyek kereskedők jelentik be egyes vevők szükségletét. Ezeket a bejelentéseket egyáltalán nem veszik figyelembe, mert a bejelentő ívek végén az igényelt liszt, kukorica, illetőleg zsirátvételére nézve kötelező aláírást kell tenni, ezt pedig más nem eszközölheti, mint egyedül csak az, aki a lisztre és a többi szükségletre igényt tart. Egyébként ajánlatos a még be nem adott bejelentő lapokat azonnal beadni, mert ennek végső terminusa a hó 20-ika.

Gyászrovat. Tegnap este szívroham következtében hirtelen meghalt a régi Kánizsának egy törzsgyökere, tipikus képviselője, *Pollák Samu*, rég nyugalomba vonult fűszer- és gabonakereskedő. A 81 évet élt öregur halálában *Reichenfeld Gyuláné* édesapját gyászolja, kinek temetése holnap, péntek délután lesz az izr. temető halottasházából.

Kánizsai kultánácsosok — inspekciónban. Rég hiányzó rendeletet adott ki ma dr. *Sabján Gyula* polgármester. Elrendelte ugyanis, hogy a kánizsai kultánácsosok (számszerűen 3-an) a kánizsai városházán naponként felváltva reggel 7 órától 12-ig és délután 2-től 6-ig hivatalos órákat tartsanak. Az inspekción tartó kultánácsosok kötelessége a hozzájuk forduló felek ügyében eljárni és a csökkent

létszámú kánizsai rendőrséget munkájában támogatni és a telefon-ügyeleti szolgálatban segédkezni.

Rokkant katonák jelentkezzenek. Nagykanizsa város katonai ügyosztálya felhívja mindazokat a volt katonákat, akik a háborúban úgy megsebesültek, vagy megbetegedtek, hogy rokkantállományba kerültek és rokkantnyugdíjat kapnak, — vasárnap, a hó 21-én délelőtt 11 óráig a város katonai ügyosztályánál jelentkezzenek.

Nemsokára olcsóbb lesz a busa. Csodálatos, hogy milyen nehezen válik meg a kánizsai a felesleges gabonájától. Még mindig abban a tévhitben él, hogy haszna lesz belőle, ha még tovább spekulál. Hiába mondja neki a Haditermék Részvénytársaság bizománya, hogy karácsony után 4 koronával olcsóbb lesz a gabona ára, ezt nem hiszi el neki. Esért nagyon ügyös dolog volna, ha a kánizsaiak, akik rendszerint nagyon hitetlenek, ne csak a kereskedők részéről, hanem a saját községbeli jegyzők részéről is felvilágosítatnának, mert igazán kár volna, ha csak egy kánizsai is tudatlansága miatt esetleg súlyos anyagi kárt szenvedne. A H. T. mindent megtesz, hogy a népet felvilágosítsa, a pénteki kiadásban a kormányrendeletet sok ezer példányban lenyomatta, ezeket a saját bizománnyal utján és minden más alkalmas módon terjeszti, de közismert dolog, hogy az egyszerű szántóvető nép többet hisz a saját jegyzőjének, mint akármiéle nyomtatott írásnak — avagy pantalonos úrnak vagy éppen a bizományos izraelitának. A néppel legközelebb és állandó érintkezésben élő hivatalos személyeknek kell most a népet alaposan felvilágosítani.

Felelős szerkesztő: *Görtler István*.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő nadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer- és lánczókat olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

írók: *FELDMANN JÓZSEF* követség.

219,915.

Adófizetés iránti hirdetés,

Alulírott városi adóhivatal ezennel felhívja mindazokat az adózókat, akik a városi adókönyvben előtér és az 1909. évi XI. t. c. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat a hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékalattal együtt a jelen hirdetés közzétételétől számított 8 napon belül, vagyis

o hó 24-éig

városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indittatni.

Városi Adóhivatal.

Nagykanizsán, 1915. évi nov. 16.

Norvóth

adóellenőr.

Holvax

pénztárnok.

Uránia MOZGOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut. 4. Telefon 259

Novem. 17., 18-án, szerdán-csütörtökön

A 14. szakasz

dráma életkép 4 felvonásban.

A MEGLOPOTT PÉNZHAMISÍTÓ, vígjáték. GYERMEK SZÉPSÉGVESZÉLY humoros. TÓZIFA SZÁLLÍTÁS, természeteredeti felvétel.

Pénteken és szombaton kerül színre:

A POKOL VITORLÁSA

főszereplő: ELSE FRÖLICH

Műsorok hétköznapokon 6 és 8 órakor, vasár- és ünnepnapon az első előadás 2 órakor, az utolsó előadás pedig 9 órakor.

Házmesternek,

tisztességes házaspár felvételik.

Cím a kiadóhivatalban.

Két pár lóra szolgáló

istálló azonnal kiadó

villanyvilágítással, padlással és kocsiszinnel együtt

a város legbelső területén,

Cím a kiadóhivatalban.

Löwenstein Emil és neje szül. Ungar Hermin fájdalomtól lesújtva jelentik, hogy szeretett és felejthetetlen fiuk

Löwenstein István

okl. textilipari mérnök, tart. hadnagy az 1. honvéd lovastüzér osztálynál a haza szolgálatában az északi harctéren szerzett súlyos betegségben, 1914. évi szeptember hó 13-án, reményteljes életének 27. évében elhunyt.

Földi maradványait haza szállítottuk és a hó 19-én, pénteken d. u. 2 1/2 órakor fogjuk a nagykanizsai izraelita sírkertben örök nyughelyére kísérni.

Pogányszentpéter, 1915. évi november hó 17-én.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletikönyv gyár

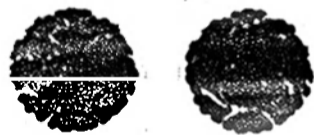
NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgönycim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:30 K.
Nyúttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A tisztviselők milliói.

A kormány nyolcvanhétmillió koronát fog kérni a törvényhozástól, hogy a köztisztviselőket a rendkívül viszonyokra való tekintettel segítségben részesítse.

Nyolcvanhétmillió igen nagy összeg, mégsem sokaljuk, sőt minden kárpótlást keveslünk, amely ennek a komoly, tisztességes és sokat szenvedő társadalmi osztálynak kijut. A kormány ezt a segítséget január elsejétől kezdve egyenlő tíz hónapi előzetes részletben fogja a tisztviselők részére kiutalni és gondoskodni kíván arról, hogy a örvényhatósági és rendezett tanácsú városok ugyanilyen segítségben részesíthessék a maguk tisztviselőit s e célból a nyolcvanhétmillió koronán fölül további összeget szándékozik kérni.

Hirt adunk arról is, hogy a kormány a megyei tisztviselőket is egyenlősíten akarja az államiakkal, hogy a hátrányos fizetési viszonyokat rendezze. Sőt azt is közöltük már, hogy a belügyminiszter Nagykanizsa városához intézett táviratában a XI. fizetési osztályba tartozó városi tisztviselők névjegyzékének felterjesztését kérte, mert a XI. fizetési osztályt megszüntetik és az összes abba tartozó városi tisztviselőket egy teljes klasszissal a X. fizetési osztályba előléptetik, ami a lákbértöbblettel együtt körülbelül 500 koronát kitevő fizetésemelkedésnek felel meg.

Ezzel jóformán az összes közszolgálatban álló tisztviselők sorsán legalább is valamelyes könnyebbség fog beállani és ha nagy áldozatokról is van szó, örömmel és megnyugvással vehetjük tudomásul, hogy illetékes helyen együtt éreznek azokkal, akik a háborúnak semmiféle könnyű és gyors hasznát nem látták, hanem a drágaság főlészökkenő terhelt cipelték és megadással végezték a munkát azok helyett is, akik a harc-téren teljesítették a maguk kötelességét.

Neléz és szomorú éjszakák tépelődését szüntette meg a kormány és sok meddő számítás, amelynek senogysem tudott vége lenni, intézett el az a hír, hogy a kormány annak a külömbségnek amely a régi és mai megélhetési viszonyok közt van, legalább egy törtjét kiküszöbölje, hogy a többivel könnyebben lehessen megbirkozni.

Minden gondoskodás, amely áldozatokkal jár, gyümölcsöző és értékes befektetés: annak a nagy szeretetnek, együttérzésnek és gyógyító segítségnek, amit a háború főlészabadított, hosszú időkre szól az áldása és társadalmi életünk minden szögletében új szolidaritást és új bizalmat ültet el. A tisztviselők pedig, akik mindig hamupipókák voltak

a tőke nagy forgalmában, megbecsülte-tésüket és a maguk tisztességének és szorgalmának elismerését nyugtázzák azokban a milliókban, amelyekből mind-

egyikükre csak kevés jut, de magában foglalja az egész nemzet köszönetét és háláját azért, hogy velük együtt dolgoztak és nálunk többet szenvedtek.

Az új balkáni háború.

— H Magyar Távirati Iroda és H Est mai táviratai. —

Krusevó a bolgároké.

Amsterdam. Szalonikiből érkezett hiteles értesítés szerint a bolgárok tegnap elfoglalták Krusevót.

(Krusevo Délszerbiának egyik legfontosabb városa, mely a 24 órával korábban elesett Prileptől nyugatra és Monasztirtól északra fekszik. Krusevónak bolgár kézre való jutása is bizonyossága annak, hogy Délszerbiában az egyesült szerb-francia-angol haderők helyzete tarthatatlanná vált és a Babuna hegynél megindult omlási folyamat most már Szerbia teljes elvesztéig meg nem áll. A szerk.)

Monasztir előtt a bolgárok

Rotterdam. A bolgárok a Babuna hegyi óriási diadal után Prilepet elfoglalva és a délre menekülő szerbeket Prilepen túl üldözve már 15 kilométer távolságra megközelítették Monasztirt. Monasztir görög és bolgár lakossága elhatározta, hogy ha a bolgárok a város elé érkeznek, hódoló küldöttségben eléjük vonulnak. A macedóniai szerb haderő maradványai Pelagónlán keresztül rohamos visszavonulásban, van Albánia felé.

Borc lesz Monasztirért.

Szaloniki. A győzelmes bolgár seregek most már nemcsak Prilep, hanem Krusevó felől is feltartóztathatlanul nyomulnak előre Monasztir felé, ahol a néhány ezer főre leolvadt Babuna-hegyi szerb sereg útközetre készül a bolgárokkal. Szalonikiből a szaloniki-monasztiri vasuton tegnapelőtt angol csapatok indultak el tüzérséggel Monasztirba.

Három angol hadihajót, elsüllyesztettek a németek.

Berlin. A tengerészeti vezérkar jelent: Egy német tengeralattjáró f. hó 15-én Afrika északi partján torpedólovással elsüllyesztette a „Para” nevű 6322 tonnás angol segédcirkálót. Másnap, 16-án az egyiptomi Solum kikötőjében meglepték a „Prince Abbas” és az

„Abdul Menem” nevű 750 tonnás ágyunaszádokat s ezeket is elsüllyesztették. Ugyanezen német tengeralattjáró a Földközi tengeren egy felfegyverzett szállítógőzös tüzelését elémította és elvette ágyuit.

Görögország

és a balkáni új helyzet.

Ismét a japánok?

Lugano Rómából jelentik: A egyes antant diplomáciai megbízottai Athénben kollektív lépéseket tesznek, melyekkel ultimátumszerű fordalmat ért követelnek, hogy a görög kormány teljes mozgásszabadságot biztosítson egy az antantcsapatoknak, mint az esetleges japáni csapatok részére is.

A görög dilemma.

Genf. Az olasz Corriere della Sera írja mai számában: A szövetségeseknek az a kísérlete, hogy a Balkánon offenzívát kezdjenek, végleg meghusult. Most a kérdés súlypontja Görögországon van, mert a bolgár háború mindjobban közeledik a görög határ felé. A legközelebbi napokban Görögország vagy felfegyverzi a területére menekülő szerb csapatokat, vagy beleegyezik abba, hogy a harc Görögország területén folytatódjék.

A téli program.

Koppenhága. A szentpétervári Novoje Vremja írja: A nyugati hadszíntéren az angolok és franciák frontján egész télen át a hadműveletek szünetelése lesz várható. A téli hónapokban csupán a Balkánon lesz harc és nyugaton csak a tavasszal fog megkezdődni a mindkét részről várható nagy támadás.

Kitchener terve.

Lugano. A »Secolo« jelent Londonból: A Dardanellákhoz utazott volt angol hadügyminiszter, Kitchener, egészen új támadást készít elő Törökország ellen. Kitchener lord a Földközi tenger keleti partján partraszállítandó angol haderőkkel Palesztina ellen akar támadást vezetni. (Kitchener nyilvánvalóan a németeknek és a jól felfegyverzendő milliós török seregeknek Suezhez vezető útját szeretné elvágni. A szerk.)

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A helyzet változatlan. A cariorijski csatátér-rendbehozatala alkalmával ismertük meg teljes nagyságában a legutóbb kivívott sikert. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Eddig 2500 oroszot temettünk el és 400 frissen ázott sirt számláltunk össze. Több ezer puskát és nagymennyiségű löszert zsákmányoltunk. A zsákmány-mennyisége még növekedik. Az ellenségnek a Stry nyugati partján négy egymás mögötti erős hadállása volt dróttakadályokkal, támpontokkal és oldalozó hadállásokkal klépitve. A nagykiterjedésű kunyhótáborok megerősített faházakkal és nagy istállókkal azt igazolják, hogy az ellenség ott már télire rendezkedett be.

Olasz hadszíntér: Az olaszok tegnap sem kezdtek újabb támadást. Éjjel a Zagora Monte San Michele északi lejtője és San. Martinótól délnyugatra fekvő terület ellen gyenge előretöréseket kíséreltek meg, de vajamennyit visszavertük. Ma kora reggel óta Görz újra beves térségi tűz alatt áll. Az első órában mintegy négyszázjövendő esett a városba. Riva régi városrészét, tegnap az Altistimóról tűz alatt tartották. Repülőink a bellulói kaszárnyákra bombákat dobtak.

Délkeleti hadszíntér: Az üldözés a lehető legmostohább időjárás dacára jól halad. Novavarostól északra csapataink az Uvac szakasz felé közelednek, Javor község birtokunkban van. Ivanjicától délre a Jankow Kn csucs körüli területen megközelítettük a Gollja-Planina szorosainak magaslatait. A német csapatok az Uscerói Raskára vezető út felét tették már meg, míg az osztrák-magyar csapatok kelet felől az Ibar irányában előnyomulva Karadak felé haladtukban átjutottak a Kuponi Planinán. Gallwitz hadseregének csapatai a szerbek által kirabolt Kursumlja községen át dél felé nyomultak elő. A bolgár csapatok harcok közt elérték a Radan magaslatait és az e hegytől délkeletre fekvő területet.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállás Jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az angolok tegnap reggel a Messinel Armentiersel országut mellett állásunk ellen meglepetésszerű támadást kíséreltek meg, de visszavertük őket. Az Argonnokban felismertük a franciáknak azt a szándékát, hogy egy árkunkat felrobbantsák, a fenyegetett árkot még idejekorán kiürítették.

Keleti hadszíntér: A helyzet általában változatlan.

Balkáni hadszíntér: A szövetséges hadseregek üldözés közben általában elérték azt a vonalat, amely Javortól kezdve Raskától északra húzódva Kursumljen és Radonon át Orughcaig terjed. Csapataink Kursumljét a szerbektől kiürítve, kifosztva találták. Több száz foglyot ejtettünk és néhány ágyut zsákmányoltunk.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy Vasúti-útcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL műdórá és látszerész új üzlete, ahol külön hadilámpák-órák is kaphatók. Hibák és rossz órákat, ékszer és látszerész olcsón gyorsan, felelősségre kijavít.

Városi közgyűlés.

A város hadikölcsönjegyzése. — A Mercurgyár ujjáépítése. — A köz-kórházi költségvetés. — Rendőrkapitányválasztás lesz. — Dr. Bród Tivadar árvaszéki ülnök helyettes.)

— Saját tudósítónktól. —

Ha az Isonzó fronttól nem 500, hanem csak 5 kilométernyire lenne a kanizsai városháza, akkor sem lehettek volna kevesebben a tegnap délután tartott rendkívüli közgyűlésen, a városháznak egészen granát- és srappellbiztos közgyűlési termében. Mintha nem is Nagykanizsa város dolgaírói lett volna ott szó, a képviselők négyötöd része egészen feleslegesen tartotta az érdeklődés fényűzését és ha vagy kéttucat kiskanizsai városatyja nincs, akkor részvevők hiányában egyszerűen elhalaszthaták volna az egész közgyűlést, mely pedig éppen elég fontos városi ügyekről volt hivatva döntenit, amiről e sorok tőlét lrt címek, meg az alábbi részletek is tanuskodnak.

Az elnök dr. *Sabján* Gyula polgármester a napirend előtt kégyeletes szavakkal parentálta el a képviselőtestület minap elhunyt kitűnő tagját, Orbán István tanitót.

Az előadó dr. *Krdtky* István főjegyző ezután a város által jegyzett III hadikölcsön ügyét ismertette, arra kérve a tanács nevében a közgyűlést, hogy a gimnázium építési alap terhére a pénzügyi bizottság javaslata alapján Nagykanizsa r. t. város nevében eszközölt 200.000 koronás jegyzést hagyja jóvá, ami szó nélkül megtörtént.

A Mercurgyár ujjáépítése.

A Mercur gépgyár ügyét ismerik már e lap olvasói. Egyik nyári közgyűlés a leégett gyár kiséjállítását határozta el és pedig a tűzveszély és közegészségügy indokai folytán. Azelőtt is és azóta is állandó tárgyalások folytak a város és a gyár tulajdonosai között arra nézve, hogy miként lehetne a gyárat új helyen felépíteni. Legutóbb a sörgyár mellett a Patria pótkávégyárral szemben fekvő területet ajánlották fel a gyárnak, amit annak tulajdonosai végül elfogadtak, s ezt mint ingyen telket, továbbá a régi gyár vételára és harcolkodási költségek fejében összesen 70.000 koronát kívántak a várostól. A telek, amiről szó van, 14.072 m²-es területű s az főleg somogy-szentmiklósi gazdák tulajdonát képezi, kik már kötelezték magukat arra, hogy azt a városnak eladják és pedig négy-szögölenként 3 korona 50 fillérrel. Ilyenformán a Mercurgyár új telke a városnak 49.252 koronájába kerül, amilhez hozzávéve a tentebből 70.000 koronát, a város egész kiadása ez ügyben 119.252 korona lesz.

Dr. *Vilányi* Hénrik kérdésére, hogy mit szándékozik a város csinálni a Mercurgyár régi épületeivel,

dr. *Sabján* Gyula polgármester közli, hogy azokat egyelőre, lényegtelen és olcsó átalakítással katonai lérőhelyeknek logják alkalmassá tenni, amiknek a város amúgy is rendkívül szükében van. Biztosítja a közgyűlést arról, hogy így a legrövidebb idő alatt a városnak a Mercurgyárral kapcsolatos minden kiadása igen busásan meg fogtérülni.

A 119.252 koronás kiadással kapcsolatos tanács javaslatot, úgy amint tettebb vázoltuk, *Eperjessy* Gábor és *Haltax* Frigyes pótló indítványával egyhangúlag elfogadta a közgyűlés.

A köz-kórházi költségvetés.

A köz-kórház lényeges kibővítése, a még mindig fokozódó drágaság, a súlyosabb betegek kosztjának javítása és egy osztályos főorvos állásának feldszeresítése azok az indokok, melyek a v. tanácsot a köz-kórház 1916. évi költségvetésének lényeges növelésére indítják. Az előirányzott 147.046 korona kiadásból 145.191 korona van fedezet nélkül, aminek fedezése csak úgy lenne lehetséges, ha az eddigi 2 K 06 filléres napi betegápolási díjat 2 K 94 fillérré emelik fel. Tekintettel arra, hogy ez az országos betegápolási alap lemére történik, tehát az emelést a belügyminiszternek kell eszközölni. A városi közgyűlés készséggel helybent hagyta a tanács azon nem sok reménnyel kecsegtető javaslatát, hogy a napi betegápolási díj felemelése, illetőleg a köz-kórház kiadás előirányzat fentebb vázolt nagyarányú növelése végett felr a belügyi kormányhoz.

A városi tisztújítás kérdése.

Eltekintve attól, hogy a városi tiszviselők új szervezeti szabályrendelete sincs még legfelsőbb jóváhagyással ellátva, minden indok megvan arra, hogy Nagykanizsa városának egy év óta függőben lévő általános tisztújítása ismételtlen elhalasztassék. Nem mellőzhető ugyanis a pályázatoknál a háboruban lévő reflektánsok. Ez volt a tanács tegnap kifejezésre juttatott álláspontja a kérdés általános részére. Kivéteit kell tenni azonban — szölt tovább a tanács javaslat, — az egyetlen egy rendőrkapitányi állás betöltésével, mert a rendőrkapitányság az egyik kapitány nyugdíjazásával, a másik kapitány betegségevel, a rendőrbiztos felfüggesztésével és a lökapitány hadbavonulásával (nem szóiva a minimumra apadt rendőrlégénységi létszámtól) képtelen eleget tenni éppen a háborus helyzet folytán jelentékenyen megnövekedett feladatainak. Az egyik rendőrkapitányi állás leg-sürgősebb betöltését javasolja a tanács, annyival is inkább, mert arra *Kiss* Lajos nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző személyében olyan reflektáns van, akinél megfelelőbb jelölt később sem akadhatna.

Dr. *Szabó* Zsigmond és *Eperjessy* Gábor szöltak hozzá a kérdéshez, az utóbbi *Benedek* József tb. aljegyző érdekében, akit illenek a *Perger* József nyugdíjazásával megüresedett aljegyzői állásba szintén már megválasztani. Dr. *Sabján* polgármester megnyugtató szavaira, hogy a tanács módot fog találni *Benedek* József anyagi helyzetének javítására, úgy határozott a közgyűlés, hogy csak a rendőrkapitányi állás betöltésének elrendelését kérje a tanács Zalavármegye alispánjától.

A rendőrség államségélye.

Már egyszer kapott ez évben a nagykanizsai rendőrkapitányság 18.000 korona államségélyt, melyet most a belügyminiszter újabb 9000 koronával toldott meg. Ennek felosztása is a tegnapi közgyűlés dolga képezte és pedig akként, hogy a rendőrlégénység tagjai megfelelő családi pótlékot, még 60 korona csalámapénzt és — rang szerint — 40 s 70 korona között változó újabb ruhapénzt kaptak, azonkívül a kapitányság folyó kiadásaira is juttattak vagy 600 koronát.

Halls István nyugdíjazása és dr. Bród Tivadar megválasztása.

Halls István árvaszéki előadó tanácsost 40 évet meghaladó szolgálata után saját kérésére nyugdíjazta a tegnapi közgyűlés. A törvény szerinti 4200 korona nyugdíjat és megfelelő jaksért állapítván meg részére. *Eperjessy* Gábor indítványára jegyzőkönyvi lejegyzést szavaztak meg Halls István érdemes működésé-

nek, dr. Sabján Gyula polgármester pedig a földártszavakban méltatta a nyugalomba vonuló tanácsos kiváló egyéniségét kinnek jelszavatehetségétől a város történetének részletes megírását reméli.

Az árvaszéki előadói állás ideiglenes betöltése válván szükségessé, az egyetlen működésben lévő pótlónököt, dr. Bród Tivadar ügyvédet ajánlotta, a tanács helyettesül való megválasztására, ami egyhangúlag megtörtént. (Dr. Bród Tivadar a közgyűlés végére érkezve letette hivatali esküjét.)

Egyéb ügyek.

Székely Nándor városi mérnök mint szakelőadó ismertetette nagyon élvezetes előadásban az új laktanya külügyét, melynek 130 méterig való mélyfürására és a költségekre nézve a közgyűlés helyeslő határozatot hozott. Kimondták a Petőfi-ut és a József Főherceg-ut sarkán levő Haba féle ingatlannak 25.000 koronáért való megvásárlását, végül a kárpáti falvak ujjaépítésére Nagykanizsa városa 3000 koronát szavazott meg, amely összeg azonban a polgármester reménye szerint a városban folyó gyűjtés útján 10.000 koronára fog növekedni.

HIREK.

Gyászrovat. Hosszas betegeskedés után, de azért mégis egészen váratlanul hunyt el a mi nappal Budapesten Deutsch Jánosné szül. Bühwelss Franciska nagykanizsai okl. születésű 61 éves korában. Halálát férjén és hat gyermekén (3 leány és 3 fiu, kiknek egyike orosz hadifogoly) kívül az egész város ura népe mélyen fájlatja, s különösen a város legelőkelőbb asszonytársadalmának tagjai, kiknek a meghaldogult igaz bizalmasa volt. Temetése k. hó 14-én volt Budapesten az új izraelita temetőben.

Nagykanizsa és a harmadik hadikölcsön. Vázoltuk tegnap azt a jelentős szerepet, amit a Nagykanizsai Bankkegyesület a harmadik hadikölcsön nagykanizsai 8 millió eredményében betöltött. A Bankkegyesület 1.200.000 koronás eredményében az alábbi nagyobb jegyzések foglaltak: Nagykanizsa r. t. város közönsége, Báró Berger Emil Borsfa, Zerkowitz Lajos bornagykereskedő egyéb jegyzésén kívül, Wiener Fleischhauer Vereinigung Wien, Práger Ferenc által 100-100.000 koronára. Franz Lajos és fia r. t. egyéb jegyzésén kívül, Breuer Izidor Sándor 50-50.000 K. Stromszky Ernő Annamajor, Főbérnökség Annamajor, Fleischacker József fia budapesti jegyzésén kívül, özv. dr. Schwarcz Adolfné 25-25.000 koronára, Csapli Sommer Ignác (korábbi jegyzésével 150.000-K), Schmidt Betty földbirtokos Annamajor, (jelenleg Zuoz) 20-20.000 koronára. Izraelita hitközség helyben 15.000 K. Schwarcz és Tauber egyéb jegyzésén kívül, Böhm Jenő helyben Kerkápoly Magda Közp. Musseti Ferenc földbirtokos Zalaszentbalázs, Kohn Mátyas fia Zalaszentbalázs, Weiss Ignác helyben, Szeszalmóti r. t., Patria pótkávégyár egyéb jegyzésén kívül, Löwenstein Emil nagybérnök Pogányszentpéter, dr. Viola Ignác orvos Gelse, Pongor Henrikné, Löwenfeld Joachim bérnök Sándor egyéb jegyzésén kívül, Rosenfeld Adolf fia, Frank Henrik és fia Balatonboglár egyéb jegyzésén kívül, Stolczer Zsigmond magánhivatalnok 10-10.000 koronára. Dr. Vajda Márk fogorvos, Löwinger Frida magánzó 8-8000 koronára. Hoffmann és Frank 6000 K. Pongor Henrik közjegyző, dr. Pillitz Sámuel járásorvos, Gyémánti József nagybíró Surd, Böhm fest-

vérek malomtulajdonosok Zalaegerszeg, Grünhut Vilma, Reichenfeld Edg., Schmidt Zsigmond ecetgyáros 5-5000 koronára. (Folytatjuk).

Tizenhét kiállítás két nap alatt. Tegnap és tegnapelőtt este a nagykanizsai rendőrkapitányság nagy razzliákat tartott az összes kanizsai kocsmákban és a kis szállókban. A razzliának meglepő eredménye lett: a két eseten nem kevesebb mint 17 foglalkozás nélküli cselédlányt találtak, akiket mind bezárítottak a rendőrkapitányságra. Itt ma tartották fölöttük statáriumot és a dologkerülő züllött leányokat 3-15 napl elzárásra és Nagykanizsáról legalább 1 évi, de több esetben örökre szóló kiállításra ítélték. A kiállított nők már megkezdtek különböző terjedelmű elzárási büntetésük leülését, s annak leteltével toloncuton viszik őket illetőségi helyükre. Elképzelhető, hogy a tizenhét becsukott Amazon minő koncerteket csap most a rendőrségi cellákban, melyek nem mindennap látnak ilyen kedélyes társaságot.

Elkötyavetyélik a hadbavonultak földjét. A belügyminiszter rendeletet intézett Zalavármegye allspánjához, amelyben közli, hogy tudomására jutott, hogy a hadbavonultak, valamint hozzátartozóik egyes vidékeken nagy hajlandóságot tanúsítanak ingatlanuk elidegenítéséhez és hogy a hadbavonultaknak, a háboruban rokkantakká váltaknak, az eseteknek vagy elhaltaknak, valamint hozzátartozóiknak ingatlanai tömegesen kerülnek a család birtokából idegen kézre. A kormány hiteles és pontos adatokat kíván szerezni ennek a kedvezőtlen jelenségnek a mérvéről és az ennek következtében előállott tulajdon eltolódásokról, hogy így megbízható adatok alapján megtehesse a szükséges óvintézkedéseket avégből, hogy az érdekeltek ennek a kellően meg nem fontolt cselekvésüknek káros és veszélyes következményeitől első sorban saját maguknak, de az államnak érdekében is lehetőleg megóvhatók legyenek. Felhívja a miniszter az allspánt, utasítsa haladéktalanul a községi előljárásságokat, hogy — az örökösödés eseteinek kivételével — mindazokat az egyéb ingatlan tulajdonváltozási eseteket, amelyek 1914. augusztus 1-től kezdve 1915. október 31-ig a zalamegyei községek és városok területén előfordultak és amelyekről akár hivatalosan, akár magán uton tudomást szereztek. f. évf. november 30-ig jelentésük be.

Irodista és irodistalányok kerestetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havi 80 korona fizetéssel, — Irodistalányok pedig szép írással havi 20 korona fizetéssel felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket yenni, jégbehűtő sör, bor és ásványvíz.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
vannymagnással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban

MILHOFFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főárusító

szerecsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az újonán kezdődő sorsjátékra

kiváló szerecseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	„	80.000	„
60912	„	70.000	„
87851	„	25.000	„
55565	„	20.000	„

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. húzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek árulól 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1'50 K
játéktervek és húzási lajstromok ingyen.

Uránia MOZGOKÉP-PALOTA

Rozgonyi-ut 4. Tel. 6420

Novem. 19., 20-án pénteken-szombaton

A pokol vitorlása

Kalózi drama 3 felvonásban.

Harcéri tudósító, kino-riport aktuális.
Öregek és fiatalok, Vigjáték 2 felvonásban. A titkos drámaíró, behózat.

Vasárnap kerül színre:

ÉLETRE HALÁLRA

détektiv dráma

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órákor,
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor az utolsó előadás pedig 9 órákor

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebben FELHŐMÁN JÓZSEF kérvény.

Egy jó házból való fiú

könyvkötő

tanoncnak felvete-
tik a Gutenberg

nyomdában.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet ◉ Üzletikönyv gyár

◉ **NAGYKANIZSA** ◉

◉ **CSENGERY-UT 7. SZÁM.** ◉

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

◉ hirdetőseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:30 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szarkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Józanodnak Angliában.

Shakespeare ismerte az angolokat. Mialatt Falstaff haditetteivel dicsekszik és azzal, amit még tenni fog a nagyszámu ellenséggel, Heinz herceg rejtett mosolylyal hallgatja és így szól: Várjátok csak, ha még tovább mesél, még többen lesznek. Így várta a német nép Churchill híres, hősködő beszéde után, mit fog még produkálni ennek a tehetséges mesemondónak és tehetségtelen politikusnak zagyva fantáziája. Az angol flotta — hirdette Churchill egy év előtt — kimondta a halálos ítéletet Németországra. De a jóslással nem volt szerencséje Churchillnak. Éppen egy évvel később: szabad az út Konstantinápoly felé. Churchill, aki most tartotta a parlamentben a saját halotti beszédét, azt hiszi, hogy Németországot a második vagy harmadik háborus esztendő után könnyebben lehet legyőzni, mint az első év után. A szép álmok szét fog oszlan. Minden tavalyi háborus esztendő nemcsak a veszteségek teljes pótlását, de a haderő állandó emelkedését hozza magával. Churchill úgy beszél, mintha a gazdag fantáziájú Falstaff. Az ilyen emberekről mondja Nagy Frigyes: Ha valamely országot nagyon súlyosan akarnék megbüntetni, költőkkel kormányoztatnám.

De kezdik már az angol politikusok hangoztatni, hogy a hosszú háboru sem fogja meghozni Anglia várva-várt reményét, a végső győzelmet. Előbb a lordok háza, később a képviselőházban Trevelyan hangoztatta, hogy a hosszú háboru épp úgy elpusztítja a győzöt, mint a győztest, Angliát, szövetségeseit és ellenfeleit. Most aztán Bonar Law angol miniszter megdöbbentő kijelentést tett az alsóházban és azt mondta, hogy Anglia maga sem bírja ki a hosszú háborut. Sem pénzügyileg, sem egyébként nem bírja, mert a szövetségesei sem bírják. Franciaország nincs berendezve hosszú háborura és ezzel az angol miniszter nyilván a franciák egyre fokozódó türelmellenségére és csüggedtségére célzott.

Angliára nézve a hosszú háboru már kilátástalan, mert az ellenfél erői egyáltalán nem csökkentek. A kitéhezhető taktika megbukott. A kifárasztó taktika szintén bukófélben van. A központi hatalmak nem akarnak gyengülni, sőt arányaiban egyre erősebb haderővel rendelkeznek. Az élelmiszerkérdés sem okoz akkora gondokat a központi hatalmaknak, ahogy ezt Angliában remélték. A municiókérdést a tengerek blokádja ellenére is megoldják. Az angolok és a franciák azt hitték, hogy ha

megakadályozzák a gyapotnak Németországba való bevitelét, erősen sújthatják a központi hatalmak munició-iparát, mert tudvalevő, hogy a munició előállításához szükség van gyapotra. De

Németországnak és a monarklának még évekre való készleteik vannak, azonkívül a balkáni ut megnyitásával nagymennyiségben fogják behozni Törökországból.

Az új balkáni háboru.

— A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratal. —

Olaszország beavatkozik a balkán akcióba.

Az olasz minisztertanács döntése.

Lugano. Rómából táviratozzák: Az olasz minisztertanács tegnap délután tartott ülésében elhatározta, hogy Olaszország be fog avatkozni a Balkánon folyó hadműveletekbe. Hosszu vita folyt arról, hogy Albániában szállítsák-e partra az olasz seregeket, vagy egyebütt. Végül a minisztertanács elejtette az Albániában való partra szállítás tervét és pedig amiatt, mert az osztrák-magyar flottabázis, Cattaro túlságosan közel van oda, másrészt pedig mert Albániában utak sincsenek. Salandra miniszterelnök a királyi jóváhagyás végett a frontra utazott.

Albánia vagy Szaloniki?

Lugano. Hiteles római forrás jelenti, hogy az olasz katonai és politikai körök között nagy nézeteltérés uralkodik abban a kérdésben, hogy a balkáni hadműveletekben résztveendő olasz hadsereget Szalonikiben vagy Albániában szállítsák-e partra. A katonák Szalonikihez ragaszkodnak, de a politikusok politikai okok folytán minden áron az albániai partraszállítást szeretnék megvalósítani.

Monasztir tarthatatlan.

Nem védik a szerbek.

Zürich. A római Secolonak jelenti Szalonikiből: Monasztir katonai parancsnoka kijelentette az antant-diplomatáknak, hogy elérkezett az utolsó perc, melyen túl a szerbek már nem folytathatják reménytelen küzdelmüket és meg sem fogják kísérelni a város védelmét, hanem vissza fognak vonulni Görögországba.

Az angolok kldölnek.

Lugano. A Corriere della Sera haditudósítója táviratozza Monasztirból: Monasztirban a helyzet rendkívül vál-

ságos és semmi reményt nem nyújt. A Szalonikiből a város védelmére küldött angol csapatok 4 órányira jutottak Monasztirtól, de ott az ut fáradalmi következtében javarészüket kidőlt.

Francia jelentés.

Genf. Monasztir sorsáról a párisi lapok ezt közlik: Már semmiképpen se lehet megakadályozni, hogy Monasztirt a legrövidebb időn belül a bolgárok el ne foglalják. A megvert szerbek a Babunahegynél számos nehéz ágyut is elvesztettek.

Görögország lefegyverzi az odamenekülő csapatokat

Stockholm. A szentpétervári Birsevilla Vjedomosti című lap közli, hogy hiteles információja szerint Görögország nemcsak a szerb, hanem a francia és angol csapatokat is lefegyverzi, ha azokat üldöztetve görög területre menekülnek. Görögország nem fogja ugyanis tűrni, hogy a szerbiai harc görög területen folytatódjék.

Kitchener Görögországhoz.

Berlin. Athénből jelentik: Athénben Kitchener volt hadügyminiszter, ki a közeli napokban odaérkezik, követelni fogja a görög hadsereg teljes leszerelését és minden görög haderőnek Görögország északi részéből való visszarendelését.

Százezer főnyi antantsereg Szalonikiben.

Szaloniki. November hó 15-ig Szalonikiben az angolok és franciák 100.000 főnyi sereget szállítottak partra. Ugyanezen napig Szerbiából 2000 súlyosan sebesült angol és francia harcos érkezett Szalonikibe.

Uj kudarc Gallipolin.

Disztámadás Kitchener előtt.

Genf. Midőn Kitchener volt angol hadügyminiszter a Dardanellákhoz megérkezett, az angol parancsnok, Hamilton

tábornok általános támadást rendelt el az Anaforta-erődök ellen. A támadás azonban, dacára a mérhetetlen munitió-pazarlásnak és a gyarmati csapatok tömeges feláldozásának, minden eredmény nélküli volt.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Rosz hadszíntér: Nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér: Az Isonzó harcvonalon az olaszok újra támadnak. Támadásaik ezáltal is, mint a nagy harcok idején, főképp a görzi szakasz ellen irányultak. A hídő szakadatlannal nehéz tűzvérségi tűz alatt áll. Os-lavija ellen megkísérelt támadásokat és egy a Podgora magaslat ellen irányított erős előretörést visszavertünk. Görz városának tervszerű bombázása délelőtt négy, délután több mint hét óráig tartott. Az olaszok e romboló munkájukra háromezer mindentéle méretű lövedéket fordítottak. Nagy tűzvészeket okoztak. A katona kár csekély, ellenben a lakosságot emberekben és javakban súlyos veszteségek érték. Az ellenség újra heves támadást intézett a Doberdó fensík északi szakasza ellen. A Monte san Michele északi lejtőjén ismételen behatolt hadállásunkba, de elkeseredett közelharcok eredménye az volt, hogy csapataink eredeti harcvonalukat teljesen megtartották. Hasonlóképp meghusultak a görzi hídő felől északra levő harcvonalon az ellenségnek Zagoránál végrehajtott két erős támadása is. Ugyanez volt a sorsa a Vrsic szakaszon és Flitschnél több gyengébb előretörésnek. Egyik repülőnk bombákat dobott a skioi posttőgyárra.

Délkeleti hadszíntér: A montenegrókat Pribojnál újra megvertük. Csapataink a török lakosság örömrivalgása közepette vonult be a Szandzsákba. Nyugatszerbiában küzdő csapataink elővédeli Novavaros előtt és Sjenicában állanak. Egy hadoszlopunk áthaladt az 1931 méter magas Jankowkamenen. Kövess tábornok német hadosztályai elérték Raska vidékét. Tőlük délkeletre a Koponik-Planina lábainál osztrák-magyar csapatok harcolnak. A német és bolgár hadosztálynak a Prisztina körüli völgyek felé irányuló előnyomulása előrehalad.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az Argonokban és az erdőség mellett, valamint a Vogézekben tűzvérségi és aknaharcok. Egy német repülőraj támadást intézett a Topperinghetől nyugatra levő angol csapattáborok ellen.

Keleti hadszíntér: Nincs ujság.

Balkáni hadszíntér: Tegnap sikeres üldözési harcok alkalmával kerék számban 5000 szerbet fogtunk el.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Pénzbeszedő

megfelelő biztosítékkal keresz-
tetik; rokkant katona előnyben
részesül. Jelentkezni lehet:

az első magyar álta-
lános biztosító társaság
nagykanizsai főigazgatójának

Nagykanizsa és a hadikölcsön.

A három hadikölcsön kanizsai eredménye:
huszonnyolc és háromnegyed millió.

— Saját tudósítónktól. —

Még a kanizsaiak maguk sem akarták el-hinni, midőn minapi közlésünkben tudomá-sukra jutott, hogy Nagykanizsa város és köz-velen környékének népe 8 millió koronát meghaladó összeget jegyzett a harmadik hadi-kölcsönből. Valóban hihetetlen arányú fejlő-dés ez az előző két hadikölcsön kanizsai eredményéhez képest, melyek együttvéve alig te-tek 20 százalékkal többet, mint amennyi a harmadik hadikölcsön kanizsai eredménye egymagában. Az alábbiakban összehasonlító ismertetést adunk mindhárom hadikölcsön jegyzésének nagykanizsai eredményeiről. Előbb azonban még a minapi 8 millió eredményt helyesbítjük a végső pótlásokkal és pedig a nagykanizsai postatakarékpénztárnál jegy-zett 120.000 koronával és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál még jegyzett 20.000 koronával, melyek hozzá-adásával Nagykanizsa város és közvetlen kör-nyékének lakói 8,280.050 koronát jegyeztek a harmadik hadikölcsönből. De a Kereskedelmi bankfiók vidéki jegyzési helyein jegyzett 4 millió összeg is jelentékenyen megnöveke-dett a legvégső összegezésnél és pedig közel félmillióval: 4,767.250 koronára. Vagyis most már mindent összegezve: Nagykanizsáról és Nagykanizsán keresztül 13,067.600 korona (tehát több mint 13 millió) jutott a har-madik hadikölcsön két milliárdos orszá-gos eredményébe.

Az I. II. és III. hadikölcsön nagykanizsai adatait összegezve

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyka-nizsai fiókjánál kizárólag nagykanizsaiak mind-három hadikölcsönből jegyeztek	8,943.300 K-t
a Nagykanizsai Bankkegyesü-letnél...	2,817.000 "
a Nagykanizsai Takarékpénz-tárnál	2,666.300 "
a Délzalai Takarékpénztárnál	1,662.150 "
a Zalamegyei Gazdasági Ta-karékpénztárnál	1,442.400 "
az Osztrák-Magyar Bank fiókjánál	726.300 "
a Néptakarékpénztárnál	659.200 "
a Postatakarékpénztárnál	120.000 "
Összesen:	19,036.650 K-t

Szorosan véve tehát kizárólag Nagykanizsa város lakossága 19 millió 36 ezer 650 korona pénzt adott eddig a nemzet nagy harcához két híressé vált gyalogezredének gyönyörű emberfalánxain kívül. De a 19 millióhoz hozzászámítódik még az az össze-sen 9,344.950 korona is, ami a három hadi-kölcsönből a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának vidéki jegyzési helyein folyt be s amelyekkel együtt tehát összesen 28 millió 673 ezer 650 korona hadikölcsönt kapott Nagykanizsán keresz-tül a milliárdokat emésztő háborus gépezet. Ez a 28 és háromnegyed millió a három hadi-kölcsönben így oszlik meg:

Az I. hadikölcsönre esik	5,987.600
a II.-ra	9,618.400
a III.-ra	13,067.600
Összesen	28,673.650,

melyből a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja produkált 18,580.350 K-t és a többi nagykanizsai pénz-intézetek 10,093.300

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagy-kanizsai fiókjának közelébe tartozó pénzinté-zetek, melyek a bankfiók aláíró- és gyűjtő-helyei gyanánt szerepeltek, az alább felsoro-landó jegyzésekkel járultak hozzá a harmadik hadikölcsön 12 és 3/4 millió „kanizsai ered-ményéhez.” Természetesen azonban az alábbi összegek korántsem merítik ki az illető vi-déki intézetek összes jegyzéseit, mert azok a kanizsai bankfiók kivül a fővárosi intéze-teknel is jegyeztek megfelelő nagy összegeket. De az alábbi intézetek érdekes névsora és a mellettük álló hatalmas összegek mindennél élénkebben illusztrálják azt az örvendetes és nagy közgazdasági jelentőségű tény-t, hogy Nagykanizsát egész Zalavármegyének és a szomszédos vármegyék nagy részének is *finansziális gócpontjává* tette a Kereskedelmi bankfióknak aránylag igen rövid fennállása óta kifejtett nagy agilitása. Ez a mindennél szebben beszélő érdekes névsor a következő:

Pápai takarékpénztár 584.700 K., Szombat-helyi Egyházmegyei takarékpénztár 553.400 K., Alsólendvai takarékpénztár 425.000, Somogy-nagybajomi takarékpénztár 329.150, Zalaszent-grót és Vidéke takarékpénztár r. t. 320.000, Muraszombati mezőgazdasági bank r. t. 262.250, Keszthelyi takarékpénztár 234.000, Bellatinc-vidéki takarékpénztár r. t. 218.650, Központi takarékpénztár r. t. Körmend 157.650, Marcall takarékpénztár r. t. 144.000, Kisgazda és Kis-iparos takarékpénztár r. t. Kaposvár 144.000, Nemesvidi takarékpénztár 100.800, Nova és vidéke takarékpénztár r. t. 91.950, Csáktornyai takarékpénztár r. t. 86.000, Pápai Közgazda-sági bank r. t. Pápa 82.000, Zalavármegyei takarékpénztár r. t. Zalaegerszeg 96.500, Csáktornya vidéki takarékpénztár r. t. 71.200, Letenyel takarékpénztár r. t. 59.050, Polgári takarékpénztár r. t. Zalaegerszeg 93.000, Muraközi takarékpénztár Csáktornya 57.250, Stridóvári takarékpénztár 41.500, Csurgói ta-karékpénztár Csurgó 39.450, Kotori takarékpénztár r. t. 26.800, Balatonvidéki takarékpénztár Siófok 20.150, Boglári takarékpénztár 34.000, Alsómuraközi takarékpénztár Perlak 13.000, Koprivnica Banka Kapronca 11.500, Kroatische Sparcassa Kritzevac 10.000, Alsó-lendvavidéki takarékpénztár 8.300, Perlaki takarékpénztár 4000, Tapolczai takarékpénztár r. t. 33.500, Tapolczavidéki gazdasági ta-karékpénztár r. t. 20.000, Balatonfüred és vidéke takarékpénztár 41.000 K. s. b.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Novem, 19., 20-án pénteken-szombaton

A pokol vitorlása

Kalóz dráma 3 felvonásban.
Harcéri tudósító, kino-riport aktuális.
Öregek és fiatalok, vigjáték 2 felvo-násban. A titkos drámaíró. bohózat.

Vasárnap kerül színre:
ÉLETRE HALÁLRA
detektív dráma

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

Háboru árvája.

Irtá: Gárdonyi Géza.

Fészekből kiesett madár — a nevem.
És én nem tudom: mi történt velem?
Annyit sirtam, a szám is belefáradt.
Jaj, nem találom apámat, anyámat!

Csak az éjjel jött el édesapám.
Kard volt kezében, seb a homlokán.
Nézett. Szeméből a könnyű kiesett.
— Apuskám édes, fáj-e a sebed?

Nem fáj, fiam. Szégyelleném, ha fájna.
De busít, hogy a hős gyermeke árva.
Ha kenyeret kérsz, van-e aki hallja?
A nyoszolyád tán túskebokor alja?
Ha sírva fakadsz, ki ölel szívére?
Odaborulsz az országut kövére.

— Apuskám, — mondtam — hát már ez se fájjon!

Láthatod, hogy hálók puha fehér ágyon.
Kenyér ha kell, az egész nemzet adja.
S ha sírok, mindig lesz aki meghallja:
Bárki is az, ki karjait kitarja,
Krisztus szívére borul minden árva.

Megfelelőbbek a rendőrkapitányválasztási határozatot. Ismeretes a tegnapielőtti városi közgyűlésnek az a határozata, mely részleges városi tisztújítás tartásáról döntvén, arra kéri az alispánt, hogy rendelje el a megüresedett nagykanizsai rendőrkapitányi állás betöltését. Mint értesülünk, a városi képviselőknek egy tekintélyes csoportja megfelelőbb a közgyűlési határozatot és arra hivatkozva, hogyha úgy Budapesten, mint más városokban megtarthatták az általános tisztújítást, ennek Nagykanizsán se lehet akadálya. Vagy rendelje el az általános tisztújítást az alispán, — szól majd a felelőzés, — vagy semmiféle részleges tisztújítás ne legyen, mert e kivétel gyakorlásával régi jogos aspirációkat sértenének.

Halálos elgázolás a kanizsai pályaudvaron. Borzalmas halált halt tegnap a nagykanizsai vasuti pályaudvaron egy nagycsaládu szegény népfőlkelő, aki már hosszú idő óta a kanizsai mozgópostához volt kisegítő szolgálatra beosztva. A népfőlkelő, Gyarmati László 42 éves padragi (veszprémmegyei) földműves, tegnap délután 3 órakor egy kézikocsira való csomaggal a mozgóposta épülettel szemben az 5. vágányon álló mozgópostakocsikhoz akart menni a síneken keresztül. A délutáni barcsi vonat a 3. vágányon még itt volt a kanizsai állomáson. A népfőlkelő a barcsi vonat mozdonya előtt haladt át kézikocsijával a 3. vágányon és nem láthatta, hogy a 4. vágányon a perronon keresztül egy tolató mozdony jön teljes gőzzel feléje. Így hát gyanútlanul lépett a 4. vágányra és csak az utolsó pillanatban vette észre a feléje vágató mozdonyt. A szerencsétlen ember még elugorhatott volna a mozdony elől, de túlzott lelkiismeretességgel előbb a csomagos talicskát akarta megmenteni és azt hátralökte. A talicska és az összes csomagok sértetlenül meg is maradtak, de a szerencsétlen embernek ekkor már nem volt ideje saját magát is megmenteni és a mozdony elütötte. Csodálatosképpen az egész teste sértetlen maradt a szegény népfőlkelőnek, csupán a fején tátongott egy óriási seb, mely azonnali halálát okozta. A szerencsétlenség után félórával nagy bizottság ment ki a helyszínére, melynek tagjai Sadghy János kir. törvényszéki vizsgálóbíró, Bay György rendőrkapitány, dr. Godd Lipót és dr. Rácz Kálmán rendőrorvosok és Poller-

mann János rendőrtiszt és három katonatiszt voltak. Az azonnal megejtett nyomozás megállapította a szerencsétlenség összes részleteit, csupán az nincs még teljesen földerítve, hogy a gázoló mozdony masinistáját nem terheli-e felelősség a szerencsétlenség miatt. A szerencsétlenül járt népfőlkelő özvegyet és 8 árva hagyott hátra. Holttestét a nyomozás után a temető halottasházába vitték, ahol valószínűleg fel fogják boncolni.

Ma este katonahangverseny. A 12. Landwehrzenekar ma este ismét nagyszabású hangversenyt rendez a Centrál kávéházban a Központi Jóléti Iroda hadijótekonysági céljaira. A kivételesen már 1/29 órakor kezdődő hangverseny slágerszáma a remek Carmen-egyveleg lesz. Itt közöljük, hogy a Jóléti Iroda köréből panaszos levelet kaptunk, mely az ellen kel ki, hogy e hangversenyek publikumának számos tagja rendszeresen megtagadja a jótekonyság pár filléres adójának lerovását. Azt közli velünk a levél írója, hogy e nemtelen eljárás ismétlődése esetén a fizetést megtagadók névsorát fogja közlés végett hozzánk juttatni.

A piacon inzultált urlasszony. A kanizsai kofabotrányok sorozata ma egy új fejezettel bővült Horváth István városi adóellenőr neje egy vidéki paraszasszonytól a piacon tejtelt akart venni, de éppen akkor érkezett oda Haldsz Lajosné Sikátor-utcai kofaasszony is, aki a paraszasszony egész portékáját meg akarta venni. „Ma kalapos naccságák nem vásárolnak”, e szókkal rivalt rá Halász né, az adóellenőr feleségére, majd a becsületsértő kifejezések egész zuhatagát árasztotta reá. Az inzultált urland még a délelőtti folyamán feljelentést tett a rendőrkapitányságon, melynek újból alkalma lesz alapos oktatást adni a piaci erkölcs és illemtanból.

Nagy szerencsétlenség az ujnépl puszán. Rémes szerencsétlenség történt tegnap délután a Nagykanizsához közeli Ujnép puszán. Az ott dolgozó orosz foglyok öre, egy fiatal román nemzetiségű népfőlkelő, midőn közelében a foglyok és a környékbeli munkásszonyok és leányok répaszedéssel voltak elfoglalva, — puskájával babrált és a puská oly szerencsétlenül sült el, hogy golyója két tólszerdahelyi fiatal napszámoslányt megölt. Az egyik lánynak a száján hatolt be a golyó és a nyakszirtejt átütve a másik leány gyomrába furódott. Öt percen belül mindkét leány halott volt. Az akarata ellenére kétszeresen gyilkossá vált fiatal katona az éjszaka megőrült. A borzalmas szerencsétlenség ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírája nyomoz.

Jótekonyság. Blau Lajos ur Silberstein Jozefin urnő tescheni lakos nevében száz korona szíves adományt juttatott a nagykanizsai irz. Jótekonyság Nőegylet céljaira, melyért hálás köszönetét nyilvánítja az egyesület elnöksége.

Elveszett. A Főtéren vagy a Kazinczy utcában egy kisleány tegnap délután elvesztett egy kis csomagot, melyben harisnyagumik voltak. A csomag a Barta és Fürst cég papírjába volt csomagolva. A becsületes megtaláló szíveskedjék azt a rendőrkapitányságra juttatni.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főter és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

Szerkesztői üzenetek.

Polgárőr. Szilárd meggyőződésünk, hogy amíg dr. Sabján Gyula polgármester áll a kanizsai városháza vezetésének élén, addig a városi nyomtatványok itt vagy amott való rendelkezésének kérdése nem attól függ, hogy a helyi lapok megírják-e vagy sem egyes eltévelyedett polgárőrök szolgálattal bótrányalt.

F. B. helyben. A kértetett ügyről ml egy hozzánk juttatott belügyminiszteri körrendelet alapján irtunk. Hogy Nagykanizsán a hadicélokra gyűjtendő anyagok hol adhatók át, azt most még a helyi hatóságok sem tudják. Értesülésünk szerint legközelebb megfelelő intézkedés történik. Akkor közölni fogjuk.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

MILHOFFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarúsító

szerencsesorsjegy árudája

Zrinyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonan kezdődő sorsjátékokra

kiváló szerencsészámaikat

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694 számmal	400.000	kor
47334	80.000	”
60912	70.000	”
87851	25.000	”
55565	20.000	”

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. huzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek dra fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1'50 K
Játéktervek és huzási lajstromok ingyen.

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF kávésnál.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletkönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Végig néztük

a piacon, ahol sátrakbaa sertést árulnak, zsirt, bürkés karajt, vegyes töltelékeket, Végignéztük a vevőközönséget, a husfogyasztókat, akik ma megengedhetik maguknak azt a fényűzést, hogy húst is egyenek. Mert a husevésről ugyancsak leszoktatta a háboru az embereket. Ahogy mindjobban belekeveredtünk e nagy verekedésbe, úgy szállottak a husarak feljebb és feljebb, úgy szaporodtak a családok hustalan napjai, úgy fogyott a hus az emberek asztaláról s ma már csak emlékezetünkben élnek azok a boldog idők, a tikor ebédet hus nélkül nem is tudunk elképzelni.

Boldog idők. Mert ilyenek is voltak. Ugyan régen, de volt egy idő Magyarországon, mikor így a hidegek beálltával minden magyar ember legalább egy-két sertést ölt télire, de a módosabbak egy-két marha életét sem sajnálták. Boldog idők, amikor a magyar a birkahúst sepmire se becsülte s előtte a hus a borju, meg a marhahusnál kezdődött. De nagy lett azóta a jó gyapjasok becsülete, de tekintélyes husuknak ára.

Végignéztük a sátrak vevőit, a kendős néniket, akik között alig akadt egykét „ur” vevő. „Ur” vevő, ahogy a kofák azokat csufolják, akik alkudni szoktak, sőt még a rendőrt is segítségül hívják, hogy maximális áron tudjanak vásárolni.

Ezek az „ur” vevők, akiken legnagyobb ütött a háboru. Akik ma a piacon csak zöldséget vásárolnak és húst csak akkor visznek haza, ha mosóné van a háznál, mert bizony a „nagysága” igen, de a mosóné nem tart hustalan napokat.

Ezek az „ur” vevők, akiknek a háboru minden bajából, terhéből mázsaszámra kijut. Akik adakoznak, ha pumpolják őket, akik vállalkra veszik a háborus jótékonykodás minden terhét akik erkölcsi kötelességüknek tartják, hogy hadikölcsönt jegyezzenek, akik adakoznak a sebesült katonáknak, akik ápolnak és gyűjtenek s akikre minden nap újabb terhet, bajt és nyomoruságot rak.

Ezek a háboru megvertjei, az életművészek, akik nem emelkedő jövedelmükkel élnek s akiknek legjobb barátjuk, hű kísérőjük a lemondás.

A háboru sokaknak jólétet, anyagi gyarapodást, vagyont jelent. A termelő ma aranykorát éli, mert sohasem jártak reá így arany idők, mint ma. A pénz hozzája ömlik. Ő látja az áremelkedések legnagyobb hasznát, ő gazdagszik, mert mi a piaci árakat már nem bírjuk megfizetni, neki jó, hogy egy tojás 20

fillér, hogy egy liba 30 korona, hogy egy liter tej 40 fillér stb. stb. Hisz erről már sokat beszéltünk.

Ezen nem segít a panaszkodás, az ármegállapítás, a rekviálás, semmiféle félrendelkezés, amely már mind elkésve

érkezik s rá illik az eső után köpönyeg tanulságos meséje. Hogy mi segítene, azt majd a háboru után kísűtik. Addig legjobb türelemmel lenni és csak továbbra is szorgalmasan: lemondani.

Az új balkáni háboru.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Szerbia végördül.

Általános menekülés Montenegróba.

Sajtóhadiszállás. Novipazárnak ma hivatalosan jelentett elestével Szerbia sorsa teljesen megpecsételtnek nevezhető. Novipazárral nemcsak Észak Szerbia utolsó városa jutott a német és osztrák-magyar hódítók kezére, de ezzel a szerbek elveszítették Montenegróba vezető visszavonulásuk két jó útja közül az egyikét s már a visszavonulásra is csak egy útjuk maradt, az, amelyik Mitrovicából a montenegrói lpekbe vezet. Novipazáron túl elkecseregett utóvédharcok között üldözik a visszavonuló szerbeket. Repülőink jelentése szerint a Novipazártól a Montenegróba vezető ut a legnagyobb zűrzavarban menekülő tömegekkel, — katonákkal és polgári lakóssággal — van zsúfolva, melyek minden rend nélkül egymás hegyén-hátán kavarognak. Hasonló jelentést hoznak a Mitrovica táján járt repülő is, ahol az lpek felé vezető uton végtelen fekete oszlopok vonulnak Montenegró felé.

Az olasz beavatkozás.

Csak az amerikai municiót várják.

Stocholm. Rómából jelentik: Az olasz kormány már végérvényesen döntött arra nézve, hogy fegyveresen be fog avatkozni az antant hatalmak balkáni akciójába, de arra nézve még mindig nem határoztak, hogy Albániában vagy az Aegeli tengeren történjék-e az olasz csapatok kihajózása. Az olasz hadsereg balkáni akciójának megkezdését még csak az késlelteti, hogy az olasz hadvezetőség előbb meg akarja várni az Amerikában rendelt óriási mennyiségű munició megérkezését.

Szerb haditerv:

a bolgár front áttörése.

Sajtóhadiszállás. Az Ószerbiából kiszorított szerb hadsereg legujabb mozdulataiból arra kell következtetni, hogy a szerbek déli irányu áttörés kísérletének tervével foglalkoznak. (Ez az irány

a térkép adatai szerint csak Prisztina lehet, melyet a bolgárok néhány nappal ezelőtt foglaltak el. A szerk.)

Olaszország sem köt különbékét.

Lugano. Rómából táviratozzák: Olaszország csatlakozik az antant hatalmak azon megegyezéséhez, mely szerint egyikük sem köt különbékét ellenségeivel.

A szerbiai harcok.

Küzdelem az elemekkel.

Kraljevó. Szerbiában a legzordabb téli időjárás uralkodik és ha csapataink nem volnának oly mintaszerű téli felszereléssel ellátva, képtelenek lennének rettentő nagy feladatainknak megfelelni. A szerbiai újabb harcok színhelye, a novipazári vidék is mind nagyobb nehézségek elé állítja katonáinkat. E nehézségek teljesen az alpesi harcok karakterét viselik magukon. Azonkívül a Morava és mellékfolyói a rengeteg havazástól és esőtől megáradtak, de trénnük mindennek dacára kifogástalanul működik és mintaszerűen látja el a hegyekben harcoló csapatokat.

Elsülyesztett angol csapatszallító hajó.

Rotterdam. Londonból kábelezik: A „Kalvados” nevű angol csapatszallítóhajót a La Manche csatornában egy német tengeralattjáró torpedó lövéssel elsülyesztette. A hajó Franciaországból 800 angol harcost szállított szabadságra, kik már 15 hónap óta a fronton voltak. A 800 angol katona közül 53 menekült meg.

A szerbek könyörgése a görög királyhoz.

Lugano. A görög-szerb határszéll Florinából jelentik: A Babunánál megvert szerbek vezére, Vasics ezredes, aki most a bolgároktól fenyegetett Monasztir parancsnoka, táviratot küldött Konstantin görög királyhoz, kit az az emberiség nevében arra kér, en-

gedje meg, hogy a déli szerb sereg görög területen át Albániába vonulhaszon. A görög király válasza ismeretlen.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Wolhyniában és a Stymentén helyenként ágyuharc, miközben az oroszok gázbombákat használnak. Egyébként nem történt különös esemény.

Olasz hadszíntér: Az olaszok újból haderőket hoztak a tiroli arcvonalról Görz vidékére. Ilyen megerősítések harcba vetésével az ellenség ismétellen támadja az egész görzi hídfőt. A Monte Sabotina előtt az olaszok több előretörése tűzünkben összeomlott. Oslavija szakaszán sikertült az ellenségnek védelmi vonalunkon behatolni. Egy ellentámadásunkkal azonban ezt a hadállást a helységtől északra levő egy hegycsúc kivételével, amelyért még harcolunk, újból visszafoglaltuk. Az ellenségnek Peona ellen intézett három előretörése súlyos veszteségei közt megghiúsult. A Monte san Michele két oldalán elterülő vidék erős tűzérési tűz alatt állott. Délután a hegy északi lejtőjén jelentékeny ellenséges haderő nyomult előre, melynek támadása keresztűzünkben összeomlott. Hasonló sors érte az ellenségnek a San Martino szakasz és a görzi hídfőtől északra Zagola mellett levő utelzárás ellen intézett több előretörését.

Délkeleti hadszíntér: Egy osztrák-magyar erőcsoport a montenegróikkal szemben, akik Cajnicetől északra lézkeltek be magukat, kikényszerítették a felső Drinán való átkelést. Német csapatok megszállták Novibazárt. Ettől keletre az Ibar völgyében az osztrák-magyar hadoszlop visszaverte az ellenséget. E vidéken tegnap több mint 2000 hadilogyót szállítottunk be. Rigolaró bejártánál hevesen harcolunk.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin, A nagylőhadiszállítás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az Ipern-Sommebeckel vasut vonalán nagyobb robbantást sikerült csapatainknak végezniök az ellenséges hadállásban. A francia robbantások Souchezről délkeletre és Combressnel eredménytelenek voltak. Soucheznél a franciákat megelőztük a robbantási tölcser megszállásában és megtartottuk ezt a franciák egy támadási kísérletével szemben. Az arcvonal többi részein különböző helyeken élénk tűzharc volt. Repülőgépeink Poperinghei és Fournesi vasuti telepekre nagyszámú bombákat dobtak. Találatokat figyeltünk meg. Az angol főparancsnok október 15-iki jelentésében Loostól nyugatra október 8-án az angolok ellen intézett támadásokról azt mondja, hogy megbízható becslések szerint nyolc—kilencezer német fektült az angol-francia hadállás előtt. Ez az állítás tisztára koholmány. Összes veszteségünk elesettekben, elhunytakban és olyanokban, akik sebükbe belehaltak, 763 ember volt.

Keleti hadszíntér: A helyzet általában változatlan.

Balkáni hadszíntér: Kövess tábornok hadseregének német csapatai megszállták Novibazárt. Gallwitz tábornok hadserege és Bojadjeff tábornok hadseregének jobb szárnya a Lab völgybe való bejutásért harcolnak Prisztinától északra. A november 19-én elfogott szerbek száma 3800-ra emelkedett. Tegnap több mint 4400 embert fogtunk el.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

MILHOPFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarúsító
szerencsesorsjegy árudája

Zrinyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az újonnan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerencseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeresemények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	"	80.000	"
60912	"	70.000	"
87851	"	25.000	"
55565	"	20.000	"

és még számos jelentékeny melléknyereseményeket.

Az I. oszt. huzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1'50 K

Játéktervek és huzási lajstromok ingyen.

HIREK.

Messze-messze földről.

Messze-messze földről panaszos levél jött
Az édes anyámtól;

A mig belüzetem öreges írását,
A lelkem megfájdul.

Azt írja: „Jól vagyunk, csak hogy sok hiányzik
A mi megvolt régen,

De nem csuda, talán más az időjárás
S más nap süt az égen.

Háború eltörte kenyerünknek botját,
Csak allig van annyi,

Hogy magunknak elég..., de nem jut belőle
A koldusnak adni.

Az fáj a lelkemnek, hogy a kéregető
Mindhíába zörget,...

Verje meg az Isten ezt a terméketlen
Hegyes osztrák földet!

Am sok bajom között hogy mi a legnagyobb,
Tán te is gondold!

Hogy vasárnapként nem látogadhatja
Anyád a templomot.

A lábaim gyengék, ineg a templom messze,
És a mi lő, — német;

Híába hailgatnám a papjuk beszédét,
Ugyse érteném meg!

Azért az én lelkem vissza-visszavágyódik
Az édes otthonba;

Azt gondolom fiam, tán a magyar szó az,
A mi visszavonja.

Szebb ott a madárdal, sok színűbb a virág
És másabb az élet — —

Ha majd meg kell halnom, ez a fáradt hajó
Otthon érjen révet!...

Szegény édes anyám! Nem ónéki való.

Idegenben élni;

Ottan az ő lelke a lét ridegségét
Százszorosan érzi.

Visszacsalogatja magyar szó és templom,
Haza és az Isten — —

De jól esik nekem, hogy olyan ő most is,
A milyennek tudtam, a milyennek hittem!...

Nagy Lajos.

A kanizsai katonakórházak kitüntettjei. A hivatalos lap legutóbbi száma közölte, hogy őfelsége a nagykanizsai cs. kir. tartalékkórház parancsnokát, dr. Fränkl Mór, a sebészeti osztály vezetőjét, dr. Hamburger Jenőt, a kanizsai önkéntes ápolónők vezetőjét, dr. Szekeres Józsefnét és a kanizsai katonakórházak legáldozatkészebb jótévedőjét gróf Billott Ferdinánd lasznaki grótot a Vöröskereszt hadiékltményes II. osztályu diszjelvényével, Pongor Ilust, a tartalékkórház önkéntes ápolónőjét pedig a Vöröskereszt hadiékltményes ezüst díszérmével tüntette ki. Akinek a kanizsai katonakórházakban folyó önfeláldozó nagy munkáról fogalma van, az tudja, mekkora érdemeket honorált a királyi kegy a fenti kitüntetésekkel.

Tarnay Alajos hangversenye Nagykanizsán. Tarnay Alajos kir. zeneakadémiai tanár, az ismert dalköltő és zongoraművész minden egyéni önzéstől teljesen menten, a legnemesebb céltól vezérelve hónapok óta sorra látogatja a magyarországi városokat és mindenütt hangversenyeket rendez a rokkant katonák javára. Hatalmas összeggel muzsikált és énekelt össze már a Nagykanizsán jól ismert kitűnő művész, zkinek hangversenyei mindenütt az illető városok és vármegyék katonáinak rokkantalapjait gyarapítják. Legközelebb Nagykanizsán is rendez hangversenyt Tarnay Alajos és remélni lehet, hogy az ő magas művészete a kanizsai és zalamegyei rokkant katonák részére legalább 3—4000 koronát fog eredményezni. December 5-én lesz Nagykanizsán a Polgári Egylet nagytermében a Tarnay-hangverseny, melynek Zalavármegyében dr. Sipeki Balás Béla főispán csinál igen széles körű propagandát. A kanizsai Tarnay-hangverseny rendezésének részleteit 8 tagu bizottság fogja intézni, mely holnap tartja első értekezletét a Centrál szállóban.

Orosz fogságban — az unokanővérnél Valóban nem mindennapi eset érte Neufeld (Boronkai) Pál nagykanizsai származású fővárosi bankhivatalnokot. Az illy ember, aki a 23. gyalogezred tartalékos hadnagya, mintegy két hónapja orosz fogságba került s midőn hosszú utazás után egy orosz városban kiszállították a vonatból, óriási meglepődéssel hallotta, hogy az orosz város, ahova fogolyként került ugyanaz a hely, ahol ugyancsak Nagykanizsáról Oroszországba szakadt unokanővére van férjnél. Ez a város a Volga mellett Saratow, az unokanővér pedig Grosz Albertnek, a nyugalomban élő nagykanizsai kereskedőnek legidősebb leánya, kiroi sokan tudják Nagykanizsán, hogy Oroszországba került férjhez. Képzeltető Neufeld Pál öröme, midőn megtudta, hova került, s mint már táviratozta, megtalálta unokanővérét, aki bizonyára mindenképen feledtetni fogja Neufeld Pállal, hogy orosz hadifogságban van.

Közlégyéből tisztihelyettes. Régi igazság, hogy a nagy idők csinálnak nagy embereket. Külsőn Lajos tótkereszturi egyszerű földműves sem gondolta volna 16 hónappal ezelőtt, amikor még a muraszombati járás mezéjén aratta az új életet, hogy másfél évvel később kasza helyett tiszti kard kerül a kezébe és aranyos, csillogó medáliák a mellére s neve belekerül nem is egyszer, de többszörösen a hadsereg aranykönyvébe. Mert hát hogyan is gondolt volna a föld egyszerű fia arra, hogy még belé is kerülhet fényes tisztek urisorába. Ő csak dolgozott becsülettel és hogy elhangzott a királyi hívó szózat, ugyancsak kitélt a becsületért. A becsület mezéjén egyre-másra aratta a vitézi tetteket és mint a bronz,

a kis és nagy vitézségi érdemek tulajdonosa, csakhamar az őrmesterségre emelkedett. Itt sem állott meg azonban s egy újabb bravuros tettéért fölöttes parancsnoksága tisztihelyettesi előléptetésre terjesztette föl.

Bevonulás: december 6-án. Amint már napokkal ezelőtt jeleztünk, az e hó folyamán ujrásorozott 20—36 éves népfölkelőknek december 6-ára szóló behívása, az erről szóló hirdetmény is olvasható már ma déli óta a kanizsal város háza kapuján. Nem jött már váratlanul, mégis némi meglepetést keltett a plakát szövege, mert nem gondolta senki, hogy 6-ára mind a 16 évfolyamot behívják, akiket két héttel ezelőtt soroztak. A plakát azonban félreérthetetlenül beszél és bizony bevonulásra szólít mindenkit, az 1892—93—94 és az 1878—1890. évekből összes ujrásorozott és alkalmasnak talált népfölkelőket.

Blau Lajos fia emlékének. Emlékeztet az a borzalmas autószerencsetlenség, melynek egy katonai szolgálati útján dr. Barta Artur budapesti ügyvéd, Blau Lajos nagykanizsal cognacgyáros fia lett az áldozata. Blau Lajos Nagykanizsán eltemetett fiának sírja fölé díszes síremléket emeltetett, de számos kisebb-nagyobb pénzadományok, köztük két alapítvánnyal, is biztosította szerencsétlen fia emlékeztetésének fenmaradását. Ez alapítványok: a helybéli főgimnáziumnál 2000 K, az Izr. hitközségnél 2000 K; az egyéb pénzadományok pedig: egy kárpáti ház építésére 600 K, a Népkönyvtárnak 300 K, az Izr. Nőegyletnek, a Ker. Nőegyletnek, az Izr. szegények részére és a Vöröskereszt egyletnek 100—100 korona, összesen 5300 korona. Az autót, melyen fia tragikus végét érte, Blau Lajos a székesfehérvári mentőegyletnek ajándékozta, melynek az elhunyt buzgó tagja volt.

Maximálják a sertéshus és a zsír árát. A ma reggeli fővárosi lapok jelentik ezt a várvárt hírt: A sertéshus és sertézsír árának országos maximálása befejezett tény. Az erre vonatkozó kormányrendelet a napokban már meg is jelenik a hivatalos lapban. A sertéshus ára 5 K 20 fillér, karácsonyra 5 K és januárban 4 K 80 fillér lesz, a zsír ára pedig 6 K 80 fillérről a 6 K 50 filléres és a 6 K 20 filléres fokozatokon keresztül végül 6 K-ra száll le. Ezzel a rendelkezéssel egyidejűleg ugyanily maximáló rendeletet ad ki az osztrák kormány is.

Ujrásorozzák a lovakat is. A honvédelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint 1916. február 15-től kezdődőleg a lovakat, szamarakat, öszvéreket, öszvérszamarakat, felszereléseket, kordélyokat, kutyakordélyokat, szánokat és szekereket újból szemle alá fogják venni. A szemle előmunkálataival a katonai ügyosztályokat bizta meg a rendelet.

Hiz ittas ember halála. Pacsáról jelentik: Szombaton délután a pacsai szőlőhegyről hazafelé jövet Kiss Gábor földműves keresztül akart menni egy keskeny bűrűn. Az öreg, 54 éves ember, ki nagyon ittas volt, elvesztette az egyensúlyt s a vízzel telt árokba esett. Mire a járó-kelők észrevették, már halott volt. Kiss Gábor két felnőtt fiát a harctéren vesztette el, 19 éves leánya pedig ez év májusában öngyilkos lett. Különös játéka a sorsnak, hogy Kiss, a család fő sem természetes halállal fejezte be életét.

Bodega megnyitás. Szabó Anfal főter és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

Irodista és Irodistalányok kerestetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havli 80 korona fizetéssel, — Irodistalányok pedig szép írással havli 20 korona fizetéssel felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő: Görtlar István.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutótól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszerart olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Legszebb karácsonyi

és. újévi ajándék 

egy elegáns, divatos
NŐI KALAP

az Idény előrehaladottsága miatt mélyen leszállított árban kapkato
ROTH LAURA
női-divatkalap termében Kazinczy-u. 1.

Egyben felhívon a n. é. hölgyközönség figyelmét arra, hogy szőrme-sapkát és garnitúrákat

legszebb kivitelben alakítok

1915. december hó 15-őre

házmester felvétetik

Király-utca 34. szám alatt.

Bővebbet ugyanott.

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és kocsiszinnel együtt

a város legbelső területén.

Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetések felvétetnek
e lap kiadóhivatalában.

Uránia MOZOOKEP-PALOTA
Rogonyi-ut 4. Telefon 259

Novem, 22., 23-án, hétfőn és kedden.

Az üstökös

társadalmi drama 3 felvonásban.

A Trakos Romeo, Dáulvjjáték 2 felvonásban Messter hirdető heti aktualitások a harcterekről. Az Álmos vőlegény, humoros.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapon az első előadás 2 órakor, az utolsó előadás pedig 9 órakor.

Szarvas szálloda
épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF kévésnél.

Pénzbeszedő

megfelelő biztosítékkal kerestetik; rokkant katona előnyben részesül. Jelentkezni lehet:

az első magyar általános biztosító társaság nagykanizsal iőgyvőkségénél

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hofeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhart-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lilliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműeket. ::

==== A legfinomabb árak! =====

A legmegbizhatóbb olcsó árak

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz kordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyúttér és hirdetések megállapított árak szerinti.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A tél előtt.

Már egész bizonyosra vehetjük, hogy egy második téli hadjárat hónapja következik ránk. Az első téli hadjárat idején az oroszok benn álltak a Kárpátok bércein — ma már megvallhatjuk — minden bizakodás, minden önbizalom ellenére is nagy ielklero volt' szükségünk, hogy ezt az első telef oly vitézül, oly kitartó és nyugodt, munka mellett élvezzük és küzdjük végig, amint ezt megtettük.

A most elkövetkezendő második háborus tél sokkal jobb auspiciumok mellett, sokkal jobb reményeket mutatva fog eltelni. Seregeink és szövetségeseink seregei mindenütt, mélyen benn járnak az ellenséges országok földjén, azok leggazdagabb, számunkra és számukra egyaránt legjelentősebb részelt tartják megszállva, míg az entente csapatai allg egy-két helyen és akkor is jelentéktelen, nehezen tartható területeket birtokolnak. Ma már nemcsak a győzelem reménye, hanem a győzelem biztos tudata vezeli seregeinket és vezet bennünket és ez a biztos tudat ad majd erőt ahhoz is, hogy a következő tél nehézségein keresztülsegiltsük magunkat.

Bizonyos az, hogy e télen gazdaságilag is jobb helyzetben leszünk, mint a ult télen. A mult tél tapasztalatain okultak az egész ország hatóságai és remélhetőleg tapasztalataikat fel fogják használni a közönség érdekében.

A Balkánon szövetségeseinkkel megteremtett közvetlen összeköttetés lehetővé teszi Bulgária, amelynek ez évben igen gazdag termése volt ugy gabonában, mint egyéb terményekben, élelmiszereket szállítson nekünk. A viziuton már meg is indult az első szállítmány Budapest felé és a hatóságok célirányos működésével minden bizonytal már a legközelebbi jövőben érezni fogjuk a Bulgáriából jövő élelmiszerek hatását. Élelmiszerral tehát el leszünk látva a tél folyamán és remélünk kell, hogy a tél másik fontos kérdése, a szén kérdés is megoldást fog nyerni, Oroszlengyelország hatalmas szénbányái kivétel nélkül a mi kezünkön vannak, a német és osztrák-magyar vasutak már járnak egészen Varsóig és így egészen bizonyos, hogy a tél folyamán orosz-lengyelországi szén szállítása is meg fog indulni.

Ebben az irányban tehát a télre elvagyunk rendezkedve. Ha még mindig fogjuk is érezni a háborus idöket, ez csak annyiban fog megtörténni, amennyiben bizonyos luxusdolgokat nélkülözünk kell.

Azonban most, amikor a tél megkezdődik, azokra is kell gondolnunk, akik

nemcsak a luxusdolgokat nélkülözik, hanem az elsőrendű szükségleteknek sincsenek bővében. A szegény családok, akiknek hozzátartozói a háborubau vannak, vagy talán ott már el is estek, a tél közeledtével sokkal nagyobb nyomor-nak néznek elébe, mint a nyári idöszakokban. Minden drágább, minden nehezebb a téli hónapokban, a lakás hideg, a gyermekeknek több ruha kell és a munka alkalmak a szegény munkás-asszonyok számára nem emelkednek.

A magyar társadalom már eddig is igen szép munkát produkált a jólékony-

ság és áldozatkészség terén, de most a tél folyamán még az eddigieknel is többet kell produkálnia. Azoknak, akik tehelik, gondoskodniok kell a szegényebb néposztályokról minden tekintetben. Azoknak, akik hozzátartozójukat, családfenntartójukat adták oda a hazának, semmiben sem szabad szükségét szenvedniök. Fogjo össze az egész társadalom és ha már a sebek okozta könnyeket letörölni nem is tudja, legalább igyekezzék a hátramaradottak és lthonmaradottak fájdalmát enyhíteni és megélhetését megkönnyíteni.

Az új balkáni háboru.

— A Magyar Távirati Iroda és Híradó távirat. —

Készül a szerbek Szedánja.

A bolgár lövezer nyilatkozata.

Szóltta. *Bojadjeff* tábornok, a szerbek ellen operáló első bolgár hadsereg parancsnoka az alábbi kijelentéseket tette Az Est haditudósítója előtt, ki őt a lőhadiszálláson meglátogatta:

— Remélem, hogy Priszilna mihamarabb várható elfoglalása után teljesen körül lesznek zárva a szerbek, kiknek utolsó pozíciójuk a Goljak Planinán (Prisztinatól északkeletre) van. Itt igen könnyen ekövetkezhet a szerb hadsereg Szedánja. Biztos tudomásom van róla, hogy ott Sándor szerb trónörökös van, aki már csak repülőgépen menekülhet meg az elfogatás elől.

Görögország a válaszuton.

Szakítás Görögország és a négyesantant között.

Köln. A *Kölnische Zeitung* az olasz Stampának alábbi, Athénből keltezett táviratát közli:

A diplomáciai viszony megszakítása Görögország és a négyesantant között küszöbön van.

A szerbeket leszerelik

Görögországban.

Rotterdam. Párisi és londoni jelentések szerint ugy a Párisban, mint Londonban székelő görög követek kijelentették, hogy Görögország az antantcsa-

patokat továbbra sem fogja megakadályozni a Szalonikiben való kihajózásban, de azt nem tűri el, hogy a visszavonuló szerb csapatok Görögország területére benyomuljanak.

Venizeloszék nem vesznek részt a választásokban.

Athén. A venizelosz-párt elhatározta, hogy a december 19-én tartandó görög képviselöválasztásokban egyáltalán nem fog résztvenni.

A görög hajók blokádja.

Rotterdam. A londoni Times jelenti Athénből: Az antantflották az Aegeli és a Földközi tengeren szigoruan átvizsgál-nak minden hajót, melyet görög zászló alatt felfedeznek.

Tüntetések Athénben

Kitchner mellett és ellen.

Athén. Kitchenernek a görög királynál való audenciája után a Venizelosz-párt zajos tüntetést rendezett Kitchener mellett, mire az antantellenes tömegek ellentüntetést tartottak és Konstantin királyt s a kormányt éltették.

Szueznél

már harcolnak.

Athén. Egyiptomból hazatért görögök beszélik, hogy a szuezi csatorna környékén hosszú szünet után megkezdődtek az előrsi csatározások. Az angol repülök felderítő uton vannak.

100 japán ágyu ellenünk.

Bukarest. Bukovinában az osztrák-magyar csapatok helyzete kilönö és pozícióik megingathatlanok. A bukovinai

fronton előkészületek folynak a téli hadjáráshoz. Kievi jelentés szerint legutóbb oda 100 japán ágyú érkezett, melyeket az oroszok a bukóvölgy és a Besszaráblai határra vittek.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos).

Orosz hadszíntér: Nincs ujság.

Olasz hadszíntér: Az olaszok époly szívósan, amily eredménytelenül folytatták támadásaikat az egész görzi hídfele ellen. Különösen elkeseredett volt a harc az oslavia szakaszon, ahol a kipróbált dalmát Lanowehr a 17. számú vitéz krajnai ezred által támogatva hadállásunknak azt a részét, amely tegnapelőtt még ellenséges kézen maradt, visszafoglallák. A görzi hídfele északra, Zagorától délre gyengébb ellenséges haderő átkelt az Isonzón, de estére a folyó balpartját ezektől az olaszoktól ismét megtisztítottuk. A tirolli arcvonalon az ellenség a legutóbbi időben különösen Col di Lana ellen Intézi támadásait, bizonyára azért, hogy igazolja az e területen elért sikereiről szóló számos híradását. Az olasz nehéz tüzérség tüzelése itt tegnap hevesebb volt, mint valaha. A hegycsucs ellen Intézett három támadást visszavertük.

Délkeleti hadszíntér: Novavaros felől egy osztrák-magyar csoport Prjepoljehoz közeledik. Novibazárban Kövess tábornok hadserege 50 mozsarat, nyolc tábortágyút, négy- és hat ágyút, négy géppuskát, egy löszeroszlopot és számos lovat zsákmányolt. Gallwitz tábornok hadserege a Prepoljac nyeregétől délre vívott sikeres harcokban 1800 szerbet elfogott. Pristinától keletre és délkeletre az első bolgár hadsereg támadása a szerbek legszívósabb ellenállásával szemben is napról-napra tért nyer.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin, A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Lényeges csemény nem történt. Az ellenséges tüzérség a Maas és Mosel között és Lunevilletől keletre élénk tevékenységet fejtett ki.

Keleti hadszíntér: Az oroszok gyenge előretöréseit az illuxti temető felé Dünaburgtól északnyugatra visszautasítottuk. Egyébként a helyzet változatlan.

Balkáni hadszíntér: Sokanlcánál az Ibar völgyében a szerb utóvédeket visszavetettük. A Podujevo mindkét oldalán kikényszerítettük a kijutást a Lab völgyébe. Tegnap több mint 2600 szerbet elfogtunk, hat ágyút, négy gépfegyvert és nagymennyiségű hadszert zsákmányoltunk. A novibazári arzenálban 50 nagy mozsár és nyolc régebbi gyártású ágyú jutott kezünkre.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Adakozzunk a Hadsereggyűzőnek!

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

MILHOPPER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főszerkesztő

szerencsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonnan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerencseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694 számmal	400.000	kor
47334	80.000	„
60912	70.000	„
87851	25.000	„
55565	20.000	„

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az 1. oszt. húzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1⁵⁰ K

Játéktervek és húzási lajstromok ingyen.

A városok közéletmezése.

Közéletmezési központ.

Lépjen be Nagykanizsa is.

A háború okozta nehézségek között nem utolsó helyen áll az, hogy — ellenségünk kiéheztetési manőverének teljes kudarca dacára, — egyes élelmiszerek és elsőrendű közszükségleti cikkek árai aránytalanul magasra szöktek fel. A hatóságaink által foganatosított intézkedések nem tudták időre elérni azt a célt, hogy elsőrendű szükségleti cikkekkel mindenki el legyen látva, még pedig nem túlságosan magas áron. Hiábavaló volt pl. Nagykanizsa város hatóságainak minden igyekezte, mellyel a mesterségesen felhajtott hús, zsír és egyéb fő élelmészeti cikkek árát lehetőleg leszorítani igyekezett, ha ezzel csak azt érték el, hogy a kanizsai piacról minden behozatal kezdett elmaradozni és odaferedni, ahol kedvezőbb árak voltak és vannak. Ez állapotok bekövetkezését a háború elején előre látták Németországban, ahol erős szervezeteket létesítettek, amelyek az élelmiszerek és egyéb fontos áruk beszerzését centralizálni törekedtek s működésük odairányult, hogy a rendelkezésre álló árumennyiségeket arányosan osszák szét. A német példát Ausztriában is követték s mind a két országban van egy-egy szervezet, amely társadalmi és kereskedelmi alapon szervezve, a vázolt célt majdnem teljesen el tudja érni.

Csak nálunk nem történt eddig ebben az irányban mélyreható intézkedés, mignem a közelmúlt napokban a Magyar város és községfejlesztési r. t., mely a városok és községek közvilágításának, csatornázásának, egészségügyi berendezésének és egyéb közintézményeinek létesítésére és fentartására alakult, de amelynek működését a háború kitörése természetesen megakasztotta, — egyelőre eredeti céljait félretéve, a fentiekben vázolt élelmészeti központ szervezéséhez látott hozzá. Figyelmébe ajánljuk ezt a nagyraható

országos intézményt Nagykanizsa város tanácsának, melynek önmaga és e város egész népe iránt tartozó kötelessége abba belépni és az minden eszközzel támogatni.

A Magyar város és községfejlesztési részvénytársaság ezt a központot dr. Némethy Károly államtitkárnak, mint miniszteri biztosnak közvetlen felügyelete alatt az érdekelt törvényhatóságok, városok és községek irányítása és ellenőrzése mellett szándékozik vezetni, de ezeknek anyagi érdekeltségei is akar ebben az üzletben biztosítani. Az élelmiszerek és elsőrendű élelmiszeres cikkek központi beszerzése és eredményes elosztása, ha minden nyereszkezdéstől ment alapon történik is, mégis csak üzlet marad, mert hiszen egyébként a vele járó költségekre nem lehetne fedezetet találni. A törvényhatóságok, városok és községek anyagi érdekeltségét olyanformán biztosítja a társaság, hogy a belügyminiszteriummal történt megállapodás értelmében részvénytulajdonosok felé a részvényesek a részvényeket névértékben bocsátják a törvényhatóságok, városok és községek rendelkezésére és a nagyobb összegű részvényt érdekelte közösségek képviselőit a társaság vezetésébe is bevonják. Számos törvényhatóság, város és község már eddig is nagyobb összegű részvényeket jegyzett és egyre erősebb érdeklődés mutatkozik ezek részéről a részvények átvétele iránt.

A szóban forgó központ működésének egyik ága az lesz, hogy kikutatja: hol van az országban aránylagos vagy abszolút bőség egyes árucikkekben, — husban, zsírban, főzelékfélékben, baromfiban, kőszénben, tüzfában, stb. Ezeket a feleslegeket elszállítja azokra a vidékekre, ahol hiány mutatkozik és így az áraknak aránytalan megnövekedését meggátolja: az olyan cikkeket pedig, amelyekben a szükségletet a hazai termelés nem tudja ellátni, vagy amelyekből az országban nincsenek elegendő készletek, a társaság a semleges országok fontosabb piacain jól szervezett képviselőségei útján bevásárolja és onnan importálja. Különös gondot szándékozik a központ arra fordítani, hogy az egyes városok és községek között *csereforgalmat létesítsen*, lehetőleg kölcsönös kompenzáció alapján, de a semleges külföldről való behozatalnál is természetesen igyekszik a kompenzációs alapot minél szélesebb mederben kifejleszteni.

A város és községfejlesztési r. t.-nek elég nagy földbirtokok állanak a benne érdekelt pénzintézetek révén rendelkezésére. Ezeket a nagybirtokokon, de a társaságnál nem érdekelt földbirtokosok uradalmain is, az állattenyésztést és az állatok hizlalását intenzíven kívánja folytatni, amiáltal mód kínálkozik arra, hogy a sovány és hizlalt állatok árai között ma fennálló aránytalanság legalább is enyhíthetők. Nagy szolgáltatásokat tesz majd a központ a városok és községek lakosságának azzal is, hogy kőszén- és esetleg tüzfűszükségletüket is lehetőleg kedvező feltételek mellett igyekszik biztosítani.

A központ működése nem mondható elkeserítőnek, mert hiszen a nagy háborúnak még nincs vége, de meg nem tudhatjuk, hogy a fegyveres ellenségeskedések befejezése után is meddig fognak a béketárgyalások tartani. Sőt az árukészletek arányos elosztásával racionális alapon foglalkozó ilyen szervezetnek még normális békeidőben is áldásos szerepe lehet.

A központ élén mint vezérigazgató Éber Antal dr., a Magyar telepítő- és parcellázóbank vezérigazgatója fog állani, a közgazga-

lási részt Horváth József dr. fogja vezetni, az ügyvezető igazgató pedig Töpler Ottó. Mind a három olyan kipróbált szakember és szervező talentum, akiknek működése elé az egész ország teljes bizalommal nézhet.

HIREK.

A nagykanizsai gimnázisták tandijelengedése. Tegnap délután tárgyalta a városi képviselőtestület főgimnáziumi bizottsága a nagykanizsai gimnázistáknak az 1915—16. tanévre szóló tandijmentességi kérvényeit. A nagykanizsai főgimnázium 410 tanulója közül 141-en kérvényeztek tandijelengedést, s a bizottság ezek közül 67 tanuló részére véleményezte a tandijnek egészben vagy részben való elengedését. Az évi 50 korona tandij teljes elengedését 40 folyamodónak véleményezték összesen 2000 korona összegben, fél-tandijmentességet pedig 37 tanulónak 925 korona összegben, ami együttvéve 2925 koronát tesz. Függetlenül azonban az osztály tanulónak kérvényeit, mert eakéül a tanulmányi eredményre nézve még csak ezután nyerhető tiszta kép. A bizottság javaslatainál ugyanis a tanulók előmeneteli és a szülők vagyoni viszonyainak szigorú, de a legméltányosabb mérlegelését alkalmazta.

Uj iparendedélyek. Nagykanizsa város tanácsának legutóbb tartott tanácsülésében az alábbi új iparendedélyeket adták ki: Szabó Antal és csemegekereskedőnek sport- és fényképeszeti cikkek árusítására, Falcs Rozáliának baromfi és tojáskereskedés üzésére és Leiner József cipész mesterség kezdésére.

Baleset a kanizsai pályaudvaron. Még el sem múlt a kanizsai pályaudvaron a minapi halálos vasuti elgázolás okozta izgalom s ma reggel máris új baleset történt ott, mely kicsi hirtelen, hogy ismét végzetessé nem vált. Imrei László kiskanizsai váltóőr hajnali 5 órakor a gondjaira bízott váltót tisztogatta, midőn ugyanazon a vágányon egy tolató mozdony éjjeli szolgálata végeztével a fűtőházba akart befutni. A váltóőr a nagy ködben nem vette észre a feléje vágtató mozdonyt, de ennek személyzete se láthatta, hogy valaki a vágányok között áll, s így történt, hogy a mozdony a váltóőrt elütötte. Szerencséjére azonban a váltóőr már éppen kifelé indulóban volt a vágányok közül, s így a mozdony életétől nem fosztotta meg, csak súlyosabb sebeket ejtett rajt. A fejét zúzta be és a bal vállcsontját törte össze a mozdony egyik kiálló sarka Imrei Lászlónak, kit kora reggel eszméletlen állapotban szállítottak be a kórházba. Itt ma délelőtt megjelent betegágyánál a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírója, Sándor János, aki az eset összes részleteire nézve kihallgatta őt. Ugy látszik, a szerencsétlenségért nem terhel senkit felelősség. A balul járt váltóőr Kiskanizsán lakik, felesége és 3 gyermeke van.

Zalavármegye utalnak kavicsozása — házi kezelésben. Zalavármegye kavics-szállítására hat évvel ezelőtt Fuchs & Gross zalaegei és Berényi Béla keszthelyi szállítók egyezséget kötöttek a megyével, az utak javítására szolgáló kavics iránt. Most, hogy minden megdrágult, különösen a fuvarozás oly magasra szökött föl, — hogy azt megfizetni lehetetlen, — a vállalkozók kérvényt nyújtottak be az alispánhoz, hogy emelje fel az eddigi kavics árakat oly arányban, hogy a fuvarozás magasabb díja abból kikerüljön. Az alispán nem volt hajlandó a kért díjfel-emelést megadni, ellenben a vállalkozókat a

további szállítási kötelezettsége alól felmentette. Ezek után a közigazgatási bizottság úgy határozott, hogy a Zalavármegye törvényhatósági utaira szükséges fedőanyagot házi kezelésben fogja kiszállíttatni.

A gabonarekvirálás bejelentési kényszerére Holnapután országsherte lejár az a terminus, ameddig a miniszteri rendeletek szerint a házi szükségleten felül mutatkozó buza-, rozs-, árpa- és zabkészletek a maximális árkou átadandók a Haditermény részvénytársaságnak November 25-től egy hónapon át tart a bejelentési kényszer s azután a gabona métermázsáját 4 K-val olcsóbban fizetik, mint mai árak. — A rekvirálás céljaira mindenkinek be kell jelentenie készleteit, mert a be nem jelentett készleteket elkobozzák, azok tulajdonosait pedig súlyos szabadságvesztésre és pénzbírságra ítélik. A Haditermény r.-t. bizományosa a Grünhut Fülöp Fia cég Nagykanizsán, Budapesten és Keszthelyen teljes maximális áron azonnal átveszi az ország bármely állomásán a nála bejelentendő készletet. Zsákot, ponyvát szállítót röglön küld, waggonról gondoskodik, esetleg előlegeket is ad. Egy waggonnál kisebb mennyiségek a cég nagykanizsai (városi, vagy vasuti) a keszthelyi vasuti és balatonszentgyörgyi vasuti raktáraiba szállítandók. Felvilágosítás szóban, levélben, sürgönyileg, vagy távbeszélőn (Interurbán) nyerhető. A cég telefonszáma Nagykanizsa 12, Budapest 10—72, Keszthely 6. számok.

A népkonyha köszönete. A jólelkű megértették esdő szövegünkkel. Ennek köszönhetjük, hogy a folyó hó 22-én megnyílt emberbaráti intézményünk céljaira — őszinte elismerésünk kapcsán — a következő kegyes adományokat nyugtázhadjuk: Blau Lajos és neje 200 K. (néhal Glesinger J. Th. emlékére alapítási tagdíj) 100 K adomány (fiuk halálózása évfordulója alkalmából) Báró Inkey József Iharosberény, Gróf Somsich Antalné Ormándy Ujnépi Elek Ernő 100—100 K., özv. Szalassy Farkasné Vente, Mukapáholy 50—50 K., Koller Istvánné Alsórajk, Sebestyén Józsefné Gelse, Somogyi Zsigmondné, Báró Berger Emil Borsfa, csapil Sommer Ignácné, Sommer Sándorné, dr. Tamás Jánosné, özv. Szegő Gyuláné 20—20 K., Keltz Sándor cs. kir. kamarás Palin, Berényi Józsefné, Berényi Árpádné 10—10 K. — Löwenfeld Joachim Sándor 6 zsák burgonya, Vidor Samu 25 kgr. fehér bab, 10 kgr. zsír, 4 zs. burgonya és 10 lt. ecet, Klein Illésné 10 kgr. cukor, 5 kgr. árpakása, 10 kgr. só, Keleti Mórné 10 kgr. bab, 10 koszoru vöröshagyma, Gróf Billot Nándor Lazsna 1 zsák liszt, Stromszky Emil Annamajor 8 zs. burgonya, Löwenstein Emilné Pogányszentpéter 1 zs. zöldség és 1 zsák burgonya, Szegő Gyuláné 1 kgr. tea, Strém Vilmosné 1 zs. liszt, Grünhut Henrikné 1 zsák liszt, Heltal Józsefné 1 zs. burgonya és Blau Lajos 10 üveg rum. — A népkonyha elnöksége.

Irodista és irodistalányok kerestetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havli 80 korona fizetéssel, — Irodistalányok pedig szép írással havli 20 korona fizetéssel felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉKI mert csak a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műorán és látszerész u. üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékeztet és látszerőt olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cim a kiadóhivatalban.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Novem, 22., 23-án, hétfőn és kedden

Az üstökös

társadalmi dráma 3 felvonásban.
A frakos Romeo, Dáu vigjáték 2 felvonásban Messter hirdó heti aktualitások a harcterekről. Az átlós vőlegény, humoros.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapon az első előadás 2 órakor, az utolsó előadás pedig 9 órakor.

Szarvas szálloda
épületében, szép
üzlet helyiség
november 1-től
kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF kövésnél.

1915. deczember hó 15-ére
házmester
felvétetik
Király-utca 34. szám alatt.
Bővebbet, ugyanott.

Egy jó házból való fiu
könyvkötő
tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet & Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

Társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilattér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut. 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Az antant köreiben

már arról beszélnek, hogy tartós és jó béke mindenesetre jó volna. Hát ez igaz, azoknak, akik ezt a nagy háborút előidézték. Az olasznak elsősorban, akiket a többiek előbb a hírszegésbe, azután a háboruba beleugrattak; de a többieknek is éppen így. Félév alatt nagyon megváltozott a jelszó. Igen, a jelszavak különös táncot lejtének a világháború folyamán. Ott volt a francia revans, ott volt Eiszász visszafoglalása és újból fölhangzott a kiáltás, mint hetvenegyben Páris utcáin: Berlinbe gyérünk. Az orosz is odakészült Budapesten és Bécsen át és oly biztosra vette a dolgát, hogy már előre cipelte magával a Berlin fölirati katonai érdemeket, amiket majd ott kioszt rabló kozákkal között. Mikor a kárpáti hegyeken át betörték, odaszámítottak, hogy két hét alatt Budapesten lesznek. A szerbek is ott akartak velük találkozni, miután előbb elpusztították volna a magyar Alföldet. Így nőttek az álmok, a színes ábrándozások.

Ma mindezeknek a lármásoknak, bujtogatóknak tulajdon népek bolondítójának, délen, északon, nyugaton egyaránt nagyon jó volna az, ha az országuk határa abban az épségben meg volna, amiben a háború előtt volt és amit senki sem akart bántani. Az olasz határa még ugyan sértetlen, de ki tudja azt, hogy meddig. Az esküszegés nem marad megtorlatlanul. Előrehaladni nem bírt, népe százezreit áldozta föl céltalanul és ez az ország szomorú jövő előtt áll. Most már jó volna neki a tartós béke. Pedig még szenvedni fog a határain is, ha Európában talán nem is, de Afrikában mindenesetre.

És a nagy fölbujtónak, az angolnak is ép még az európai szigetországa határainban. De a keleti gyarmataiban mindenütt veszedelem fenyeget. Forrongások vannak Indiában, lázadások máshol és Egyiptomot kénytelen féltetni. Aki lúthoz leverni, vagyis hogy fölpénzelt másokkal, bérbevett nemzetekkel levelet a németeket, annak most a suez-csatornánál és a Vörös-tengernél kell remegnie a német erő és hatalom előtt.

Nagy forgandóságai ezek a háborus sorsnak. Legázolás, elpusztítás, elfoglalás, halálraéheztetés voltak a gögös, a hatalmi önhittségben elvakult jelszavaik. Ma — már jó volna egy kis tartós béke is. Nagy fordulatok ezek, de igazságos fordulatok. Csak azt kapják meg, amit kerestek, csak az lett a részük, ami a gyilkosnak és rablónak szokott lenni. Az erkölcsi rend büntetése ez. Mikor előkészítették a háborút, amikor bujtogattak és vesztegettek, gyilkosok-

kal cimboráltak, akkor vaksággal voltak megverve, minket szármalmasan gyengéknek néztek. Most pedig meg vannak verve a maguk tehetetlenségével, összekavarodásával, kapkodásával. Nálunk becsületes egység a szövetségesek kö-

zött, náluk kormánybukások, válságok, kapkodások, belső vádak, izgalmak és elkeseredések — most már jó volna az a bizonyos tartós béke. A 1 majd meg is lesz, de az bizonyos, hogy nem az ellenségeink fogják diktálni!

Az új balkáni háború

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Szerbia végőri.

A rigómezei nagy csata.

Sajtóhadiszállás. A szerbek utolsó védelmi pozícióját a Prisztina, Vranja és Leskovác közötti Rigómezőn tegnapelőtt megindult nagy csata teljes heveséssel tovább folyik és az résztükre óráról-óra mind kedvezőbbben alakul. Gallwitz hadserege a tegnap elfoglalt Prjepoljén túl tovább nyomult előre a Lab folyó mindkét partján és teljesen megtörve a szerbek ellenállását, nyugat felől bezárta a Rigómező összes még szabad kijárait és elvágta a Rigómezőn harcoló szerbek összes visszavonulási útját. Prisztina eleste közvetlen küszöbön van és Mitrovica sorsának eldőlte is már csak órák kérdése. A novibazári szandzsákbán harcoló csapataink is folytatták előnyomulásukat és a montenegrókat mindinkább űzik vissza Szerbiának általuk védett sávjáról.

Macedóniában.

Nincs szerb ellenállás.

Szaloniki. A már majdnem teljesen kiürített Monasztir és Prilep között mindössze csak hat szerb zászlóalj harcol még. Mindössze ezek védik Monasztirt, melynek megszállása immár nem stratégia, hanem csak idő kérdése.

Harmincezer francia.

Szófia. A Vardar völgyében, a gevell—krivolak—kavadarai fronlon harcoló franciák száma körülbelül 30.000 főre tehető, kiket 40 ágyúval felszerelt túzárség támogat.

Új bolgár hadizsákmány.

Szófia. A bolgár főhadiszállás jelenti november hó 22-ről: Az Ostrovó völgyében (a Rigómező keleti szélén) a harcok tovább folynak. A hétfőn elfoglalt szerb hadilásokkal 6 gyorstűzelő ágyú, 7 gyorstűzelő táborigyű, igen nagy mennyiségű hadianyag és nagy-

számu szerb fogoly jutott kezeink közé. Feredzikenél 3 angol repülőgép közül egyet lelőttünk.

A szerb kormány

Szalonikiben.

Athén. Szalonikiből jelentik: A szerb kormány sok viszontagság után Dibrán és Monasztiron át menekülve Szalonikibe érkezett.

Az olasz beavatkozás.

Kitchener jelentése.

Amsterdam. Londonból táviratozzák: Asquit angol miniszterelnök megkapta Kitchener első jelentését, melyben Olaszországnak a balkáni akcióban való részvételéről az olasz hadvezetőséggel és az olasz miniszterekkel folytatott tanácskozásainak eredményeit közli. A jelentéssel a tegnap este tartott angol minisztertanács foglalkozott. Az egész kabinet a legnagyobb meglepéssel fogadta Kitchener jelentését, mely szerint Olaszország kisebb flottával és szárazföldi csapatokkal fog beavatkozni a balkáni akcióba. Az utóbbiakat francia vezetés alá fogják rendelni. Az angol minisztertanács Olaszországnak beavatkozása fejében újabb pénzkölcsönt szavazott meg.

A Dardanellacsapatok

helyzete kétségbeejtő.

Zürich. A legmegbízhatóbb antantforrásból jelentik: A Dardanelláknál, Gallipoli félszigeten lévő antantcsapatok helyzete kétségbeejtő. A törökök új erőre kapva mind hevesebb támadásokat kezdenek ellenük. Ezért a Dardanellei angol és francia csapatok az menthet meg, ha vagy 15 tőzszámu új csapatokkal erősítik azokat, vagy a legsürgősebbül Gallipoliról az egész antanthaderőt.

Adakozzunk a Há'

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér: A görzi hídló körül és a doberdól fensik szélén folyó nagy harcok még tartanak. Az ellenségnek a Podgora ellen nagy erővel intézett több támadását vertük véresen vissza. Pevmánál és Oslavlánál is helyt álltak csapataink minden rohammal szemben. Sokszor éjjel sem ért véget a harc. Görz városának november 18-tól 21-ig tartó bombázása emberekben és javakban újra tekintélyes veszteséget okozott. Husz polgári állású egyén halt meg, 30 sebesült meg, 46 épületet a bombák teljesen megsemmisítettek, 255 súlyosan, 600 könnyen rongálódott meg. Az olaszok tegnap újra néhány száz nehéz bombát doblak a városba. Az ellenség a doberdól fensikon a Monte-san Micheletől dél-nyugatra levő harcvonalunkat rövid időre a San Martino nyugati szélere szorította vissza, de a magyar és karintiai csapatok éjjeli támadása eddigi hadállásunkat újra teljesen birtokunkba juttatták. Az olasz legfőbb hadvezetőség közkezen forgó hivatalos jelentései az utóbbi időben feltűnően gyakran számolnak be sikerekről. Ezzel szemben ma, fél évvel volt szövetségesünk hadüzenete után a legvilágosabban megállapíthatjuk, hogy e háború megkezdésekor választott védelmi harcvonalunkat az egész vonalon (az Isonzónál már a negyedik csatában) győzelmesen megvédtük és birtokunkban tartjuk. Ellenben a háború folyamán halottakban és sebesültekben már egy félmillió embert veszített.

Délkeleti hadszíntér: A Drina felső folyásánál küzdő osztrák-magyar csapatok a montenegrói hadállásokat a Kozara-nyergen és attól északra támadják. Egy osztrák-magyar hadoszlop bevonult Prjepoljébe. A Rigómezőn folyó harcok kedvezően fejlődnek. Az Ibar völgyében előnyomuló csapataink Mitrovicától északra 6 kilométernyire, a német csapatok Prisztinától északra félnapi járásra állanak harcokban. A bolgárok Zegovac-Planinán át nyomulnak előre.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyjóhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér: Az arcvonal különböző helyein az élénk tűzérségi tevékenység, melynek tiszta időjárás kedvezett, tovább tartott. Bois de Pretreben az ellenség két robbantása eredménytelen maradt. — Aurenal (Champagneban) egy francia kétfedelű repülőgép légiharc után lezuhant.

Keleti hadszíntér: Lényeges esemény nem történt.

Balkáni hadszíntér: Mitrovicától északra, valamint Pristinától északra és északkeletre az ellenséget utóvédharcokban visszavetítettük. Több mint 1500 hadifoglyot és hat ágyut szállítottunk be. A Prisztinától délkeletre harcoló bolgár haderő is sikeresen nyomult előre. Onnan 8000 szerb elfogását, huszonkét géppuska és negyvennégy ágyu zsákmányolását jelentik.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutttól a második házban **SZIVÓS ANTAL** műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

MILHOFFER KALMÁN

osztálysorsjegy főarúsító

szerencsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonan kezdődő sorsjátéokra

kiváló szerencseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	"	80.000	"
60912	"	70.000	"
87851	"	25.000	"
55565	"	20.000	"

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. huzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1'50 K

Játéktervek és huzási lajstromok ingyen.

A hadisegély és a drágaság.

Fő! kell-e emelni a hadisegélyt?

— Egy hozzászólás. —

A fenti címek alatt múlt szerdai lapszámunkban megjelent közleményre vettük az alábbi sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A „Zalai Hírlap” f. hó 17-iki számában egy cikket olvastam, melyben arról volt szó, hogy azokat a munkásosztályhoz tartozó családokat, amelyekből a férj hadbavonult, a Hadisegélybizottságnak jobban kellene segíézni.

Ez a cikk igazán felizgatott mialatt olvastam, mert úgy találom, hogy az nem egészen helyes és méltányos célokat igyekszik szolgálni. Jót tenni minden esetre nemes cselekedet, de megfelelő helyre kell a jótékonyt irányítani. A nélkülözöknök, mint amindök az özvegyek és árvák, minden oldalról segélykezelést kell nyújtani, de a semmivétést és a lustaságot semmi esetre sem szabad gyámoztatni. Hisz ezeknek a hadisegélyes asszonyoknak ma jobban meggy dolguk, mintha az ugynevezett kenyérkeresőjük otthon lenne. Hisz a legtöbbben férjeik közül elitták hetikeresetüket nem törődve azzal, hogy otthon feleség és gyermekek éheznek. Mig ellenben ma a hadbavonultak minden hozzátartozójának kijár a meghatározott hadisegély és ezenkívül a férj is küld néha pénzt családjának.

Engem a saját tapasztalatom vitt rá, hogy az Önök cikkére válaszoljak. Magam jöttem rá arra a kellemetlen tudatra, hogy a bejárónóm minden különösebb ok nélkül cserben hagyott csupán azért, mert a hadisegély által lehetővé vált rá nézve, hogy munka nélkül is megéljen.

A jótékonytás forrásának ebben a szomorú időben klapadhatatlannak kell lennie, azonban vigyázni kell, hogy a segélyt mindig azok kapják, akik tényleg rá vannak utalva.

Segélyreszoruló és szükségetszenvedők, fájdalom ciegen vannak, ezeket kell a Had-

segélybizottságnak pártfogolni. Azonban a semmivétést, mely csak az erkölcsi züllést idézheti elő, nem szabad előmozdítani. Az egészséges, munkát bíró asszonyok dolgoznak, — nem pedig egyedül a segélyben és a gyámolításban bizzanak. X. Y.

Mindenben osztjuk az ismeretlen levélíró érvelt, de ezekben csak megerősítést látjuk az általunk képviselt és kifejezett álláspontnak. Mi magunk konstatáltuk, hogy „vannak hadisegélyben részesülő családok Nagykanizsán, melyek most sokkal jobb sorsban élnek, mint amikor a férj, az apa otthon volt.” De éppen mert nem lehet általánosítani, azért írtuk, hogy az „egyes eseteket kell figyelembe venni” és az igazi szükséghez képest megállapítani a hadisegélyezés mértékét. Sok olyan eset van Nagykanizsán, hogy a hadisegély éppen csak az éhenhalástól menti meg a segélyezetteket, habár még több az az eset, amikor a hadisegély a munkakerülésre ad alkalmat és biztos alapot. Nagy munka lenne a Központi Jóléti Irodára a tiszta igazság kikutatása ezen a téren, de meg kell azt csinálni, ha még annyi fáradságba kerül is az.

HIREK.

A Tarnay-hangverseny előkészületei. Közöltük a minap, hogy az országos nevű dalköltő és zongoraművész, Tarnay Alajos m. kir. zeneakadémiai tanár a rokkant katonák javára rendezett hangversenykörútjának programjába Nagykanizsát is felvette, ahol december 5-én hangversenyez. A kanizsai hangverseny előkészítése céljából dr. Sípek Balás Béla főispán vasárnap, f. hó 28-án Nagykanizsára érkezik és elnöksége alatt nagy bizottsági ülés tartatik. A rendezőbizottsági ülésre, mely vasárnap délelőtt fél 12 órakor a városháza dísztermében lesz, ezúton hivatnak meg a hazafias cél és a kiváló művészi esemény iránt érdeklődők.

A pártosfalvai gróf — nem kém. Múlt év augusztusában Zalamegyében is érthető szenzációt keltett az a hír, hogy az alsóleendővel járással határos Pártosfalva községben kémkedés gyanúja miatt letartóztatták gróf Matzenauer Károly földbirtokost. A gróf jogi képviselője egy muraszombati ügyvéd, most azt közli, hogy a gróft a múlt év augusztusában tartóztatták le a fiával együtt és ez év október 27-ig volt a pozsonyi honvédhadosztály bíróság fogházában mint vizsgálati fogoly; a vizsgálat befejeződött s a felmerült gyanúok alaptalanoknak bizonyultak. A pozsonyi honvédhadosztály bíróság az eljárást beszüntette, a vádat eljettette és a gróft fiával együtt szabadlábra helyezte. A gróf most pártosfalvai kastélyában piheni ki a hosszú fogság izgalmait.

Belefult a zsigárdi határárokba. Tegnap este telefonon Kiskanizsáról azt közölték a rendőrkapitánysággal, hogy a Homokkomáromi-utca végén az árokban egy hulla fekszik. Este 7 óra volt már, midőn az inspekciós Pollermann János rendőrtiszt dr. Goda Lipót rendőrorvos társaságában a helyszínre kocsizott. A hullát azonban sehol nem találták, mignem többek utbaigazítása után messze Kiskanizsától, a zsigárdi határároknál ráakadtak arra. A holttest, melyet egy arrajáró már kihuzott az árokból, Kók Gergő József 27 éves kiskanizsai legény hullája volt, kit ezredésként, a 48-asoktól csak a minap szabadságot egy esztendőre epileptikus szívbaja miatt. A legény, aki nagy orvvadász volt, s

kinek e minőségben már sok összeütközése volt a hatóságokkal, tegnap kora délután kiment Zsigárd felé egy kis kémszemlére a vadak irányában s eközben érte szerencsétlensége. Rájött a szivgörcsös rohama és eszméletét veszítve éppen a vízzel telt kis határárokba esett, melynek alig két arasznyi vízbe belefullt. A tragikus véget ért parasztlény holttestét apja, idős Kók Gergő József saját szekeren vitte haza, honnét azt ma reggel a temető hullaházába szállították. Kók Gergő Józsefet, ki a 48. gyalogezred szabadságolt freltére volt, holnap délután katonai dísszel fogják eltemetni.

Megbüntetett kanizsai hentesek. Ma a hentesek napja volt a kanizsai rendőrkapitányságon. Három hentes is szerepelt ott különböző kihágásokkal vádolva és különböző összegű pénzbüntetésekkel ellátva. A kitűnő társaság egyik tagja, S. K-né Teleky-uli hentes 1 kg. disznóhúst a megállapított 5 K 20 f. ár helyett 6 koronáért árulta. Nyolcvan korona pénzbüntetést kapott. — A másik, T. P. hentes a vágóhídon egy elkobzott májat el akart csenni, de észrevették és megakadályozták. Azzal védekezett, hogy a macskájának akarta hazavinni, de csak a kis cicák hisznek el ilyet. A hitetlen rendőrbíró, dr. Krátky István 20 koronára ítélte. — L. A. mézáros kocsiján a húst piszkos ponyvába takarva szállította. Ez is nyolcvan koronát kapott, de úgy, hogy a 80 koronát ő fizeti.

Kártyán kifosztott teknővájó cigány. Szinte hihetetlen az alább következő eset, mely noha alapjában csak egy egyszerű kis sipistatörténet, mégis van egy rendkívülisége, mely abban áll, hogy két hivatalos hamiskártyásnak egy cigányt, egy minden hájjal megkent, a fufanguak és ravaszágnak példabeszéd gyanánt szereplő megszemélyesítőjét, egy teknővájó cigányt sikerült lépre csalni és mindenéből kifosztani. D. J. és B. K. többször büntetett nagykanizsai hamiskártyások tegnap délelőtt a Zöldfa kerti vendéglőben keltesben elkezdtek játszani a „hol a piros?” című 3 blattos kártyajátékot. Hangosan ujongott D., hogy mennyit nyer, míg nem a trükk sikerült: a szomszéd asztalnál pálinkázó Bogdán Péter teknővájó cigány (ki a Sánc melletti erdőszélen lakik) odasomfordált s eleinte csak nézte a játékoit, aztán kedvet kapott, látva D. „nagy szerencsáját” és beült harmadiknak a partiba. Eleinte hagylak neki nyerni egy-két forintot, hogy annál nagyobb legyen a kedv és a bizalom, de aztán negyedóra se teltt bele s az öreg Fáraóivadék leadta a két sipistának egész vagyonát, kerek 40 koronát. A két hamiskártyás már messze járt a Zöldfának még a tájékról is, midőn a léprecsalt öreg cigány feleszmélt és rájött, hogy mi történt vele. Szaladt most már panaszt tenni a rendőrkapitányságra, mely a két sipistát azonnal letartóztatta, de a pénznek már nyoma sem volt náluk. Mindkét hamiskártyást átkísérték a kir. ügyészség fogházába és hamiskártyázás és csalás címén indítottak ellenük eljárást.

Két nap az elhullott sertés kiméréseért. Emlékezetes az a híradásunk, mely arról szólt, szólt, hogy öv. Harsay Ferencné Honvéd-utca 15. szám alatti lakós Tóth Györgynél két elhullott sertést kapott, s azokat részint nyers állapotban, részint pedig kocsonyának megfőzve árulta a szomszédoknak. A rendőrség tudomást szerezvén a dologról, mindkét asszony ellen kihágási eljárást indított. Ma délelőtt volt ez ügyekben a tárgyalás, amit dr. Krátky István rendőralkapitányhelyettes tartott. A tárgyalás során Tóth Györgyné

igazolta teljes jóhiszeműségét, t. i. azt, hogy a döglött sertéseket öv. Harsaynének hosszas kérésére ajándékba adta oda, mert Harsayné azt mondta, hogy azokból szappant fog főzni. Harsayné ellenben kénytelen volt beismerni, hogy a döglött sertések husát árulta. Ezért a rendőrbíró két napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

Krematórium Fiumében. A fiumel közegészségügyi bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott a város temető kérdésével, mivel az eddigi temető közel van ahhoz, hogy kilrják annak kapujára: Megtelt! A város bel- és külterületén megfelelő telek új és nagy temető létesítésére nem áll rendelkezésre, így fölvetették az eszmét, hogy létesítsenek halott-hamvasztót, mely a mai egészségügyi követelményeknek legjobban megfelel. Ezen irányban megteszik a kezdeményező lépéseket a városi tanácsnál. Drága olasz testvéreinknél csaknem minden nagyobb városban vannak halott-hamvasztók, melyek igen jól beváltak. Ezek után indulva akarják a krematóriumot most Fiumében is bevezetni.

Felülfizetések a katonahangversenyeken. A nagykanizsai Közponi Jóléti Iroda f. hó 13-án a Centrál kávéházban tartott hangversenyén felülfizettek: Fischer, Mayer 1:50—1:50, Toch Miksa, N. N. 1—1 K., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., 50—50 fillér. — A legutóbb, f. hó 20-án tartott hangversenyen pedig az alábbiak fizettek felül: N. N. 2 K., Mayer főhadnagy 1:50, Kohn Márkus 1—, Toch Miksa, N. N., Kaszler Miksa, N. N. 50—50 fillér, N. N. 1—, Benczinger Imre szivaros 10 fillér. A Jóléti Iroda ez uton köszöni a szíves felülfizetéseket.

A balatoni villatulajdonosok milliós pöre az állam ellen. Már az összes fővárosi lapok is foglalkoznak azzal a már-már katasztrófa-szerű pusztulással, amit a megáradt Balaton a tónak különösen somogy megyei partjain lévő telepek között okozott, melyek között nagy számmal vannak nagykanizsaiak ingatlanai és villái is. Különösen szenvednek a többi között Lelle, Szemes, Fonyód, melyek nyaralóit már összedüléssel fenyegeti az ár. A kár már eddig több millió. A telep- és villatulajdonosok jó részben a Sió elzárásának tulajdonítják a katasztrófát. Az elzárás három év óta gátolja a magas víz lefolyását. Az elzárást, a károsultak szerint, a Sió új szabályozása és az alacsony fekvésű birtokok megvédeése okozza. Amennyiben a kormány, mint a szabályozási mű végrehajtója, megfelelő intézkedéseket nem tett a zsilip állandó és teljes nyilvántartása iránt, a károsultak kártérítési pört indítanak a kinstár ellen. A pör alapja a törvényben is elfogadott azon elv, hogy aki vízmunkálatokkal a vízfolyást vagy az előbbi vízszint károsan módosítja, teljes kártérítéssel tartozik. A miniszterium technikusai tagadják, hogy a Sió elzárása okozta a balatoni árvizet.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF kávésnál.

Legszebb karácsonyi

és újévi ajándék 

egy elegáns, divatos

NŐI KALAP

az Idény előreladottsága miatt
mélyen leszállított árban kapható

ROTH LAURA

női-divatkalap termében Kazincy-u. 1.

Egyben felhívon a n. é.
hölgyközönség figyelmét arra, hogy szőrme-
sapkát és garnitúrákat

legszebb kivitelben alakítok

Két pár lóra szolgáló

istálló azonnal kiadó

villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt

a város legbelső területén.

Cim a kiadóhivatalban.

1915. december hó 15-ére

házmeister

felvétetik

Király-utca 34. szám alatt.

Bővebbet ugyanott.

Uránia MOZGÓKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Novem, 24-én szerdán kerül bemutatóra

**A HERCZEG
SZERELME**

társadalmi dráma 4 felvonásban.
A BAKFIS SZERELME, vígjáték,
AMERIKAI EMLŐSÖK, színes termé-
szeteredeti felvétel

Csütörtökön és pénteken kerül színre

A PRIMADONNA

Önéletrajzi dráma 3 felvonásban.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

M e g h i v ó .

A KIRÁLY-SÖRFŐZDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A részvényesek tisztelettel meghívotnak az 1915. évi december hó 7-én délelőtt 10¹/₂ órakor Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjintézetének helyiségében megtartandó

XXIII. évi rendes közgyűlésre.

N A P I R E N D

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovaforrdítása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Igazgatósági választások az alapszabályok 20. §-a értelmében.
4. Hat felügyelő bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsa, 1915. november 19.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket szelvényekkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább három nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókjintézetének pénztáránál térítvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelőbizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentésével nyolc nappal a közgyűlés előtt a t. részvényeseknek betekinthetés végett rendelkezésére állanak.

VAGYON	MÉRLEG-SZÁMLA		TEHER	
Beruházás: Építkezés	722279,75		Részvénytőke	1500000
Gyárberendezés	885113,58	1607393,33	Uj részvények kibocsájtási számla	339338
Ingatlanok: Előleg budapesti ingatlanra	20000,—		Tartalékalapok: *rendes tartalékalap	200000
vidéki ingatlanok	76500,—	96500,—	értékcsökkenési alap ... K 515000,—	
Előlegek uj beruházásokra		133731,70	folyó évi gyarapítás K 170000,—	685000
Pénzkészlet		19113,01	Hitelezők: Magyar kir. adóhivatal (söradó és	
Váltótárca		87068,40	söradópótlékért)	403423
Hadikölcsön kötvények		90300,—	Osztalék számla: fel nem vett osztalék	1436
Tennelvények, anyagok és árpakészlet		273504,95	Különfélék	217622,77
Adósok: készpénzkövetelés a Pesti Magyar			Nyereség: áthozat mult évről	15699,67
Kereskedelmi Banknál	668835,—		1914—1915. évi nyereség	243351,29
egyéb készpénz követelések	94046,61			
Előlegek árpára	25836,68			
Különféle adósok	509541,05	1298259,34		
		3605870,73		3605870,73

* az igazgatósági indítvány elfogadása által a rendes tartalékalap 215000 koronára fog emelkedni.

Nagykanizsa, 1915. szeptember 30.

KIRÁLY-SÖRFŐZDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Gutmann s. k.

Fellner s. k.

Megvizsgáltatván, rendben találtatott:

Nagykanizsa, 1915. november 19.

A felügyelő-bizottság:

Mártony József s. k.

elnök.

Halphen Mór s. k. Kalmár Izsó s. k. Lendvai Samu s. k. Unger Ullmann Elek s. k. Wallenstein Frigyes s. k.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 150 K.
Nyitási és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A gazdák mozgalmá a fogyasztók védelmére.

A Magyar Gazdaszövetség a kormányhoz intézett két felterjesztéssel igyekszik bizonyítani annak a vádnak alaptalanságát, mely a háborúval kapcsolatos és a fogyasztó közönség bőrére menő spekuláció igazi üzerei gyanánt a magyar föld termelőit állította a közvélemény elé.

Két felterjesztése van immár a kormány előtt ennek a vezető gazdasági szervezetnek, amelyek mindegyike gyors és határozott védelmet kér az elharapózott áruuzsora, a helyzetet lelkellenül kiaknázó spekuláció ellen.

Nagy bajokra kéretnek orvoságok ezekben a felterjesztésekben, amely hajók alatt cseppenként vesztül vért a fogyasztó közönség, amelynek a legnagyobb tömegét éppen a városi tisztviselői osztály adja ki. De benne van abban maga a gazdaközönség is, eddig véletlenül kiszolgáltatva annak, hogy a mezőgazdasági üzem használati cikkének folytonos drágítása következtében még kevesebb, még drágább lesz a mezőgazdasági termelés. E öadják e memorandumok, hogy most már lassankint csak a gazdák vallják erkölcsi és anyagi kárát annak, hogy idejekorán nem vette igénybe a kormány mindazokat az eszközöket a fogyasztók és a termelők védelmére, amelyek mind meg vannak Ausztria és a Németbirodalom közigazgatási és igazságszolgáltatási intézményeiben és amelyek ha nem is nyújtanak teljes védelmet minden visszaélés ellen, de elég hatásosak arra, hogy azokban az államokban a viszonyok türethetlenné ne fajuljanak, mint nálunk.

Ausztriában császári pátens emel korlátokat az áruuzsora elfajulásának, a Németbirodalom pedig legfőbb intézkedési hatósága, a Bundesrat rendeletével szerzi a fogyasztók hatásos védelmét, messzemenő hatalmat biztosítván a községi hatóságok részére az élelmiszerek szükség esetén való rekvirálása, valamint a halósági árak ellenőrzése szempontjából, sokkal jelentékenyebb szabadságvesztési és pénzbünteléseket állapítva meg a kihágások hatásos megtorlására, mint a minöket nálunk alkalmazni lehet.

Mi nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, hogy ne recipiáljuk közigazgatásunkban és igazságszolgáltatásunkban, ha jónak és célravezetőnek bizonyul a két szövetséges birodalom intézkedése az áruuzsora és a spekulációs visszaélések mederbe szorítására, egyszerűen át kell venni ezt a pátens

és ezt a rendeletet. Törvénykönyvünkön ezzel nem esik szepő, hiszen van abban elég másolás abból az időből, amikor volt időnk az önnálló kodifikációra, a patenstől pedig ne irtózzunk olyan nagyon, mert egész tömeg van még érvényben ma is a koronázás előtti rendeleteknek és pátenseknek, amelyeket

régen kiküszöbölhetünk volna. Csak méltányolni lehet a Gazdaszövetség munkáját, hogy az orvoslást sürgeti és egyúttal rá is mutat arra, hogy nem okvetlenül kell elvérezni a fogyasztóknak az áruuzsora és a háborús spekuláció hiéniálnak karmai között.

Az új balkáni háború.

— A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

17.000 szerb fogoly

Mitrovicánál és Prisztinánál.

Berlin. A Wolf ügynökség jelenti a balkáni főhadiszállásról: Mitrovicánál csapataink 10.000 szerbet fogtak el és 19 ágyut zsákmányoltak, Prisztinánál és a Sitnica mentén pedig a foglyok száma 7400 s a zsákmány 6 ágyu volt.

Nagy harcok Prisztinánál.

Szófia. A bolgár főhadiszállásról hivatalosan jelentik: A tegnap csapataink által elfoglalt Prisztina körül igen heves harcok tombolnak. A szerbek visszavonulási útját északkelet és dél felől teljesen elvágtuk és öket utolsó védelmi pozícióikból is kiszorítottuk. Prisztina városának elfoglalása után a szerb csapatok minden rend nélkül nyugatra menekültek, de nagyon sok foglyot hagytak kezeink között.

Görögország.

Nem feyverzik le a szerbeket.

Athén. Ma nyilvánosságra jutott a görög minisztertanácsnak a négyesantant hatalmakhoz intézett válaszjegyzéke, melyet tegnapelőtt adtak át Elliot athéni angol követnek. A görög kormány válaszjegyzékében biztosítja az antant-hatalmakat arról, hogy a visszavonuló szerbeket Görögország részéről veszély nem fenyegeti. A félreértések elkerülése végett a görög Macedóniában és Epiruszban (Dél-Alániában) lévő görög csapatokat visszarendelik Görögország belséjébe.

A Reuter-jelentés.

Athén. A görög kormány az antantnak adott válaszában elfogadja a szövetségnek azon követelését, hogy nem feyverezik le a Görögországba visszavonuló szerbeket és biztosítja azok teljes mozgási szabadságát.

Az antant válasza.

Athén. A görög kormány jegyzékére már az antant választ is adott. Az antant választát a Konstatin király által a Görögországban idözö Denys-Cochin francia miniszter tiszteletére adott reggelin nyújtották át a királynak, aki az antantjegyzéket szemmel láthatólag kedvezően fogadta. A válasszal a ma összeülő görög minisztertanács foglalkozik.

Szabad a görög hajózás.

Rotterdam. Hivatalos londoni jelentés szerint az angol kormány megengedte, hogy Maltában visszatartott, gabonával megrakott görög hajók Görögországba elindulhassanak.

Szerbiából az osztrák-magyar hadifoglyokat Angliába viszik.

Lugano. Római jelentés szerint a szerbek által a háború elején elfogott osztrák-magyar hadifoglyokat (akik meg nem haltak, vagy most hozzánk vissza nem kerültek) az albán kikötőkben hajóra rakják és Észak-Angliába, a skócial fogolytáborokba viszik. A hadifoglyok ezidőszert még Albániában vannak.

Kitchener márciusra

jósolja az igazi háborút.

Athén. A jelenleg itt idözö Kitchener volt angol hadügyminiszter a következő kijelentéseket tette:

— Anglia az igazi háborút csak márciusban fogja elkezdni. Addigra Anglia két millió hadsereget állít fel, Oroszország pedig 6 millió embert feyverez fel.

Ha a görögök megtámadnák az antantcsapatokat.

Lugano. Sarrail tábornok, a Szalonikiben kihajózott antantcsapatok parancsnoka a „Stampa” tudósítója előtt a következőket mondotta:

— A Görögországban levő antantcsapatok helyzete igen pesszimisztiku-

san ítéhető meg. Egyetlen görög hadosztály elég volna, ahhoz, hogy a Strimicánál áttörje a franciák frontját, megszállják a vasutakat és teljesen elfoglalják a Macedóniában harcoló antantseregeket Szaloniktól.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Nincs ujság.

Olasz hadszíntér: A görzi hídfő ugyan tegnap is az olasz tűzéréség és aknavetők tüze alatt állt, de a gyalogsági harcokban szünet következett be, mert az olaszok nem támadnak. Annál elkeseredettebben folyt a harc a Monte san Michele körül mindkét oldalon. A hegytől északra nagy olasz haderő délután behatolt állásunkba, stájer gyalogság és honvédeink ellentámadást intéztek és az ellenséget váltakozó szerencsével folytatott elkeseredett közeli harcok után teljesen visszavetették. A Monte del sei Busin levő hadállásaink ellen megkísérelt támadásokat tűzünkkel azonnal elfojtottuk. Az ellenség, aknavetői a Zagoránál levő utelzárás ellen nehéz bombákat dobott, melyek mérges gázokat fejlesztettek. A tirolli déli harcvonalon újra bombázták Riva régi városrészét és a pályaudvart. Egy repülőnk az Alaban levő raktárakra és barakokra dobott bombát.

Délkeleti hadszíntér: A Drina felső folyásánál a nap csöndben telt el. Privojnál csapataink kieroszakolták az átkelést a Lim déli partjára. Novibazártól délre cs. és kir. csapatok a montenegrói határ felé nyomulnak elő. Az Ibai völgyében előnyomuló osztrák-magyar csapatok az ellenséget heves harcokkal kiverették Mitrovicától északkeletre fekvő hadállásaiból és bevonultak a városba. 700 szerbet, közte 4 tisztet elfogtak. A szerbek Prisztinát is elvesztették. Egy német hadoszlop észak felől nyomult be a városba, egy bolgár hadosztály pedig kevéssel utóbb kelet felől hatolt be.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Lényeges esemény nem történt. Az angol haderő főparancsnoka megkísérelte kétségbe vonni azt a hivatalos német helyreigazítást, hogy a Loos körüli harcokban résztvevő összes német csapatok nem mint angol részről állították 7—8000, hanem csak 763 embert veszítettek. Ilyen kísérletre nincs válaszuk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Rigától délkeletre egy Berse-münde felé történt előretörésünk alkalmával, amely az oroszokat e helységtől átmenetileg kiűzte, 6 tisztet és 700 főnyi legénységet elfogtunk és 2 géppuskát zsákmányoltunk. Egyik előretolt őrségünknek Jampolban illuziótól északra az oroszok támadása elől vissza kellett vonulnia. Ellentámadásunkkal ismét birtokunkba vettük a majort. Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Orosz osztagok előretöréseit Carlolijstól északkelet és Dubisce mellett (Kovel—Roswól vasutól északra) visszavertük. 50 oroszot elfogtunk és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Balkáni hadszíntér: Mitrovicát osztrák-magyar csapatok, Prisztinát pedig német csapatok elfoglalták. A szerbeket Prisztinától északra a Sitnicán túl vetették vissza.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Kik az árdrágítók?

Hogyan tartják be Nagykanizsán a maximális árakat.

Két kis esetet jegyzünk itt föl annak illusztrálására, hogy kik is tulajdonképpen Nagykanizsán az árdrágítók.

A kétféle pszichológia.

Más a termelő és más a fogyasztó pszichológiája. Az előbbi minél nagyobb áron akar tudni a portékáján, az utóbbi minél olcsóbban szeretne hozzájutni az áruhoz. Egyik sem akarja és nem is tudja megérteni a másiknak az álláspontját, illetve álláspontjának a helyességét. Így aztán sokszor a legnagyobb ellenmondásba keverednek főleg azok, akik bizonyos cikkekben termelők, más cikkekre nézve pedig fogyasztók. Ez az ellenmondás a fönt jelzett kétféle pszichológiából azonban önként következik. A multkoriban egy ur — balatonmenti szőlőbirtokos az illető — ugyancsak nem válogatott szidalmakkal illette a parasztokat, amiért nem ismernek határt termények árának a megállapításában.

— Mondja csak uram, — kérdeztem a parasztok ellen dühöngőtől, — önnek van ugyebár eladó bora?

— Van, hál' Istennek! — volt a válasz.

— Mit csinál hát, ha valaki a boráért 1 koronát kér, de ugyanakkor egy másik vevő 1 korona 40 fillért kínál. Kinek adja el akkor a borát?

— Hogy lehet ilyent kérdezni? — méltatlankodott a szőlőbirtokos. — Csak természetes, hogy annak adom el a boromat, aki többet ad érte.

— És aztán tisztességes dolognak tartja — folytattam, — hogy elfogad 1 korona 40 fillért olyan áruért, amely koronájával is meg van fizetve?

— Miért ne volna tisztességes dolog a fölkinált magasabb árat elfogadni? Csak nem vagyok bolond, olcsóbban adni?

— Hát akkor minek szidja ilyen éktelenül a parasztokat, akik ugyanugy gondolkodnak és cselekszenek?

A szőlőbirtokos ur szemmel látható zavarba jött, de a felelettel adós maradt.

Azok az árdrágító parasztok.

A Deák Ferenc-tér egyik bérházában történt. Az egyik lakónak már évek óta hord egy somogyiszentmiklósi parasztasszony tejet. Három litert naponta. Persze, nem a maximális áron, amiképpen Nagykanizsán senki sem ad, vagy vesz maximális áron. Aki ilyen áron akarja Nagykanizsán megélni, annak egyáltalán le kellene mondani az evésről és mert ez a természet rendje szerint és emberileg lehetetlen, hát éhen kellene halnia. Ezt pedig nem kívánhatja az embertől még a rendőrség se.

Szóval, maximális áron felül kapja az illető lakó a tejet. Elárulhatom azt is, hogy 36 fillérért. Egy másik urlasszony azonban, aki ugyanezen házban lakik, még 36 fillérért, de még negyvenért se volt képes tejhez jutni. Megleste tehát a lépcsőházban azt a bizonyos szentmiklósi asszonyt, aki már évek óta hordja a másik lakónak a tejet és a következő ajánlatot tette neki:

— Tudja mit lelkem, én adok magának negyven fillért a tejért, hordja ezentul nekem.

A parasztasszony, becsületére legyen mondva nem fogadta el az ajánlatot és továbbra is hűségesen hordja régi vevőjének a tejet.

Kérdjük, ki itt az árdrágító paraszt? S hány

ilyen esetet mesélnek a kanizsai piacról, ahol naponta majdnem több az egymásra licitáló nagysága, mint a drágán áruló parasztasszony.

HIREK.

Háborus strófák.

A bőr.

Mi az, mi ma egyáltalánba nincsen?
Mi az, mit nem kapsz semmiféle kincsen?

Mi az, mi sokkal drágább, mint a mérge?
És hogy ha mégis van, már szinte kérege.

És ami van, az is papírosból van,
Szép barnából, vagy pompás pírpsból van.

És ami nincs, jutni ahhoz se bírok;
Mind eladják a hadseregszállítóknak.

És ami van, egy kis darabja, csücske,
A pincér hozza angolosra sültve.

És ami nincs, a bakancs ebből készül.
S télére jut a hadnak osztályrészülni.

És ami van, az jobban el van rejtve,
Mint a szabadkőművesek földelvé.

És nincs se vix, se box, sevró, se zerge,
És egyre nő a süszterek keserve.

És nincsen már límárok háza táján
És alig van az emberek polóján.

Ilyenformán csak természetes persze;
Mégint bezárul csakhamar a bőrze.

Jólétbe most csupán az angol uszkál,
Ki állandóan Kenterbörbe duskál.

És eltagadni, nincsen arra módomb,
Hogy rossz bőrben vagyunk mi szörnyű
[módon.]

Bizony bőrünkre kissé a rud rájárt
S a bőrbajunk egészen akuttá vált.

De ez még nem nagy hiba. Szinte semmi,
Majd el fogunk egy bőrgyógyászhoz menni.
Zsekk.

Leszállította a megye Nagykanizsa 1915. évi pótdadókulcsát. Napok óta alig van szó egyébről a kanizsai városház hivatalaiban, mint arról a minap megérkezett határozatról, mellyel Zalavármegye törvényhatósága Nagykanizsa város 1915. évi költségvetés előirányzata fölött döntött. A megyei határozat azért érdekli különösképpen a városbáziakat, niert az alispán (vagy mondjuk, álnéven: a törvényhatóság) a városi költségvetés kiadásainak közel 4000 koronát kitevő redukálásánál majdnem kizárólag a városi tisztviselők részére megszavazott személyi pótlékokat törölte. A Horváth István adóellenőr részére megszavazott 570 K-ból 300-at, Hardy Gyula számtisztéből és Benedek József tb. aljegyzőből 200—200 koronát és Vojkovits József adótitst 500 koronás személyi pótlékából pedig 100 koronát törölte a megyei határozat. Karlovits József és Plander György kultánésosok 230 koronás pótlékait egészen törölte a vármegye. Ugyancsak törölte még a határozat a városi hivatalszolgák és erdőőrök összesen 1360 koronát kitevő lakbéremelését. Mindezt azzal indokolja a megyei határozat, hogy személyi pótlékok az évi költségvetés keretében meg nem állapíthatók, hanem azo-

köt külön közgyűlésben kell tárgyalni. Kivételesen azonban, a háboru okozta viszonyokra való tekintettel a tisztviselők drágasági pótléka címén a költségvetésbe felvett összegeket jóváhagyta a nemes vármegye. Még egy 800 koronás törlés van a megyei határozatban, mely ekként Nagykanizsa város 1915. évre 1 035.735 koronában megállapított kiadásait összesen 3420 koronával redukálja. Ennek megfelelően a 700,429 korona bevétel mellett fedezet nélkül maradó 335,302 korona hiányt 331,882 koronára csökkentve, a 73%-os pótladó-kulcsot 72,26%-ra szállította le. Mintegy 3/4%-kal kevesebb pótladót tartozunk tehát 1915. évre fizetni. Minthogy azonban legközelebb már megfizették a 73%-ot, a differenciát a városnak az 1916. évi költségvetés javára kell majd fordítani. A városi tisztviselők körében, kiknek bőre történt a pótladóleállítás, élénk viták folynak arról, hogy van-e tényleg jogalap személyi pótlékok fent vázolt redukálására.

Esküvők. Ma délelőtt esküdött örök hűséget dr. Mezei Pál külügyminiszteriumi hivatalnok, a 48. gyalogezred tart. főhadnagya Ötvös Ellának, Ötvös Emil nagykanizsai m. kir. adóhivatali főpénztárnok leányának. A legszűkebb családi körben tartott házasságkötés után a fiatal pár elutazott Nagykanizsáról. — Egy speciális érdekességű házasságkötés is történt ma délelőtt a nagykanizsai anyakönyvi hivatalban. Egy Nagykanizsán lakó török állampolgár, aki a bolgárok által a szerbektől elfoglalt Gostivarban született, Redžeb Haszib cukorkaárus feleségül vett egy kanizsai leányt, Szalay Saroltát. E házasságkötés külön érdekessége az a megjegyzés, ami az anyakönyvi bejegyzést kiegészíti ilyenképpen: „E házasságból születendő gyermekek az apa vallását (a mohamedán vallást) fogják követni.” — Tegnapelőtt Dévdy Frigyes nagykanizsai déliavasuti távírdamester Pusofszy Annával, Pusofszy Sándor borbélymester nővérével kötött házasságot.

Kiskanizsaiak napja a rendőrkapitányságon. Tegnap a nagykanizsai hentesmesterek napja volt a rendőrkapitányságon, ma pedig csupa kiskanizsaiak — 3 asszony és egy pékmester — járták a kállal kettőst dr. Kádky István rendőrfőkapitányhelyettes előtt. Varga Györgyné, szül. Godinek Kati a vöröshagymát uzsoraáron árulta, mire egy rendőr igényelnek mérséklésére intette. A harcias menyecske hirtelen haragjában néhány hagymát letépett a helyéről s azokat a rendőrhöz dobta. Placi botrány miatt 40 korona pénzbüntetésre ítélték. — Szabó (Litti) Józsefné szül. Snell Erzsébet a tojás darabját az akkori 12 fillér helyett 14 fillérért árulta és éktelen skandalumot csapott, midőn Vlasits József tanító, placi biztos a maximális árakra figyelmeztette. A placi botrány miatt 20 koronára, s a maximális árak áthágása miatt szintén 20 koronára, összesen 40 korona pénzbüntetésre ítélt a rendőrkapitányhelyettes. — Furdán Anna nevű kiskanizsai leányzó 5 koszoru hagymát 1 K 50 fillérért adott el egy urlasszonynak, aki a hagymát lemérette, s az 2 kg. 20 deka súlyúnak bizonyult, aminek törvényes ára 66 fillér lett volna. Mlután a lány igazolta eljárásának jóhiszeműségét, csak 10 korona büntetést kapott. — Glinsberger Ignác kiskanizsai pékmester azzal a váddal terheltlen állt ma délelőtt a rendőrbíró előtt, hogy az előírt 4 dekás zsemle helyett 3 dekás zsemleket csinált, továbbá egy 6 kilós kenyér sütéséért 44 fillért számított. Igazán nem sok az a 40 korona, amit mindezekért fizetni fog.

A husárok országos csökkenése. Az okokkal még nem vagyunk tisztában, csak a tényt állapíthatjuk meg, hogy egy hét óta az egész ország területén a legtöbb városban jelentősen alábbszálltak úgy a sertés, mint a marhahusárak. Eleinte csak az erdélyrészi vármegyékben mutatkozott az örvendős jelenség, aminek magyarázata a romániai élőállatbehozatalban rejlik, de most már a Dunántulra is áttért a várvárát olcsóbbodás s így az közvetlen közletről kezd bennünket érdekelni. Először Kolozsvárról jelentették, hogy az ottani sertésvásáron a kövér sertés ára élőszuliban kilogrammonként 1 koronával csökkent és jelentősen kínálat mellett 3,60 koronán állapodtak meg az árak. Csikszere-dáról viszont azt jelentik, hogy ott 280 koronára hanyatlott a marhahus ára. Marosvásárhelyen a sertés 480 K-ra, Parajdon pedig 4 K-ra mérséklődött. Veszprémből írják, hogy folyó hó 20-tól kezdve leszállította a város a saját üzemében árusított hus és szalonnáneműk árát a következőleg: Elsőrendű sertés 480 K., másodrendű sertés 480 K., hárj kgr-ként 680 K., szalonna kgr-ként 660, bélzsir kgr-ként 4, máj kgr-ként 240, vese velő kgr-ként 1 tödő, sziv, nyelv kgr-ként 240 K. Egész sertéseket a városi sertésüzem élőszuliban 12 órai kopálás után csakis városi lakosoknak kilogrammonként 490 K-ért ad el. Felhívjuk Nagykanizsa város közigazgatási hatóságának figyelmét a husárok országszerte mutató csökkenésére. Jó lenne talán kissé körülnézni a dolog körül, nem lehetne-e Nagykanizsán is a maximális husárakat némileg csökkenteni.

Városi burgonya érkezett. Ma délelőtt Nagykanizsa város közlemezési hivatala címére 3 vagon elsőrendű minőségű vegyes fajtájú burgonya érkezett. A burgonya, melynek befuvarozását már megkezdték, holnap reggeltől kezdve kapható a rendőrkapitányságon métermázsánként 13 K 50 fillérért. Nem túlságosan alacsony ár ez, sőt egyáltalán nem az, de meggyőződünk róla, hogy a szállítási és fuvarozási költségekkel az olcsóbban semmiképp nem volt beszerezhető.

Gyűjtik az ujságpapírt. A papírost sok mindenféle használatra. Ha elolvastuk az ujságot, ne dobjuk el, hanem tegyük félre. Némely helyen a katonák nem kapnak szalmát, hogy a lövészárkokat kibéleljék. A szalma hiányt némely helyen papírossal próbálják pótolni. Apróra vágják. Zsákokba tömik, vagy úgy szabadon szórják a fekvő helyre. Azt mondják, hogy sokkal jobb, mint a szalma, mert a rovarok, tetűk nem szeretnek benne tartózkodni. Ezenkívül a hideg ellen is jól véd.

Felelős szerkesztő Görtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉK! mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszerész olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Két pár lóra szolgáló istálló azonnal kiadó villanyvilágítással, padlással és kocsiszinnel együtt a város legbelső területén. Cim a kiadóhivatalban.

MILHOPFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főárusító szerencsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az újonnan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerencsesorsjegy árudáját

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	Kor
47334	„	80.000	„
60912	„	70.000	„
87851	„	25.000	„
55565	„	20.000	„

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. húzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 R. negyed 3 R. nyolcra 150 R. Játéktervek és húzási lapstromok ingyen.

1915. december hó 15-öre házmeester felvétetik

Király-utca 34. szám alatt.

Bővebbet ugyanott.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF követsdi.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA

Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Novem. 25., 26-án csütörtökön-pénteken

Gróf Kinskine PÁLMAI ILKA személyes felléptével

A primadonna

kép egy művésznő életéből

Film dráma 3 felvonásban.

és még remek szép kíséző képek

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapon az első előadás 2 órakor, az utolsó előadás pedig 9 órakor.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Hol a vég?

Igen helyes érzékkel az egész újságolvasóvilág Anglia keleti uralmának le-
törésében, vagy legalább is ennek komoly veszélveztetésében látja azokat a csírákat, melyekből a világbéke hatalmas fája sarjadzani fog. A belgrád—konstantinápolyi vasutvonal helyreállításán szüntelen dolgoznak a központi hatalmak, s ha ez a vonal, amely Nisen, Szóflán keresztül megy, helyreállított, közvetlen összeköttetése lesz a központi hatalmaknak Konstantinápolyon és Kiszlán át Damaszkuszig, innen le Bersébáig. A másik irányban lázas gyorsasággal épül a bagdadi vasutnak még kiépítetlen vonala, s ha ez meglesz, ami hihetileg már nem tart soká, a központi hatalmak két front felé oszthatnak csapást Keleten: a Perzsaöböl felé és Egyiptom felé.

Bersébától vasutvonalakat építettek a törökök Akabáig a sinai félszigetig és pár kilométernyire Szueztől van ennek a vasutvonalnak végső állomása. A szuezi csatorna mentén már megkezdődtek a járőrök csatározásai, ezek a csatározások annyiban térnek el az eddigiektől, hogy komolyabb harcnak a bejelentői. Törökország komolyan dolgozott a háboru alatt és két millió katonát képezett ki annak a hadjáratnak a céljaira, amely Keleten is elfogja dönteni a világháboru sorsát.

Ebbe a harcba a központi hatalmak katonái aligha fognak beleelegyedni, a központi hatalmak csak technikai eszközökkel és municióval látják el a török hadsereget, amely így Gallipolin is támadásba mehet át. Törökországnak az utóbbi hónapokban megapadt a municiója és a fegyverkészlete, ám azáltal, hogy helyreállított összeköttetése a monarchiával és Németországgal, egyelőre persze csak a dunai úton, máris sok ágyút, nehéz űteget, fegyvert és municiót kapott, ami a dardanellai harcokból is kitűnik. Ha az angol-francia sereg önszántából nem hagyja abba a kilátástalan küzdelmet, kénytelen lesz vele a jól felszerelt török katonák offenzívája következtében. Most már végleg a tengerbe szorítják a törökök ellenfeleiket.

A szaloniki akcióval Anglia nem céloz mást, mint Törökország európai foglalkoztatását, mert azt reméli, hogy megszerezheti az Égel-partokat is és hátában fenyegetheti Konstantinápolyt? Ez a terv természetesen igen naiv, mert hiszen a bolgár hadsereg maga örködik az Égel-partokon és csapatoknak itteni kiszállítását lehetetlenné teszi. Törökország jól felszerelt katonái mégis csak el fognak jutni Szuezhhez és a Perzsa-

öbölhöz és Anglia keleti uralmára rámerik a döntő csapást.

Ha ez a program valósággá lesz, ami gondolatnak is sokkal közelebb áll hozzáunk, mint amint távolságra Gorlice előtt az a gondolat volt tőlünk, hogy

valaha Varsóban lehessünk, vagy pláne, hogy Rigát fenyegezzük, — szóval, ha a keleti program valósággá vált, akkor, hamarosan feleletet kapunk a milliószor ismételt nehéz kérdésre, hogy hol a vég.

Az új balkáni háboru.

— Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

Délszerbiában

Válságos a franciák helyzete.

Rotterdam. A londoni Daily Telegraph jelenti Szalonikiból: A Vardarvonalon Radkovnál több nap óta négy bolgár hadosztály, összesen 80.000 főnyi katonaság rendkívül hevesen támadja a franciák frontját. Az antantcsapatok helyzete Délszerbiában napról-napra mind válságosabbá válik.

Visszavonultak az antoncsapatok

Genf. A Journal de Genève jelenti: A délszerbiai antantseregeket a bolgárok délről átkaroló mozdulattal arra kényszerítették, hogy Demir Kapunál visszavonuljon. A visszavonulás méreteiről még nincs részletes hírl.

Nem támadják még Monasztirt.

Hága. A Daily News jelenti Rómából: A bolgárok, valószínűleg stratégiai okokból, beszüntették Monasztir felé való előnyomulásukat.

Monasztir -- megerősítve.

Szaloniki. Monasztirban a helyzet változatlan. Az angol jelentések szerint, ha az ellenség megkezdte Monasztir ellen támadását, meggyőződést fog szerezni arról, hogy Monasztirban a szerbek, angolok és franciák nem töltötték hasztalanul az időt.

Bétezer négyzetkilométer von még a szerbek kezén.

Basel. A Baseler Anzeiger jelenti Rómából: A visszavonuló szerbek helyzete leírhatatlan. Az egész terület, ami Szerbiából még az övék, mindössze 7000 négyzetkilométer. Ezen az igen kis területen van összezsúfolva a menekülő szerb hadsereg egész maradványa, mely az uttalan, sziklás vidéken alig mozdulni. Ha az itt összeszorított szerb csapatoknak sikerül is Montenegróba vagy Albániába átvándorolni, az eleség teljes hiánya ott éhínséggel fenyegeti őket.

Görögország.

Mit követel az antant?

Lugano. A Corriere della Sera jelenti Athénből: A Görögországhoz intézett antantkövetelések pontos részletei a következők:

1. Görögország ne fegyverezze le a Szerbiától görög területre esetleg visszavonuló antantcsapatokat.

2. Biztosítsa azok részére a teljes mozgási szabadságot.

3. Bocsássa az antant rendelkezésére az összes szükséges utakat és vasutakat, melyek fölött az antant hadvezetőség korlátlanul rendelkezhesen.

4. Szükség esetén Szalonikin és a Vardar-vonalon kívül esetleg újabb görög területeket is ideiglenesen megszállhassanak.

Mindezek elfogadását a görög kormány kötelező, írásos nyilatkozatban ismerje el.

A Reuter-jelentés.

Rotterdam. Szalonikiból keltezett Reuter-jelentés közli, hogy az antant megbízottak nem követelik Görögországtól mozgósított hadseregének leszerelését, csupán az Észak-Görögországban elhelyezett görög csapatok visszavonásához ragaszkodnak. A Görögországgal szemben folytatott antantpolitika alapelve az, hogy ne nehezítsék meg jobban a helyzetet.

Take Jonescu teleplezése.

Az orosz-román boszorkánykonyha.

Bukarest. Egyik bukaresti lap szenzációs teleplezést közöl az oroszbarát román politikusról, Take Jonescuról. A lap közlése szerint Take Jonescu Poklevszky Kozlell bukaresti orosz követtel együtt egy orosz ultimátum tervét szövegezte meg, melyben Oroszország követelni fogja az orosz seregeknek Románián keresztül való bocsátását, amit ha megtagadnak, úgy Oroszország módot fog találni arra is,

hogyan Romániával szemben ezt az akaratát megvalósítsa. A leleplező lap cikke végén Take Jonescut hazaárulónak és felségsértőnek bélyegzi.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér: A Vippach torkolata és San Martinó közt folyó elkeseredett harcok egész nap és éjjel is tartottak. Az ellenség a Monte San Michelétől északra szakadatlanul támadott és pedig nagy haderővel. Több ízben benyomult árkaikba, de minden esetben, végül egy öt órán át tartó közeli harcban újra kiűzték a derék 7. és 27. számú alpesvidéki gyalogezredek. Az olaszoknak egy a Monte San Michele ellen intézett támadása az összes eddigiekhez hasonlóan megghiúsult. San Martinónál is egész nap ingadozó szerencsével folyt a harc, míg végre kipróbált honvédeink későn este hadállásainkat itt teljesen visszahódították és megtartották. A görzi hídló, a város déli része és Savogna és Rupa községek heves tűzérési tűz alatt álltak. Az ellenség több zászlóaljja támadott Oslaviánál. Visszavertük, két századot megsemmisítettünk. Két repülőnk bombákat dobott Tolmezzora.

Délkeleti hadszíntér: A montenegrókat Focától keletre is visszavertük. Sjenicától délnyugatra átléptük a montenegrói határt. Mitrovica tegnap jelentett bevétele alkalmával a császári és királyi csapatok 10.000 szerbet fogtak el, 6 mozsarat és 12 tábortábori ágyut, számos szekert, mindenféle löszert, 7 mozdonyt, 130 vasuti kocsit és sok egyéb hadiszert zsákmányoltunk. Egy osztrák-magyar hadoszlop Mitrovicán túl előhaladva elérte a Vucitrn vidékét. Odább délre német és bolgár csapatok a Sitnicán készülnek átkelni. A Prisztina körüli harcokban 6800 szerbet fogtak el és 6 szerb löveget zsákmányoltak.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagytámadás jelenté:

Nyugati hadszíntér: Semmi jelentős esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Bersemitinde szilárdan birtokunkban van. A foglyok száma 9 tízre s 750 löny legénységre, a zsákmány pedig 3 géppuskára emelkedett. Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: A helyzet változatlan.

Balkáni hadszíntér: Mitrovicánál a Kövess hadsereg mintegy 10.000 szerbet fogott el és 19 ágyut zsákmányolt. A Prisztina körül és a Sitnica mentén folyt harcokban 7400 fogoly és 6 ágyu jutott kezükre. Hadiszerekekben és készletekben tekintélyes zsákmányt ejtettünk.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A bolgár jelentés.

Szófia. A főhadiszállítás jelenté a november 23-iki hadműveletekről:

Pristina körül 10 nap óta heves harcok folytak. Hadseregünk északkelet és dél felől ma végleg körülkerítette a szerbeket. Az ellenség legnagyobb erőfeszítéssel igyekezett a várost megtartani, de nem volt képes előnyomulásunkkal szemben ellenállást kifejteni és utolsó állásából is kiszorítottuk, úgyhogy

kénytelen volt nyugat felé visszavonulni. Délután fél három órakor egy lovasezred az északi front csapataitól és szomszédos német hadoszlop osztagaitól kísérve elsőnek bevonult a városba. A foglyok számát még nem állapították meg.

MILHOFFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főárusító

szerecsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonnan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerecseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	"	80.000	"
60912	"	70.000	"
87851	"	25.000	"
55565	"	20.000	"

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. huzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 R, negyed 3 R, nyolcad 1'50 R
Játéktervek és huzási lajstromok ingyen.

HIREK.

Trombitás Balog.

Nyílt bluzán már két érem villogott
S hogy rászolgált. — az nem lehet vitás;
A dunántúli, híres regimentben
Ő volt a legvitézebb trombitás.

A rohamot ő fujta a legszebben,
Főherceggel fogott egyszer kezét.
S hogy mert kapta a két medálját? —
Bizisten, már nem is emlékezett.

Az első még lent adták, Szerbiában,
Ozt elkalandozott Varsó iránt;
Tavaszkor délre ment a századával,
„Megnézem, — szolt, — a hűlleu taliánt!”

De egyszer csak... golyó vagy fegyver éle
Horniszt Balognak sose árthatott, —
Doberdo táján holmi buta gránát
Fejére szórt egy szikladarabot.

Csak elterült jaj nélkül s alkonyatkor
Zengő szót hallott: „Trombitás Balog!”
Fehér köntösben állottak előtte
Két, ezüstszárnyú, égi angyalok.

„Hér!” így kiáltott nagy csodálkozással
S csak várta, hogy mi lesz, Balog vitéz.
A földről lassan, lágyan fölemelte
A két lrgalmas, égi szanitéc.

Hős, szent karok tartották jóerősen,
Balog vitéz a felhők közt suhan.
Aztán letették könnyen, mint a pelyhet,
A mennyel, sugárzó kapuban.

„Rég vártalak! — köszönté Gábor angyal. —
Te leszel az utódom ezután.

Az ítélet napján te fujsz, fiam majd
A mennybéli, szentséges trombitán!

„Én már öreg vagyok e feladatra,
Százézer év, bizony, nem kis dolog.
Te léssz ezután az Urnak harsonása,
Én csöndeskén a falnak fordulok!”

— És odanyomott szépen a kezébe
Egy gyönyörű, nagy, cifra trombitát...
Balog csak nézte irtó áhítattal
És fordult véle egyet a világ.

De bátorságnak sohase volt híjján,
Hát megkérdezte tiszteségtudón:
„Ha meg sértem, angyal ur, mimesz majd,
Mikor én ezt a kürtöt megfujom?”

„Megmondom néked, — szolt Gábor
[angyal, —
Bár tudnod illenék, fiam Balog.
Ha rázendítsz, megnyílnak mind a sírok
És új életre kél minden halott!”

„Igy tudtam én is, — szolt Balog nyugodtan, —
De egyet kérdeni bátorkodok.
Vajjon, — mikor én belefujok ebbe, —
Fölébrednek a halott oroszok?”

„Hát hogyné!” — bólintott rá Gábor angyal.
„Baj, baj! — Balog vakarta a fülét. —
No Isten neki, még megkérdek egyet:
Csak nem támad föl a szerb csöcselék?”

„De biz' föltámad! — szolt Gábor angyal —
Hiszen keresztény az is mindahány!”
„Az áldóját... de az csak nem esik meg,
Hogy fölébredjen a gaz tallán?”

„Mégis? — Dejsz én nem ébresztem fel
[öket,
Bár lent marad minden atyámfia!...
— És földhöz vágta, hogy darabra tört szét
A mennybéli, szentséges trombita.

Gács Demeter.

Mair Pál hősi halála az anyakönyvben.
Közöltük a múlt télen a szomorú hírt, hogy
néhai Mair József nagykanizsai könyvkeres-
kedő legkisebb fia, Mair Pál vadászörnkéntes,
aki közvetlenül az iskola padjai közül került
a hősök mezejére, az oroszok elleni hadjárat-
ban elesett. A Mair Pál hősi haláláról szóló,
belügyminiszteri értesítés tegnap érkezett meg
a nagykanizsai anyakönyvi hivatalba, melynek
alapján azt rögtön bevezették a halotti anya-
könyvbe. E bejegyzés szövege szerint a követe-
zőket tartalmazza. Az elhunyt: Mair Pál 18
éves, címzetes járőr a cs. kir. 3. tiroli vadász-
ezredben. A halálozás helye: Javarszk (Orosz-
ország). A hazáért hősi halált halt katona
halálesete bejegyezve a B. M. által közölt
adatok alapján.

Árverezik a hadastyán egylet vagyonát.
Urnapj és husvéti körmenetek lengő kakas-
tollas heroldjal, vasárnap délutáni zöldfakerti
rezesbanda] harsogó-recsegős koncertjei, vég-
leg a multnak halványuló emlékei közé ke-
rültek. A nagykanizsai hadastyán egyletet,
mely valamikor nagy társadalmi hivatottságot
képviselt Nagykanizsán, a belügyminiszter
feloszlatta, részint azért, mert az egylet tag-
jainak nagy része hadbavonult, de főleg azért,
mert a tagok már előzőleg sem tettek eleget
a hadastyánegyleti tagsággal járó kötelezett-
ségeiknek. Amint a rendőrkapitányság meg-
kapta az egylet megszüntetéséről szóló mi-
niszteri határozatot, nyomban a kapitányságra
szállították az egyletnek még meglévő ingó-
ságait: a szép fehér selyemzástól (amelynek

nyelvébe vert zászlószegeken a 30 év előtti Kanizsa emlékezetes nevel sorakoznak), vagy 25 rend hadastyánruhát és egy sereg fringlát. Mindezeket december 10-én délután 4 órakor elárverezik a rendőrkapitányi hivatalban és azzal végleg megszűnik a végkiherülésében kímült hadastyán egyet.

Tejesek napja a rendőrkapitányságon. A mézárások és a kiskanizsai zöldségüzorások után ma a tejesek napja következett a kanizsai rendőrkapitányságon. A mai delikvensek is mind kiskanizsaiak voltak, akik ugylátszik az élelmiszerek összes fajtáiban monopolizálták a piaci uzorát. A ma kiszabott büntetések között megint volt egy, mely a piaci hiénák részére valóban elriasztó példaadásul szolgálhat. *Vajda Józsefné* szül. *Kiss Anna* esetéről még ma is beszélnek a kanizsai piacon *Vajdáné* október 2-án, (de bizonyára máskor is), 28 fillér helyett 36 fillérért árulta a tej literjét, "amiben" *Vlasits József* tanító, piaci biztos meg akarta akadályozni. "Enyém a tej, azt teszek vele amit akarok", — eszókát ordítva fölkapta az egyik tejeskőcsögöt és annak tartalmát valóságos önkívületi állapotban szerte öntözte. A körülötte álló piaci publikum közül sokan kaptak így a tejből ingyen — a ruhájukra, sőt *Baranyai Jánosné* az egész tejeskőcsögöt megkapta — a fejéhez vágva. Azóta sem volt akkora botrány a kanizsai piacon. *Dr. Krátky István* főkapitányhelyettes a vérmes menyecskét botrány okozása és piaci uzora miatt 3 napl elzárásra és 120 korona pénzbüntetésre ítélte. — *Marton Györgyné* szül. *Snell Rozsi* 32 fillérért mérte a tej literjét, majd midőn egyik vevője nem akart többet fizetni neki a törvényes 28 fillérnél, a már kímért tejet visszavette és a pénzt visszaadta. Ez a kisjáték 60 koronájába került. — *Orszög Józsefné* szül. *Poszovecz Anna*, midőn tőle egy muzsikus cigány felesége egy liter tejet vett és az 30 fillért adott át neki, nemcsak a visszajáró 2 fillért nem adta meg a vevőnek, de még 6 fillért követelt tőle. Ezért 40 korona pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró. — Ezek voltak a mai nagyobb büntetések, melyek mellett néhány kisebb tétel is szerepelt.

Női kereskedelmi tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészít *Rücz Lajos* tanár. Ugyanott *géplástanfolyam*. Cím: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

Az Izs. hitközség-közgyűlése. A nagykanizsai Izs. hitközség holnapután, vasárnap délután fél 4 órakor a hitközség tanácstermében tartja évi rendes közgyűlést az alábbi tárgysorozattal: 1. Az 1916. évi költségvetés megállapítása. 2. Esetleges indítványok. (A költségvetést a hitközségi tagok a hitközségi irodában megtekinthetik.)

Egy cselédleány öngyilkos kísérlete. Ma hajnalban lugkőoldatot ivott *Eichner Sándor* rövidárukereskedőnek cselédje, a 18 éves *Kolonyka Katalin*. A lánynak kétségbeesett jajveszékeltésére azonban figyelmesek lettek a ház lakói, kik hamarosan értesítették a rendőrséget, mely a mentőkocsit küldte az öngyilkosjelöltért. Az életunt lányt a kórházba szállították, ahol azonnal gyomorinosást alkalmaztak nála és ezzel megmentették az életnek. A leányt a rendőrség a délelőtti folyamán kihallgatta a kórházban, de semmiféle felvilágosítást nem adott végzetes szándékának komoly okaira vonatkozólag.

A trachomásokat nem lehet hadimunkára kirendelni. Zalaegerszegről írják: A honvédelmi miniszter leiratban közölte Zalavármegye alispánjával, hogy a községi előjáróságok az utóbbi időben sok olyan alkal-

matlan egyént rendeltek ki hadimunkára, akiket a katonai parancsnokságok kénytelenek voltak visszaküldeni. A rendelet szerint trachomás szembetegségben, fertőző tüdőbajban és vizsértágulásban szenvedő egyének nem rendelhetők ki hadimunkára. Az alispán intézkedni tartozik, hogy az ilyen bajokban szenvedő egyéneket többé ne zaklassák.

A Déli vasut asanálási tervének jóváhagyása. Bécsből jelentik: A legfelsőbb törvényszék helyt adott a Déli vasut és a gondnokok felelősségének az országos törvényszék másodfoku ítélete ellen s a Déli vasut szanálására vonatkozó megállapodásokat jogerősnek nyilváníttotta.

Jezsuita lap. Régóta készülnek a jezsuiták Budapesten arra, hogy lapot indítsanak, mint-hogy a magyarországi katolikus lapok irányát nem tartják eléggé harciasnak. Most megvalósul a terv. Már megalakult a szervező-bizottság s a lap valószínűleg már rövid idő múlva meg is indul. Politikai, vallásos és tudományos lap lesz, a címe: „Szív.” Kiadóként a Jézus Szent Szíve Szövetség szerepel és a lap szerkesztője jezsuita atyákból fog állani. A lap szétküldött prospektusai szerint írói tiszteletdíjat senkinek sem ad, a cikkek nevét sohasem írja ki és soha személyi támogatásba senkivel szemben nem bocsátkozik. A lap szerkesztője és kiadóhivatala már dolgozik is. A lapmozgalom mozgója és vezére *Bangha Jezsuita páter*, akit a kongregációk fognak támogatni.

Királysértő balatonberényi asszony. *Varga Jánosné* szül. *Horváth Mária* balatonberényi földműves asszony, amikor a múlt hó elsején megtudta, hogy az ura elesett a harc-téren, többek jelenlétében sértően nyilatkozott a királyról. A pécsi törvényszék tegnap vonta felelősségre e miatt és a vádlott asszonyt három napl fogházra ítélte.

A hadiszolgáltatások megtagadása kihágás. Tegnap érkezett meg Nagykanizsa városához a honvédelmi miniszter rendelete, amely szerint az, akit a hatóság személyes vagy dologi hadiszolgáltatásra kötelez, köteles a hatóság rendelkezésének eleget tenni az abban megszabott módon és időben. Hadiszolgáltatásra igénybe vehető tárgyat az átengedési kötelezettség kijátszása végett elrejtteni, eltitkolni, használhatatlanná tenni, vagy a hatósági rendelkezés vétele után rendes helyéről eltávolítani nem szabad. Aki e rendelkezést megszegi, kihágást követ el, úgy az is, aki mást e rendelet megszegésére szándékosan reábir, vagy reábirni igyekszik.

Oldalfegyver és bothasználat. Tisztek és legénységi személyek kard, illetve oldalfegyver nélkül és bottal ezentul csakis az illetékes katonai parancsnokságok írásbeli engedélyével járhatnak. Az engedélyeket katonai-orvosi bizonyítvány alapján állítják ki. Ha az illetők egészségi állapota annyira javul, hogy nincs szükség a bot használatára, az engedélyt az illetékes parancsnokságok visszavonják.

Irodista és irodistalányok keresetnek. Irodista, ki gépirást és helyesírást tud, s szép írása van, havi 80 korona fizetéssel, — irodistalányok pedig szép írással havi 20 korona fizetéssel felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI! mert csak a **Kazinczy (Vasuti)-utcában** van, a Főutól a második házban **SZIVÓS ANTAL** műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszeret olcsón, gyorsan — felelősségre hívavit. —

Két pár lóra szolgáló
Istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: **FELDMANN JÓZSEF** követségi.

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

Novem. 25., 26-án csütörtökön-pénteken

Gróf Kinskiné PÁLMAI ILKA
személyes felléptével

A primadonna

kép egy művésznő életéből

Film dráma 3 felvonásban.

És még remek szép kísérő képek

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-eiőkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok **May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhart-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lilliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::**

==== A legfinomabb árak! ====
A legmegbízhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet : Üzletikönyv gyár

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 150 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengeri-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

A második téli háború.

Akik még e hó e'jén kétség és remény között ingadozva lesték, várták a béke fehér galambját csőrében az olajággal, immár lehorgasztott fővel tekintenek maguk elé s gondolatokba mélyedve látják, hogy elkövetkezett a második téli háború is, anélkül, hogy csak enyhülne is a legrettenesebb csaták pusztító vihára.

A háború második tele megborzongatja a lelkeket. Béke idején is, jámbor emberek hajlékai közt nehéz a telet átélni: mennyivel nehezebb, gyötrelmeesebb a tél zordon fagyja és nyomora a harclereken, ahol a mi hő s katonáink vízben, sárban, hóban, fagyban, szélben, viharban a halállal szemben állva küzdenek, véreznek nappal és éjjel egyaránt, gyakran szomjan és éhesen, át-szenvedve a pokol összes kínjait. És mi nem csüggedünk. Szívünkben, lelkünkben ugyanaz a csudás varázserő él, mint amely a harc kitörésekor dagasztotta izmainkat. Most a háború második telébe is olyan tüzzel, hévvel, örömmel, kedvvel, hazafias lelkesedéssel, hősiességel, bátorsággal mennek, mint amikor először bontogatták a harci zászlókat, mint amikor a hadbavonuló sereg élén először harsogott Rákóczi gyújtó indulója.

Nem csüggedtünk, mert érezzük, mert tudjuk, hogy a győzelem — bármedig huzzák is ellenségeink a harcot — csak így a miénk lehet. Ha széttekintünk Európa térképén, büszke önérettel, megelégedéssel elmondhatjuk, hogy szép eredményeket értünk el, nagy területeket szálltunk meg s a mi országunk határán belül alig van ellenség. A dús, gazdag orosz-lengyel tartományokat elfoglaltuk s ezeken túl messze benn vannak seregeink orosz területen, az orosz csak Galicia sarkában tudja magát eddig még tartani, ahol nem érdemes rá vért áldozni, mert hiszen ott úgy se maradhat, ha már mindenütt leverték. Szerbián, mint a pusztító orkán gázoltak keresztül seregeink, mint az Isten büntető ostroma csaptak le a királygyilkosokra s már csak rövid időbe kerül, hogy a pokol e cudar fájzatán beteljesedjék a végzet.

Annyi ellenséggel, mint amennyivel szemben mi küzdünk, másfél év, alatt lehetetlenség végezni, végeznünk pedig kell; mert különben kárba vesznék a tengernyi vér, mellyel e küzdelemben már elfolytunk. Feluton meg nem állhatunk. A német császár mondta, a hatalmas német császár, akinek minden kijelentése az igazság sulyával hat: Mi csak akkor köthetünk békét, ha teljes sikerrel befejeztük a háborút.

A világháború programjának két-ségkívül a vége felé járunk, de még három szárn vissza van. Az angolt meg kell törnünk Egyiptomban, az olaszt meg kell tanítanunk becsületre és a Balkánon hosszú időre biztosítanunk kell fölényünket. Mindezek a nagy föl- adatok közelednek immár a megvalósi-

tás felé. Bele kellett mennünk a háború második telébe is, hogy teljes sikert ér- hessünk el csudaszamba menő harci vállalkozásokkal.

Még egy kis kitartás, még egy hősiességel, zánssággal megvívott téli hadjárat s a tavasz a bimbófakadással, virágnylással meghozza az áldásos békét.

Az új balkáni háború.

Magyar Távirati Iroda és Híradó közleménye.

A szerb sereg pusztulása.

Összesen 120.000 szerbet fogtunk el.

Sajtóhadiszállás. Szebia utolsó csücskéből óráról-órára mind kivülebb szorul a szerb sereg maradványa. Csapataink a rendetlenül visszavonuló szerbeket részint a szandzsák, részint Montenegró területén üldözik és itt folytatják előnyomulásukat. A szerb utóvéddek kétségbeesetten harcolnak és hasztalan erőfeszítésekkel igyekeznek gátolni a montenegrói lpek felé való térnyerésünket. A Rigómezőről elmenekült szerbek közelednek Djakovához és Prizrendhez. Eddig összesen 120.000 szerbet fogtunk el és 250 szerb ágyut zsákmányoltunk. A szerb hadsereg többé nem lehet számottevő tényező a világháborúban.

Beavatkoznak az oroszok.

A cár távirata Pasicshoz.

Lugano. A Corriere della Sera tegnapi száma mint világszenzációt közöl egy táviratot, mely szerint a cár azt sürögnyödzte Pasicsnak, hogy az orosz hadsereg egy héten belül megkezdje az offenzívát Bulgária ellen.

Támadás a Dunán át.

Bukarest. A bukaresti lapok többféle formában közlik azt a hírt, hogy az oroszok legközelebb a Dunán át támadólag fognak fellépni Bulgária ellen.

Az orosz támadás — fantazmagória.

Bukarest. Szentpétervárról nemrég Bukaresztbe visszatért román politikusok kijelentették, hogy a Bulgária elleni orosz támadás nem egyéb, mint fantazmagória.

Orosz-román tárgyalás.

Románia nem kapható.

Krisztiania. Szentpétervárról táviratozzák: Oroszország és Románia között ismét megindultak a tárgyalások, melyek a legjobb mederben folynak. Oroszország képviselői már 20 nap óta Bukarestben tartózkodnak. Oroszországot szövetségesei sürgetik a Bulgária ellen való leggyorsabb beavatkozásra és ezért történt az orosz-román határon a nagy csapatkoncentráció. Oroszország csapatainak az atvonulás korlátlan lehetőségén felül csapatainak állandó hadműveletet bázist akar teremteni Romániában, de Románia ebben semmiképp se hajlandó beleegyezni.

A román parlament és Take Jonescu hazatérése.

Bukarest. A román parlamentet vasárnapra hívták össze új ülészsakra. A liberális párt azt követeli Bratianu miniszterelnöktől, hogy mutassa be Take Jonescunak azon levelét, melyet Poklevszky Kozielhez, a bukaresti orosz követhoz intézett s amelyben megígéri, hogy minden eszközzel támogatni fogja azt az akciót, hogy Románia a legmesszebb menően szolgálja az antant-érdekeket, ha Oroszország Romániával szemben meggyilatkozott követeléseit mérsékli. A román képviselők követelni fogják, hogy Take Jonescu hazatéréseért helyeztessék vád alá.

Kitchener Olaszországban.

Roma. Kitchener tegnap Görögországból Rómába érkezett és hosszan tanácskozott Salandra miniszterelnökkel és Sonnino külügyminiszterrel, ma reggel pedig az olasz irontra utazott, hogy Viktor Emánuel királlyal értekezzen.

A szerb kormány Monasztirban.

Rotterdam. Husz napi lóháton való keserves utazás után a szerb kormány tegnap Monasztirba érkezett. A szerb belügyminiszter kijelentette, hogy Szerbiában három millió embert éhhalál fenyeget és felső Albániában is ugyanez a sors vár az odamenekültekre.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér: A görzi harc vonalon a helyzet változatlan. A heves harcok tovább folynak. Az ellenségnek az Oslavia-szakasz ellen intézett támadásai meghiúsultak. A Monte San Michele északi lejtőjén a harc éjjel még folyamatban volt. Egy e irány csúcsa ellen intézett támadást üzemelésünk fojtott el. A San Martino-szakasz ellen intézett előtöréseket visszavertük. Minél világosabban kénytelenek az olaszok belátni, hogy legújabb támadásuk is teljesen hasztalan, annál sürűbben esnek nehéz bombáik és gyújtógránátjaik Görz városára, amelyet most már tervszerűen lönek romba. A legett és szétrombolt házak és templomok száma aszról-napra növekedik. Eddig épületekben mintegy 25 millió korona értéket képviselő kár esett. A magántulajdont, műremekeket, gyűjteményeket sújtó kárt még felbecsülni sem lehet.

Délkeleti hadszíntér: A Dríva felső folyásánál küzdő császári és királyi csapatok az ellenséget a Golezen és a Kozara nyergén túl szorították vissza és eloglalták Cajnicet. Zászlóaljaink a montenegróiakat a Olljewa Planinán és, Sjenicától dényugatra visszavetették. Hadosztályaink Novibazartól délre a Mokra Planina hegységen nyomulnak fel felé Mitrovicától dényugatra elűzték egy szerb utóvédet. A Rigómező teljesen a szövetségesek hírtokában van.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylóhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az arcvonalon számos helyén tűzérségi harcok. Egyéb újság nincs.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadseregét: Az oroszoknak azt a kísérletét, hogy a Missén Pulpenél átkeljenek, meghiúsítottuk. Az ellenségnek Berzemindennél és Danaburg északi harcvonalán ellentük intézett támadásait visszavertük. Lipót bajor herceg tábornagy és Linsingen tábornok hadseregét: Emittésre méltó esemény nem történt.

Balkán hadszíntér: Sjenicától és Mitrovicától délkeletre az ellenség utóvédelt, melyek e helyeken Mackensen tábornagy hadseregét előtt még tartottak magukat, visszavetítettük.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Szarvas szálloda

épületében, szép

üzlet helyiség

november 1-től

kiadó

Bővebbet: FELDMANN JÓZSEF Jadvésszé.

MILNOPFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarúslító

szerencsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az újonnan kezdődő sorsjátéokra

kiváló szerencseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	"	80.000	"
60912	"	70.000	"
87851	"	25.000	"
55565	"	20.000	"

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. húzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek ára fél 6 K. Árvad 3 K. Húzódíj 150 K. Játéktervek és húzási lajstromok ingyen.

A háborús népkonyha.

„Engedjétek hozzám a kisdedekeket!”

A népkonyhákban rendszerint a köznép teljesen vagyontalan rétege, szegény diákok, kis inasok szoktak étkezni. Ezért Népkonyha. Kanizsán azonban jóval talajdobbban gyermek-konyhának lehetne nevezni a népkonyhát.

Csupa, de csupa éhes, látánk, de ragyogó gyermekarc megrendítő és mégis derűs koszorúja a hosszú asztalok körül, a népkonyha Erzsébet-téri helyiségében. Kis arcuk csupa mohó és lángoló vágyakozás, amint csillogó szemekkel lesik a konyhából nyíló ajtót. Azon kell belépni a jó kisasszonyoknak, (mindennap más, de mindennap jó,) aki biztató mosollyal rakja majd eléjük a párolzó tányérokat. Némelyek már vígan és szaporán kanalazzák az illatos levest, a többiek boldog gyermekirigységgel kísérik minden mozdulatukat. Megrendítő és derűs látvány. Fájdalmas a nyomornak, a nincsetlenségnek ez a szívhemerkoló apoteozisa és mégis derűs, mert mégis gyermekek, az egyetlen gyermekkor minden varázssos és babonás bájával.

Sokszor voltam már tanuja ennek a látványnak, de sohasem tudtam megilletődés, ellágyulás nélkül szemlélni. Boldogtalan és mégis boldog gyermekek, akiket egy napra tökéletesen boldoggá tesz, hogy mégis megvan az ebéd. Mivel, mivel lehetne jutalmazni azokat, akik ezt a mindennapi boldogságot megszerzik?

Éhező gyermekek mindig voltak, de ma háború is van, világháború, ezernyi dolgozó apa fegyverrel kezében örködik a halál távoli mezsgyéin s ezernyi azoknak a gyermekeknek a száma, akik elvesztették a kenyérkereső családfőt. A népkonyhára több teher nehezedik, mint valaha, a roppant drágaság emberfeletti feladatokat ró a vezetőkre. Inkább, mint valaha a társadalom legfontosabb tényezői közé került a Népkonyha.

Hála az izraelita és keresztény Nőegyletnek, nyugodtak lehetünk. A Népkonyha sorsa jó kezekbe van letéve, de a megnyugvásnál nem szabad megállanunk. Segíteni, támogatni kell ezt a nemes intézményt minden erőnkkel, hogy újra jóllakthassuk mindeonap az éhező gyermekeket, akik nem gondolnak arra, hogy milyen nehéz gondoskodni róluk, csak enni és jóllakni akarnak, mert éhesek és egészségesek.

A régi és jól bevált módszer uralkodik ma is a Népkonyhában. Mindennap más url-asszony és más két urilány ügyel fel és segítkezik, a kiszolgálásnál a fáradhatatlan, vasenergiaú bzw. Vátoné vezetésével, aki ma ép úgy, mint husz éve lelke és hivatali vezetője minden jótékony mozgalomnak. Négy nappal ezelőtt, november 22-én nyitott meg a Népkonyha s pártfogottjai máris olyan nagyszámúak, hogy meghaladnak minden eddigit. Több mint 350 gyermek és száz felnőtt ebédet ott naponta tízenegy órától egyig s azonkívül mintegy 50 helyre küldik házhöz az ebédet, ahonnan egy vagy más okból nem jöhetnek a Népkonyhába.

Több mint ötszáz ebéd naponta: ehhez a mai drágaság mellett nem kell kommentár, hogy tisztában legyünk a Népkonyha áldásos munkájával és zokkal a nehézségekkel, amelyekkel a vezetőségnek meg kell küzdenie. Igaz, hogy a megindított gyűjtés már eddig is nagyon szépen, — közel 1000 koronát, — eredményezett s hogy azonkívül természetben is sok értékes adomány érkezett, de micsoda csekélység ez ahhoz képest, amit a Népkonyha üzeme felemészt. Nem szabad megállani az eddig elért eredményeknél. Nagykanizsa társadalmára nagyon sok terhet rótt a háború, de a Népkonyháról semmiesetre sem szabad senkinek elfelejtkeznie.

Ti gazdagok és jó móddal áldottak, akik sohasem ismertétek az inség körmös markát, akiket sohasem aggasztott a mindennapi kenyér keserű és homlokot barázdáló gondja, — gondolatok a kisdedekekre, akik nyomorognak s mint hajdan a galileai Mester, engedjétek őket közel a szivetekhez! Ne engedjétek, hogy kis szájuk sirásra görbüljön, hogy egy nap is éhesen kelljen vackukba térniök. Gondoljatok rá, hogy milyen nyomor és szenvedés a szegények élete, a gyermekkor vídám örömei, gondtalansága, játéka és derűje nélkül s legalább ezt az egyet, a mindennapi ebédet adjátok meg nekik. Tudjátok-e, milyen el nem törölhető, keserű és vádoló nyomort hagy ártatlan lelkükben egy éhesen elűzött nap? A gyermek nem kérdez és nem okoskodik; a gyermek enni akar. S a társadalomnak kell gondoskodnia arról, hogy legyen, mit.

Aki látni és megilletődni akar, az menjen el bármelyik délelőtti a Népkonyha Zöldfakerti helyiségébe. S akkor megnyitja majd szívét és az erszényét. Aki egy csöppnyi nemességét és emberi indulatot rejtget a lelkében, az nem állhat ellen a gyermekek sóvár és könyörgő arcocskáinak.

A lázadó érzést, amelyet ennyi nyomor és inség látása kelt bennünk, a jótékonyság hűs és puha kezének kell elsimítania homlokunkról.

Magányos urhoz, vagy urnőhöz,

éltebb, minden házidolgot értő nő

há zvezetőnőnek

ajánlkozik. Cim Arpád-u. 14.

HIREK.

Rz ul táblal tanácselnök eskütétele. A nagykanizsai kir. törvényszéknek felsőbb bírósági fórumát képező pécsi kir. ítélőtáblához, mielőtt nemrég közöltük, új tanácselnököt nevesített ki a király. A tábla új tanácselnöke, *Chudovszky Géza* tegnapi délután tette le hivatalos esküjét a pécsi ítélőtábla összes bírójának részvételével tartott teljes ülésen, de hivatalát csak hat hetes szabadságának leteltével fogja fel.

Hősi halál. Lapunk zartakor értesülünk arról a megrendítő gyászról, amely egy köztestületben álló kanizsai uricsaladot ért. *Steiner Kálmán*, a 20. honvéddalozogezrednek 1. osztályu ezüst vitézségi éremmel kitüntetett tartalékos kadettje, *Steiner Ármin* kanizsai pékmester fia, 28 esztendőskorában az olasz harctéren hősi halált halt. A nagy reményekre jogosító és rokonszenves egyénisége miatt közszeretletben álló flatalember négy hónap óta küzdött a harctéren. Haláláról főhadnagya, *Brünauer Árpád* értesítette Nagykanizsán lakó fivérért és fölkererte, hogy tudassa tapintatosan a mélyen sujtott szülőikkel. A megleghangu levél lelkesen ecseteli az elesett kadét hősi magatartását és fájó szavakkal emlékszik meg arról a veszteségről, amely az ifjú hős halálával érte az ezredet és a tisztikart, amely kipróbált és mindenki által szeretett bajtársát veszítette el benne. *Steiner Kálmán* korai halála mélyeséges részvételt keltett városzerte a gyászoló család iránt. *Steiner Ármin*nek még két fia küzd a harctéren.

Uj Iparengedélyek. Nagykanizsa város tanácsának tegnap délután tartott tanácsülésében iparengedélyeket adtak ki *Kertész József*nek kovácsipar gyakorlására és *Molnár Sándornak* temetkezés vállalat létesítésére. Ugyanekkor tudomásul vették a Nagykanizsáról Budapestre költözött özv. *Schável Lajos*nének azon bejelentését, mellyel lakatosiparáról lemondott és őt az Iparoslajsromból törölték.

Fi mai rendőrbírósági ítéletek. Ma egymásután következő sorrendben a negyedik napja volt a nagykanizsai rendőrkapitányságon tartott kihágási tárgyalásoknak. A ma tárgyalt ügyeket nem lehet külön kategória alatt megnevezni, mert volt azok között placi elővásárlási tilalom áthágása, hustalan napi tilalom megszegése és egyebek. Ezek közül csak négy eset érdemel külön említést. És pedig az alábbiak: *Scherz Henrik* butoros reggel 9 óra előtt vett nemrég nagyobb mennyiségű vöröshagymát továbbadás céljára. Az elővásárlási tilalom áthágása címén ezért 20 korona pénzbüntetésre ítélte dr. *Krátky István* rendőrfőkapitányhelyettes. — *Magyar Ferenc*né placi lacikonyhás pedig a hustalan napokról szóló rendeletet hagyta minden figyelmen kívül és egy pénteki napon hatalmas husdarabokat szolgáltat ki a savanyu káposztában jól fizető kuncsaftjainak. Husz korona pénzbüntetést kapott. — *Szerecz Pál* kiskanzsai kereskedő bolijában egy ütött-kopott félkilós súlyt találtak. Nem volt szó arról, mintha ezzel mért volna, csupán sótörő eszköznek használta, de így sem lett volna szabad azt üzletében tartania. Szintén 20 koronára ítélte a rendőrbíró. — *Fischer Benó* 80 esztendőskor marhaalkusz ugyancsak az elővásárlási tilalmat szegte meg a vöröshagyma piacon, még hozzá Iparigazolvány nélkül. Az enyhítő körülmények figyelembe vételével 10 korona pénzbüntetésre ítéltek.

Ma este katonahangverseny. Rendkívüli jelentősége lesz a Központi Jóléti Iroda céljaira a Centrál kávéházban ma este rendezendő katonahangversenynek. Minden műér, ami ott a belépőjegyekből ma este befolyik, az mind növelni fogja a minden jót megérdemlő harcoló zalamegyei hősök karácsonyi ajándékát, amit nagy gonddal és munkával állít össze és expedálja a jóléti Iroda hadsegélyező osztálya. A ma esti katonahangverseny rendkívüli céljait nagyszerűen szolgálja a a rendkívüli műsor is, amit a kitűnő karmester erre az alkalomra összeválogatott, s amelynek dus sorozatából különösen kettőt kell kiemelnünk és pedig *Flotow „Martha-nyitányát“* és a gyönyörű *Verdi-operának*, a *„Troubadournak“* nagy egyvelegét.

Hír orosz fogságból. Tudvalevőleg *Fehér István*, Nagykanizsa város hivatalnokja, aki néhai *Ihász Horváth István* anyakönyvvezető mellett szokott dolgozni, — az oroszok által március havában elfoglalt *Przemysl* védőivel orosz fogságba került. Fogságba jutásáról és hogy életben van, még jó régen csak egyszer küldött értesítést *Fehér István* aztán hosszú hónapokon át semmit sem hallatott magáról. Tegnap aztán egyik hivatalnoktársa új értesítést kapott *Fehértől*, aki az orosz—perzsa határon levő *Turkesztán* tartományban *Kalta Kurgán* nevű helységéből szeptember 27-iki kezezéssel tudatja, hogy egészséges, jól érzi magát és üdvözli az ismerősöket.

Elfogyott az első városi burgonyaszállítmány. Mint a legyek a cukrot, úgy lepték el és úgy hordták szét a város minden rendű és rangu lakói a Nagykanizsa városa által beszerzett burgonya első szállítmányát. — Huszonöt óra alatt úgy eltűnt a három wagon krumpli a városház udvaráról, mintha annak minden darabjába egy-egy tiz koronás aranyat rejtettek volna. Csak most derült ki, milyen rendkívüli jelentősége van annak, hogy egyes élelmickek beszerzéséről hatósági gondoskodás történjen. Sokan azt gondolták, hogy a városi burgonyának aránylagos drágasága miatt arra senki nem fog reflektálni és ime, allig győzték a sok reflektánst kielégíteni. A közéletmezési hivatal teendőit végző rendőrkapitányság most fokozott buzgósággal lát hozzá újabb burgonyaszállítmányok beszerzéséhez és már hétfőn újabb egy wagon burgonya lesz a városház udvarán, s azt hamarosan még további szállítmányok fogják követni.

Elveszett. *Makoviczky Gyuláné*, a Bayerléle cukrászda tulajdonosnője néhány nap előtt egy horgolt téli kabátot veszített el az állomástól a városba vezető uton. A károsult urnő a kabát becsületes megtalálóját méltányos jutalomban részesíti.

Adományok a zalai huszároknak. A zalaegerszegi 6. honvédduszárezred legénysége részére rendezett karácsonyi szeretetadomány gyűjtéshez Nagykanizsán az alábbi összegeket adományozták: *Szily Kálmánné* 100.—, *Grünhut Anny és Outh Margit* gyűjtése 283.40, dr. *Szekeres József*ne 10.— és *Bugsch Aladárné* 6.— koronát, mely adományokért hálás köszönetét fejezi ki a Hadsegélyző.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

CIMRE ÖGYELNI TESSEK! mert csak a **Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutótól a második házban SZIVÓS ANTAL** művészi és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák la kaphatók Hibás és rossz órákat, Akaszt és látszerész elcsón, gyorsan — felajánlásra Mjavit. —

1-2 ügyes elárúsító,

ki már esetleg alkalmazásban volt azonnal jelentkezhet

Alt és Böhm cégnél.

Legszebb karácsonyi

és újévi ajándék

egy elegáns, divatos NŐI KALAP

az idény előrehaladottsága miatt mélyen leszállított árban kapható

ROTH LAURA

női-divatkalap termében Kazinczy-u. 1.

Egyben felhívon a n. é. hölgyközönség figyelmét arra, hogy szőrme-sapkát és garnitúrákat

legszebb kivitelben alakítok

Uránia MOZDOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

Novem. 27., 28-án szombaton-vasárnap

Kölcsönkért csecsemők

plakáns vigjáték 3 felvonásban
Szent kötölékek
remek dráma 3 felvonásban.
HYDI HIRADÓ, háborus aktuálítások.

Hétfőn és kedden kerül színre:
AZ ELLENSÉGES REPÜLŐ
aktuális dráma

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapon az első előadás 2 órakor, az utolsó előadás pedig 9 órakor.

Két pár lóra szolgáló **istálló azonnal kiadó** villanyvilágítással, padlással és kocsiszinnel együtt a város legbelső területén. Cim a kiadóhivatalban.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalezó intézet : Üzletikönyv gyar

NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgönycim :
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 150 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

Kanizsa szíve.

**A zalai hősök karácsonya. — Fáz-
nak a kanizsai sebesültek.**

Végigsüvit kemény, arcot metsző szá-
guldással a kegyetlen decemberi szél a
kanizsai utcákon, a polgárok kényelmes
városi bundákba burkolózva, a hideg-
től pirostra csipelt arccal sietve végzik
dolgaikat, az anyaföld megszikkad az
éjjeli fagytól — itt a tél a maga ősz-
szes nyomorával, borzalmával, a sze-
gény ember minden kietlen nélkülözé-
sével. Ez a nyomor, ez a kietlen nél-
külözés, ez a borzalom azonban most
megültszereződött, megszászorozódott
a békés idők teleihez képest, — mert
most háboru dúl, világháboru, már más-
fél éve.

Ránk köszöntött a világháboru máso-
dik telet. Ami annyit jelent, hogy a sze-
gény most százszor szegényebb, a nyo-
morult most százszor nyomorultabb mint
máskor — nincs kenyér, nincs ruha, nincs
fa, illetőleg van, de csak oly áráért,
hogy azt csupán a dusak, az életörö-
möknek mindenkor bírlalól tudják meg-
fizetni.

A nyomornak ezen a minden derűt
és mosolyt eltüntető abszolút uralmán
akart segíteni a Központi Jóléti Iroda,
amikor megindította a karácsonyi akciót,
felségélyezésére a szegény embernek,
felruházására az árván maradt katoná-
gyermeknek és megajándékozására
szerteszét a harctereken, a fagyos föld-
ben telelő vitéz harcosainknak.

Ez utóbbiak számára már szögecsellik
is a ládákat a Jóléti Iroda hadsegélyző
hivatalában, tele minden jóval, tele
minden haszonnal, amit drágává és
édessé varázsolt vitéz 48-asaink és
20-as honvédek előtt az a tudat, hogy
ezt hazuról kaptak, hazuról, Kanizsá-
ról, Zalából, az imádott szűkebb pá-
triából.

Könny szökik a szemünkbe elgon-
dolván, miként bontják fel a csomago-
kat féltő szeretettel, miként szedik ki
belőlük az édes otthonit — közben
mintha a drága hazai rögök párját
éreznék kicsapódni a felbontott cso-
magból.

Gondolnunk kell az itthonmaradt sze-
gényekre, gondolnunk kell a csatame-
zőkön, lövészárkokban senyvedő vité-
zeinkre, — de nem szabad megfeled-
keznünk a harctérről hazajött sebesült-
jeinkről sem, akik kórházainkban eny-
hülést keresnek sebeikre, irt fájdalomkra,
— amely sebeket és fájdalmakat a csa-
ták tüzelésben szerezték értünk, itthonma-
radottakért, a kényelem és rendes élet
élvezőért.

Gondolnunk kell ezekre is, mert a
mi véreink és miérettünk szenvednek

— és mély megdöbbenéssel értesültünk
róla, hogy e szó szoros értelmében fa-
gyoskodnak szegények.

Nincs elegendő fájuk sebesült harco-
sainknak a kanizsai kórházakban.

A kórterem amugy is szomorú, szo-
moruvá teszi a sok szenvedés, amely
falai közt meghuzódik, — de még szo-
morubb télen, ijtellenül.

A kincstár naponta mindössze 20
kiló fát tud adni egy-egy kórterem fű-
téséhez, ami bizony édes-kevés, mert a
napnak 24 órája van és nemcsak nap-
pal van hideg, de hideg van éjjel is.
Ez a 20 kiló fa a nappali fűtéshez sem
elegendő. A seb pedig hidegben sokkal

nehezebben gyógyul, tudják ezt a sze-
rencések is, akiknek nem kell a hazá-
ért sebekben kínlódnok.

Ezekhez a boldogokhoz fordulunk,
Nagykanizsa jószívéhez és a város jó-
téményeinek rezervoárjához, a Köz-
ponti Jóléti Irodához, vegye fel nemes
programmjába kórházainknak elegendő
fával való ellátását. Hisszük, ha az ak-
ciót megindítja, nem lesz senki, aki va-
lamivel hozzá ne járulna selymődő se-
besülteink gyorsabb felépüléséhez.

Adjunk, mert ezt az emberszeretet
diktálja, de adjunk azért is, mert ez
kötelességünk.

(A. S.)

A világháboru.

==== A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratal. =====

Az olaszok abbahagyják Görögország válasza.

Az Isonzói offenzívát.

Lugano. Az egész olasz sajtó
arra kezdi előkészíteni Oiaszország
közvéleményét, hogy az olasz had-
vezetőség az Isonzó-fronton abba-
hagyja az offenzívát. Arról cikkez-
nek az olasz lapok, hogy az itteni
osztrák-magyar frontnak óriási
erősítései vannak, melyekkel szem-
ben a legnagyobb erőfeszítések is
csak jelentéktelen eredményekkel
járhatnak.

Az antant csődje Szerbiában

A franciákat frontáttörés fenyegeti.

A Gallwitz-hadsereg Úszkúbben.

Róma. A Corriere della Sera jelenti
Szalónikiból: A Szalónikiben partra-
szállított antantseregek helyzete rendkívül
komoly. Prilep és Monasztir között
80.000 főnyi bolgár sereg fenyegeti a
szövetségesek frontját s ugyanezen a
vidéken 2000 szerb négyszer akkora
bolgár tulerővel harcol. Könnyen lehet-
séges, hogy a bolgárok áttörik a
franciák frontját és elvágják vissza-
vonulásuk útját. Gallwitz tábornok
német hadserege az egész Rigó-
mezőn keresztülhaladva elérte
Úszkúbbot. A III. számú bolgár se-
reg támogatja. A Gallwitz-sereg tovább
nyomul előre dél felé, Monasztir irányá-
ban. Sarrail francia tábornok kicsiny
seregével képtelen ellentállani és kény-
telen lesz visszavonulni Görögországba.

Athén. Skuludisz görög minisz-
terelnök tegnap délután nyújtotta
át a négyesszövetség képviselőinek
Görögország válaszáat, amit a né-
gyesantant legutóbbi jegyzékére
hoztak. A válasz barátságos han-
gon van szerkesztve és annak tar-
talma alkalmas az ellentétes kér-
dések kiegyenlítésére.

Monasztirt 10.000 szerb védi.

Zürich. Az olasz Stefani ügynökség
jelenti: Monasztirban 10.000 szerb van
összpontosítva, akik nagy előkészülete-
ket tesznek a város védelmezésére.

Kitchener Párisban.

Genf. Kitchener lord, Anglia volt
hadügyminisztere Görögországból és
Olaszországból való visszatértében teg-
nap Párisba érkezett. Kitchener Poincaré
francia köztársasági elnök fogadta.

A Ház mai ülése.

**Beöthy Pál elnök a helyzetről.
Háborus törvényjavaslatok benyújtása**

Budapest. A képviselőház ma megkez-
dődtött új ciklusának első ülését Beöthy
Pál házelnök ma délelőtt 11 órakor
nyitotta meg.

Az elnök nagy beszédben vázolta azt
a sötét helyzetet, mely akkor neheze-
dett Magyarországra, midőn a képvise-
lőház legutóbbi ülészakát tartotta. De
bizakodását senki nem vesztette el és
a nagy tulerővel szemben sikerült meg-
változtatnunk a harcok rendjét. Új szö-
vetségesünkkel, Bulgáriával teljesen

legyűrték a világháború lángalóbbantóját, Szerbiát és határozott lépéssel közelebb jutottunk nagy erőfeszítéseink végső céljához, a békéhez. A béke ugyan, sajnos, még nincs a közeli látálatáron, nehéz és nagy munkát kell még addig elvégeznünk, míg becsületes békét nem köthetünk, de elvégezzük azt.

Az elnök indítványára a Ház öfelsegéhez, a hadsereghez és a szövetségesekhez üdvözlő táviratokat küldött.

Ezután a miniszterek előterjesztették jelentéseiket és több háborús törvényjavaslatot nyújtottak be. *Teleszky* János pénzügyminiszter a földgazról, a pénzintézetek reformjáról és a köztisztviselők 87 milliós pótlékáról szóló törvényjavaslatokat, *Tisza* István gróf miniszterelnök a kivételes háborús törvények kiterjesztéséről, *Hazai* Samu honvédelmi miniszter pedig az 50—55 éveseknek hadimunkálatokra való bevonásáról szóló törvényjavaslatokat terjesztette be.

Az ülés végén az interpellációk előterjesztésére került a sor. *Polónyi* Géza jegyezte be interpellációt a cimer és rendjelkérdésben. Az ülés délután 1 órakor ért véget. A Ház legközelebbi ülése holnap lesz.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér: Az Isonzó menti csata tovább tart. A tegnapi kemény harcok is azal végződtek, hogy csapataink az összes hadállásaikat újra teljesen megtartották. Az olaszok a görzi hídfő ellen ismét új ezredket irányítottak hasztalan veszteségeik dacára roham-rohamra következett. Az ellenség csak Oslavlánál Podgorán tudott állásainkba behatolni, de újra kivetődtek. Pénteken összes támadásuk már tűzünkben meghiusultak. A Monte San Michele körüli területet mindkét oldalon szintén nagyon jelentékeny olasz haderők hasztalanul támadtak. San Martinónál a 30. számú gyalogezred tünt ki. E harcokban különösen az északi Isonzó szakaszon Tolmeintől északra fekvő hegyi állásaink ellen intézett heves támadásokat vertük vissza.

Délkeleti hadszíntér: Északi és északkeleti Montenegró elleni offenzívánk halad. A cs. és kir. csapatok a Metalka nyergen és Pribojtól délre nyomulnak előre. A bolgárok az ellenséget Prizrend irányában üldözik.

Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagydohadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az egész arcvonalon derült fagyos időjárás mellett élénk tűzvérségi és repülőtevékenység uralkodott. San Micheltől nyugatra egy ellenséges repülőgépet arcvonalunk előtt leszállásra kényszerítettünk és aztán tűzvérségi tüzelésünk szétlőtte. Cominesban legutóbbi két hét alatt ellenséges tüzelés 22 lakost megölt és nyolcat megsebesített.

Keleti hadszíntér: A helyzet változatlan.

Balkáni hadszíntér: Az üldözés tovább folyik. Több mint 1500 szerbet elfogtunk. A szerb hadjárat eddigi lefolyásáról szóló tegnapi jelentéshez kiegészítőleg még meg kell jegyeznünk, hogy a szerbekből eddig elvett ágyuk száma 502, köztük sok nehéz ágyu van.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

WILHOFFER KÁLMÁN

osztálysorsjegy főarutó

szerecsesorsjegy árudája

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

ajánlja az ujonan kezdődő sorsjátékra

kiváló szerecseszámait

Tények bizonyítják, hogy a nálam vásárolt sorsjegyekre jutottak eddig a legnagyobb nyeremények, mert nálam nyertek a

22694	számmal	400.000	kor
47334	"	80.000	"
60912	"	70.000	"
87851	"	25.000	"
55565	"	20.000	"

és még számos jelentékeny melléknyereményeket.

Az I. oszt. húzása dec. 21 és 22-én lesz

Sorsjegyek dra fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1.50 K
Játéktervek és húzási listák ingyen.

A rendőrkapitányválasztás

Tévedés vagy -- tamadás?

„Egy városi képviselő” a helyi sajtó nyilvánossága előtt kétszer is kifejtette, hogy mennyire sürgős a megüresedett nagykanizsai rendőrkapitányi állásnak választás útján mihamarábbi betöltése. Igaza volt. Ennél nagyobb sürgőséget a kanizsai városházán egyelőre valóban nem találhatnánk. Dr. Krátky István főjegyző a rendőrkapitány helyettesítésével költős munkakörében valóban sokkal többet dolgozik, mint amennyit egy embertől megkívánhatunk. Ezért és csakis ezért határozta el a legutóbbi városi közgyűlés, hogy részleges tisztújítással a Farkas Ferenc nyugalmába vonulásával megüresedett rendőrkapitányi állás betöltésének elrendelésére kéri meg az alispánt. „A városi képviselő” azonban egyebet is mond. És pedig így: „A rendőrkapitányi állás betöltését azért sem szabad elhuzni, mert a bűnügyi osztályon fiatal, jogikvallikáció nélküli naplódíjasok végzik sok igyekezettel ugyan, de kevés hozzáértéssel és érzékkel a rendkívüli felelősséggel járó teendőket. A díjnokuralomnak mielőbb véget kell vetni. Eddig is furcsa volt és sok találgatásra adott alkalmat, hogy a város vezetősége nélkülözhetetlenség címén nem a város főkapitányát, hanem a rendőrség díjnokait mentette fel!”

Tekintettel arra, hogy a rendőrkapitányságon csak két felmentett tisztviselő van: Füredi János és Pollermann János, akik közül az utóbbi működik a bűnügyi osztályon, nyilvánvaló, hogy az itt idézett sorok, — előttünk nem ismeretlen okból, — a nemrég rendőrbiztos-helyettesé megválasztott *Pollermann* János ellen irányulnak, aki már a háború egész tartama alatt vezeti a kapitányság bűnügyi osztályát, s azelőtt is gyakran hónapokon keresztül, *Bay* kapitánynak néha félesztendőre terjedő vakációja alatt is végezte ugyanezt. Olyan méltatlan s olyan mélyen sértő volt a fent idézett kritika, hogy az a tárgyilagosság érdeké-

ben semmiképpen se hagyható megcáfolatlanul. Vajjon kik volnának e cáfolatra illetékesebbek, mint azok, akik *Pollermann* Jánosnak jelenlegi, vagy volt hivatalfőnökei, avagy egy olyan tényező, mint amint a törvényszék vádtaácsai elnöke, aki napról-napra látja, mit és hogyan dolgozik a rendőrkapitányság bűnügyi osztálya.

Dr. *Krátky* István rendőrfőkapitányhelyettes a következőket jelentette ki a fentebb idézett sorokra:

— A dolog természetéből folyik, hogy ma, amikor minden tisztviselőre háromszor akkora feladat hárul, mint azelőtt, amikor a munka sokkal kisebb és minden közhivatal létszáma sokkal nagyobb volt, — előfordul, hogy egyes ügyek elintézése nem annyira alapos és precíz, mint azelőtt, amikor a fizikai lehetőség az alapos és érdemleges elintézésre teljes mértékben megvolt. Azonban ennek dacára is ki kell jelentenem, hogy úgy *Füredi* János, mint *Pollermann* János, akik a rendőrkapitányon kívül ma az egyedül számbavehető munkakerők a kapitányságon, akik tehát előadóként szerepelnek, — emberfeletti igyekezettel iparkodnak a rájuk eső ügydarabokat elintézni. A kellő gyakorlat, ami a helyes és gyors elintézéshez elsősorban szükséges, mindkettőjüknél teljes mértékben megvan és általában mindkettőjük képességeiről csak a legjobbat mondhatom. Ami külön *Pollermann* Jánost illeti, annak dacára, hogy ő nem jogvézett ember, magánszorgalomból úgy a büntetőtörvénykönyv, mint a büntető perrentartás megfelelő rendelkezést oly mértékben elsajátította, hogy a bűnügyeknek felügyeletem melletti elintézését a legnyugodtabb lelkiismerettel bizom rá. De elő kell adnom még azt is, hogy *Pollermann* a bűnügyeken kívül éppen a munkaerőhiány folytán egyéb munkaköre is van: a nyilvántartó hivatalt vezeti, a kézbesítéseket ellenőrzi és gyakran közigazgatási ügyekben is fel kell használni. Mint kipróbált és megbízható ember, a rendőrkapitányi hivatalnak valóban nélkülözhetetlen tisztviselője.

Bay György rendőrkapitány, a bűnügyi osztálynak évtizedeken át volt vezetője, ki jelenleg szabadságon van, a szóban forgó ügyről ezeket mondotta:

— *Pollermann* öt év alatt annyi gyakorlatot sajátított el a bűnügyi osztály teendőiben s amellet oly ügyes, lelkiismeretes és pontos tisztviselő, hogy még az esetben is nyugodtan rábízám a bűnügyi osztály vezetését, ha az említettek felül nem volna meg benne az a szerénység, mellyel bármikor kész esetleges aggályaira nézve más-tól, aki többet tud, tanácsot kérni. A bűnügyi osztály a legjobb kezekben van és ott semmi ok sem sürgeti a kapitányválasztást. Dr. *Kenedy* Imre kir. ítélőtáblai bíró, a nagykanizsai törvényszék vádtaácsának elnöke így nyilatkozott:

— Én csak a munkája után ismerem *Pollermann*-t, de ez a munka kifogástalan és tökéletes. Vonatkozik ez a körültekintő és sikeres nyomozásokra, amiket *Pollermann* eddig végzett, valamint az általa szerkesztett jegyzőkönyvekre, melyek úgy az alak, mint az anyagi büntetőjog szempontjából minden kritikát kiállnak.

Mindezekhez a magunk részéről csak annyi megjegyzésünk van, hogy sem a katonai szolgálatot végző rendőrfőkapitány, *Deák* Péter, sem akinek állása betöltésre vár, *Farkas* Ferenc alkapitány soha még a tájékára

se néztek a bűnügyi osztálynak és ha az új rendőrkapitányt megválasztják, annak minden lehet a reszortja, csak a bűnügyek intézése nem. Ha másért nem, már csak azért sem, mert a bűnügyi osztály vezetője, Bay György alkaptány még egyelőre állásában van.

HIREK.

A tanfelügyelő katonai felmentése. A 42—50 éves néplökölök sorozásakor Szirmai Miksát, Zalavármegye kir. tanfelügyelőjét is alkalmasnak találták katonai szolgálatra. A tanfelügyelőt azonban a minap érkezett hivatalos értesítés szerint a honvédelmi miniszter a bevonulás alól felmentette. A tanfelügyelő felmentése élénk igazolása annak, hogy Zalavármegye népoktatásügyének fejlődését a magasabb hatóságok mennyire szívükön viselik.

Az új árvaszéki ülnök hivatalban. Tudvalevőleg a legutóbbi városi közgyűlés Halls István városi tanácsos, árvaszéki ülnök nyugdíjazásával egyidejűleg az általános lisztujtásig terjedő hatállyal helyettes árvaszéki ülnökké dr. Bród Tivadar nagykanizsai ügyvédet választotta meg. Dr. Bród Tivadar holnapután, csütörtökön foglalja el hivatalát és naponta délelőtt 11 órától délután 1-ig lesz a városház II. emeletén levő hivatali helyiségében. Az árvaszéki ügyek körül érdekeltek azonban bármikor felkereshetik ügyvédi irodájában is, ahol szintén készséggel áll rendelkezésükre.

Elkészültek a lisztutalvány-jegyzékek. Teljes három heti szorgos munka után elkészült a nagy munka, melynek alapján Nagykanizsa város 28 ezer főnyi lakosságának közéletmezése december hó elsejétől kezdve történni fog. A lisztutalványrendszer alapját képező kimutatásokat a legpontosabban összeállították és azok minden kanizsai kereskedőnek rendelkezésére állnak Nagykanizsa város polgármesteri hivatalában. A kimutatások minden kereskedő nevére külön szólnak és azok pontos jegyzéket tartalmaznak arra nézve, kik és mennyi lisztet kapnak az egyes kereskedőknél. A jegyzékek azonban csak egy példányban vannak meg, s azokat az érdekelt kereskedők, vagy maguk másolhatják le, vagy hivatalból lemásolhatják, aminek díja tételként 3 lillér. Mint már egyszer jeleztük, a jegyzékek összeállításánál szigorúan ellenőrizték az egyes családok személyi létszámára nézve bejelentett adatokat és az igényeket és egyenlő mérték szerint redukálták és pedig akként, hogy fejenként és havonként 1½ kg. finomlisztet, 4 kg. kenyérlisztet és 2½ kg. főzõlisztet állapítottak meg mindenkinek, ami éppen elegendő lesz. A gondos és nagy munkáért járó elismerés elsősorban Samuely Ottónét illeti meg, kinek irányítása és felügyelete alatt az a Jóléti Iroda kórházosztályában készült. Itt említjük végül azt a hivatalos helyről eredő figyelmeztetést is, hogy akik még be nem jelentették volna liszt-szükséglettel igényeiket, e mulasztást 48 óra alatt a rendőrkapitányságnál okvetlen pótolják, mert a később érkező bejelentések már nem lesznek figyelembe vehetők.

Az 1916. évi országos vásárok Nagykanizsán. Megjelent a kereskedelmi kormány-nak a Magyarországon jövő esztendőben tartandó országos vásárok jegyzéke. Nagykanizsán az 1916. évben az alábbi napokon lesznek országos vásárok: Gyertyaszentelői vásár január 31. — Nagyhéti vásár április 17. — Pünkösdi vásár június 5. — Nagyboldogasszonyi vásár augusztus 14. — Terézia vásár október 9. — Miklós vásár december 4.

— Az országos vásárok szarvasmarha- és lóvásárral vannak egybekapcsolva és csak egy napig tartanak. Ezenkívül Nagykanizsán minden szerdán marha- és sertésvásárral egybekapcsolt hetivásár s minden pénteken kisebb mérvű sertésvásár tartatik.

Jön a lóbus. Teljes pontossággal így írhatjuk inkább: közeledik a lóbus Nagykanizsa felé. Nemrég jeleztük, hogy a vármegyházán keresztül arról értesítette a pozsonyi katonai parancsnokság Nagykanizsa város tanácsát, hogy a területén levő lókorházakban állandóan olyan nagyszámu teljesen harc, — sőt munkaképtelen lovat selejteznek ki, hogy azokból a város a kanizsai szegény néposztályok szükségletét könnyen fedezhetné. A tanács érdeklődésre érdemesnek találta az ajánlatot és kérdést intézett a lóbusbeszerzés lehetőségének részleteire nézve a pozsonyi katonai parancsnoksághoz. Tegnap már a katonai parancsnokság válasza is megérkezett, mely azt közli, hogy a városnak közvetlenül a lókorházakhoz kell fordulnia, melyek közül a hozzánk legközelebb fekvők a Pápán és Körmenten elhelyezett hadilókorházak. A tanács most az utbaigazításnak megfelelően közvetlenül a lókorházakat keresi meg átirataival, s remélni lehet, hogy néhány hét múlva már meg is kezdődhet a lóbuskimérés a kanizsai hatósági mézszárszékben.

Női kereskedelmi tanfolyam tárgyalból magántanulókat előkészít Rucz Lajos tanár. Ugyanott géplúdsanfolyam. Cím: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

Ahol gyáralapítások miatt panaszkodnak. Egyik vidéki lapírsunk szövé teszi, hogy a közelben káposztasavanyíté telepet s továbbá burgonyapelygyártó vállalatot jeltettek. Ezzel kapcsolatban felfedezi, hogy így persze megmagyarázható, miért nincs a helyi piacon káposzta és burgonya. Ezt az állapotot semmiképp sem tartja helyénvalónak és bizonyos mogorva szemrehányással figyelmezteti a közönséget, hogy az ilyen gyáralapítások valóban nem helyeselhetők. Ezt az aránylag igen csekély jelentőségűnek látszó eseményt nem tennék szövé, ha nem tudnánk, hogy sok tekintetben jellemző felfogást takar, melynek helytelenségét néhány szóval meg lehet világítani. Egyszerűen felvetjük a kérdést, vajjon miért nem buzdítja lapírsunk a gazdákat, hogy a szóbanforgó terményekből többet termeljenek, mert a biztos és nagyobb fogyasztás jövedelmük állandó és tetemes emelkedését idézné elő. Hiszen az iparnak épp abban rejlik a legnagyobb jelentősége, hogy alkalmat ad a feldolgozásra váró nyersanyag termelésére, vagyis új és mind több érték előállítására.

Maximálják a petroleum árát. A napokban a kormány rendeletet fog kiadni, melyben maximálni fogja a petroleum árát. A maximális ár magassága még nem köztudomásu, előreláthatóan azonban jóval a mai áron alul fog maradni.

Felelős szerkesztő **Gürtler István.**

Két pár lóra szolgáló
istálló azonnal kiadó
villanyvilágítással, padlással és
kocsiszinnel együtt
a város legbelső területén.
Cím a kiadóhivatalban.

Minden zseb, fall és ébresztő órának pontosan kell járnia, ha azt SZIVÓS ANTAL műóras kijavítja. — Karácsonyi ajándék tárgyak olcsón kaphatók. Címre ügyelni tessék. Kazinczy Vasutl)-u. van, a Főutól a második házban

Legszebb karácsonyi

és újévi ajándék 

egy elegáns, divatos
NŐI KALAP

az Idény előrehaladottsága miatt
mélyen leszállított árban kapható

ROTH LAURA

női divatkalap termében Kazinczy-u. 1,

Egyben felhívon a n. é.
hölgyközönség figyel-
mét arra, hogy szörme-
sapkát és garniturákat

legszebb kivitelben alakítok

Önálló munkakerő,

ki a magyar és német nyelvet
szóban és írásban tökéletesen
birja, horvátul folyékonyan be-
szél bármily irodai munkála-
latokra vállalkozik esetleg rak-
tárnoki állást is elfogadna.

Cím a kiadóhivatalban.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 233

Novem. 29., 30-án hétfőn és kedden:

Az ellenséges repülő.

Aktuális háborus dráma 3 felvonásb,
A HÜSÉG BAROMETERJE, 3 vlgjáték.
TESSÉK MOSOLYOGNI, humoros.
BOSZNIÁBAN, színes tájfelvétel.

Szerdán, csütörtökön BRÓDI SÁNDOR
remekműve kerül színre:

A LION LEA cím dráma
kerül színre

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünneppon az első előadás 2
órákor, az utolsó előadás pedig 9 órákor.

GUTENBERG NYOMDA

Vonalozó intézet & Üzletikönyv gyár

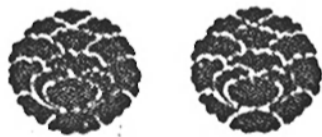
NAGYKANIZSA

CSENGERY-UT 7. SZÁM.

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Saját gyártmányu üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók.

Sürgöncim:
Gutenbergnyomda.



41. számu
Telefon interurban.

„ZALAI HIRLAP” kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz.